

รายงานการวิจัยฉบับที่ 37

บทบาทของครอบครัวในการป้องกันการติดยาเสพติด

ผศ. ดร. ฉัตรทองใบ ภูอภิรมย์

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

คำนำ

งานวิจัยเรื่อง "บทบาทของครอบครัวในการป้องกันการติดยาเสพติด" นับเป็นงานวิจัยที่มีกรรมเหมาะสมกับสภาพการณ์ในสังคมปัจจุบัน ซึ่งอยู่ในสภาพที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมเยาวชนอยู่มาก และปัญหาด้านการติดยาเสพติดของเยาวชนนับเป็นปัญหาที่มีความสำคัญยิ่ง ปัญหาอันนี้ได้ก่อให้เกิดผลที่เป็นอันตรายต่อเยาวชนที่เป็นเจ้าของปัญหาเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อครอบครัว โรงเรียน สภาพแวดล้อมอื่น ๆ ตลอดจนสังคมโดยรวมด้วย ด้วยเหตุนี้การศึกษารายงานเรื่องการติดยาเสพติดของเยาวชนจึงมีผู้จัดทำขึ้นอยู่เลื่อม ๆ โดยนักวิชาการสาขาต่าง ๆ แต่งานที่มีผู้จัดทำขึ้นเหล่านี้มักเป็นงานวิจัยที่ศึกษาเฉพาะด้านหรือเพียงด้านใดด้านหนึ่งของสาเหตุการติดยาเสพติดเท่านั้น มีงานวิจัยที่ทำในลักษณะกว้างและศึกษาลำเหตุของการติดยาเสพติดของเยาวชนในหลายแง่มุมอยู่เป็นเพียงจำนวนน้อยเท่านั้น

งานวิจัยเรื่อง "บทบาทของครอบครัวในการป้องกันการติดยาเสพติด" เป็นงานวิจัยที่ทำในลักษณะกว้างและศึกษาลำเหตุของการติดยาเสพติดในหลายแง่มุมด้วยกัน จึงได้ข้อมูลที่ละเอียดลึกซึ้งสามารถนำมาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหการติดยาเสพติดของเยาวชนได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการป้องกันการติดยาเสพติดของเยาวชน นอกจากนี้แล้วยังได้ทำการศึกษารายงานอย่างมีระบบด้วยวิธีการวิจัยที่ถูกต้อง จึงนับเป็นงานวิจัยที่ใช้เป็นตัวแบบได้

ผู้จัดทำนี้ใคร่ขอขอบคุณผู้วิจัยของงานวิจัยเรื่องนี้ซึ่งได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาตทองใบ วุทธิภรณ์ ที่ได้ริเริ่มโครงการวิจัยนี้ขึ้น และได้ดำเนินการวิจัยด้วยความวิริยะอุตสาหะ จนแล้วเสร็จออกมาเป็นรายงานการวิจัยที่มีค่าอย่างฉบับนี้

ไพฑูริย์ ๒๕.๐๖.๖๐๐๖

(ดร.เพ็ญแข ประจณปัจฉิม)

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

กรกฎาคม 2530

ประกาศคำคุณูปการ

รายงานการวิจัยเรื่อง "บทบาทของครอบครัวในการป้องกันการติดยาเสพติด" ในเยาวชนไทยนี้ สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากหลายฝ่าย มีอาทิเช่น รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน พันธุมนาวิน ซึ่งนอกจากจะให้การสนับสนุน และกรุณาให้เป็นผู้แก้ไขโครงการนี้ ตั้งแต่เริ่มแรกจนงานวิจัยสำเร็จโดยสมบูรณ์แล้ว ยังอนุญาตให้ใช้แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูเด็ก และแบบสอบถามทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครองอีกด้วย ศาสตราจารย์ ดร.จรรยา ลู่วรรณชาติ กรุณาอ่านและให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับบทนำ และการอภิปรายผลการวิจัยบางตอน ผู้วิจัยรู้สึกทราบบ้างในความกรุณาของอาจารย์ทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ขอขอบคุณอาจารย์อัมเดือน สดมณี เป็นอย่างมากที่ได้ร่วมวางแผนการวิจัยและร่วมสร้างแบบสอบถามบางฉบับในระยะแรก ถึงแม้จะไม่สามารถร่วมงานวิจัยนี้ในระยะหลังได้ เนื่องจากติดภารกิจในการเข้ารับการอบรมการวิจัย ณ ต่างประเทศ และเป็นหัวหน้าโครงการวิจัยอื่นอีกด้วย และขอขอบคุณ คุณรัตนา กลิ่นจันทร์แดง ซึ่งได้ช่วยเหลืองานวิจัยนี้ด้วยดีตลอดมา

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ อาจารย์ไพฑูริยา ทองภักดี ที่ช่วยงานวิจัยนี้ตั้งแต่เริ่มเก็บข้อมูล รวมทั้งช่วยคำนวณสถิติบางประการ ตลอดจนช่วยพิสูจน์อักษรรายงานการวิจัยฉบับนี้ และขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สัตตาวัลย์ เกษมเนตร ที่กรุณาช่วยเขียนโปรแกรมเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลและขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพินทร ฐุขม ที่ช่วยแนะนำการคำนวณสถิติบางประการ ตลอดทั้งได้ให้ข้อคิดเห็นในการวิเคราะห์ข้อมูลบางตอนอีกด้วย

ขอขอบคุณ คุณวิจิตร อักษรชู และคุณเอฉฉรา วัฒนรัตน์ ที่ช่วยพิมพ์รายงานการวิจัยนี้ และขอขอบคุณนิสิตปริญญาโทของสถาบันฯ คือ คุณเอฉฉรา วงศ์พัฒนามงคล คุณสุรัตน์ หลิมตระกูล คุณอุษา จินดารักษ์ และคุณศักดินา บุญเปี่ยม ที่มีส่วนช่วยให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่อนุมัติให้ลาไปเพิ่มพูนความรู้จนสามารถทำงานวิจัยนี้เสร็จสมบูรณ์ สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมลำริด มศว.ประสานมิตร ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ผู้วิจัยในการทดลองเครื่องมือกับนักเรียนมัธยมลำริด และขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนและอาจารย์ และขอขอบคุณนักเรียนกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนทั้ง 7 แห่ง ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่ง

ลาตทองใบ ภูภิรมย์

กรกฎาคม 2530

รายงานการวิจัยฉบับย่อ เรื่อง
"บทบาทของครอบครัวในการป้องกันการติดยาเสพติด"

โดย

ผศ.ดร.ลาดทองใบ ภูอภิรมย์

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2530

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายดังนี้ (1) เพื่อศึกษาการอบรมเลี้ยงดู 4 แบบ ว่าจะมีความสัมพันธ์กับภูมิด้านงานการเสพติดของเด็กเพียงใด (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับภูมิด้านงานการเสพติดของเด็ก (3) เพื่อศึกษาความใกล้ชิดกับบิดามารดาว่ามีความสัมพันธ์กับภูมิด้านงานการเสพติดของเด็กเพียงใด และ (4) เพื่อศึกษาลักษณะของผู้ปกครองว่าจะมีความสัมพันธ์กับภูมิด้านงานการเสพติดของเด็กอย่างไร

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2528 ของโรงเรียนรัฐบาลสหศึกษาในกรุงเทพมหานคร 7 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 667 คน เป็นชาย 357 คน หญิง 310 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าหนึ่งฉบับ แบ่งเป็น 4 ตอน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าร้อยละ และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน

ตัวแปรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ตัวแปรปัจจัยทางครอบครัว เป็นตัวแปรอิสระมีทั้งหมด 14 ตัวแปร แบ่งเป็น 4 ด้านคือ (1) การอบรมเลี้ยงดูทั่วไป ประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดู 4 แบบ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย (2) การอบรมเลี้ยงดูเฉพาะเรื่องการเสพติด ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดที่เด็กได้รับจากครอบครัว และตัวอย่างการเสพติดจากครอบครัว (3) ลักษณะของครอบครัวประกอบด้วย ที่พักอาศัย ระดับการศึกษาของบิดา อาชีพของบิดา ระดับเศรษฐกิจของครอบครัว ขนาดของครอบครัว (4) ลักษณะของเด็ก ได้แก่ เพศ ชั้นเรียน และทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง

ตัวแปรตาม คือ ภูมิด้านงานการเสพติดของเด็ก มีทั้งหมด 6 ตัวแปร แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ (1) ความรู้เกี่ยวกับการเสพติด ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด ความรู้เกี่ยวกับ

สาเหตุของการเล่พิต และความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พิต (2) อารมณ์เกี่ยวกับการเล่พิต ประกอบด้วยทัศนคติต่อการเล่พิต และปริมาณการชักจูงจากเพื่อน (3) พฤติกรรมเกี่ยวกับการเล่พิต ได้แก่ ปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พิต

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) ปัจจัยทางครอบครัว เรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และปัจจัยทางครอบครัวตามลักษณะของเด็ก คือ ทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับภูมิทัศน์งานการเล่พิตของเด็ก 3 ด้าน คือ ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พิต ปริมาณการชักจูงจากเพื่อน และปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พิต ผลปรากฏอย่างเด่นชัดว่า การที่เด็กรายงานว่า ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก แบบรักสนับสนุนมาก เด็กมีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พิตมากกว่า ปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากกว่า เด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย รักสนับสนุนน้อย และเด็กมีทัศนคติที่ต่ำต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ส่วนเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย แบบรักสนับสนุนน้อย และเด็กมีทัศนคติที่ต่ำต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีความใกล้ชิดกับยาเล่พิตมากกว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก รักสนับสนุนมาก และเด็กมีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ

2) ภูมิทัศน์งานการเล่พิตของเด็ก 3 ประเภท ๆ ละหนึ่งด้าน เรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ (ก) ภูมิทัศน์งานการเล่พิตประเภทพฤติกรรมเกี่ยวกับการเล่พิต ด้านปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พิต (ข) ภูมิทัศน์งานการเล่พิตประเภทความรู้เกี่ยวกับการเล่พิตด้านความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พิต และ (ค) ภูมิทัศน์งานการเล่พิตประเภทอารมณ์เกี่ยวกับการเล่พิต ด้านปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ทั้งนี้ปรากฏว่าภูมิทัศน์งานการเล่พิตทั้ง 3 ด้านดังกล่าว แปรปรวนไปตามปัจจัยทางครอบครัวทั้ง 3 ปัจจัยคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน แบบใช้เหตุผล และทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ผลปรากฏอย่างเชื่อมั่นได้ว่า เด็กที่มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พิตมาก ปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมาก คือ เด็กที่รายงานว่า ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก ใช้เหตุผลมาก และเด็กมีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ส่วนเด็กที่มีความใกล้ชิดกับยาเล่พิตมาก คือเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย ใช้เหตุผลน้อย และเด็กมีทัศนคติที่ต่ำต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ

3) ประเภทของเยาวชนที่พบความสัมพันธ์ระหว่าง ภูมิทัศน์งานการเล่พิตของเด็กกับปัจจัยทางครอบครัว ได้แก่ กลุ่มย่อยที่แบ่งตามลักษณะของครอบครัว 4 กลุ่ม เรียงตามลำดับความสำคัญ

อย่างเด่นชัดดังนี้คือ กลุ่มนักเรียนที่ติดตามระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และนักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ นักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ผลปรากฏอย่างเชื่อมั่นได้ว่า

(ก) ในกลุ่มนักเรียนที่ติดตามระดับการศึกษาต่ำ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสั่น มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับภูมิทัศน์ทางการเสพติด 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด ปริมาณการชักจูงจากเพื่อน และปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับภูมิทัศน์ทางการเสพติด 2 ด้านคือ การชักจูงจากเพื่อนและความใกล้ชิดกับยาเสพติด ส่วนนักเรียนที่ติดตามระดับการศึกษาสูง พบว่าการอบรมเลี้ยงดูไม่เกี่ยวข้องกัภูมิทัศน์ทางการเสพติดของเด็ก (ข) ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็กและขนาดใหญ่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสั่น และใช้เหตุผล มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากกว่ากลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง ส่วนทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ มีส่วนเกี่ยวข้องกับความรูเกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด และการชักจูงจากเพื่อน มากกว่ากลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง (ค) ในกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสั่นมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับภูมิทัศน์ทางการเสพติดทั้ง 3 ด้านคือ ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด การชักจูงจากเพื่อน และความใกล้ชิดกับยาเสพติด แตกต่างจากนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น ซึ่งไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสั่น กับภูมิทัศน์ทางการเสพติดทั้ง 3 ด้านดังกล่าว นอกจากนี้ยังพบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลสูง สามารถต้านทานอิทธิพลการชักจูงจากเพื่อนได้มากในกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา แต่ไม่พบความสัมพันธ์เช่นนี้ในกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น

จากผลการวิจัยนี้ สามารถให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติดังนี้

1. บิดามารดา ผู้ปกครอง ครู เยาวชน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ควรได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดอย่างถูกต้อง และเชื่อถือได้
2. ควรจัดยาเสพติดศึกษาไว้ในโครงการป้องกันยาเสพติดให้โทษ ทั้งในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน โดยมุ่งเน้นถึงพิษภัยของยาเสพติด รวมทั้งโทษของบุหรี่ และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์
3. ควรจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายบิดามารดา นักเรียน และนักศึกษาให้ได้ปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อหาทางแก้ปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด
4. บิดามารดาควรได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตร โดยเฉพาะในบิดาที่มีระดับการศึกษาต่ำ ครอบครัวขนาดเล็ก ครอบครัวขนาดใหญ่ และครอบครัวที่บุตรอาศัยอยู่กับบิดา

มารดา โดยเฉพาะอย่างยิ่งบิดามารดาควรใช้การอบรมเลี้ยงดูเด็กแบบใช้เหตุผลมาก และรัก
ล้นหลามมาก

5. ควรสร้างคุณภาพในเยาวชนด้วยการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชน
ของผู้ปกครอง โดยบิดามารดาควรชี้แนะให้เด็กเห็นคุณประโยชน์ของการรับสื่อมวลชนที่มีประโยชน์
นอกจากนี้เด็กจะเกิดความพอใจที่บิดามารดาให้ความสนใจต่อตนในการรับสื่อมวลชน ซึ่งจะเป็นผลให้
เด็กพร้อมที่จะเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำของบิดามารดา

6. กลุ่มเยาวชน 4 กลุ่มซึ่งได้แก่ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัว
ขนาดเล็กและขนาดใหญ่ และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ควรได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล
มาก รักล้นหลามมาก และเด็กได้รับการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อการควบคุมสื่อมวลชนเพื่อช่วยให้เด็กมี
ภูมิต้านทานการเสพติด 3 ด้านสูง ซึ่งได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด การปฏิเสธการ
ชักจูงจากเพื่อน และความสามารถในการที่จะไม่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

Research Summary

"The Role of Family in the Prevention of Drug Abuse"

by

Assist. Prof. Dr. Ladtongbai Bhuapirom

Behavioral Science Research Institute

Srinakharinwirot University, Prasarnmitr

Bangkok, Thailand

1987

The present investigation was designed to examine six important aspects of resistance to drug abuse : drug knowledge, information concerning causes of drug abuse, information regarding effects of drug abuse, attitudes towards drug abuse, peer influence, and proximity to drug use.

The major areas investigated by this study are : 1) to determine if there is significant relationship between child-rearing practices and the six aspects of resistance to drug abuse; 2) to determine if family relationships are significantly related to the aspects of resistance to drug abuse; 3) to determine if the child's closeness to parents is associated with the aspects of resistance to drug abuse; and 4) to determine if parents' as well as child's variables are significantly related to the aspects of resistance to drug abuse.

The subjects for this study consisted of 357 male and 310 female grade 7 (aged 11-13 years) and grade 9 (aged 14-16 years) students who were randomly selected from seven co-ed public schools in Bangkok in the academic year 1985. The research instruments were rating-scale typed questionnaires on respondents' personal data including information concerning proximity to drug use, child-rearing practices including child's attitude towards parental control on mass media consumption, data regarding drug abuse

comprising drug knowledge, information concerning causes of drug abuse, information regarding effects of drug abuse, attitudes towards drug abuse, and peer influence. Analysis of the data consisted of various statistical methods and the SPSS^x computer programs.

The main research findings are as follows :

1) Three familial environments namely reasoning-oriented practice, love-oriented practice, and child's attitude towards parental control on mass media consumption are found to be significantly associated with three aspects of resistance to drug abuse in drug knowledge, peer influence and proximity to drug use. The results reveal that students who report that their parents are more reasoning-oriented and more love-oriented towards them and that they have more positive attitude towards parental control on mass media consumption are more likely to have higher resistance to drug abuse than their counterparts whose parents are less reasoning-oriented and less love-oriented towards them and the students have negative attitude towards parental control on mass media consumption.

2) Three aspects of resistance to drug abuse namely proximity to drug abuse, information concerning causes of drug abuse, and peer influence are found to be positively related to two types of child-rearing practices namely love-orientation, reasoning-orientation, and child's attitude towards parental control on mass media consumption. The results reveal that the students who report that their parents are more love-oriented and more reasoning-oriented towards them and that they have more positive attitude towards parental control on mass media consumption are more likely to possess higher resistance to drug abuse than their counterparts.

3) There are close relationships between child-rearing practices, one child's variable, attitude towards parental control on mass media

consumption and three aspects of resistance to drug abuse to be found in four groups of students : a) In the group of students with father's low level of education, the results reveal that the students whose parents are more love-oriented towards them have three higher aspects of resistance to drug abuse than their counterparts. Moreover, the students who report that their parents are more reasoning-oriented to them have higher resistance to drug abuse in peer influence and proximity to drug abuse. There are no significant relationships between the two mentioned types of child-rearing practices and those aspects of resistance to drug abuse found in the group of students with father's high level of education. b) In the group of students from small (1-2 children) as well as large (more than 4 children) families, it appears that love-orientation and reasoning one are found to be much more closely associated with information concerning causes of drug abuse than they are in the group of students from medium-sized family (3-4 children). In addition, it is evident that students' attitude towards parental control on mass media consumption is significantly associated with information concerning causes of drug abuse and peer influence as found in the group of students from small and large families much more than those from medium-sized family. c) In the group of students residing with their own parents, love-oriented practice is found to be closely associated with three aspects of resistance to drug abuse namely information concerning causes of drug abuse, peer influence, and proximity to drug abuse. Such relationship is not found in the group of students living with others. Moreover, it is evident that the students living with parents who report that their parents are more reasoning-oriented towards them have more resistance to peer influence. Such relationship is not apparent in the group of students living with others.

Based on the results of this study, the following recommendations can be made :

- 1) Data from this study suggest that more attention needs to be given to drug abuse prevention and education. Prevention programs must include children in elementary schools. Drug abuse education should provide accurate and credible information concerning the destructive effects of drug use available for parents, teachers, students and others concerned;
- 2) Drug abuse education should be integrated into the public and private school programs, with emphasis on the hazards of drug use, including cigarettes and alcohol;
- 3) A connection group of parents and students should be established in order that they can have brain-storming in dealing with drug problems;
- 4) Parents' child-rearing practices should be improved. Thus they should frequently apply more reasoning-oriented and more love-oriented practices to their children;
- 5) Students' positive attitudes towards parental control on mass media consumption should be developed in order to promote the quality of Thai youth which is very important to cope with drug abuse problem. It is suggested that parents give their children constructive advices in exposing to useful mass media; thus children are satisfied with the advices since they can sense love and good intention based on reasoning through such advices. Consequently, children will be prompt to accept and follow their direction;
- 6) Four specific groups of students namely those with father's low level of education, those from small and large families, and those residing with parents should be given special types of childrearing and training in reasoning and love-orientation and positive attitude towards parental control on mass media consumption in order to increase resistance to drug abuse in connection with drug knowledge, peer influence and proximity to drug use.

สารบัญ

คำนำ

ประกาศนุญการ

รายงานการวิจัยฉบับย่อ

Research Summary

สารบัญ

สารบัญตาราง

บทที่ 1 บทนำ

หน้า

ภูมิหลัง	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย	2
ประโยชน์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
แนวคิด ทฤษฎี และหลักที่ใช้ในการวิจัย	7
การอบรมเลี้ยงดูเด็ก	9
ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูเด็ก	20
การอบรมเลี้ยงดูเด็กกับการเล้าพิศ	21
การเป็นแบบอย่างในครอบครัวกับการเล้าพิศ	22
กลุ่มเพื่อนกับการเล้าพิศ	26
ฐานะของครอบครัวกับการเล้าพิศ	29
ขนาดของครอบครัวกับการเล้าพิศ	32
เพศกับการเล้าพิศ	33
ชั้นเรียนกับการเล้าพิศ	34
ที่พักอาศัยกับการเล้าพิศ	36
ความใกล้ชิดกับย่าเล้าพิศ	36
ทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง	37

บทที่

หน้า

สาเหตุ ผลและความรู้เกี่ยวกับการเล่พิต	41
ความรู้เรื่องยาเล่พิต และผล (ฤทธิ์) ของยาเล่พิต	42
ทักมคคตต่อการเล่พิต	50
ลัมมตฐาน	52

บทที่ 2 วิธีดำเนนการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง	53
วิธีลุ่มกลุ่มตัวอย่าง	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล	57
วิธีคคกระทำกับข้อมูล	57

บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	59
ตอนที่ 1 การอบรมเลี้ยงดูกับภูมิตำหนาทนการเล่พิตของเต็ก	62
ตอนที่ 2 ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับภูมิตำหนาทนการเล่พิตของเต็ก	95
ตอนที่ 3 ความใกล้ชิดกับบิดามารดา	116
ตอนที่ 4 ลักษณะของผู้อปกครองกับภูมิตำหนาทนการเล่พิตของเต็ก	131
ตอนที่ 5 การอบรมเลี้ยงดู และการเป็นแบบอย่างการเล่พิตในครอบครัว	147

บทที่ 4 การสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสรุปและอภิปรายผลตามลัมมตฐาน	163
ลัมมตฐาน 1	163
ลัมมตฐาน 2	165
ลัมมตฐาน 3	168
ลัมมตฐาน 4	170
ลัมมตฐาน 5	172

การสรุปและอภิปรายผลตามตัวแปร 3 ชุด	174
1. ปัจจัยทางครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับภูมิต้านทานการเสียดัดของเด็ก	175
1.1 การอบรมเลี้ยงดูทั่วไปกับภูมิต้านทานการเสียดัดของเด็ก	176
1.2 ลักษณะของเด็กกับภูมิต้านทานการเสียดัดของเด็ก	181
สรุปปัจจัยทางครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับภูมิต้านทานการเสียดัดของเด็ก	183
2. ภูมิต้านทานการเสียดัดของเด็กที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางครอบครัว	185
2.1 ความรู้เกี่ยวกับการเสียดัดด้านความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสียดัดกับ ปัจจัยทางครอบครัว	186
2.2 อารมณ์เกี่ยวกับการเสียดัดด้านปริมาณการชักลงจากเพื่อน กับปัจจัยทาง ครอบครัว	188
2.3 พฤติกรรมเกี่ยวกับการเสียดัดด้านปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสียดัด กับปัจจัยทางครอบครัว	192
สรุป ภูมิต้านทานการเสียดัดของเด็กที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางครอบครัว	196
3. ประเภทของเยาวชนที่พบภูมิต้านทานการเสียดัดของเด็กเกี่ยวข้องกับปัจจัย ทางครอบครัว	198
3.1 กลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ	199
3.2 กลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็กและครอบครัวขนาดใหญ่	200
3.3 กลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา	202
สรุปประเภทของเยาวชนที่พบภูมิต้านทานการเสียดัดของเด็กเกี่ยวข้องกับ ปัจจัยทางครอบครัว	204
ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติ	206
ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป	209
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.	210
ภาคผนวก ข.	226
ภาคผนวก ค.	227
บรรณานุกรม	316

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะที่เกี่ยวกับนักเรียนหรือ ลักษณะที่เกี่ยวกับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง	61
ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนกับการอบรม เลี้ยงดูแบบควบคุม และฐานะทางเศรษฐกิจในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อย อีก 13 กลุ่ม	63
ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปริมาณการชักจูงจากเพื่อน เมื่อ พิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนกับการอบรมเลี้ยงดู แบบควบคุม และฐานะทางเศรษฐกิจในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อย อีก 13 กลุ่ม	65
ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการ เสพติด เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยน กับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และฐานะทางเศรษฐกิจในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม	68
ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนกับการอบรม เลี้ยงดูแบบควบคุม และฐานะทางเศรษฐกิจในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อย อีก 13 กลุ่ม	71
ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนกับการอบรม เลี้ยงดูแบบควบคุม และฐานะทางเศรษฐกิจ ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อย อีก 13 กลุ่ม	74

ตาราง 7	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทัศนคติต่อการเสพติด เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับกัน กับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และฐานะทางเศรษฐกิจในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม	77
ตาราง 8	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลกับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และฐานะทางเศรษฐกิจ ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม ...	79
ตาราง 9	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปริมาณการใช้กัญจากเพื่อน เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล กับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และฐานะทางเศรษฐกิจ ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม	82
ตาราง 10	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลกับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และฐานะทางเศรษฐกิจ ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม	84
ตาราง 11	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล กับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และฐานะทางเศรษฐกิจ ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม	89
ตาราง 12	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล กับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และฐานะทางเศรษฐกิจในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม	92

- ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทัศนคติต่อการเลphant เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล กับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และฐานะทางเศรษฐกิจในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม 94
- ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปริมาณความใกล้ชิดกับยาเลphant เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นสนับสนุน กับความรู้ที่ได้จากบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น และทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม 96
- ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปริมาณการชักจูงจากเพื่อน เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นสนับสนุน กับความรู้ที่ได้จากบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น และทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม 98
- ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเลphant เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นสนับสนุน กับความรู้ที่ได้จากบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น และทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม 101
- ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับผลของยาเลphant เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นสนับสนุน กับความรู้ที่ได้จากบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น และทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม 106
- ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนนี้ ๑๖ คะแนนความรู้เกี่ยวกับตัวยาเลphant เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นสนับสนุน กับความรู้ที่ได้จากบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น และทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม 110

ตาราง 19	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทัศนคติต่อการเสพติต เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบรักส้นับส่นุน กับความรู้ที่ได้จากบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น และทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครองในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม	114
ตาราง 20	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามการอาศัยอยู่กับบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น กับทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และชั้นเรียน ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 9 กลุ่ม	117
ตาราง 21	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปริมาณการชักจูงจากเพื่อน เมื่อพิจารณาตามการอาศัยอยู่กับบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น กับทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และชั้นเรียน ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 9 กลุ่ม	120
ตาราง 22	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติต เมื่อพิจารณาตามการอาศัยอยู่กับบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น กับทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และชั้นเรียน ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 9 กลุ่ม	123
ตาราง 23	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามการอาศัยอยู่กับบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น กับทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และชั้นเรียน ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 9 กลุ่ม	126
ตาราง 24	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามการอาศัยอยู่กับบิดามารดา เทียบกับผู้อื่น กับทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และชั้นเรียน ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 9 กลุ่ม	128

- ตาราง 25 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทัศนคติต่อการเสพติต เมื่อพิจารณาตามการอาศัยอยู่กับบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น กับทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และชั้นเรียน ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 9 กลุ่ม 130
- ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามตัวอย่างการเสพติดในครอบครัวกับทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และการศึกษาของบิดา ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 9 กลุ่ม 132
- ตาราง 27 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปริมาณการชักจูงจากเพื่อน เมื่อพิจารณาตามตัวอย่างการเสพติดในครอบครัว กับทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และการศึกษาของบิดาในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 9 กลุ่ม 135
- ตาราง 28 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด เมื่อพิจารณาตามตัวอย่างการเสพติดในครอบครัวกับทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และการศึกษาของบิดา ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 9 กลุ่ม 137
- ตาราง 29 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามตัวอย่างการเสพติดในครอบครัว กับทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และการศึกษาของบิดา ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 9 กลุ่ม 141
- ตาราง 30 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามตัวอย่างการเสพติดในครอบครัว กับทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และการศึกษาของบิดา ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 9 กลุ่ม 144

- ตาราง 31 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทัศนคติต่อการเสพติด เมื่อพิจารณาตามตัวอย่างการเสพติดในครอบครัว กับทัศนคติต่อการควบคุม สื่อมวลชนของผู้ปกครอง และการศึกษาของบิดา ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 9 กลุ่ม 146
- ตาราง 32 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล กับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และตัวอย่างการเสพติดในครอบครัว ในกลุ่มรวมและกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม 148
- ตาราง 33 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปริมาณการชักจูงจากเพื่อน เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล กับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และตัวอย่างการเสพติดในครอบครัว ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม 151
- ตาราง 34 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลกับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และตัวอย่างการเสพติดในครอบครัว ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม 153
- ตาราง 35 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับผลของการเสพติด เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล กับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และตัวอย่างการเสพติดในครอบครัว ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม 156
- ตาราง 36 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล กับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และตัวอย่างการเสพติดในครอบครัว ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม 159

ตาราง-37	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทัศนคติต่อการเสกขัตติย เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล กับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และตัวอย่างการเสกขัตติยในครอบครัว ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม	161
ตาราง 38	สรุปผลตามสัมมตฐาน 1	164
ตาราง 39	สรุปผลตามสัมมตฐาน 2	166
ตาราง 40	สรุปผลตามสัมมตฐาน 3	168
ตาราง 41	สรุปผลตามสัมมตฐาน 4	171
ตาราง 42	สรุปผลตามสัมมตฐาน 5	173

ภูมิหลัง

ปัจจุบันประเทศไทยยังประสบกับปัญหายาเสพติด ซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังมานาน นับวันจะยิ่งเป็นปัญหาที่น่าวิตก เพราะปรากฏว่า ได้มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดเข้าไปในกลุ่มประชากรวัยรุ่น ทั้งหญิงชายที่อยู่ทั้งในและนอกระบบโรงเรียน ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 16 - 24 ปี แม้จะมีสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ซึ่งเป็นหน่วยกลางทำหน้าที่ประสานงานการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด ร่วมกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งของภาครัฐบาล ภาคเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศ รับผิดชอบดำเนินการป้องกัน ปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลาหลายทศวรรษ สืบจนถึงปัจจุบันก็ตาม ปัญหายาเสพติดก็มิได้หมดสิ้นไป แต่กลับจะยิ่งแพร่ระบาดอย่างกว้างขวางและรวดเร็วในหมู่ประชาชนชาวไทย ทุกเพศ ทุกวัย และทุกสถานที่ ทั้งนี้เพราะบริเวณสามเหลี่ยมทองคำ ซึ่งอยู่ทางภาคเหนือของประเทศไทย มีอาณาเขตติดกับพม่า และลาว เป็นพื้นที่ปลูกฝิ่นแห่งหนึ่งของโลก

ฝิ่นเคยเป็นยาเสพติดในอดีต แต่ภายหลังที่รัฐบาลออกกฎหมายห้ามเสพและจำหน่ายฝิ่น เมื่อ พ.ศ. 2502 แล้ว ปรากฏว่า ได้มีการผลิตยาเสพติดในรูปแบบใหม่ คือ มอร์ฟิน และเฮโรอีน แทน ผู้ที่เคยสูบฝิ่นมาก่อนจึงหันมาสูบเฮโรอีนแทนฝิ่น เนื่องจากเฮโรอีนเป็นยาเสพติดที่เสพได้ง่าย ทั้งซื้อได้ง่ายตามตลาดมืด และสะดวกในการพกพาติดตัว จึงมีผู้ผลิตและผู้ค้ายาเสพติดที่หวังร่ำรวย สักลอบค้าและขนส่งออกนอกประเทศ เพราะมีนายทุนตั้งโรงงานผลิตยาเสพติดแอบซ่อนตามชายแดน ไทย พม่า ลาว โดยมีชาวเขาเป็นผู้ปลูกฝิ่น และกรีดเอายางฝิ่นส่งขายให้นายทุนเจ้าของโรงงานผลิต ทำการวิเคราะห์ฝิ่นด้วยวิธีวิเคราะห์ทางเคมี ออกเป็นมอร์ฟินและทำเป็นผงขาวคือ เฮโรอีน (ไทยรัฐ 29 มกราคม 2529:3) ทรัพย์สินที่จะลักลอบส่งไปยังเอเยนต์ที่อยู่ในเครือข่ายภายในประเทศ เพื่อลักลอบส่งออกนอกประเทศต่อไป ฝ่ายเจ้าหน้าที่ของรัฐก็ไม่ละความพยายามที่จะปราบปรามและขจัดการผลิตและการค้ายาเสพติดให้หมดสิ้นไป ดังที่ได้มีข่าวแพร่ทางสื่อมวลชนเรื่องเจ้าหน้าที่ของรัฐจับกุมผู้ลักลอบขนเฮโรอีนบ้าง กัญชาบ้าง เพื่อเตรียมออกนอกประเทศ บางครั้งก็มีข่าวว่าเจ้าหน้าที่ยกกำลังเข้าทำลายเผาไร่ฝิ่น ไร่กัญชา ที่มีผู้ลักลอบปลูกไว้ในป่า บางครั้งเจ้าหน้าที่ยกกำลังเข้ายึดอุปกรณ์และเครื่องมือในการผลิตยาเสพติด จากโรงงานในป่าอยู่เบื้อง ๆ เมื่อผู้กระทำความผิดถูกจับกุมก็ถูกลงโทษตามกฎหมาย ส่วนของกลางที่ยึดได้ก็ถูกเผาทำลายไป ฝ่ายผู้ค้าและผู้ผลิตยาเสพติด

คนอื่น ๆ ก็ไม่ละความพยายามที่จะผลิตยาเสพติดต่อไป ตราบที่ยังมีลูกค้าหรือผู้เสพต้องการอยู่

เมื่อพิจารณาสภาพการณ์ดังกล่าว จะเห็นว่าปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่ซับซ้อน ฝั
องค์ประกอบที่สัมพันธ์กัน 3 องค์ประกอบ คือ ยาเสพติด บุคคล (ผู้เสพ) และสังคม สถิติล่าสุด
ที่มีผู้รวบรวมจากการสำรวจจำนวนผู้ติดยาเสพติดที่ได้รับการบำบัดรักษา ในสถานพยาบาลทั่ว
ประเทศ ในปี 2528 พบว่าเป็นเยาวชนอายุระหว่าง 11 - 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.27
ของจำนวนผู้ป่วยทั้งหมด (52,593 คน) (ไทยรัฐ, 28 ตุลาคม 2529 : 3) จะเห็นว่า อายุ
ของผู้ติดยาเสพติด มีแนวโน้มจะค่อย ๆ ลดลงทุกที นับเป็นปัญหาที่น่าวิตกอย่างยิ่งต่อปิตามารดา
ผู้ปกครอง ครู และรัฐบาล สำหรับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคล พบว่ามีปัจจัย
หลายประการที่มีส่วนผลักดันให้เยาวชนต้องหันไปพึ่งยาเสพติด เช่น ครอบครัวขาดความเอาใจใส่
ดูแลบุตรอย่างใกล้ชิด ได้รับความกดดันทางเศรษฐกิจจากครอบครัว มีเพื่อนชักจูง มีความอยากรู้
อยากเห็นใคร่ทดลอง

องค์ประกอบทางสังคมมีบทบาทสำคัญยิ่ง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า เป็นมาตรการที่มุ่งใน
"การป้องกันดีกว่าแก้" ปัญหาเสพติดในเยาวชน นั้นก็คือการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ซึ่งเป็นบทบาท
โดยตรงของครอบครัว โดยการทบทวนดูว่าการอบรมเลี้ยงดูเด็กมีส่วนมากน้อยเพียงใด ในการ
เสริมสร้างจิตสำนึกต่าง ๆ ที่พึงปรารถนาแก่เด็ก ซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าตนเองมี
คุณค่า มีความเชื่อมั่นในตนเอง รู้จักผิดชอบชั่วดี มีจิตใจมั่นคง มีความสามารถ และพร้อมที่จะ
เผชิญกับสิ่งท้าทายต่าง ๆ หรือแม้แต่จะต้องเสี่ยงต่อความล้มเหลว จิตสำนึกต่าง ๆ ซึ่งเป็นผล
จากการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ย่อมจะมีส่วนช่วยเตรียมเยาวชนให้พร้อมที่จะเผชิญกับสังคมที่เปลี่ยนแปลง
อย่างรวดเร็วได้ เพราะฉะนั้นจึงเป็นภารกิจของปิตามารดาและครูที่จะต้องทำงานร่วมกับเยาวชน
เพื่อช่วยกันปัญหา และแสวงหาทางแก้ปัญหาร่วมกันต่อไป

เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีผู้ใดทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของครอบครัวในการป้องกันการ
ติดยาเสพติดไว้อย่างเด่นชัด การวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาอย่างมีระบบถึงปัจจัยต่าง ๆ ภายในครอบครัว
ซึ่งน่าจะมีความสัมพันธ์กับการสร้างภูมิคุ้มกันการเสพติดในตัวเด็ก

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัจจัยที่อาจเป็นสาเหตุภายในครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการ
การติดยาเสพติดในเยาวชน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูบุตร 4 แบบ คือ การให้ความรักสลับสับเปลี่ยน การควบคุม การใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ และการลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย ที่เกี่ยวข้องกับภูมิทัศน์ทางานการเล่พิติด
2. ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ที่เกี่ยวข้องกับภูมิทัศน์ทางานการเล่พิติด
3. ความใกล้ชิดกับบิดามารดา ที่เกี่ยวข้องกับภูมิทัศน์ทางานการเล่พิติด
4. ลักษณะของผู้ปกครองที่เกี่ยวข้องกับภูมิทัศน์ทางานการเล่พิติด

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ทั้งในด้านวิชาการและการปฏิบัติดังนี้ คือ

1. ผลจากการวิจัยนี้จะบ่งชี้ถึงเยาวชนกลุ่มที่อาจเป็นปัญหา (มีภูมิทัศน์ทางานตัว) ง่ายต่อการชักจูงให้ประพฤติตนในทางเล่อมเสียได้ ว่าเป็นเด็กมาจากครอบครัวประเภทใด ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาอย่างไร ซึ่งจะช่วยหาทางป้องกันเยาวชนจากยาเล่พิติดได้
2. ผลการวิจัยจะช่วยให้ทราบถึงวิธีสร้างภูมิทัศน์ทางาน แนวโน้มพฤติกรรมที่จะนำไปสู่การเล่พิติดของเด็กในครอบครัวประเภทต่าง ๆ
3. ผลการวิจัยนี้จะเป็นแนวทางในการสร้างคู่มือ การอบรมเลี้ยงดูบุตรตามหลักวิชาการสำหรับบิดามารดา และผู้ปกครอง อันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาครอบครัว และพัฒนาสังคมต่อไป
4. ผลการวิจัยจะช่วยให้ทราบลักษณะของครอบครัวที่มีปัญหาในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ในด้านการป้องกัน การติดยาเล่พิติดในอนาคด
5. ผลการวิจัยนี้ จะเป็นพื้นฐานในการวิจัยปัญหายาเล่พิติด ซึ่งจะยังคงเป็นปัญหาสำคัญในสังคมไทยในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้น ม.1 และ ม.8 ของโรงเรียนรัฐบาลที่เป็นสหศึกษา ปีการศึกษา 2528 ในเขตกรุงเทพมหานคร 7 โรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ยาเสพติด หมายถึงสารหรือวัตถุเสพติดประเภท ผิ่น เฮโรอีน มอร์ฟีน กินเนอร์ กัญชา ยาม้าหรือยาขยัน เสพโดยวิธีรับประทาน ดม สูบ ฉีด การทดลองเสพเพียง 1 - 3 ครั้ง จะทำให้ผู้เสพต้องเสพยา จนไม่สามารถหยุดเสพได้ พิษของยาเสพติดนอกจากจะทำลายสุขภาพร่างกายให้เสื่อมโทรมแล้ว ยังทำให้จิตใจของผู้เสพเปลี่ยนแปลง และสร้างบุคลิกใหม่ เช่น อารมณ์โมโห จุนเจียว ขาดความยับยั้งคิด มีความอดทนน้อย ขอบระแวง ฯลฯ ผู้ติดยาเสพติด อาจก่อปัญหาอาชญากรรมได้ง่าย โดยการฉ้อ ปล้น สักขโมย เพื่อให้ได้เงินไปซื้อยาเสพติดบริโภค สำหรับยาเสพติดที่กล่าวถึงในแบบสอบถามมีเพียง 4 ชนิดคือ เฮโรอีน กัญชา กินเนอร์ ยาม้า หรือยาขยัน

ภูมิคุ้มกันการเสพติด หมายถึงสิ่งที่ต้านทาน หรือป้องกันเด็กให้พ้นจากการทดลองหรือเสพยาเสพติด ทำนองเดียวกับการฉีดวัคซีน ปูภูมิ เพื่อเพิ่มภูมิคุ้มกันโรคชนิดใดชนิดหนึ่งให้แก่ทารก

การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาภูมิคุ้มกันการเสพติด 6 ด้านคือ ปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด ปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด ความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด และทัศนคติต่อการเสพติด

ปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด หมายถึง การที่นักเรียนรายงานว่าตนมีประสบการณ์ที่บ่งชี้ว่ามีโอกาสที่จะใกล้ชิดกับสิ่งเสพติด เช่น เคยรู้จักคนซื้อหรือคนขายยาเสพติด ทราบว่ามีผู้ติดยาเสพติดในละแวกบ้าน เคยสูบบุหรี่ ดื่มสุรา ใช้ยาเสพติดบางชนิด เช่น กัญชา ยาม้า เป็นต้น นักเรียนที่ได้คะแนนมาก แสดงว่า มีความใกล้ชิดกับยาเสพติดมากถือว่าเป็นผู้มีภูมิคุ้มกันการเสพติดต่ำ ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนนน้อย แสดงว่ามีความใกล้ชิดกับยาเสพติดน้อย ถือว่าเป็นผู้มีภูมิคุ้มกันการเสพติดสูง

ปริมาณการชักจูงจากเพื่อน หมายถึง การรายงานของนักเรียนถึงปริมาณที่ตนปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนหรือยอมรับอิทธิพลของเพื่อนไปในทางเสื่อมเสีย เช่น เพื่อนชักชวนให้สูบบุหรี่ ทดลองสูบกัญชา ฯลฯ นักเรียนที่ได้คะแนนมาก แสดงว่าไม่ยอมรับการชักจูงจากเพื่อนง่าย ๆ ถือว่าเป็นผู้มีภูมิคุ้มกันการเสพติดสูง นักเรียนที่ได้คะแนนน้อย แสดงว่ายอมรับการชักจูงจากเพื่อนได้ง่าย ถือว่าเป็นผู้มีภูมิคุ้มกันการเสพติดต่ำ

ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด หมายถึง การที่นักเรียนรายงานว่ามี ความรู้ในเนื้อหาสาระเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้บุคคลติดยาเสพติด เช่น เด็กที่ขาดความรักเอา ใจใส่จากครอบครัว ถูกเพื่อนชักจูงให้ทดลองเสพยาเสพติด นักเรียนที่ได้คะแนนมากแสดงว่ามี ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมาก ถือว่าเป็นผู้มีภูมิต้านทานการเสพติดสูง นักเรียนที่ได้ คะแนนน้อย แสดงว่ามีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดน้อย ถือว่าเป็นผู้มีภูมิต้านทานการ เสพติดต่ำ

ความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด หมายถึง การที่นักเรียนรายงานว่ามีความรู้ใน เนื้อหาสาระเกี่ยวกับผลหรือฤทธิ์ของยาเสพติด เช่น ทำให้สุขภาพร่างกายเสื่อมโทรม ชอบเก็บตัว อารมณ์หงุดหงิดง่าย ฯลฯ นักเรียนที่ได้คะแนนมาก แสดงว่ามีความรู้เกี่ยวกับผลหรือฤทธิ์ของยา เสพติดมาก ถือว่าเป็นผู้มีภูมิต้านทานการเสพติดสูง นักเรียนที่ได้คะแนนน้อย แสดงว่ามีความรู้ เกี่ยวกับผลหรือฤทธิ์ของยาเสพติดน้อย ถือว่าเป็นผู้มีภูมิต้านทานการเสพติดต่ำ

ความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด หมายถึง การที่นักเรียนรายงานว่ามีความรู้ในเนื้อหา สาระเกี่ยวกับยาเสพติดต่างๆ ที่แพร่ระบาดในสังคมไทย เช่น เฮโรอีนทำมาจากฝิ่น และมีฤทธิ์ ร้ายแรงที่สุด ฯลฯ นักเรียนที่ได้คะแนนมากแสดงว่ามีความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดมาก ถือว่า เป็นผู้มีภูมิต้านทานการเสพติดสูง นักเรียนที่ได้คะแนนน้อย แสดงว่ามีความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด น้อย ถือว่าเป็นผู้มีภูมิต้านทานการเสพติดต่ำ

ทัศนคติต่อการเสพติด หมายถึง ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเสพติด ซึ่งจะ แสดงออกเป็นความรู้สึกเชิงนิเสธหรือปฏิเสธ นักเรียนที่ได้คะแนนมาก แสดงว่ามีทัศนคติในเชิง นิเสธหรือในทางลบต่อการเสพติด ถือว่าเป็นผู้มีภูมิต้านทานการเสพติดสูง นักเรียนที่ได้คะแนน น้อย แสดงว่ามีทัศนคติในเชิงนิเสธหรือในทางบวกต่อการเสพติด ถือว่าเป็นผู้มีภูมิต้านทานการ เสพติดต่ำ

การอบรมเลี้ยงดูบุตร หมายถึง การรายงานของนักเรียนว่าได้รับการปฏิบัติจาก บิดามารดาในลักษณะต่าง ๆ การวิจัยนี้ได้แบ่งการปฏิบัติดังกล่าวเป็น 4 แบบดังนี้

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นนับสนุน หมายถึง การรายงานของนักเรียนว่าได้รับการปฏิบัติจากผู้เลี้ยงดูคือ มารดา ในลักษณะที่แสดงความรักใคร่เอาใจใส่ในทุกขั้วของลูก นักเรียนที่ได้คะแนนมาก แสดงว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นนับสนุนมาก นักเรียนที่ได้คะแนนน้อยแสดงว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นนับสนุนน้อย

การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ หมายถึง การรายงานของนักเรียนว่ามารดาจะอธิบายเหตุผลเมื่อห้ามปราม หรือสนับสนุนการกระทำของบุตร นักเรียนที่ได้คะแนนมาก แสดงว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ นักเรียนที่ได้คะแนนน้อย แสดงว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อยแต่ใช้อารมณ์มาก

การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม หมายถึง การรายงานของนักเรียนว่ามารดาออกคำสั่งให้เด็กปฏิบัติตาม และคอยควบคุมพฤติกรรมของเด็ก โดยไม่ปล่อยให้ลูกเป็นอิสระ นักเรียนที่ได้คะแนนมาก แสดงว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก นักเรียนที่ได้คะแนนน้อย แสดงว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย

การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย หมายถึง การรายงานของนักเรียนถึงวิธีการลงโทษของมารดา เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ซึ่งอาจจะใช้การลงโทษด้วยการเฉยๆ ทบ ตี ให้เจ็บกาย หรือลงโทษทางจิต ด้วยการดูว่า แสดงอาการไม่พอใจ ทำเป็นเมินเฉยแสดงอาการไม่สนใจ ตัดสิทธิ์บางอย่าง นักเรียนที่ได้คะแนนมากแสดงว่า ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมาก นักเรียนที่ได้คะแนนน้อยแสดงว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกายมาก

ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว หมายถึง การที่นักเรียนรายงานว่า บิดามารดาและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์อันดีต่อกัน กล่าวคือ เด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นนับสนุนมาก และบิดามารดาให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่เด็ก (เพื่อเด็กจะได้ไม่ไปเสาะหาความรู้ดังกล่าวนอกครอบครัวหรือจากผู้อื่น) นอกจากนี้บิดามารดายังควบคุมการเปิดรับสื่อมวลชนที่เป็นประโยชน์ต่อเด็ก ทำให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง

ความใกล้ชิดกับบิดามารดา หมายถึง การที่นักเรียนรายงานว่า ตนพักอาศัยอยู่ในครัวเรือนเดียวกับบิดามารดา เด็กย่อมมีความใกล้ชิดสนิทสนมและมีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกับบิดามารดา มากกว่าการอาศัยอยู่กับผู้อื่น นอกจากนี้บิดามารดามีเวลาที่จะควบคุมการเปิดรับสื่อมวลชนที่เป็นประโยชน์ต่อเด็ก ซึ่งจะทำให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง

ลักษณะของผู้ปกครอง หมายถึง ลักษณะของบิดาโดยพิจารณาปริมาณการศึกษาที่บิดาของนักเรียนได้รับ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับต่ำ หมายถึง ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาลงมา ระดับสูง หมายถึง ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป จนถึงระดับปริญญาตรี ลักษณะของผู้ปกครองอีกลักษณะหนึ่งคือ การเป็นตัวอย่างหรือการเป็นแบบอย่างการเล่พฤติกรรมในครอบครัว หมายถึง การรายงานของนักเรียนว่า บิดามารดาหรือสมาชิกในครอบครัวใช้ยาหรือสิ่งเสพติดบางอย่างเป็นประจำ ได้แก่ บุหรี่ สุรา ยาแก้ปวด กัญชา ยามาหรือยาเข็บ เป็นต้น ซึ่งมีโอกาสมีแนวโน้มที่จะเลียนแบบการเล่พฤติกรรมจากครอบครัวมากกว่าการเลียนแบบจากนอกครอบครัวหรือจากผู้อื่น

ระดับเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง การรายงานของนักเรียนถึงปริมาณรายได้ของบิดามารดาที่ได้รับเป็นรายเดือน ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับคือ ฐานะต่ำ มีรายได้ต่ำกว่าสามพันบาทต่อเดือน ฐานะปานกลาง มีรายได้ตั้งแต่สามพันบาทถึงเจ็ดพันบาทต่อเดือน และฐานะสูง มีรายได้เกินเจ็ดพันบาทขึ้นไป

แนวคิด ทฤษฎี และหลักที่ใช้ในการวิจัย

ครอบครัวเป็นสถาบันสังคมที่สำคัญที่สุดแห่งแรก ที่ทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ วัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ ค่านิยม ทัศนคติ ตลอดจนอุปนิสัยต่าง ๆ แก่สมาชิกในครอบครัว อันจะเป็นพื้นฐานที่ดีต่อความเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีหรือไม่ดีในอนาคตต่อไป บรอนเฟนเบรนเนอร์ (Lugo & Hershey, 1977 : 89 - 90 อ้างจาก Bronfenbrenner, 1976) ได้ประมวลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเปลี่ยนแปลงในชีวิตครอบครัวชาวอเมริกัน เมื่อ 25 ปีที่ผ่านมา (ค.ศ.1950 - 1975) พบว่า ผลการวิจัยที่ดีที่สุด ยังชี้ให้เห็นว่าครอบครัวยังเป็นสถาบันที่เป็นแกนกลางของทุกสังคม แม้กระนั้นก็ดูเหมือนว่า การให้ความสำคัญต่อครอบครัวว่าเป็นหน่วยสังคมที่เป็นหลักสำคัญ จะได้รับความสนใจน้อยลงทุกที ดังจะเห็นความเปลี่ยนแปลงในชีวิตครอบครัวอเมริกัน ที่น่าสนใจเรื่องหนึ่ง ซึ่ง บรอนเฟนเบรนเนอร์ ได้ประมวลไว้

ก็คือปฏิสัมพันธ์ทุกด้านระหว่างบิดามารดาและบุตรได้ลดลงอย่างน่าใจหาย จากการศึกษาครอบครัวชนชั้นกลางชาวอเมริกัน กลุ่มตัวอย่างพบว่าบิดามีเวลาพูดกับทารกอายุ 1 ขวบ คิดเฉลี่ยในวันหนึ่งเพียง 38 วินาที จะเห็นว่าบิดามารดามีเวลาหยอกล้อพูดคุย อ่านหนังสือ ทำกิจกรรมร่วมกับบุตร และแสดงความรักต่อบุตรน้อยลงทุกที ทั้งนี้เนื่องจากมีความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในชีวิตครอบครัว คนอเมริกัน 2 ประการ ประการแรก เนื่องจากไม่มีปู่ย่าตายายและญาติผู้ใหญ่อาศัยร่วมอยู่ในครอบครัว และในปัจจุบัน ทั้งบิดามารดาต้องออกไปทำงานนอกบ้านมีจำนวนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ครอบครัวที่มีบิดาหรือมารดาเพียงผู้เดียวก็มีจำนวนมากขึ้นด้วย ประการที่สอง เวลาที่บิดามารดา จะให้ความรักความเอาใจใส่ต่อบุตรน้อยลงมาก จนต้องมอบให้เป็นหน้าที่ของศูนย์เลี้ยงเด็กเวลากลางวัน พี่เลี้ยง และโทรทัศน์ ดูแลเด็กเหล่านั้นแทน

ก่อนจะกล่าวถึงการอบรมเลี้ยงดูเด็กอันเป็นหน้าที่สำคัญของครอบครัวในการปลูกฝังจิตสำนึกต่าง ๆ แก่เด็กนั้น น่าจะได้อธิบายถึงลักษณะของบิดามารดา ที่ได้จากข้อคิดเห็นของนักจิตวิทยาหลายท่านซึ่ง เขียมเบิร์ก และ สมิธ (Shiamberg & Smith, 1982 : 432) ได้ประมวลไว้ และน่าจะเป็นประโยชน์ต่อบิดามารดาทั้งหลาย เพื่อจะได้ทราบว่าบุตรวัยรุ่นคาดหวังว่าจะได้รับสิ่งต่อไปนี้จากบิดามารดา

1. ให้ความสนใจและความช่วยเหลือแก่บุตร สิ่งนี้เด็กวัยรุ่นจะทราบว่าบิดามารดาอาหารต่อตนหรือไม่ ก็คือความสนใจที่บิดามารดามีต่อตน และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ เมื่อถึงคราวจำเป็น เพราะบุคคลวัยรุ่นยังต้องการความเอาใจใส่สนใจจากบิดามารดาอยู่

2. ยอมรับฟังและเข้าใจความคิดของบุตร มีเวลาพูดคุยกับบุตรบ้าง เด็กวัยรุ่นมักจะบ่นว่าบิดามารดาไม่ค่อยยอมรับฟังความคิดเห็นของเขาบ้าง และไม่ยอมเข้าใจจิตใจและความรู้สึกของพวกเขา เด็กวัยรุ่นต้องการความเห็นอกเห็นใจจากบิดามารดา และอยากให้บิดามารดาทราบว่าเขามีเรื่องสำคัญที่อยากจะปรึกษา

3. วัยรุ่นต้องการความรัก และการยอมรับจากบิดามารดา องค์ประกอบที่สำคัญของความรักที่เด็กต้องการ ก็คือการยอมรับ

4. ความไว้วางใจ บิดามารดาบางคนไม่ไว้วางใจบุตรที่กำลังเป็นวัยรุ่น จึงมักจะแสดงความห่วงใย และวิตกกังวลในบุตรวัยรุ่นมากเกินไป

5. ต้องการความเป็นอิสระ สิ่งที่บุคคลวัยรุ่นต้องการมากในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อนี้คือ "ความเป็นอิสระ" ซึ่งเป็นสิ่งที่วัยรุ่นปรารถนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความเป็นอิสระในทางพฤติกรรม (การกระทำ) วัยรุ่นจึงต้องการให้บิดามารดาอนุญาตให้ตนทำอะไรได้ตามที่ตนปรารถนา

แต่จะต้องค่อยเป็นค่อยไปทีละน้อย ไม่ใช่ว่าปล่อยให้มันเป็นอิสระโดยทันที

การวิจัยนี้ได้มุ่งศึกษาปัจจัยภายในครอบครัวที่อาจสัมพันธ์กับการป้องกันการเล่พฤติกรรมในเยาวชน
ปัจจัยภายในครอบครัวที่จะกล่าวถึงมีดังนี้

การอบรมเลี้ยงดูเด็ก

สภาพแวดล้อมทางอารมณ์ของเด็กในแง่สำคัญที่สุดที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก คือ สภาพแวดล้อมทางอารมณ์
ที่มีความสัมพันธ์กับวิธีที่บิดามารดาอบรมเลี้ยงดูบุตร (Papalia & Olds, 1978) เมื่อบิดามารดาต้องการ
ให้เด็กปฏิบัติตามที่ตนต้องการ บิดามารดาอาจใช้วิธีการต่าง ๆ ปฏิบัติต่อเด็ก เช่น ใช้อุบาย ผล ทำให้เด็ก
รู้สึกผิด แสดงความรักต่อเด็ก ไม่เห็นชอบกับการกระทำของเด็ก เด็กที่ได้รับการปฏิบัติจากบิดามารดา
ด้วยวิธีการดังกล่าว จึงมีแนวโน้มที่จะเป็นเด็กที่มีมโนธรรม (Conscience) และมีความรู้สึกผิดมากกว่า
และเป็นเด็กก้าวร้าวน้อยกว่า เด็กที่บิดามารดาใช้การอบรมเลี้ยงดูบุตรด้วยการตี จะลงโทษหรือตบการ
ให้สิทธิ์บางอย่าง เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เซียร์ส และคณะ (Sears, Maccoby, & Levin, 1957)
พบว่าบิดามารดามักจะใช้วิธีอบรมเลี้ยงดูบุตรวิธีแรกกับลูกผู้หญิง และใช้วิธีหลังกับลูกผู้ชาย อนึ่ง การ
อบรมเลี้ยงดูบุตรของบิดามารดาด้วยวิธีเฉพาะแบบหนึ่ง อาจจะทำให้สร้างพฤติกรรมเฉพาะแบบใดแบบหนึ่งแก่
บุตรได้ ที่จะกล่าวต่อไปคือ วิธีอบรมเลี้ยงดูเด็ก 4 แบบ ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้น溺愛
การควบคุม การใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ และการลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้น溺愛 อิทธิพลของครอบครัวมีมากที่สุดในระยะก่อนวัยเรียน เพราะ
ครอบครัวได้ปลูกฝังอุปนิสัยแก่เด็กตั้งแต่วัยดังกล่าว และจะคงทนไปจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ โรเซนไฮม์
(Garrison, 1965 อ้างจาก Rosenheim, 1942) ได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพกับเด็กชายวัย 13 ปี
ซึ่งไม่เคยได้รับความรักจากบิดามารดามาตั้งแต่วัยทารก ผลก็คือเด็กชายผู้นั้นไม่ได้เรียนรู้วิธีที่จะแสดง
ความรักต่อผู้อื่น และไม่สามารรถปรับตัวเข้ากับเพื่อนทั้งหญิงและชายในวัยเดียวกันได้ เป็นที่น่าสังเกตว่า
ผลจากการที่ไม่เคยได้รับความรักในวัยเด็กทำให้บุคคลนั้นไม่สามารถจะมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่นได้
นอกจากนี้ยังทำให้กลายเป็นบุคคลที่ขาดอุดมคติของตนเอง และมีพฤติกรรมที่ไม่มั่นคงและแน่นอน (Garrison,
1965 : 226)

ทฤษฎีพัฒนาการด้านบุคลิกภาพของอีริกสัน ได้เน้นถึงความสำคัญของความรักที่บิดามารดาให้
แก่บุตร ในระยะขวบแรกของทารก (แรกเกิด - 18 เดือน) จะช่วยให้เด็กเกิดความมั่นคงทาง
อารมณ์ วิธีที่บิดามารดาให้ความรักความอบอุ่นแก่บุตร ก็คือการบำบัดความต้องการทั้งทางร่างกาย

และทางอารมณ์ของบุตร โดยการดูแลให้ความสละสลวยแก่ทารก ในเรื่อง การรับประทานอาหาร การพักผ่อน การขับถ่าย และมีเวลาพูดคุยหยอกล้อ ปลอบโยน อุ้มแอ้มกับทารก การบำบัดความต้องการ ทั้งทางร่างกายและอารมณ์ของเด็ก จะช่วยให้เด็กมีความมั่นคงทางอารมณ์ และมีความไว้วางใจ บิดามารดา ในระยะเริ่มต้นของชีวิต ซึ่งจะ เป็นพื้นฐานในการไว้วางใจผู้อื่นเมื่อเด็กเติบโต (Papalia & Olds, 1978)

ฟรอมม์ (Lugo & Hershey, 1979 อ้างจาก Fromm, 1974) ได้กล่าวถึง "ความรักเยี่ยงมารดา" ว่าเป็นความรักที่มีต่อบุตรตามธรรมชาติโดยไม่มีเงื่อนไข เพราะแม่พร้อมเสมอที่จะให้ความรักแก่ลูก ความรักของแม่จะช่วยให้อีกมีชีวิตดำรงอยู่ได้ และจะช่วยให้พัฒนาการด้านอื่น ๆ พัฒนาต่อไป เพราะฉะนั้น "สำหรับแม่แล้ว ลูกคือบุคคลพิเศษ และเป็นบุคคลที่ไม่สามารถจะหาผู้อื่นมาแทนได้" ความรักของแม่จึงเป็นแรงจูงใจสำคัญในการสร้างความรู้สึก ว่าตนมีค่าให้แก่บุตร และทำให้บุตรเกิดความรู้สึกว่าตนเป็นที่ยอมรับ ส่วนความรักเยี่ยงบิดานั้น ฟรอมม์ (Lugo & Hershey, 1979 อ้างจาก Fromm, 1974) ได้ให้ทรรศนะว่า เป็นความรักที่มีเงื่อนไข เพราะความรักที่ลูกจะได้รับจากพ่อจะต้องมีข้อแลกเปลี่ยน คือ ก่อนที่พ่อจะให้ความรัก ลูกจะต้องแสดงพฤติกรรมกระทำความดีอย่างใดอย่างหนึ่งเสียก่อน แต่ความรักที่ลูกจะได้รับจาก บิดา ก็เป็นแรงจูงใจอันสำคัญที่จะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ในเรื่องความรู้สึกเกี่ยวกับค่านิยมและความรับผิดชอบ

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ซึ่งเป็นการปฏิบัติของบิดามารดาต่อบุตรด้วยการให้ความรัก เอาใจใส่ดูแลทุกข้อ และช่วยแก้ปัญหาแก่ลูกแล้ว การอบรมเลี้ยงดูวิธีนี้ยังรวมถึงการใส่ใจเหตุผล และการจะไม่รัก เมื่อเด็กไม่เชื่อฟัง ในการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนนั้น บางครั้ง บิดามารดาอาจแสดงอาการบางอย่างที่ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกว่าบิดามารดามีความเกี่ยวข้องกับบุตรอย่างแท้จริง ซึ่งจะเป็นการวางพื้นฐานทางจริยธรรมแก่เด็กได้ ดังที่ โรเจอร์ส (Rogers, 1977) ได้ยกตัวอย่างบันทึกของ เด็กชายคนหนึ่ง ที่เล่าถึงการอบรมเลี้ยงดูที่ตนได้รับจากบิดามารดาว่า ตนมักจะได้รับความชื่นชมจากบิดามารดาอยู่เสมอ และถูกตุน้อย ถ้าเมื่อใดประพฤติตนไม่ดี บิดามารดาจะใช้ "การมองด้วยสายตา" จนกระทั่งตนคิดว่า อยากให้บิดามารดาตีมากกว่าจะมองด้วยสายตาเช่นนั้น แต่ในที่สุดเด็กชายผู้นั้นก็รู้สึกดีใจที่บิดามารดาอบรมเลี้ยงดูตนด้วยวิธีนี้มาโดยตลอด

มีการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นล้นที่ช่วยปลูกฝัง
จิตลักษณะที่ดีงาม ให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก เช่น ดวงเดือน พันธมนาวิน (2519) ได้รวบรวมงาน
วิจัยในประเทศเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก ซึ่งเกี่ยวข้องกับลักษณะทางจริยธรรม รายงานว่า
เด็กและวัยรุ่นไทยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก เป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบ มีวินัยทางสังคม
และมีความเชื่อเพื่อพ่อแม่ สูงกว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบรักน้อย จากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง
ดวงเดือน พันธมนาวิน และ เพ็ญแข ประจวบฉนิ (2520) พบว่าวัยรุ่นที่รายงานว่าได้รับ
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก มีสุขภาพจิตดีกว่าวัยรุ่นที่รายงานว่าได้รับการอบรมแบบรักน้อย ส่วน
ผลงานวิจัยของ วารินทร์ ม่วงสุวรรณ (2517) ปรากฏว่าวัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก มี
วินัยทางสังคมสูงกว่าวัยรุ่นที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบรักน้อย เสริมเกียรติ พรหมผุย (2522) พบความ
สัมพันธ์ทางบวกระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักกับคุณธรรมแห่งความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนชั้นประถม
ปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดร้อยเอ็ด โกศล มีคุณ (2522) รายงานว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบ
ให้ความรัก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เป็นตัวแปรสำคัญที่ใช้ทำนายคะแนน
การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมได้เป็นอย่างดี ส่วน สัตตาวัลย์ พรศรีสมุทร และ วิลาวัลย์ ชัยวัณลี
(2524) ได้ศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร ผลปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการ
อบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก มีความเชื่อเพื่อ ความกตัญญูต่อบุคคล การสมาคมการระ และการยึดบาปบุญ
มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อย

สำหรับผลการวิจัยในต่างประเทศเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบให้
ความรักกับจิตลักษณะทางจริยธรรม ได้แก่ ผลงานวิจัยของ เซียร์ส และคณะ (Sears et al.,
1957) ซึ่งพบว่า มารดาที่ยอมรับบุตร และใช้การอบรมเลี้ยงดูเด็กแบบให้ความรัก บุตรจะเป็นผู้มี
มโนธรรมสูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูด้วยการให้รางวัลเป็นสิ่งของหรือใช้การลงโทษทางกาย
ส่วน เซคคอร์ด และ แบคแมน (Secord & Backman, 1964 : 588) ได้ประมวลผลการวิจัยจาก
หลายสาขาวิชารวมทั้งการวิจัยแบบข้ามวัฒนธรรมของ ไวตัง และ ไชล์ด (Secord & Backman,
1964 อ้างจาก Whiting & Child, 1953) ซึ่งสนับสนุนทรรศนะที่ว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักให้
ผลดีในการพัฒนามโนธรรมแก่เด็ก มากกว่าการอบรมเลี้ยงดูด้วยวิธีลงโทษทางกาย หรือการขู่ละ
ลงโทษ ส่วน ฮอฟฟ์แมน (Hoffman, 1970) ได้ประมวลผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง
การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก กับจิตลักษณะทางจริยธรรม 4 ประการคือ การยึดอำนาจภายในตน
ความรู้สึกสำนึกผิด ความต้านทานต่อสิ่งชั่วร้าย และการยอมสละภาพผิด และได้พบความสัมพันธ์

ระหว่างลักษณะการอบรมกับจิตลักษณะต่าง ๆ สำหรับผลดังกล่าวทั้งหมด ส่วนผลงานวิจัยของ เออร์ซี (ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, ม.ป.ป. อ้างจาก Hirschi, 1973) ปรากฏว่าเด็กวัย 7 - 12 ปีที่มีความรักใคร่กันดีกับครอบครัว มักมีแนวโน้มที่จะไม่ประพฤติผิด เนื่องจากเกรงบิดามารดาจะเสียใจหรือผิดหวังในตน ส่วน เบคเคอร์ (Becker, 1964 : 177) ได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก และได้สรุปเป็นข้อเสนอแนะว่าบิดามารดาที่ใช้วิธีอบรมเลี้ยงดูเด็กโดยให้ความรัก จะช่วยปลูกฝังให้เด็กเป็นคนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีความรู้สึกสำนึกผิด และเมื่อทำผิดก็รู้สึกสำราญผิด มีความก้าวร้าวน้อย และให้ความร่วมมือต่อผู้อื่นเป็นอย่างดี

จากที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าความรักของบิดามารดา เป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการพัฒนาจิตลักษณะทางสังคมให้แก่เด็ก แต่การอบรมเลี้ยงดูเด็กที่บิดามารดาในสังคมวัฒนธรรมต่าง ๆ ใช้กันโดยทั่วไปมิได้มีแต่เพียงการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักเพียงอย่างเดียว เพราะการแสดงความรักของบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูแต่ละคนย่อมมีอุดมคติและความคิดเห็นแตกต่างกันไป เช่น บางคนอาจรักเด็กแบบตามใจมาก บ้างก็รักแบบประคบประหงมมาก รักแบบควบคุมมาก และรักแบบประชาธิปไตย เพราะฉะนั้นการให้ความรักของบิดามารดาต่อบุตรด้วยวิธีต่าง ๆ ดังกล่าวนั้นย่อมมีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของ เด็กทั้งที่พึงประสงค์ หรืออาจเบี่ยงเบนไปจากลักษณะที่พึงประสงค์ได้ ดังนั้น เบคเคอร์ (Becker, 1964 : 198) จึงได้ประมวลผลการวิจัยและได้สรุปข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทางด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ใช้การอบรมเลี้ยงดูบุตรด้วยการให้ความรักความอบอุ่นควบคู่ไปกับการควบคุมเด็ก อันประกอบด้วย การให้ความรักเป็นแบบอย่างที่ดี ใช้เหตุผลกับเด็ก และควบคุมพฤติกรรมของเด็กด้วยการเรียนรู้จากการทดลองทำ ถ้าผิดก็ให้ทดลองใหม่ เพื่อรู้ว่าการกระทำของเด็กจะมีผลกระทบต่อผู้อื่นอย่างไร

การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล เป็นวิธีอบรมเด็กโดยการอธิบายพร้อมทั้งชี้แจงเหตุผล ให้เด็กเข้าใจว่า พฤติกรรมใดเด็กควรกระทำ และพฤติกรรมใดเด็กไม่ควรกระทำ ดังนั้น จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการใช้เหตุผล ก็เพื่อเป็นการชี้แนะให้เด็กประพฤติตนให้เหมาะสม และเข้าใจถึงผลของการกระทำของตนเองว่าจะเกิดผลดีหรือเกิดผลเสียหายต่อตนเองและต่อผู้อื่นอย่างไร รวมทั้งมีการลงโทษและให้รางวัลที่เหมาะสมกับพฤติกรรมของเด็ก (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ 2528) การให้เหตุผลดังกล่าว จะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้หลักปฏิบัติต่อไปในอนาคต เช่น เมื่อมีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้น เด็กก็จะนำไปเทียบเคียงกับหลักเกณฑ์ที่ได้เรียนรู้มา และสามารถ

คาดการณ์ล่วงหน้าได้ว่า ผลของการกระทำต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกันนั้น จะเป็นอย่างไร โดยปกติการอธิบายเหตุผลมักจะกระทำภายหลังที่พฤติกรรมอันไม่เหมาะสมได้เกิดขึ้นแล้ว ซึ่งความจริงการให้เหตุผลแก่เด็กควรจะทำล่วงหน้าเพื่อจะชี้ให้เด็กเห็นคุณและโทษ จากผลของการกระทำต่าง ๆ ที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว โดยที่เด็กอาจไม่ได้คาดคิดมาก่อน การให้เหตุผลแก่เด็กด้วยวิธีหลังนี้ นับเป็นวิธีการที่เหมาะสม เป็นการกระตุ้นเด็กวิธีหนึ่ง (Sears et al, 1957) เพื่อให้เด็กรู้จักคิดหาเหตุผลเสียก่อนลงมือกระทำ

อนึ่งการอบรมแบบใช้เหตุผล ซึ่งเป็นวิธีที่เหมาะสมนี้ บิดามารดาหรือผู้ปกครองจำเป็นต้องใช้เวลา และต้องมีความอดทนมาก ถ้าเด็กได้รับการอบรมด้วยวิธีใช้เหตุผลอย่างสม่ำเสมอจะเป็นผลดีต่อเด็ก เพราะจะทำให้เด็กรู้ว่าการที่บิดามารดาส่งเสริมหรือขัดขวางพฤติกรรมบางอย่างนั้นวางอยู่บนรากฐานของเหตุผล และความรักความหวังดีต่อตน แต่บิดามารดาหรือผู้ปกครองบางคนไม่มีความอดทนพอที่จะอบรมเด็กโดยใช้เหตุผลหรือบางคนอาจใช้อารมณ์มากกว่าใช้เหตุผล ซึ่งจะทำให้การอบรมเด็กแบบไม่คงเส้นคงวาเกิดขึ้น ผลก็คือเด็กไม่อาจตัดสินใจได้ว่าพฤติกรรมใดควรหรือไม่ควรกระทำ ในที่สุดเด็กจะเกิดความสับสนงุนงง ทำให้กลายเป็นเด็กที่ผกผันก้าวร้าวได้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจวบจตุร 2520)

มีการวิจัยในประเทศและต่างประเทศเป็นจำนวนมากที่พบความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลกับการพัฒนาจริยธรรมของเด็ก และได้มีผู้ประมวลผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ดังกล่าว และได้ข้อสรุปผลงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่สอดคล้องกันว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากมีความสัมพันธ์อย่างเด่นชัดกับความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กนับตั้งแต่ช่วงวัยรุ่นเป็นต้นไป สำหรับงานวิจัยในประเทศเรื่อง "จริยธรรมของเยาวชน" (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ 2520) และงานวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับลัทธิและจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น" (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ 2524) พบผลการวิจัยที่น่าสนใจคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล เป็นตัวแปรสำคัญที่สุดที่สามารถทำนายความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของกลุ่มวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจและสังคมต่ำ

ยังมีงานวิจัยในประเทศอีกหลายเรื่อง ซึ่งศึกษาการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลที่เกี่ยวข้องกับจิตลักษณะทางสังคมของเด็ก เช่น การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความซื่อสัตย์อย่างเด่นชัด (อุบลรัตน์ โพธิ์โกกลุ่ม 2523) การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก

เกี่ยวข้องกับควมมีสุขภาพจิตดีในกลุ่มวัยรุ่นที่ทำผิดกฎระเบียบของกระทรวง (ลูพลัน สักขุพิพ 2521) และในกลุ่มนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไป (ดวงเดือน พันธมนารีน และคณะ 2524) นอกจากนี้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากยังมีความสัมพันธ์อย่างเชื่อมั่นได้กับลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียนวัยรุ่นอีกด้วย (ดวงเดือน พันธมนารีน และคณะ 2520) ส่วนผลงานวิจัยของ หัตถา ทอภักดี (2528) ก็ปรากฏอย่างเด่นชัดว่าเด็กวัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก มีความเชื่ออำนาจภายในตนมากกว่าเด็กวัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย

สำหรับงานวิจัยในต่างประเทศที่ควรนำมากล่าว ณ ที่นี้ก็คือ งานของ ฮอฟฟ์แมน (Hoffman, 1970) ผู้ซึ่งได้ประมวลผลงานวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาจริยธรรมของเด็ก และสรุปผลไว้ว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็กด้วยการใช้เหตุผลย่อมช่วยพัฒนาจิตลักษณะทางจริยธรรมของเด็กโตและเด็กวัยรุ่น ในด้านความสามารถต่อต้านสิ่งชั่วร้าย เมื่อทำผิดแล้วเด็กรู้สึกละอายและยอมรับผิด (ดวงเดือน พันธมนารีน 2528 อ้างจาก Hoffman, 1970) ส่วน เฟชแบค (Feshbach, 1970) ได้ประมวลผลการวิจัย 5 เรื่องเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษและใช้เหตุผล จนได้ข้อสรุปว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็กแบบใช้เหตุผลของบิดามารดาที่มีความอบอุ่นต่อบุตร นอกจากจะมีความสัมพันธ์กับการพัฒนามโนธรรมของเด็กแล้ว ยังมีความสัมพันธ์กับการลดทอนการแสดงความก้าวร้าวของเด็กอีกด้วย ส่วน ไลเซอร์ และ โรเจอร์ส (Leizer & Rogers, 1974) ได้ศึกษาวิจัยด้วยการทดลอง เพื่อศึกษาผลของการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลกับการลงโทษด้วยการดูว่าที่เกี่ยวข้องกับความต้านทานสิ่งชั่วร้าย พบว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีความต้านทานสิ่งชั่วร้ายสูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมด้วยการดูว่า

ดังนั้นจะเห็นว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลเป็นอีกปัจจัยหนึ่งทางครอบครัวที่สำคัญยิ่งซึ่งนักจิตวิทยาและผู้เชี่ยวชาญในด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กได้ให้ทรรศนะว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาจริยธรรม และการพัฒนาจิตลักษณะทางสังคมที่พึงประสงค์แก่เยาวชนน่านับการ เพราะฉะนั้นบิดามารดาหรือผู้ปกครองควรยึดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลเป็นหลักปฏิบัติตั้งแต่บุตรยังอยู่ในวัยเด็ก ไปจนถึงวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนกลาง สำหรับเด็กควรจะได้เริ่มได้ในระดับประถม เพราะเด็กวัยนี้เริ่มพัฒนาเหตุผลในเรื่องสิ่งใดผิดสิ่งใดถูกแล้ว (Biehler 1974) แต่โดยธรรมชาติเด็กมักจะง่าย ผู้ใหญ่จึงต้องหมั่นชี้แจงเหตุผลอยู่เสมอเพื่อเป็นกระตือรือร้นความจำของเด็กรู้สึกควบคุม การแสดงออกทางพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ (Parke, 1975)

ส่วนวัยรุ่นตอนต้นจนถึงวัยรุ่นตอนกลาง มีความพร้อมทางด้านสติปัญญา สามารถใช้ความคิด และแสดงความคิดเห็นของตนเองได้อย่างเสรี ทั้งยังสามารถแสดงความคิดเห็นร่วมหรือไม่เห็นร่วมกับผู้อื่นได้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช 2527) ดังนั้นด้วยการที่บิดามารดาพยายามชักชวนหรือชี้แจงให้เด็กเข้าใจเหตุผล บิดามารดาสามารถจะโน้มน้าวให้เด็กเปลี่ยนพฤติกรรมของตนได้ (Bee, 1978)

การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม เป็นวิธีอบรมเลี้ยงดูที่ผู้ใหญ่คอยควบคุมพฤติกรรมของเด็กอย่างใกล้ชิด และมีการวางระเบียบข้อบังคับให้เด็กปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก คือการบังคับให้เด็กปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ผู้ใหญ่ต้องการ หากเด็กไม่เชื่อฟังก็จะถูกลงโทษ หรืออยู่ว่าจะลงโทษ เบคเคอร์(Becker, 1964 : 191) รายงานว่า เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก จะมีลักษณะ เชื่อฟัง เรียบร้อย มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และสุภาพ ชี้อาย ใจน้อย ประหม่า ไม่ย่อปล้ำคม ส่วนเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย จะเป็นเด็กไม่เชื่อฟัง ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่มีระเบียบ และขาดสมาธิ ไม่มีความเกรงใจ ผลิตง่าย

การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม มีความสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กในแง่บวกหรือลบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเพศและอายุของเด็ก กล่าวคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากใช้ได้ผลดีตั้งแต่เด็กเล็กไปจนถึงวัยรุ่นตอนต้น โดยเฉพาะต่อเด็กหญิงมากกว่าเด็กชาย (ดวงเดือน พันธมนาริน และคณะ - 2528) แต่เมื่อเด็กเข้าสู่วัยรุ่นตอนกลาง คือเมื่ออายุประมาณ 15 ปีขึ้นไป การอบรมเลี้ยงดูด้วยการควบคุมจะให้ผลน้อย (ดวงเดือน พันธมนาริน 2528 อ้างจาก Leahy, 1981)

ผลการวิจัยในประเทศของ สัตตาวัลย์ พรศรีสมุทร และ วิลาลักษณ์ ชิวาลลี (2524) พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีความสัมพันธ์อย่างเด่นชัดกับความซื่อสัตย์ ความมีสัมมาคารวะ ความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่ ความกตัญญูต่เวที และการยึดบาปบุญของเด็กวัยรุ่นตอนต้นกลุ่มที่ศึกษา ส่วนงานวิจัยของ ปราณีต ลุขอุดม (2514) พบว่าวัยรุ่นที่ได้รับการควบคุมน้อย มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการบังคับตนเองของเด็กอย่างเด่นชัด แต่ถ้าบิดามารดาใช้การอบรมแบบควบคุมมากโดยเฉพาะกับเด็กวัยรุ่นตอนกลางเป็นต้นไป อาจเป็นผลให้เด็กกลายเป็นผู้ฝ่ิสุ่สภาพจิตเสื่อมและเป็นคนก้าวร้าวได้ (ดวงเดือน พันธมนาริน และคณะ 2528 อ้างจาก Becker, 1964) อนึ่ง มีนักจิตวิทยาบางท่าน (ดวงเดือน พันธมนาริน และคณะ 2528 อ้างจาก Lewis, 1981) ให้ทรรศนะว่า หากบิดามารดาควบคุมบุตรอย่างเหมาะสม กล่าวคือ ไม่ควบคุมเด็กมากเกินไป จะช่วยให้เยาวชนได้พัฒนาจริยธรรมได้สูงที่สุด

สรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก จะใช้ได้ผลแต่เฉพาะกับเด็กก่อนวัยรุ่นที่เป็นเพศหญิง ส่วนเด็กชายที่เข้าสู่วัยรุ่นเป็นต้นไป ควรได้รับการอบรมแบบควบคุมน้อย ทั้งนี้เพราะวัยรุ่นชายมักชอบต่อต้านการควบคุมจากบิดามารดามากกว่าวัยรุ่นหญิง (Hilgard et al., 1971)

การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตและทางกาย เกือบจะกล่าวได้ว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่ว่าสังคมใด มักจะเข้าใจว่า การลงโทษเป็นวิธีอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ได้ผลดีในการควบคุมพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ เช่น พฤติกรรมก้าวร้าว ไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่ ฯลฯ ดังคำพังเพยที่ว่า "รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี" การลงโทษที่ผู้เลี้ยงดูเด็กใช้มี 2 วิธี วิธีแรกคือการลงโทษทางกาย หมายถึงการที่ผู้ใหญ่ใช้กำลังกายลงโทษเด็กให้เจ็บกายด้วยการ ตี หยิก ทูบ ฯลฯ การลงโทษด้วยวิธีนี้สามารถยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กได้เพียงชั่วคราวเท่านั้น โดยบิดามารดาไม่ได้ตระหนักว่า ผลของการลงโทษทางกายที่ตามมาล้นซับซ้อนเพียงใด ซึ่งจะได้กล่าวต่อไป

ในประเทศไทย จากการศึกษาศึกษาโดยการสัมภาษณ์มารดาในกลุ่มตัวอย่างในชนบท 3 แห่งในภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ เมื่อประมาณสองทศวรรษที่ผ่านมา (สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ 2510, 2513) พบว่ามารดาในกลุ่มตัวอย่างเหล่านั้นใช้การลงโทษเด็กให้เจ็บกาย มากกว่าการให้รางวัลหรือใช้เหตุผล การลงโทษที่มารดาใช้ได้แก่ การลงโทษทางกาย เช่น ตีด้วยไม้เรียวหรือตีด้วยมือ การลงโทษทางวาจา เช่น การดูต่าง ว่ากล่าวตักเตือน และการลงโทษทางจิต ได้แก่ การขู่จะเปลี่ยนดี ขู่จะไม่รัก ขู่จะเพิกถอนสิทธิบางอย่าง เป็นต้น ส่วน ศรีสวัสดิ์ ชลวิรุทธิ์ (2505) ได้สัมภาษณ์มารดาที่มีฐานะเศรษฐกิจสังคมระดับกลางในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก็พบว่า มารดาบางคนลงโทษเด็กด้วยการตีมากกว่าวิธีอื่น รองลงมาคือ ชี้แจงความผิดให้เด็กทราบ และคาดหวังไว้มิให้กระทำอีก

ส่วนงานวิจัยของสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ (2524 : 132 - 134) เรื่อง "แบบฉบับการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่กำลังเปลี่ยนแปลงของครอบครัวรายได้น้อยที่อยู่ในตัวเมือง" ได้ศึกษากับมารดาในกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานนอกบ้าน 100 คน และกลุ่มที่ไม่ได้ทำงานนอกบ้าน 100 คน ในชุมชนแออัดคลองเตยกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า แม้ทั้งสองกลุ่มปฏิบัติตนต่อลูกคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ แม่จะใช้วิธีเสริมแรงพฤติกรรมของลูกด้วยการชมเชยหรือให้รางวัล และแสดงอาการเฉย ๆ แต่เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ แม่จะปฏิบัติต่อลูกอย่างรุนแรงด้วยการดุด่า และลงโทษทางกาย นอกจากนี้แม่ทั้งสองกลุ่มยังใช้เหตุผลกับลูกน้อยที่สุด จากการวิจัยนี้แสดงว่ามารดาไทยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในทศวรรษต่อมาก็ยังใช้การลงโทษลูกมากกว่าใช้เหตุผล

ส่วนแพทย์หญิง ส้มศิริ เลบนานนท์ (2525) ได้ศึกษาเพื่อสำรวจทัศนคติของผู้ปกครอง ต่อบุตรหลานผู้ติดยาเสพติด (เฮโรอีน) ที่มารับการบำบัดรักษาที่คลินิก โดยสอบถามวิธีลงโทษของ บิดามารดา เมื่อบุตรหลานกระทำผิดร้ายแรง บิดามารดาส่วนมากรายงานว่าตนใช้การลงโทษบุตรหลานด้วยการว่ากล่าวตักเตือน (ร้อยละ 63) การเฆี่ยนตีเป็นอันดับรองลงมา (ร้อยละ 23) ไล่ออกจากบ้าน (ร้อยละ 10) และที่เหลืออีกร้อยละ 1 ใช้วิธีไม่พูดกับเด็ก แต่ข้อมูลที่ผู้วิจัยได้จากผู้ปกครอง ที่มารับการบำบัดรักษาในเรื่องเดียวกัน ปรากฏว่าผู้ปกครองรายงานว่า การว่ากล่าวตักเตือนของผู้ปกครอง ก็คือการบ่นว่ากล่าวทักท้วง กระทั่งเข้าเดิมความผิดของเด็ก พูดมากเกินไป จนทำให้ผู้ปกครองไม่พอใจเกิดความรำคาญ ส่วนผู้ปกครองที่ใช้อารมณ์ไล่ออกจากบ้าน ทำให้ผู้ปกครองต้องหันกลับไปสับกลุ่มกับเพื่อนที่เฝ้ายาเสพติดด้วยกันอีก

การลงโทษทางจิต เป็นวิธีลงโทษอีกวิธีหนึ่งที่บิดามารดาที่มีวิธีการหลายอย่างที่จะแสดง ให้เด็กทราบว่าพฤติกรรมของเด็กไม่เป็นที่ยอมรับ เช่น ขู่จะไม่ให้รางวัล ขู่จะไม่รัก ขู่จะให้ไปอยู่ที่อื่น มองด้วยสายตาเชิงตำหนิ บอกให้เด็กทราบว่าเด็กโตจะไม่แสดงพฤติกรรมเช่นนั้น

โรเจอร์ส (Rogers, 1977 : 311) รายงานว่า บิดามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมต่ำ มักจะใช้การลงโทษทางกายมาก ส่วนบิดามารดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลาง ใช้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักและใช้เหตุผล รวมทั้งการลงโทษทางจิต คือการขู่จะไม่รัก เมื่อเด็กไม่เชื่อฟัง

โกรนเดอร์ ได้ประมวลข้อคิดเห็นของ ไวตัง และ ไชล์ด (Grinder, 1962 อ้างจาก Whiting & Child, 1953) พอสรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็กด้วยการบอกว่าจะไม่รัก ขู่จะไม่ให้รางวัล ขู่จะส่งไปอยู่ที่อื่น ฯลฯ เป็นวิธีที่มีแนวโน้มจะทำให้เด็กปฏิบัติตามจุดประสงค์ของ บิดามารดาได้มากกว่าวิธีลงโทษทางกาย หรือขู่จะลงโทษทางกาย มีผลการวิจัยต่าง ๆ ที่สนับสนุน สมมติฐานนี้คือ ทั้ง ไวตัง และ ไชล์ด และ ไฮนิคเก้ (Grinder, 1962 อ้างจาก Whiting & Child, 1953; Heinicke, 1953) พบว่า ปฏิกริยาของเด็กที่แสดงให้เห็นการรู้สำนึกผิด มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับวิธีอบรมเลี้ยงดูแบบรักและการลงโทษทางจิต ส่วน เบอร์ตัน และ คณะ (Burton et al., 1961) ก็พบว่า ความต้านทานต่อสิ่งยั่วยุมีส่วนเกี่ยวข้องกับการลงโทษทางจิต

อาจกล่าวได้ว่ายังมีบิดามารดาในสังคมไทยจำนวนไม่น้อย ที่ใช้การอบรมลูกด้วยวิธีลงโทษทางกาย จากทฤษฎีการเรียนรู้ชี้ให้เห็นว่า การลงโทษเด็กที่แสดงความก้าวร้าว อาจทำให้เด็ก

ยับยั้งการแสดงความก้าวร้าวได้เพียงชั่วคราวเท่านั้น (Bronfenbrenner & Mahoney, 1975) ส่วนเด็กที่ถูกลงโทษเพราะแสดงความก้าวร้าวในบ้าน อาจไปแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวที่อื่นในสถานการณ์ที่ไม่มีการลงโทษก็ได้ (Mussen & Conger, 1956) ทั้งนี้เพราะบิดามารดาได้ตระหนักว่า ขณะที่ตนลงโทษลูกนั้น เด็กก็ได้เห็นตัวอย่างการแสดงความก้าวร้าวจากบิดามารดา ด้วยการเลียนแบบหรือดูดำก็ตาม จึงเป็นผลให้เด็กมีพฤติกรรมก้าวร้าวติดเป็นนิสัยต่อมา (Kaufman, 1970)

ออฟฟ์แมน (ดวงเดือน พันธมนาวิน และคณะ 2528 อ้างจาก Hoffman, 1970) ได้สรุปข้อเปรียบเทียบระหว่างการลงโทษทางกายและการลงโทษทางจิตได้ว่า การลงโทษทางกายให้ผลดีในแง่ที่สามารถยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้เพียงชั่วคราวเท่านั้น แต่ผลเสียที่ตามมา มีมากกว่า เช่น สอนให้เด็กเป็นคนก้าวร้าว ขอบรังแกและข่มเหงผู้ที่อ่อนแอกว่า นอกจากนี้ยังทำให้เด็กเกลียดกลัวผู้ลงโทษ และจะทำให้เด็กหกลึกเสี่ยงสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการลงโทษทางกาย ซึ่งจะทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ไม่ดีระหว่างเด็กและผู้ปกครองได้ (Parke, 1975) ส่วนการลงโทษทางจิต ย่อมให้ผลดีในการช่วยพัฒนาจริยธรรมของเด็กได้บ้าง (ดวงเดือน พันธมนาวิน และคณะ 2528 อ้างจาก Hoffman, 1970) นอกจากนี้ยังมีการวิจัยในประเทศที่พบว่า เด็กวัยรุ่นที่ได้รับการลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง (ดวงเดือน พันธมนาวิน 2521) ส่วนงานวิจัยต่างประเทศที่ได้ประมวลไว้ 4 เรื่อง (ดวงเดือน พันธมนาวิน และคณะ 2528 อ้างจาก Hoffman, 1963; 1970; Saltzstein, 1976; and Hower, 1980) ได้ข้อสรุปที่สอดคล้องกันว่า การอบรมด้วยวิธีลงโทษทางกายมีความสัมพันธ์กับการที่เด็กมีจริยธรรมต่ำ และเกี่ยวข้องกับการโกงในวัยรุ่นตอนปลาย ส่วนการอบรมด้วยการลงโทษทางจิตพบว่า บางครั้งไม่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาจริยธรรมของเด็ก แต่บางครั้งก็เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และการมีมโนธรรมสูงในเด็กชาย

สรุปได้ว่าการอบรมเลี้ยงดูด้วยวิธีลงโทษทางจิตเหมาะสมมากกว่าการลงโทษทางกาย หากจะให้ผลดียิ่งจำเป็นต้องใช้ควบคู่กับการอบรมเลี้ยงดูด้วยวิธีอื่นด้วย ซึ่งจะได้กล่าวในตอนต่อไป ดวงเดือน พันธมนาวิน และคณะ (2528) ได้สรุปว่า ควรใช้การลงโทษทางจิตมากกว่าทางกายในเด็กชายและเด็กหญิงที่มีอายุเกิน 7 ปีขึ้นไป

จะขอยกตัวอย่างการวิจัยเปรียบเทียบการอบรมเลี้ยงดูเด็กระหว่างบิดามารดาอเมริกันและบิดามารดาเยอรมัน (Lugo & Hershey, 1979 : 90 - 91 อ้างจาก Devereux, Bronfenbrenner, & Suc1, 1962) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในชั้นเกรด 6 (เทียบเท่าชั้นประถมปีที่ 6)

คณะผู้วิจัยชี้แจงว่ากลุ่มตัวอย่างของการศึกษา เปรียบเทียบนี้ไม่ได้ถือว่าเป็นตัวแทนของทั้งสองวัฒนธรรม แต่เป็นเพียงข้อมูลที่จะแสดงให้เห็นว่าเด็กประเมินการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาทั้งสองวัฒนธรรม ตัดสินใจเพียงไร ปรากฏว่าเด็กเยอรมันประเมินบิดามารดาค่อนข้างสูงในด้านการให้ความรัก การให้ความสนิทสนม และความมีระเบียบวินัย ส่วนบิดามารดาอเมริกันได้รับการประเมินจากบุตรค่อนข้างสูงในด้านการทอดทิ้ง การตัดสินใจบางอย่าง และความเข้มงวดในเรื่องความสำเร็จและ ผลสัมฤทธิ์ต่าง ๆ ของเด็ก นอกจากนี้บิดาเยอรมันยังเป็นผู้มอบหมายหน้าที่รับผิดชอบให้ลูก วาง ระเบียบให้ลูกปฏิบัติและให้ความอบอุ่นแก่ลูก มากกว่ามารดาเยอรมันและบิดามารดาอเมริกันอีก ด้วย ดังตัวอย่างรายงานของเด็กที่กล่าวถึงการอบรมเลี้ยงดูของบิดาเยอรมัน ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การให้ความรัก	- ฉันสามารถพูดคุยกับพ่อได้ทุกเรื่อง
	- เวลาฉันไม่สบายใจ พ่อจะคอยปลอบโยนและช่วยเหลือนั่น
	- พ่อจะพร้อมเสมอเมื่อฉันต้องการทำ
2. การวางกฎระเบียบ	- เมื่อฉันจะต้องทำอะไร พ่อจะอธิบายเหตุผลว่าเพราะอะไร
3. การควบคุม	- พ่อออกคำสั่งว่า ฉันจะต้องขออนุญาตก่อนจะไปชมภาพยนตร์
	เที่ยวงานเทศกาล หรือชมการแสดงอะไรก็ตาม
	- พ่อต้องการทราบว่าฉันใช้จ่ายเงินอย่างไร เวลาฉัน
	ต้องการซื้อของเล็กๆ น้อยๆ สำหรับตนเอง

คณะผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า บิดามารดาของทั้งสองวัฒนธรรม มีแนวโน้มที่จะมีความสัมพันธ์กับลูก พ่อเดียวกันมากกว่าลูกต่างเพศ โดยเฉพาะในครอบครัวอเมริกัน จากการอบรมเลี้ยงดูบุตรที่แตกต่างกันนี้ ย่อมมีผลต่อบุคลิกภาพของเด็กในภายหลัง คณะผู้วิจัยได้ให้ข้อคิดเห็นว่า การที่ครอบครัวเยอรมัน อบรมเลี้ยงดูเด็กโดยการให้ความรัก พร้อมทั้งให้เหตุผลและควบคุมด้วยนั้น ย่อมมีผลทำให้เด็กขาดความเป็นอิสระลง แต่มีแรงจูงใจที่จะบังคับตนเองให้มุ่งไปสู่ความสำเร็จได้ด้วยตนเอง รวมทั้ง ารรู้จักเลือกคบเพื่อนด้วยตนเอง อีกนัยหนึ่งก็คือ เด็กเยอรมันเป็นเด็กหัวอ่อนยอมปฏิบัติตามกฎ ระเบียบที่ผู้ใหญ่วางไว้ และได้รับอิทธิพลน้อยจากกลุ่มเพื่อน ในบ้านปลายลักษณะเหล่านี้จะบูรณาการ เข้าด้วยกัน ทำให้เด็กมีลักษณะเป็นตัวของตัวเอง ข้อสรุปเหล่านี้ได้รับการสนับสนุนจากการศึกษาข้าม วัฒนธรรมของ แรพพิ และ แมคเคลแลนด์ (Lugo & Mershey, 1979 อ้างจาก Rapp, 1961; McClelland, 1967)

ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูเด็ก

ได้กล่าวมาแล้วถึงวิธีอบรมเลี้ยงดูเด็กทั้ง 4 แบบ ซึ่งมีรายละเอียดมากพอที่บิดามารดา หรือผู้ปกครองจะถือเป็นหลักปฏิบัติต่อบุตรของตนได้ นักวิชาการไม่อาจสรุปเป็นข้อยุติได้ว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบหนึ่งแบบใดโดยเฉพาะจะให้ได้ผลดีที่สุดเหมือนการเขียนตำรับอาหาร เนื่องจากมีตัวแปรที่สำคัญในด้านต่าง ๆ เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ตัวแปรที่เกี่ยวกับลักษณะของบิดามารดา ซึ่งได้แก่ฐานะทางเศรษฐกิจสังคม ระดับการศึกษา อาชีพ ฯลฯ และตัวแปรที่เกี่ยวกับลักษณะของเด็ก เช่น เพศ อายุ ระดับสติปัญญา ขึ้นเรียน เป็นต้น อย่างไรก็ตามจากการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก พอจะสรุปได้ว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองควรจะใช้การอบรมเลี้ยงดูควบคู่กัน มากกว่าจะใช้วิธีใดวิธีหนึ่งโดยเฉพาะ เพราะการอบรมเลี้ยงดูบางแบบก็มีความเกี่ยวข้องกัน หรือมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ 2528) เช่น ผลงานวิจัยเรื่อง "จริยธรรมของเยาวชนไทย" (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจวบจตุร 2520) ซึ่งศึกษาการอบรมเลี้ยงดู 4 แบบ พบว่าเด็กวัยรุ่นที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับส่อนุมมาก ก็จะรายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากด้วย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยในต่างประเทศเช่นกัน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ 2528 อ้างจาก Hower, 1980)

ถ้าหากเด็กได้รับความรักและความอบอุ่นจากมารดา และขณะเดียวกัน มารดายังใช้การลงโทษทางจิตเป็นเครื่องตอรองให้เด็กกระทำผิดอีกด้วย จะทำให้เด็กพัฒนามโนธรรมได้มากที่สุด (Sears et al., 1957) เบอร์ตัน และคณะ (Burton et. al., 1961) ได้ประมวลผลงานวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก 6 เรื่อง พบผลสอดคล้องกันว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็กแบบใช้เหตุผลและรักสลับส่อนุม มีความสัมพันธ์กับความต้านทานสิ่งยั่วยั่วใจ และจากการรวบรวมเอกสารและผลงานวิจัยต่าง ๆ บี (Bee, 1978) รายงานว่า บิดามารดาที่ใช้เหตุผลอธิบายให้เด็กเข้าใจถึงความรู้สึกของผู้อื่น มีแนวโน้มที่จะช่วยให้เด็กเป็นผู้มีมโนธรรมมากกว่า การไม่ใช้เหตุผลกับเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งบิดามารดาจะต้องเป็นคนที่ให้ความรักและความอบอุ่นแก่บุตรด้วย

สำหรับการอบรมเลี้ยงดูแบบอื่น ๆ ที่ใช้ควบคู่กันเป็น 2 มิติ ก็ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักและแบบควบคุม ซึ่ง วิมล เกตุขำ (2515) และ ประภท เล็กสวัสดิ์ (2517) พบผลการวิจัยสอดคล้องกันว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักมาก และควบคุมน้อย จะมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงที่สุด ส่วน วารินทร์ ม่วงสุวรรณ (2518) ได้ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู

แบบรัก และแบบควบคุม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย พบว่าวัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก และถูกควบคุมน้อย เป็นผู้มีวินัยในตนเองมากที่สุด ซึ่งแตกต่างจากวัยรุ่นที่รายงานว่าได้รับความรักน้อยและถูกควบคุมมากอย่างเห็นได้ชัด แต่งานวิจัยบางเรื่องก็ไม่พบว่าการอบรมเลี้ยงดู 2 มิติ มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อจิตลักษณะของเด็ก แต่พบว่าจิตลักษณะของเด็กแปรปรวนไปตามการอบรมเลี้ยงดูโดยเอกเทศเพียงมิติเดียว เช่น งานวิจัยของ ดวงเดือน และคณะ (2520) และงานวิจัยของ สัตตาวลัย พรศรีสมุทร และ วิลาสลักษณ์ ชั่ววลี (2524) เป็นต้น

จากการประมวลผลการวิจัยภาคสนามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่กล่าวมาแล้ว ไม่อาจยืนยันได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบหนึ่งแบบใดโดยเฉพาะหรือหลายแบบจะช่วยพัฒนาคุณธรรมต่าง ๆ ในตัวเด็ก แต่ก็ปรากฏว่าการอบรมเลี้ยงดู 2 แบบคือ แบบรักสนับสนุนและแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ นับเป็นวิธีอบรมเลี้ยงดูที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมในตัวบุคคลมากที่สุด ทั้งนี้ได้รับการยืนยันจากผลการวิจัยเชิงทดลองว่า การอบรมเลี้ยงดูทั้งสองแบบเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาจิตลักษณะต่าง ๆ ที่พึงประสงค์ในตัวเด็กได้อย่างแน่นอน (ดวงเดือน พันธมนาวิน 2520) เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กนั้น โรเจอร์ส (Rogers, 1977) ได้ให้ข้อคิดที่สำคัญซึ่งผู้ใหญ่ควรระลึกไว้ 2 ประการ ประการแรกคือ "บิดามารดาพึงปฏิบัติต่อบุตรด้วยความคงเส้นคงวา" ทั้งนี้เพื่อช่วยให้เด็กรู้สึกตัดสินใจได้ว่าการกระทำใดถูกหรือผิด ประการสุดท้ายคือการอบรมเลี้ยงดูด้วยวิธีลงโทษควรจะสงวนไว้ใช้เป็นวิธีสุดท้ายเมื่อถึงเวลาจำเป็นจริงๆ

การอบรมเลี้ยงดูกับการเล่พฤติกรรม สำหรับการอบรมเลี้ยงดูที่เกี่ยวข้องกับการติดยาเสพติดของเด็ก ผลการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ใช้ให้เห็นความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดู อันเป็นปัจจัยทางครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับการติดยาเสพติดของเยาวชน เช่น เสรีน ปุณณะจิตานนท์ (2517 : 4) ใช้แบบสอบถามทำการศึกษา เบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหาเสพติดให้โทษในประเทศไทย และปัญหาที่เกี่ยวข้องกันในกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษา สมาชิกในครัวเรือน พบว่าผู้ที่ไม่ใช้ยาเสพติดมักเป็นผู้ที่มาจากครอบครัวที่เป็นระเบียบเรียบร้อยและรักใคร่กลมเกลียวกัน ส่วน พรทิพย์ จิตธรรม (2516) ศึกษาด้วยการสัมภาษณ์ผู้ป่วยซึ่งมารับการบำบัดรักษาเสพติด รายงานว่าเด็กที่ถูกชักจูงให้ไปติดยาเสพติด มาจากครอบครัวที่มีปัญหา เด็กขาดความอบอุ่น ไม่ได้รับความเอาใจใส่จากบิดามารดามาตั้งแต่เด็ก

สุชาติ บัณฑิตานุกุล (2519) ได้ศึกษาเปรียบเทียบเรื่องยาเสพติดให้โทษของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ผลการวิจัยพบว่าสิ่งที่ผู้ติดยา

เลphantกลุ่มที่ศึกษาปรารถนามากที่สุด คือต้องการความรักจากพ่อแม่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยสำรวจนักเรียนไทยดิดยา โดยนายแพทย์ผม แสงสิงแก้ว และคณะ (2524) รายงานว่านักเรียนที่ดิดยามีจำนวนมากที่คิดว่าตนได้รับความรักและความเอาใจใส่ดูแลจากบิดามารดาน้อยกว่าเพื่อน ๆ ที่ไม่ดิดยา ส่วน นพพร พานิชลุย (2522) พบว่าคนไข้ยายที่มารับการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลรัฐรักษ ส่วนมากแม้จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากบิดามารดามาตั้งแต่เด็กจนถึงวัยรุ่นก็ตาม แต่ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวระหว่างบิดามารดาและบุตรมีน้อยมาก เช่นเด็กไม่ได้รับความอบอุ่น และไม่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกับบิดามารดาเท่าที่ควร นอกจากนี้บิดามารดาไม่เข้าใจบุตร มีความคิดเห็นไม่ลงรอยกัน ทำให้เด็กเกิดความเปื้อน่าย รู้สึกว่าเหว่ ขาดที่พึ่งทางใจ ทำให้มีความรู้สึกอยากหนีออกจากบ้าน

แคพแพลน และ มาร์ติน ได้ประมวลผลการวิจัยของ แคนเดล และคณะ (Kaplan & Martin, 1984 อ้างจาก Kandel et al., 1978) พบว่า มีลักษณะต่าง ๆ หลายประการที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับวัยรุ่น ซึ่งเป็นตัวทำนายได้ว่า เป็นสาเหตุที่ทำให้วัยรุ่นหันไปสู่วัยชรา ลักษณะสำคัญประการหนึ่งก็คือ พ่อแม่และลูกขาดความใกล้ชิดกัน และแม่ไม่ได้ทำกิจกรรมร่วมกับลูกอีกด้วย นอกจากนี้ แคนเดล และคณะ ยังได้ตั้งข้อสังเกต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่พ่อแม่ขาดความใกล้ชิดกับลูก จะเป็นตัวทำนายที่สำคัญอย่างยิ่งว่า ลูกจะต้องร้อนดิดยาเลphantชนิดอื่น นอกจากวัยชราอีกด้วย เพราะฉะนั้นจึงสรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวโดยมีความรักความอบอุ่น ตลอดทั้งมีการทำกิจกรรมร่วมกัน ย่อมเป็นภูมิคุ้มกันการดิดยาเลphantของเยาวชนได้อีกแห่งหนึ่ง

การเป็นแบบอย่างในครอบครัวกับการเลphant การเทียบเคียง (Identification) : เป็นความคิดที่สืบเนื่องมาจากทฤษฎีจิตวิทยาวิเคราะห้ของ ฟรอยด์ อันเป็นกระบวนการที่เด็กมีการคิด มีความรู้สึก และแสดงพฤติกรรมตามแบบผู้อื่น โดยเฉพาะเด็กเล็กจะเทียบเคียงจากบิดามารดา การเทียบเคียงตามทฤษฎีจิตวิทยาวิเคราะห้แบ่งเป็น 2 แบบ แบบแรกเป็นการเทียบเคียงจากผู้แสดงความก้าวร้าว เช่น เด็กที่ถูกพ่อแม่ลงโทษ แต่ไม่กล้าต่อสู้เพราะกลัวจะถูกลงโทษอีก จึงหลีกเลี่ยงความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้น โดยปฏิบัติตามคำสั่งเพื่อให้เป็นที่พอใจของพ่อแม่ ฟรอยด์มีความเห็นว่า การเทียบเคียงด้วยวิธีนี้เป็นหัวใจของการพัฒนามโนธรรมของเพศชายโดยเฉพาะ (Hoffman, 1963 อ้างจาก Freud, 1946) แต่ความคิดเห็นของคนปัจจุบันเห็นว่าการเทียบเคียงด้วยวิธีดังกล่าว เป็นการนำไปสู่ความก้าวร้าว และช่นเคื่องที่ปรากฏอยู่ในโลกปัจจุบัน

มากกว่าจะเป็นกระบวนการที่จะนำไปสู่การพัฒนามโนธรรม

ส่วนการเทียบเคียงอีกวิธีหนึ่ง เป็นการเทียบเคียงที่มีรากฐานจากการที่เด็กเกิดความวิตกกังวล เกรงว่าบิดามารดาจะไม่รัก วิธีที่เด็กจะขจัดความกังวลให้หมดไป และหาทางให้บิดามารดาปรักถนอญก็คือ พยายามเทียบเคียงบิดามารดา ด้วยการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และค่านิยมเชิงจริยธรรมของบิดามารดา การเทียบเคียงด้วยวิธีนี้ ฟรอยด์ มีความเห็นว่า เป็นการพัฒนามโนธรรมของเพศหญิงโดยเฉพาะ และเป็นการเทียบเคียงที่นักวิชาการทั้งหลายในปัจจุบันยอมรับว่าเป็นรากฐานของการพัฒนามโนธรรม (Hoffman, 1963)

มัสเสน และคณะ (Mussen, Conger, & Kagan, 1974) มีความเห็นว่า การเทียบเคียงบิดามารดา อาจเป็นรากฐานสำคัญของความรักความอบอุ่นสำหรับเด็กเล็ก กล่าวคือ ด้วยวิธีการเทียบเคียงเด็กจะรับถ่ายทอดความแข็งแกร่ง และความเป็นตัวของตัวเองของบิดามารดาเข้าไว้ ทำให้เด็กมีความรู้สึกว่ามีสภาพที่เหมาะสม และสามารถควบคุมตนเองได้เป็นอย่างดี แต่ในทางตรงข้าม ถ้าเด็กได้แบบอย่างจากตัวแบบที่ไม่เหมาะสม (เช่นบิดาเป็นโรคทางจิต) ก็จะทำให้เด็กมีความรู้สึกขาดความอบอุ่น และมีความวิตกกังวลมาก เพราะเด็กมีตัวแบบที่มีบุคลิกภาพที่ไม่พึงประสงค์ ดังนั้นเราจึงตั้งสมมติฐานได้ว่า การเทียบเคียงเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้เด็กรับถ่ายทอดรูปแบบของพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ลึบซับซ้อน อันประกอบด้วย บุคลิกภาพส่วนตัว ลักษณะต่าง ๆ และแรงจูงใจของตัวแบบเข้าไว้ในตัวเด็ก นอกจากนี้พฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งได้รับถ่ายทอดจากการเทียบเคียง จะแสดงออกมาตามธรรมชาติ โดยไม่มีการฝึกอบรมหรือมีการให้รางวัลการเทียบเคียงแต่อย่างใด ทั้งพฤติกรรมจากการเทียบเคียงนั้น ยังคงทนถาวร มากกว่าจะเกิดขึ้นชั่วคราวอีกด้วย (Mussen, Conger, & Kagan, 1974)

ฮอฟฟ์แมน (Hoffman, 1971) พบว่าการเทียบเคียงบิดามารดาที่เป็นเพศเดียวกัน มีอิทธิพลมากในการเทียบเคียงของเด็กชาย จากครอบครัวที่มีฐานะปานกลาง และตัวแปรที่สำคัญยิ่งตัวแปรหนึ่งในการเทียบเคียงนี้ก็คือ ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างการเทียบเคียงของเด็กชายกับบิดา ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มัลลิสัน (Hoffman, 1971 อ้างจาก Mullison 1969) ที่พบว่า ความพอใจในบทบาททางเพศที่เหมาะสม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเทียบเคียงบิดาของเด็กชาย แต่ไม่สัมพันธ์กับการเทียบเคียงมารดา ไม่ว่าจะเป็นเด็กเพศใดก็ตาม และผลงานวิจัยของ แคทซ์ และ รอตเตอร์ (Hoffman, 1971 อ้างจาก Katz & Rotter, 1969) ก็พบความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างการเทียบเคียงบิดากับความสัมพันธ์ส่วนบุคคลระหว่างบิดาและบุตรชาย แต่ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างมารดากับการเทียบเคียงของเด็ก ไม่ว่าจะเป็น

เพศใดก็ตาม แต่ผลการวิจัยดังกล่าว ชัดแย้งกับผลการวิจัยพัฒนาการทางจริยธรรม ซึ่งชี้ให้เห็น ความสำคัญของการอบรมของมารดา (Hoffman, 1971 อ้างจาก Hoffman, 1970a) ทั้งนี้ แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของบิดากับพัฒนาการด้านจริยธรรมของเด็กมีน้อย เมื่อเทียบกับการอบรมเลี้ยงดูของมารดาไม่ว่าจะเป็นเด็กชายหรือเด็กหญิง การศึกษาของ ฮอฟฟ์แมน และ ฮอลท์สไตน์ (Hoffman, 1970 อ้างจาก Hoffman & Saltzstein, 1960) พบว่า เด็ก ชายที่ไม่มีบิดา มีคะแนนพัฒนาการด้านจริยธรรมต่ำกว่าเด็กชายที่มีบิดา แสดงว่าบิดามีบทบาทสำคัญ ในพัฒนาการด้านจริยธรรมของเด็กชาย ถึงแม้บิดาจะไม่ได้มีบทบาทสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ก็ตาม เหตุผลที่เป็นไปได้ตามความเห็นของ ฮอฟฟ์แมน (Hoffman, 1970 อ้างจาก Hoffman, 1966b) ประการแรกก็คือ บิดามักช่วยสอนเนื้อหาทางด้านการเรียนของเด็ก ซึ่งถึงแม้จะไม่ ได้ทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูโดยตรง แต่ก็ยังมีโอกาสช่วยสอนกิจกรรมบางอย่างทางด้านสติปัญญาแก่เด็ก เหตุผลอีกประการหนึ่งคือ พฤติกรรมของบิดาอาจเป็นต้นแบบของเด็กได้ เพราะฉะนั้นเหตุผล ดังกล่าว เป็นข้อเสนอแนะจากผลที่ได้กรายงานอยู่เสมอว่า เด็กชายที่เทียบเคียงบิดามากกว่ามารดา นอกจากนี้ยังมีหลักฐานปรากฏเด่นชัดว่า เด็กชายที่เทียบเคียงบิดา มีแนวโน้มที่จะมีการตัดสินใจ จริยธรรม มากกว่าเด็กชายที่ไม่ได้เทียบเคียงบิดา แต่ผลการวิจัยเดียวกันนี้ไม่พบว่าการเทียบเคียง บิดาสัมพันธ์กับการสำนึกผิด การยอมรับคำกล่าวโทษ และการเอาใจเขาใส่ใจเราของเด็ก

ฮอฟฟ์แมน (Hoffman, 1963) ได้กล่าวถึงบทบาทของบิดาไว้ว่า ถึงแม้บิดาจะไม่มี บทบาทสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูบุตรในวัยเด็กเช่นมารดา แต่จากการวิจัยหลายเรื่องที่ฮอฟฟ์แมน ได้ประมวลไว้ ก็พบว่าบิดามีความสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูที่เกี่ยวข้องกับการต้านทานสิ่งชั่วร้ายใน วัยเด็กโต โดยเฉพาะต่อบุตรชาย ทั้งนี้เพราะเด็กวัยนี้มีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาเจริญยิ่งขึ้น มีวุฒิภาวะสูงพอที่การอบรมของบิดาจะมีผลต่อบุตรชายในการควบคุมตนเอง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาความต้านทานต่ออิทธิพลภายนอกที่ขัดต่อระเบียบกฎเกณฑ์ในด้านจริยธรรม

นอกจากนี้ ฮอฟฟ์แมน ยังได้รวบรวมงานวิจัยอื่น ๆ (Hoffman, 1963 : 314 อ้างจาก Andry, 1960; Bandura & Walters, 1959; Cold, 1961) สรุปรวมความว่า พฤติกรรมเกร และพฤติกรรมก้าวร้าว เป็นผลจากการที่เด็กมีการควบคุมตนเองน้อย เพราะฉะนั้น ผลการวิจัยเหล่านี้จึงให้ข้อเสนอแนะว่า การอบรมเลี้ยงดูของบิดา มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนา การควบคุมตนเองในเด็กโตโดยเฉพาะใ้เด็กผู้ชาย และมีการศึกษาค้นคว้าอีกหลายเรื่องพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบิดาและบุตรชาย มีความสำคัญยิ่งกว่าความสัมพันธ์ระหว่างมารดาและบุตรชาย

ในการพัฒนารูปแบบพฤติกรรมที่เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม เพราะฉะนั้นการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่มารดาเป็นผู้รับผิดชอบในวัยเด็กเล็ก จะช่วยให้เด็กพัฒนาความรู้สึกสำนึกผิด ส่วนการอบรมเลี้ยงดูบุตรในระยะต่อมาซึ่งบิดาเป็นผู้รับผิดชอบในวัยเด็กโต จะสอนให้เด็กรู้จักควบคุมตนเอง เพื่อจะต่อต้านสิ่งชั่วร้ายให้กระทำความผิด

นายแพทย์ฝน แสงสิงแก้ว และคณะ (2524) ได้ทำการวิจัยสำรวจนักเรียนไทยติดยา เมื่อ พ.ศ. 2516 พบว่าบิดามารดาของนักเรียนที่ติดยาเสพติดให้โทษ ส่วนใหญ่มีบิดามารดาที่สุบหุหรือดื่มสุรา นอกจากนี้ยังพบอีกว่า นักเรียนที่ติดยาเสพติดให้โทษส่วนมากมักติดบุหรืมาก่อน ส่วนงานวิจัยของ เสรีน ปุณณะหิตานนท์ (2517) ก็พบว่า การมีบิดาที่เ้ายาเสพติดติดกฎหมาย ไม่ว่าในอดีตและปัจจุบัน มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับปัญหาการเ้ายาเสพติดของนักเรียน และเ้าวชนในละแวกบ้าน

ส่วนการวิจัยในต่างประเทศ ซึ่ง ไฟน์สไตน์ (Feinstein, 1978) ได้ศึกษาการเ้ายาเสพติดของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยฮิลลินอยส์ พบว่าการเ้ายาของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์อย่างเด่นชัดกับการเ้ายาของผู้ปกครอง กล่าวคือ ผู้ปกครองของนักศึกษาเ้ายาเสพติดชนิดใด นักศึกษาก็มีแนวโน้มที่จะเ้ายาเสพติดชนิดนั้น

แคนเดล (Kandel, 1974) ศึกษาอิทธิพลของบุคคลต่างวัยและบุคคลวัยเดียวกัน ต่อการเ้ายาของวัยรุ่น โดยการเ้าแบบสลับตามวัยรุ่น บิดามารดา และเพื่อนสนิทของวัยรุ่น เกี่ยวกับการเ้าสารเสพติด แคนเดล พบว่า วัยรุ่นที่เ้ายาเสพติดที่ติดกฎหมายในอัตราสูง จะประมณในสถานการณ์ที่ทั้งบิดามารดาและเพื่อนของวัยรุ่นเหล่านั้นเ้าสารเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี "ความเปียงเบนทางวัฒนธรรม" ของ ฮัทเธอร์แลนด์ (Kandel, 1974 อ้างจาก Sutherland & Cressey, 1970) ที่อธิบายถึงพฤติกรรมเปียงเบนว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้บทบาทที่แสดงพฤติกรรมเปียงเบนของบุคคลวัยรุ่น อาจเป็นเพราะได้เห็นแบบอย่างพฤติกรรมเปียงเบนจากกลุ่มเพื่อนวัยรุ่นด้วยกัน นอกจากนี้ ฮัทเธอร์แลนด์ ยังมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ครอบครัวก็อาจเป็นสื่อชักนำให้เด็กมีพฤติกรรมเปียงเบนได้โดยการเลียนแบบจากครอบครัวหรืออาจเป็นเพราะมีบรรยากาศที่ซับซ้อนใจ ซึ่งทำให้เด็กต้องการหนีหนีจากบรรยากาศดังกล่าว สำหรับอิทธิพลของครอบครัวที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสูบกัญยาของวัยรุ่น ในการวิจัยของแคนเดลครั้งนี้ พบพฤติกรรมการเ้ายาบำบัดทางจิตของบิดามารดา ซึ่งมีอยู่ 3 ชนิดคือ ยากล่อมประสาท บาร์บิทูเรต และยากระตุ้นประสาท ตลอดจนการดื่มสุราของบิดามารดา มีความสัมพันธ์กับการสูบกัญยาของวัยรุ่น ถึงจะมีความสัมพันธ์น้อยกว่า เมื่อเทียบกับ

อิทธิพลของ เพื่อนต่อการรับรู้ของบุตร วัยรุ่นก็ตาม

สรุปได้ว่าจากทฤษฎีและผลการวิจัยที่กล่าวมา พอจะชี้ให้เห็นได้ว่า การเป็นแบบอย่างของ บิดามารดา มีความสัมพันธ์กับการมีประสบการณ์กับยาเสพติดของเยาวชน โดยเริ่มต้นจากการเสพยาเสพติดที่มีลักษณะทางสังคม เช่น การสูญเสีย สัมภรา ซึ่งนับเป็นประสบการณ์ขั้นต้น ที่อาจนำไปสู่ การมีประสบการณ์กับยาเสพติดที่รุนแรงในโอกาสต่อไป เพราะฉะนั้นจากการประมวลผลการวิจัยพอ สรุปได้ว่า บิดามารดาเป็นบุคคลแรกที่เป็นต้นแบบของเด็ก โดยเริ่มจากการที่เด็กมีความคิด ความรู้สึก ตลอดทั้งรับรูปแบบพฤติกรรม คำนิยม แรงจูงใจ บุคลิกภาพส่วนตัว โดยการเทียบเคียงกับบิดา มารดา ในวัยเด็กเล็กการอบรมเลี้ยงดูของมารดามีความสำคัญในการพัฒนาจริยธรรมในด้านการรู้สึกสำนึกผิดของเด็ก ส่วนบิดาจะมีส่วนรับผิดชอบในวัยเด็กโต โดยสอนให้รู้จักควบคุมตนเองเพื่อต่อต้านสิ่งชั่วร้าย จากผลการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด ได้ชี้ให้เห็นว่าบิดา มารดามีส่วนในการเป็นแบบอย่างของการเสพยาในครอบครัว เพราะฉะนั้น โรเจอร์ส (Rogers, 1977) จึงให้ข้อคิดว่า ไม่ว่าบิดามารดาจะใช้การอบรมเลี้ยงดูเด็กแบบให้ความรัก แบบควบคุมให้เหตุผล หรือแบบอื่นใดก็ตาม สิ่งหนึ่งที่บิดามารดาควรระลึกไว้อยู่เสมอก็คือ "การเป็นแบบอย่างที่ดีกว่าคำสั่งสอน" ซึ่งมีความหมายในด้านจิตใจต่อเด็กมาก เพราะฉะนั้นการเป็นแบบอย่างที่ดีของ บิดามารดาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

กลุ่มเพื่อนกับการเสพยา กลุ่มเพื่อนและเพื่อน มีความหมายที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาทางสังคมของบุคคลวัยรุ่นมาก เพราะวัยนี้มีความสนใจในการผูกมิตรเท่า ๆ กับการทะเลาะวิวาท ในระยะวัยรุ่นตอนต้น การมีเพื่อนเป็นจำนวนมาก ถือว่าได้รับความนิยมชมชอบจากผู้อื่น แต่เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นตอนกลาง ทักษะคติในการคบเพื่อนจะเปลี่ยนไป กล่าวคือวัยรุ่นมักจะคบเพื่อนที่มีฐานะเท่าเทียมกับตน สติปัญญาอยู่ในระดับเดียวกัน มีอารมณ์คล้ายกัน มีรสนิยมตรงกัน เพื่อนที่ตนคบหาเป็นคนดีไว้ใจได้ และสามารถรับฟังความในใจของตนได้ (เอกสารการเลื่อนชุดวิชา : พัฒนาการวัยรุ่นและการอบรม หน่วยที่ 1 - 7, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2527) วัยรุ่นมักเลือกคบเพื่อนตามความพอใจของตนมากกว่าจะใช้เหตุผล และถ้าบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เข้าไปมีส่วนในการแนะนำการเลือกเพื่อน จะทำให้วัยรุ่นมีความรู้สึกต่อต้านและขุ่นเคือง เพราะวัยรุ่นจะคิดว่าผู้ใหญ่เข้ามาก้าวก่ายและล่วงล้ำสิทธิของตน ซึ่งกลายเป็นสาเหตุทำให้เกิดการขัดแย้งระหว่างบิดามารดาหรือผู้ปกครอง กับวัยรุ่นได้ เพราะฉะนั้นจะพบว่าในระยะวัยรุ่นจะเป็นช่วงระยะที่มีความขัดแย้งระหว่างบิดามารดาหรือผู้ปกครองกับบุคคลวัยรุ่นเกิดขึ้นมาก ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลวัยรุ่นกับครอบครัวลดความสำคัญลง เพราะ

ฉะนั้นเพื่อนที่บุคคลวัยรุ่นชอบมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนที่ดีหรือไม่ดีก็ตาม อาจกลายเป็นที่ปรึกษาแทนบิดามารดา หรือผู้ปกครองได้

การคบเพื่อนและการเข้ากลุ่มเพื่อน เป็นพัฒนาการทางสังคมตามธรรมชาติของบุคคลวัยรุ่น เพราะนอกจากจะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงทางจิตใจแล้ว ยังเปิดโอกาสให้วัยรุ่นได้แสดงความสามารถเฉพาะตัว และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อให้เพื่อนยอมรับ ซึ่งจะช่วยให้วัยรุ่นเกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากยิ่งขึ้น และช่วยให้วัยรุ่นมีมุมมองแห่งตนที่ดีอีกด้วย สำหรับการที่เพื่อนมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นนั้น โคลแมน (Kandel, 1974 อ้างจาก Coleman, 1961; 1970) อธิบายว่า อาจเป็นไปได้ว่าวัยรุ่นมีเวลาส่วนมากอยู่ที่โรงเรียนกับเพื่อนวัยเดียวกัน จึงมีโอกาสดูแลร่วมกันคิดสร้างวัฒนธรรมย่อยในกลุ่มของตนขึ้น ซึ่ง ออฟเลอร์ (Kestenbaum, 1979) มีความเห็นว่าการสร้างวัฒนธรรมย่อยในกลุ่มวัยรุ่น เช่น ในเมืองหลวงจะแสดงออกด้วยพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น การใช้คำแสลง การแต่งกาย การนิยมดนตรีแบบวัยรุ่น ฯลฯ ซึ่งแสดงว่าวัยรุ่นมีความรู้สึกเกี่ยวข้องกับเอกลักษณ์ของบุคคลวัยรุ่นที่อยู่ในวัยเดียวกัน และมีฐานะเช่นเดียวกัน ดังนั้นบุคคลวัยรุ่นเหล่านี้จึงพยายามปรับตัวให้เข้ากับทางเลือกของตน เพราะฉะนั้นการดำเนินชีวิตของบุคคลวัยรุ่น จึงดำเนินไปตามครรลองที่สังคมวัยรุ่นเป็นผู้จัดระเบียบแบบแผนตามสังคมที่เป็นอยู่ในขณะนั้น ด้วยเหตุนี้การดำเนินชีวิตของบุคคลวัยรุ่นจึงมักตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของเพื่อน

เป็นที่ตระหนักโดยทั่วไปแล้วว่าบุคคลวัยรุ่นเป็นวัยที่อยู่ในช่วงตรงกลางระหว่างความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งแต่ละคนยังไม่มีบทบาทโดยเฉพาะ และยังไม่มีความรับผิดชอบในสังคม เมื่อยังไม่มีความรับผิดชอบในสังคม บุคคลวัยรุ่นจึงมารวมกลุ่มเพื่อจะใช้พลังกำลังของตนร่วมกันประกอบกิจกรรมต่าง ๆ แล้วแต่กลุ่มใดจะสนใจในกิจกรรมใด ผลก็คืออิทธิพลของบุคคลในวัยเดียวกัน จึงมีผลต่อชีวิตของบุคคลวัยรุ่นโดยสิ้นเชิง ในขณะที่เดียวกันบุคคลที่สูงวัยกว่าก็จะลดความสำคัญลง (Kandel, 1974)

การที่เด็กเข้าร่วมกลุ่มวัยรุ่นเพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน อาจจะนำไปสู่การหาประสบการณ์ที่เสี่ยงอันตรายได้ เช่น ทดลองสารเสพติดชิ้นแรก เช่น เปียร์ บุหรี่ สุรา เพื่อให้มีค่านิยมเหมือนกับเพื่อน คือ ชอบหาประสบการณ์ใหม่ ๆ หรือชอบการเสี่ยงอันตราย เป็นต้น (Kaplan & Martin, 1984)

จากผลของการศึกษาวิจัยการติดยาเสพติดของเยาวชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ มักจะพบว่า สาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้เยาวชนหรือบุคคลโดยทั่วไปติดยาเสพติดนั้น เนื่องมาจากถูกเพื่อนแนะนำหรือชักชวนให้ทดลองเสพยาเสพติด ซึ่งมีจำนวนร้อยละค่อนข้างสูง เช่น งานวิจัยในประเทศของพรทิพย์ ฉัตรธร (2516) ปราณีต ปิยสิริภานนท์ และ พงษ์ เทียนสุวรรณ (2519) แพทย์หญิง สัมศิริ เลปนันทน์ (2525) สำหรับการศึกษาของผู้วิจัยรายนี้ ซึ่งศึกษากับผู้ปกครองของผู้ติดยาเสพติดที่มารับ

การบำบัดรักษาเป็นผู้รายงานว่า เพื่อนชักชวนให้บุตรหลานของตนเสพยาเสพติดถึงร้อยละ 76 ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตว่า บิดามารดามีความคิดว่าสาเหตุที่บุตรหลานของตนใช้ยาเสพติดเพราะถูกเพื่อนชักจูง โดยที่ผู้ปกครองมิได้คำนึงถึงปัญหาเรื่องการอบรมเลี้ยงดูภายในครอบครัว ซึ่งน่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับ การติดยาเสพติดของบุตรหลานของตนก็ได้ ส่วนนายแพทย์ เทพหม เมืองแมน (2526) ได้รวบรวม ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเยาวชนไทยในปัจจุบัน พบว่าสาเหตุของการติดยาเสพติด ถึงร้อยละ 90 มีปัญหาทางด้านจิตใจและครอบครัว พฤติกรรมที่นำไปสู่การใช้และการติดยาเสพติด พบว่าการถูกเพื่อนชักชวนเป็นสาเหตุสำคัญอันดับรอง

บาร์บี (Barbee, 1971) พบสาเหตุหนึ่งของการติดกัญชาในวัยรุ่นคือ ต้องการการยอมรับ จากกลุ่มเพื่อน แคนเดล (Kandel, 1974) ศึกษาอิทธิพลของบุคคลต่างวัยและบุคคลวัยเดียวกันต่อ การใช้กัญชาของวัยรุ่นตั้งได้กล่าวมาแล้ว ในเรื่องการเป็นแบบอย่างในครอบครัวกับการเสพยา โดยเฉพาะ อิทธิพลของเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับการสูบกัญชาของวัยรุ่น แคนเดล พบว่าพฤติกรรมของเพื่อนเป็นปัจจัย สำคัญในการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่น ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลาเวนฮาร์ (Kandel, 1974 อ้างจาก Lavenhar, 1972) ซึ่งรายงานว่าการใช้ยาเสพติดของเพื่อนสนิทเป็นตัวแปรตัวเดียวที่สำคัญที่สุด ซึ่งมีจำนวนถึงร้อยละ 27 ของผู้สูบกัญชา เมื่อเทียบกับเพื่อนที่สูบบุหรี่เพียงร้อยละ 5 ซึ่งเป็น ตัวแปรสำคัญรองลงมา

จากข้อมูลที่ได้ศึกษา แคนเดล (Kandel, 1974) ได้ชี้ให้เห็นว่า ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรม หรือทัศนคติใด ๆ ก็ตาม เช่น ทัศนคติต่อการเรียน พฤติกรรมเปียงเบน ทัศนคติต่อยาเสพติด และ แม้แต่ทัศนคติต่อบิดามารดา หากมีส่วนคล้ายคลึงกันในกลุ่มเพื่อนแล้ว ย่อมมีส่วนเกี่ยวข้องเป็นอย่างมาก กับการใช้ยาเสพติดที่ผิดกฎหมายของวัยรุ่น นอกจากนี้การใช้ยาเสพติดยังมีความสัมพันธ์โดยตรงกับ การที่วัยรุ่นห่างเหินจากบิดามารดา และมีโอกาสได้ใกล้ชิดกับเพื่อนอยู่เนือง ๆ เช่น การไปมาหาสู่ เพื่อนที่บิดามารดาไม่ยากให้คบ หรือเวลามีปัญหา ก็จะยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนมากกว่าบิดา มารดา ทั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของแพทย์หญิง สัมศิริ เลปนามนัท (2525) ที่รายงานว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองของผู้ป่วยที่มารับการบำบัดรักษายาเสพติด ไม่มีความใกล้ชิดกับบุตรหลาน ของตน เพราะฉะนั้นเวลาผู้ป่วยมีปัญหา ส่วนใหญ่จะคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง (ร้อยละ 50) และ ปรีกษาเพื่อน (ร้อยละ 26) มากกว่าปรึกษาบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

นอกจากนี้ยังมีผลการวิจัยของ แคพแพลน และ มาร์ติน (Kaplan & Martin, 1984) พบว่า เพื่อนมีอิทธิพลต่อการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่น เนื่องจากการใช้ยาเสพติด ซึ่งนอกจากจะทำหน้าที่สร้าง

ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนที่ปฏิบัติตามวัฒนธรรมย่อยของกลุ่มเพื่อนแล้ว การไข้อย่าเล่หิดยงทำหน้าที่ยกรงบุคคลเหล่านั้นให้เลียนแบบด้วยการไข้อย่าเล่หิดที่ผิดกฎหมายอีกด้วย

วัตสัน และ ลินด์เกรน ได้ประมวลผลงานวิจัยของ บลัม และคณะ (Watson & Lindgren, 1979 : 540-542 อ้างจาก Blum et al., 1973) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบวัยรุ่นจากครอบครัวอเมริกันผิวขาวชั้นกลาง ระหว่างกลุ่มที่เสี่ยงต่อการติดยาเล่หิดสูงกับกลุ่มที่เสี่ยงต่อการเล่หิดต่ำ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มที่เสี่ยงต่อการเล่หิดสูงขาดความรักและการสนับสนุนจากครอบครัว ไม่รู้จักควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์กับครอบครัวน้อย ซึ่งตรงข้ามกับกลุ่มที่เสี่ยงต่อการเล่หิดน้อย

การศึกษาของ บลัม และคณะ มีข้อนำสังเกตที่ควรนำมากล่าว ณ ที่นี้ก็คือ วัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างรายงานว่ ความรักของบิดามารดา เป็นปัจจัยสำคัญยิ่งสำหรับพวกเขา เด็กเหล่านี้ได้ให้ข้อมูลอย่างแจ่มชัดว่ ผู้ที่มีอิทธิพลต่อชีวิตของเขา คือ บิดามารดา ไม่ใช่กลุ่มเพื่อน ไม่ใช่พระเอกที่เป็นนักแสดง และไม่ใช่ นักกีฬาใด ๆ ทั้งสิ้น นอกจากนี้วัยรุ่นเหล่านี้ยังให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่ ไม่ว่าบิดามารดาจะสั่งสอนอะไรแก่พวกเขา ก็ตาม เขาถือว่ามีความสำคัญและให้ผลดีต่อพวกเขามากกว่าคำสั่งสอนหรือคำแนะนำของผู้อื่น เพราะฉะนั้น วัตสัน และ ลินด์เกรน จึงได้กล่าวถึงการที่ผู้ใหญ่มีความเชื่อว่า บุคคลวัยรุ่นมักจะสนใจในกลุ่มเพื่อน ที่มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกันเพื่อร่วมทำกิจกรรมที่กลุ่มเพื่อนปรารถนา ซึ่งดูเหมือนว่ วัฒนธรรมย่อยของวัยรุ่นจะเป็นปัจจัยสำคัญเป็นอย่างมากที่ทำให้ผู้ใหญ่ห่างเหินกับเด็ก และทำให้เด็กเกิดความรู้สึกแปลกแยกจากผู้ใหญ่

จากผลการวิจัยที่ วัตสัน และ ลินด์เกรน ประมวลไว้อย่อมจะชี้ให้เห็นว่ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางลบกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ระเบียบวินัย และความอบอุ่น กล่าวโดยสรุปก็คือ ถ้าครอบครัวมีความสัมพันธ์แน่นแฟ้นมากเพียงใด อิทธิพลของวัฒนธรรมย่อยจากกลุ่มเพื่อนก็ยิ่งน้อยลงเพียงนั้น ทั้งนี้สอดคล้องกับสมมติฐานของเคนเดล (Kandel, 1974) ที่ว่ ถ้าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลวัยเดียวกันแน่นแฟ้นเพียงใด อิทธิพลของเพื่อนก็จะมีความเพียงนั้น แต่ถ้าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่างวัย (บิดามารดากับบุตร) ยิ่งใกล้ชิดมากเท่าใด อิทธิพลของเพื่อนก็จะน้อยลงด้วย

ฐานะของครอบครัวกับการเล่หิด ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูบุตร 4 แบบ กับการพัฒนามโนธรรมของเด็ก ซึ่งบิดามารดาต้องมวีวิธีปฏิบัติต่บุตรแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับฐานะของครอบครัว ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่างในการอบรมเลี้ยงดู

บุตร (Secord & Backman, 1964 อ้างจาก Sears et al., 1957; Bronfenbrenner, 1958; Miller & Swanson, 1958) ฐานะของครอบครัวสามารถพิจารณาจากรายได้ของสมาชิกในครอบครัว ระดับการศึกษา และอาชีพของหัวหน้าครอบครัว เช่น ครอบครัวฐานะต่ำ ประกอบอาชีพที่ต้องใช้แรงงาน เช่น เป็นกรรมกร มีอาชีพรับจ้าง ค้าขาย หาบเร่ ทำนา ทำไร่ โดยไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง ส่วนผู้มีฐานะปานกลาง เป็นผู้มีระดับการศึกษาที่ใช้ความรู้ความชำนาญในการประกอบอาชีพตามสาขาวิชาชีพนั้น ๆ และมีรายได้ประจำที่แน่นอน สำหรับผู้มีฐานะสูง คือผู้ที่ประกอบอาชีพธุรกิจการค้าส่วนตัว โดยเป็นผู้บริหารและควบคุมกิจการของตนเอง มีรายได้สูงในปริมาณเหลือกินเหลือใช้

ครอบครัวที่มีฐานะแตกต่างกัน ย่อมมีค่านิยมที่แตกต่างกัน เนื่องจากบุคคลเหล่านั้นมีวิธีการดำเนินชีวิตที่ไม่เหมือนกัน จึงเป็นผลให้คนเหล่านั้นมีวิธีอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ต่างกัน (Secord & Backman, 1964 อ้างจาก Kohn, 1963) ผลที่ตามมาก็คือ เด็กจากครอบครัวที่มีฐานะไม่เหมือนกัน จึงมีลักษณะที่แตกต่างกัน เช่น บิดามารดาที่มีฐานะปานกลาง มักใช้การอบรมเด็กแบบรักและลงโทษ ด้วยการอยู่จะไม่รัก ซึ่งเป็นวิธีอบรมเลี้ยงดูเด็กที่ บรอนเฟนเบรเนอร์ (Secord & Backman, 1964 อ้างจาก Bronfenbrenner, 1958) มีความเห็นว่า จะช่วยให้เด็กพัฒนาการควบคุมจิตใจได้มากที่สุด

นักจิตวิทยาที่ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางจริยธรรม เช่น เคย์ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจวบฉนิกร 2520 อ้างจาก Kay, 1975) เชื่อว่าฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว เป็นตัวแปรสำคัญที่เป็นตัวทำนายจริยธรรมของเด็ก โดยเฉพาะเด็กจากครอบครัวฐานะต่ำ มีพัฒนาการทางจริยธรรมช้ากว่าเด็กที่มาจากครอบครัวฐานะปานกลางและฐานะสูง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจวบฉนิกร 2520 : 175 อ้างจาก Kohlberg, 1964) แม้ว่าผลการวิจัยจริยธรรมของเยาวชนไทยจะไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยในต่างประเทศก็ตาม แต่ปรากฏว่าฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม มีแนวโน้มที่จะเกี่ยวข้องกับระดับการให้เหตุผลและพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ทั้งนี้ปรากฏว่านักเรียนหญิงในช่วงอายุน้อยจากครอบครัวฐานะต่ำ มีพัฒนาการทางจริยธรรมช้ากว่านักเรียนหญิงฐานะปานกลางและสูง ส่วนนักเรียนชายในช่วงอายุ 15 - 17 ปี (ชั้น ม.ศ.3) ที่มาจากครอบครัวฐานะสูง มีพัฒนาการทางจริยธรรมสูงกว่าผู้ที่มาจากครอบครัวฐานะปานกลางและต่ำ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจวบฉนิกร 2520 : 176)

ผลการวิจัยของ ทศนา ทองรักดี (2528 : 80) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกรอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล กับความเชื่ออำนาจภายในตนของเด็กวัยรุ่นไทย ในส่วนที่เกี่ยวกับฐานะทาง

เศรษฐกิจของครอบครัว พบว่าเด็กวัยรุ่นจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจสูงมีความเชื่ออำนาจภายในตน มากกว่าเด็กวัยรุ่นจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจปานกลางอย่างเชื่อนั่นได้ แต่ไม่พบความแตกต่างเกี่ยวกับความเชื่ออำนาจภายในตน ระหว่างเด็กวัยรุ่นจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจปานกลาง และระดับเศรษฐกิจต่ำ ส่วนผลการวิจัยของ ลุนทร โคมิน และ สนิท สัมครการ (2522) พบว่าผู้ที่มีระดับเศรษฐกิจต่ำหรือมีรายได้น้อย มีความเชื่ออำนาจภายนอกตนมากกว่าผู้ที่มีระดับเศรษฐกิจสูงหรือมีรายได้สูง ทั้งนี้สามารถอธิบายโดยอาศัยเหตุผลของ ฮอฟฟ์แมน (Hoffman, 1970) ว่า อาจเป็นไปได้ว่าเด็กที่มีฐานะต่ำได้รับการปลูกฝังจริยธรรม โดยมุ่งให้เด็กรู้สึกยึดอำนาจภายนอกตน มากกว่ามุ่งให้รู้สึกยึดอำนาจภายในตน ทั้งนี้เพราะโดยลักษณะอาชีพของกลุ่มที่มีฐานะต่ำ ต้องปฏิบัติงานภายใต้กฎระเบียบ ข้อบังคับ ของกฎหมาย ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มที่มีฐานะปานกลาง ซึ่งโดยลักษณะอาชีพของคนกลุ่มนี้สอดคล้องกับการที่จะปลูกฝังจริยธรรม เพื่อมุ่งให้เด็กรู้สึกการยึดอำนาจภายในตน เพราะหลักจริยธรรมในด้านนี้ เปิดโอกาสให้เด็กมีจุดหมายปลายทางของตนเอง โดยมุ่งกระทำกรใ้สำเร็จด้วยตนเองมากกว่าจะอาศัยการกระทำร่วมกับผู้อื่น เหตุผลอีกประการหนึ่งก็คือ กลุ่มที่มีฐานะทางสังคมต่ำ มักจะใช้การลงโทษกับลูกมากกว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและการอบรมเลี้ยงดูด้วยวิธีลงโทษ เป็นการอบรมที่ไม่มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการด้านจริยธรรม

มีงานวิจัยในประเทศของ จิตรา เผ่าทรัพย์ (2520) รายงานว่า กลุ่มตัวอย่างจากครอบครัวที่มีฐานะเศรษฐกิจปานกลาง ดิตยาเล่พติดมากที่สุด (ร้อยละ 58) รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างจากครอบครัวที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ (ร้อยละ 25) ส่วนกลุ่มตัวอย่างจากครอบครัวที่มีฐานะเศรษฐกิจสูง มีจำนวนผู้ดิตยาเล่พติดน้อยที่สุด (ร้อยละ 17) ทั้งนี้ จิตรา เผ่าทรัพย์ ได้ให้เหตุผลไว้ดังนี้คือ ในครอบครัวที่มีรายได้อันกลาง ทั้งบิดามารดาต้องประกอบอาชีพเลี้ยงครอบครัว สามารถให้ความช่วยเหลือแก่ลูกด้วยการให้เงินใช้จ่ายอย่างเพียงพอ การที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้านทั้งคู่ ทำให้ไม่มีเวลาอบรมลูก ซึ่งอาจเป็นสาเหตุทำให้เด็กหันไปคบเพื่อนที่ไม่ดี ประกอบกับการมีเงินใช้จ่ายอย่างเพียงพอ จึงอาจถูกเพื่อนชักจูงให้มีประสบการณ์เกี่ยวกับยา เล่พติดได้

ส่วนเด็กที่มาจากครอบครัวฐานะต่ำ ดิตยาเล่พติดมากเป็นอันดับรองลงมา อาจอธิบายโดยใช้เหตุผลของ การ์ริสัน (Garrison, 1965 : 420) ได้ว่า ในครอบครัวยากจน โดยเฉพาะบิดาต้องทำงานหนักตลอดวัน ได้รับประทานอาหารและพักผ่อนไม่เพียงพอ ทำให้อารมณ์เสื่อง่าย ประกอบกับได้ชั้นการศึกษาน้อย ไม่เหมาะจะอบรมสั่งสอนบุตร ผลก็คือทำให้เกิดความตึงเครียด

ตลอดเวลา เพราะฉะนั้นจึงเป็นการยากที่บิดามารดาจะสร้างความสัมพันธ์อันใกล้ชิดกับบุตร ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตครอบครัว

สำหรับเด็กกลุ่มที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง ดิทยา เลฬิตน้อยที่สุดนั้น จิตรา เฝ้าทรัพย์ ให้เหตุผลว่า อาจเป็นเพราะเด็กกลุ่มนี้ไม่มีความคับข้องใจ และไม่ต้องอดทนต่อความกดดันที่จิตใจต้องการ ประกอบกับการที่เด็กกลุ่มนี้มีเงินใช้จ่ายเพียงพอ โอกาสที่จะติดต่อกับกลุ่มที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่าจึงมีน้อย โอกาสที่จะถูกชักชวนให้มีประสบการณ์หาเงินเพื่อเล่นและขายยาเสพติดจึงเป็นไปได้ยาก แต่ผลการวิจัยนี้ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ เสรีน ปุณณะจิตานนท์ (2517) ที่รายงานว่า ผู้ขายยาเสพติดมักเป็นผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดี มากกว่าผู้ที่มาจากครอบครัวยากจน

ในปัจจุบันอาจกล่าวได้ว่า ผู้ใช้สารเสพติดอาจเป็นบุคคลจากครอบครัวที่มีฐานะเศรษฐกิจระดับใดก็ได้ ถ้าหากสารเสพติดนั้นหาง่ายหรือมีราคาถูก เช่น ที่มีข่าวปรากฏในหนังสือพิมพ์ว่า เด็กวัย 13 - 15 ปี ซึ่งมีฐานะยากจน มั่วสุมกับเพื่อนดื่มสารระเหยกินเนอร์ ในบริเวณสถานที่สาธารณะหลายแห่งในกรุงเทพมหานคร และถือโอกาสลักขโมยชิงรางวัลทรัพย์สิน ท้าความเดือดร้อนแก่ผู้จรดชน (ไทยรัฐ, 13 กรกฎาคม 2529 : 1, 18) ซึ่งเป็นวิธีหาเงินเพื่อซื้อสารเสพติดวิธีหนึ่งของเด็กเหล่านั้น

ขนาดของครอบครัวกับการเสพติด ขนาดของครอบครัวพิจารณาได้จากจำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันเป็นเกณฑ์กำหนด ครอบครัวขนาดเล็กมีจำนวนบุตร 1 - 2 คน ขนาดกลางมีจำนวน 3 - 4 คน และขนาดใหญ่มีจำนวน 5 คนขึ้นไป

ขนาดของครอบครัวโดยเฉพาะครอบครัวใหญ่ซึ่งมีสมาชิกในครอบครัวเป็นจำนวนมาก ย่อมทำให้เกิดความแออัดภายในครอบครัว ซึ่งมีผลกระทบทั้งในแง่สังคมและจิตใจของบุคคลได้ พาร์ค (Parke, 1980) ได้ประมวลผลงานวิจัยไว้หลายเรื่อง รายงานว่าสภาพแออัดมีความสัมพันธ์กับสิ่งต่อไปนี้คือ อัตราการก่ออาชญากรรมสูง โรคจิต และเด็กเกเร นอกจากนี้ยังพบความสัมพันธ์ระหว่างความก้าวร้าวและสภาพแออัดในครอบครัวอีกด้วย ผลการวิจัยพบว่าเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่แออัด มีความก้าวร้าวมากกว่าเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีความแออัดน้อย นอกจากนี้ยังมีผลงานวิจัยของผู้อื่น เช่น ลอว์เรนซ์ (Lawrence, 1974) และ มิทเชลล์ (Mitchell, 1971) ที่พบว่าสภาพแวดล้อมในครอบครัวที่แออัด มีส่วนทำให้ผู้อาศัยมีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือมีอารมณ์โกรธได้ง่าย

ลู่พจน์ สักขุพิพัต (2521) รายงานว่า ผู้ที่มาจากครอบครัวขนาดใหญ่ ซึ่งมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมาก ทำให้การอบรมเลี้ยงดูและการเอาใจใส่ดูแลจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่เหมาะสมและทั่วถึง ทำให้มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย มีสุขภาพไม่ดี ซึ่งผลเกี่ยวโยงไปถึงการแสดงออกทางพฤติกรรมด้านอื่น ๆ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ คบเพื่อนไม่ดี ไม่รู้จักใช้เวลาว่างอย่างเหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อตนเอง จึงมีปัญหาทางด้านความประพฤติในที่สุด

สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับขนาดของครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับการเล่พฤติกรรม งานวิจัยของ ศิริพร เกษบุรมย์ (2519) ซึ่งศึกษาสภาพภายในครอบครัวของเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติด ซึ่งเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลกรุงเทพมหานคร พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นวัยรุ่นอายุ 13 - 18 ปี ซึ่งติดยาเสพติดมากที่สุด มักมาจากครอบครัวที่มีสมาชิก 4 - 8 คน ซึ่งนับว่าเป็นครอบครัวใหญ่ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวไม่ดีต่อกัน

ในกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นเมืองใหญ่ จะพบว่าครอบครัวที่มีฐานะยากจนส่วนมากอาศัยอยู่ในถิ่นแออัด สมาชิกในครอบครัวอยู่รวมกันในบ้านที่มีเนื้อที่จำกัด ในกรณีเช่นนี้ ฮอฟฟ์แมน (Hoffman, 1970) มีความเห็นว่า ในครอบครัวใหญ่ พื้นที่ในครอบครัวมีน้อย เกิดความแออัด ทำให้ขาดความสัมพันธ์อันใกล้ชิดระหว่างบิดามารดาและบุตร เป็นเหตุให้บุตรต้องใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่นอกบ้าน และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (เช่น ไปเล่นกับเพื่อนในสนามเด็กเล่น หรือตามข้างถนน เพราะฉะนั้นเด็กในครอบครัวใหญ่จึงได้รับการถ่ายทอดทางสังคมจากบุคคลหลายประเภท ได้แก่ บิดามารดา พี่น้อง เพื่อน ด้วยเหตุนี้จึงไม่อาจกล่าวสรุปได้ว่าอะไรเป็นรากฐานของการพัฒนาจริยธรรม ในการต้านทานต่อสิ่งชั่วร้าย หรือการรู้จักควบคุมตนเองของเด็กที่อยู่ในครอบครัว เช่นนี้

เพศกับการเล่พฤติกรรม จากผลการวิจัยต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ปรากฏว่าตัวแปรเพศหญิงและเพศชาย เป็นตัวแปรหนึ่งที่นำมาศึกษา เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง เช่น การศึกษาริวิจัยในต่างประเทศเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นกับครอบครัว (Hilgard et al., 1971 อ้างจาก Douvan & Adelson, 1966) พบว่าเด็กหญิงมีความขัดแย้งกับบิดามารดาน้อยกว่าเด็กชาย เด็กหญิงกลุ่มตัวอย่างส่วนมากรายงานว่าชีวิตในครอบครัวราบรื่น และรู้สึกว่าการขัดแย้งกับครอบครัวยุติธรรมและไม่เข้มงวด การที่วัยรุ่นหญิงมีปัญหาดังกล่าวน้อยกว่าวัยรุ่นชายก็เนื่องด้วยเหตุผลหลายประการ ประการแรก เด็กหญิงทุกระดับอายุ มีแนวโน้มที่จะเชื่อฟังและ

ปฏิบัติตามมากกว่าเด็กชาย และส่วนใหญ่สังคมมีความคาดหวังว่า เด็กหญิงควรจะประพฤติตนอย่างไร จึงจะเป็นที่ยอมรับของสังคม และอาจเป็นไปได้ว่า เพศชายและเพศหญิง มีความแตกต่างกันมาตั้งแต่เกิด ประการที่สอง ในระยะวัยรุ่น เด็กหญิงมีแรงขับทางเพศน้อยกว่าเด็กชาย และเด็กหญิงก็มีความต้องการแสดงอาการต่อต้านในเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องพฤติกรรมทางเพศน้อยกว่าเด็กชาย และประการสุดท้าย สังคมยอมให้เพศชายมีอิสระ และแสดงความเก่งกล้าได้ เพราะฉะนั้น เด็กชายจึงมักแสดงออกด้วยการต่อต้านการควบคุมของบิดามารดา ส่วน เฟชแบค (Feshbach, 1970) ได้รวบรวมงานวิจัยต่าง ๆ พบว่า เด็กชายมีความก้าวร้าวทางกายมากกว่าเด็กหญิง

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2520) ได้ประมวลงานวิจัยเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างเพศไว้ดังนี้คือ เด็กหญิงมีพัฒนาการทางภาษาเร็วกว่าเด็กชาย ซึ่งเป็นผลให้เด็กหญิงมีสติปัญญาและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าชาย และอาจทำให้เด็กหญิงเข้าใจกฎเกณฑ์ทางสังคมได้มากกว่าและเร็วกว่าเด็กชาย นอกจากนี้เด็กหญิงยังมีการคล้อยตามสังคมมากกว่าเด็กชาย เพราะฉะนั้น จึงทำให้คาดได้ว่าในระยะก่อนวัยรุ่นและระหว่างวัยรุ่น เด็กหญิงจึงมีการพัฒนาจริยธรรมสูงกว่าเด็กชาย แต่เนื่องจากเด็กหญิงมีการคล้อยตามสังคม ซึ่งเป็นไปได้ว่าเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นตอนปลาย เด็กหญิงจะมีพัฒนาการทางจริยธรรมช้าลง

สำหรับความแตกต่างระหว่างเพศ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเสพติดนั้น จากผลการวิจัยในประเทศ เช่น นายแพทย์ฝน แสงสิงแก้ว และคณะ (2524) ได้สำรวจนักเรียนไทยที่ติดยาเสพติด พบว่าในจำนวนนักเรียนที่ติดยา มีนักเรียนชายถึงร้อยละ 94 นักเรียนหญิงร้อยละ 6 ส่วนสมนึก รอดประเสริฐ และคณะ (2523) ได้ทำการสำรวจเยาวชนที่ติดยาเสพติด ที่มาขอรับการสงเคราะห์ให้เลิกติดยา ระหว่าง พ.ศ. 2520 - 2521 รายงานว่ามีคนไข้ชายถึงร้อยละ 96 เป็นหญิงเพียงร้อยละ 4 นอกจากนี้ยังมีการวิจัยเกี่ยวกับการใช้ยาเสพติดในวิทยาลัยครู 3 แห่งของวิชัย โปษยะจินดา รายงานว่า นักศึกษาหญิงมีแนวโน้มในการใช้ยาเสพติดต่ำกว่านักศึกษาชาย ส่วน ศศิธร ประเสริฐสุข และ พรรณี ศรัยทุรศักดิ์ (2525) ได้ศึกษาข้อมูลรายงานด้านบำบัดรักษาของสำนักขุขิวิธาใหม่ วัดท่าขี้ศรีสุ่มังคลาราม รายงานว่า ผู้เข้ารับการบำบัดรักษาเป็นชายร้อยละ 98 ที่เหลืออีกร้อยละ 2 เป็นคนไข้เพศหญิง

ชั้นเรียนกับการเสพติด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้น ม.1 และ ม.3 ดังนั้นตัวแปรชั้นเรียนจึงเป็นตัวแปรหนึ่งที่จะนำมาเปรียบเทียบกับเพื่อศึกษาความแตกต่างเกี่ยวกับการเสพติดระหว่างนักเรียนชั้น ม.1 และ ม.3

เนื่องจากนักเรียนชั้น ม.1 เป็นนักเรียนที่จบระดับประถมศึกษาจากโรงเรียนต่าง ๆ และเพิ่มผ่านการสอบคัดเลือกเข้าเรียนในชั้น ม.1 ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา จึงเชื่อว่าการรับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนของนักเรียนชั้น ม.1 คงมีน้อย เพราะวงสังคมของนักเรียนกลุ่มนี้ยังไม่กว้างขวางเท่านักเรียนชั้น ม.3 นอกจากนี้นักเรียนชั้น ม.1 ยังอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งเป็นระยะที่เริ่มผูกมิตรให้มีความสัมพันธ์กันมากขึ้น เพราะต้องการการยอมรับจากเพื่อน ส่วนนักเรียนชั้น ม.3 ซึ่งเป็นระยะเข้าสู่วัยรุ่นตอนกลาง เริ่มมีทัศนคติในการคบเพื่อนเปลี่ยนไป ประกอบกับการที่ได้เข้ามาอยู่ในสิ่งแวดล้อมใหม่อย่างเข้าปีที่ 3 นับเป็นเวลานานพอที่จะเลือกคบเพื่อนที่มีฐานะเท่าเทียมกับตน มีสติปัญญาระดับเดียวกัน มีอารมณ์คล้ายคลึงกัน มีรสนิยมตรงกัน และเป็นเพื่อนที่ไว้วางใจได้ สามารถรับฟังปัญหาของตนได้อีกด้วย (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2527)

อิทธิพลของเพื่อนมีส่วนดีสำหรับวัยรุ่น ในแง่ที่ช่วยให้เกิดความรู้สึกรับรู้ปลอดภัย และเด็กวัยรุ่นจะได้มีโอกาสเรียนรู้และเสริมสร้างความเป็นอิสระให้แก่ตนเอง แต่เมื่อพิจารณาอีกด้านหนึ่ง อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนอาจเกิดผลเสีย ในข้อที่ว่าเด็กวัยรุ่นจะรับนิสัยและทัศนคติที่ไม่ดีจากกลุ่มเพื่อนได้ ซึ่งจะยิ่งไปกระตุ้นให้เด็กมีความขัดแย้งกับบิดามารดาได้ (Horrocks, 1962) นอกจากนี้เด็กวัยรุ่นอาจถูกชักชวนไปประกอบกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อใหกลุ่มเพื่อนยอมรับ และเพื่อให้สอดคล้องกับค่านิยมของกลุ่มเพื่อนด้วยการทำกิจกรรมที่เสี่ยงภัย ทดลองสิ่งแปลกใหม่ และต้องการมีประสบการณ์ใหม่ ๆ และเพื่อเลียนแบบวัยรุ่นที่โตกว่า (Kaplan & Martin, 1984 อ้างจาก Abelson et al., 1977)

จากการติดตามการศึกษานักศึกษาติดตามเลฟติดของ นายแพทย์ อรุณ เชื้อวานาคัย และคณะ (2519) พบว่านักเรียนที่ติดตามเลฟติดมากที่สุด คือนักเรียนชั้น ม.ศ.1 - ม.ศ.3 (มัธยมศึกษาตอนต้น) มีจำนวนร้อยละ 42 รองลงมาคือนักเรียนอาชีวศึกษาร้อยละ 28 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - ประถมปีที่ 7 (ประถมปลาย) ร้อยละ 13 นักเรียนชั้นประถมปีที่ 1 - ประถมปีที่ 4 (ประถมต้น) ร้อยละ 10 นอกนั้นเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ.4 - 5) รวมทั้งนักศึกษาในวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยร้อยละ 7 ทั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เลิร์น ปอนด์ทิตานนท์ (2517) ซึ่งรายงานไว้ว่า อัตราการใช้ยาเสพติดจะสูงขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ตามระดับการศึกษาที่สูงขึ้นไป แต่จะลดลงในระดับการศึกษาที่สูง

ผลการวิจัยของต่างประเทศ (Kaplan & Martin, 1984 อ้างจาก Abelson et al., 1977) เกี่ยวกับการใช้สารเสพติดของกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่น โดยใช้อายุเป็นตัวแปร ซึ่งใกล้เคียงกับ

อายุของกลุ่มตัวอย่างชั้น ม.1 และ ม.3 ที่ใช้ในการวิจัยนี้ อเบลสัน และคณะ พบว่าในช่วงเดือนที่ผ่านมา วัยรุ่นอายุ 14 - 15 ปี จำนวนร้อยละ 28 รายงานว่าดื่มสุรา ร้อยละ 15 สูบกัญชา ร้อยละ 2 - 3 ใช้ยากระตุ้นประสาท ยานอนหลับ และยากล่อมประสาท และในช่วงเดือนที่ผ่านมาเช่นกัน วัยรุ่นอายุระหว่าง 16 - 17 ปี รายงานว่าดื่มสุราร้อยละ 52 สูบกัญชาร้อยละ 29 และร้อยละ 4 - 8 ใช้ยากระตุ้นประสาท ยานอนหลับ และยากล่อมประสาทที่ผิดกฎหมาย

ที่พักอาศัยกับการเสพติด ตัวแปรที่พักอาศัยของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาเปรียบเทียบกับในการวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา และกลุ่มที่พักอาศัยอยู่กับผู้อื่น ได้แก่ แก่ญาติหรือผู้ปกครองที่ไม่ใช่บิดามารดา เด็กที่อาศัยอยู่กับบิดามารดาย่อมได้รับความเอาใจใส่ดูแลจากบิดามารดา และได้รับการอบรมสั่งสอน ควบคุม ให้ประพฤติตนในทางที่ถูกต้องเหมาะสม และมีโอกาสได้ทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสัมพันธ์อันใกล้ชิดภายในครอบครัว เพราะเด็กได้รับความรักความอบอุ่นจากบิดามารดา มากกว่าเด็กที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น เพราะฉะนั้นอาจเป็นไปได้ว่าเด็กที่อาศัยอยู่กับบิดามารดาจะมีปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบน น้อยกว่าเด็กที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น ดังปรากฏจากผลการวิจัยของ เสรีน ปุณณะพิตานนท์ (2517) ที่รายงานไว้ว่า นักเรียนและนักศึกษาที่ใช้ยาเสพติด มักไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดา และการที่เด็กเหล่านี้อาศัยอยู่กับพระตามวัดก็มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการใช้ยาเสพติดอีกด้วย ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยในต่างประเทศ ซึ่ง ซาร์โก และคณะ (Zarco & Associates, 1971) พบว่านักศึกษาที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา มีปัญหาการใช้ยาเสพติดน้อยกว่านักศึกษาที่อาศัยอยู่ในหอพักหรืออยู่ในบ้านเช่าหรืออาศัยอยู่กับผู้อื่นที่ไม่ใช่บิดามารดา

ความใกล้ชิดกับยาเสพติด ความใกล้ชิดกับยาเสพติดเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เยาวชนมีประสบการณ์ในการเสพติดได้ โอกาสที่เยาวชนจะใกล้ชิดกับยาเสพติดมีหลายประการ ประการแรก คือ การเห็นตัวอย่างการเสพยาเสพติดในครอบครัว เช่น การสูบบุหรี่ ดื่มสุรา ซึ่งนับเป็นขั้นต้นของการเสพยาเสพติดก่อนจะถึงขั้นเสพยาชนิดร้ายแรง หรือการที่บิดามารดาใช้ยาเสพติดที่ผิดกฎหมาย พบว่ามีความสัมพันธ์กับการติดยาเสพติดของนักเรียน ทั้งนี้มีผลงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศสนับสนุนความสัมพันธ์ดังกล่าว (เช่น เล็งสิงแก้ว และคณะ 2524, เสรีน ปุณณะพิตานนท์ 2517, Feinstein, 1978; Kandel, 1974) ประการที่สอง กลุ่มเพื่อนซึ่งเป็นสถาบันสำคัญในแง่ของสังคมวิทยาจะมีการรวมตัวกันทำหนทางที่สำคัญ โดยสังคมอาจกำหนดให้ทำงานร่วมกันโดยเฉพาะ เช่น การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี การกีฬา ดนตรี ฯลฯ แต่เยาวชน

อาจดึงกลุ่มของตนขึ้นเอง ซึ่งเรียกว่ากลุ่มเพื่อน โดยไม่มีระเบียบแบบแผน หากแต่การดึงกลุ่มนี้จะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลนอกกรอบครัว ทำให้รู้สึกความเป็นอิสระ และเริ่มสร้างวัฒนธรรมย่อยภายในกลุ่มของตนขึ้นโดยการสร้างสัญลักษณ์ ประเพณี กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้สมาชิกปฏิบัติตาม หากมีสมาชิกใหม่ต้องการเข้าร่วมกลุ่มก็ต้องปฏิบัติตามด้วย สิ่งจะเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม ทั้งนี้ปรากฏว่า การลงยา การใช้ยาเสพติด กลายเป็นกิจกรรมที่สามารถชักจูงให้นักเรียนเข้ากลุ่มเพื่อนได้ ดังได้กล่าวมาแล้วในตอนต้น พร้อมทั้งได้นำผลงานวิจัยต่าง ๆ เล่มไว้อแล้ว ประการที่สาม นักเรียนมีโอกาสติดยาเสพติดได้ ถ้าหากยาเสพติดหาง่าย หรือที่อยู่อาศัยอยู่ใกล้แหล่งค้ายาเสพติด สำหรับเยาวชนในกรุงเทพมหานครนับว่าล่อแหลมต่อยาเสพติดมาก ไม่ว่าจะเป็นสารระเหย หรือเฮโรอีน หรือยาเสพติดชนิดใดก็ตาม จากการสำรวจเมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2522 พบว่า การแพร่ระบาดของยาเสพติดเฮโรอีน มีการแพร่ระบาดสูงสุดในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดในภาคใต้ (ไทยรัฐ 5 พฤศจิกายน 2529 : 3) และเมื่อสำรวจคดีการจับกุมและคดีตัดสินข้อหาค้ายาเสพติด ซึ่งเป็นข่าวในหนังสือพิมพ์ คอสมันท์ เกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดทุกวันในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ จะพบว่าผู้ค้ายาเสพติดเฮโรอีนถูกจับกุมและถูกตัดสินคดี ตามเขตต่าง ๆ ทั่วทุกเขตในกรุงเทพมหานคร เพราะฉะนั้นเยาวชนในกรุงเทพมหานครจึงมีแนวโน้มที่จะมีโอกาสใกล้แหล่งค้ายาเสพติดมาก

ทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่าเยาวชนได้ใช้เวลาส่วนใหญ่นำใจสื่อมวลชนมากขึ้น สื่อมวลชนที่ปรากฏในครอบครัวไทยโดยทั่วไปคือ วิทยุ โทรทัศน์ และสิ่งพิมพ์ ซึ่งได้แก่ หนังสือพิมพ์ หนังสือการ์ตูน นวนิยาย ฯลฯ ในบางครอบครัว อาจจะสังเกตเห็นทารกอายุเพียง 1 ขวบ จ้องดูภาพที่เคลื่อนไหวอยู่บนจอโทรทัศน์และอาจจะเรียนรู้พูดคำแรกจากโทรทัศน์ก็ได้ แมคคอบี (Maccoby, 1964 : 325) ได้กล่าวถึงอิทธิพลของสื่อมวลชนต่อเยาวชนทั้งในทางอ้อมและทางตรงไว้ดังนี้ ผลในทางอ้อมจะเกิดขึ้นได้เมื่อสื่อมวลชนดึงความสนใจของเด็กจากกิจกรรมอื่น แต่ถ้ากิจกรรมเหล่านั้นเป็นผลเสียต่อเด็ก เช่น กิจกรรมของกลุ่มเด็กเกเร สื่อมวลชนก็จะเป็นผลดีต่อเด็กมากกว่ากิจกรรมเหล่านั้น แต่ถ้าเด็กใช้เวลาส่วนใหญ่มกมุ่นอยู่กับการชมรายการโทรทัศน์ หรืออ่านหนังสือการ์ตูนเป็นเวลานาน ๆ แทนที่จะใช้เวลาทำกิจกรรมอื่น ๆ บ้าง เช่น การออกกำลังกาย เล่นดนตรี ฯลฯ ถ้าเป็นกรณีเช่นนี้ ก็ต้องนับว่าสื่อมวลชนให้ผลในทางลบแก่เด็ก ไม่ว่าผลของสื่อมวลชนจะเป็นในทางบวกหรือทางลบก็ตาม ผู้ปกครองจำเป็นต้องเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในการควบคุมเวลารับสื่อมวลชนของเด็ก

สำหรับผลของสื่อมวลชนที่เกิดขึ้นโดยตรง อาจมีผลเกิดขึ้นในทันที หรืออาจเกิดขึ้นในระยะยาวก็ได้ ผลของสื่อมวลชนที่เกิดขึ้นในทันทีก็คือ ขณะที่เด็กชมโทรทัศน์หรือฟังวิทยุ หรืออ่านหนังสือการ์ตูน เด็กจะเกิดอารมณ์คล้อยตามเนื้อเรื่องสื่อมวลชนไปด้วย ทำให้เกิดปฏิกิริยาต่อต้าน เกิดความรู้สึกเหนียว ตื่นเต้น ฯลฯ ส่วนผลที่จะเกิดขึ้นในระยะยาวก็คือ สื่อมวลชนจะทำให้ผู้ชม (เด็ก) เกิดการเรียนรู้จากเนื้อหาสาระของรายการหรือเรื่องที่รับชม (เช่น ได้เรียนรู้คำใหม่ ๆ ความรู้ด้านต่าง ๆ ความเชื่อ) ซึ่งนับเป็นผลดีของสื่อมวลชน แต่รายการสื่อมวลชนบางรายการ อาจทำให้เกิดผลดีหรือผลเสียต่อจิตสำนึกบางอย่างของเด็ก โดยเด็กอาจเลียนแบบจากผู้แสดงในท้องเรื่อง จึงทำให้เพิ่มความรุนแรงในพฤติกรรมมากขึ้น หรืออ่อนคลายลงได้ เช่น มีพฤติกรรมก้าวร้าว หรือมีพฤติกรรมยอมตาม เพราะฉะนั้น คุณภาพและปริมาณการเรียนรู้จากเนื้อหาที่ได้รับจากสื่อมวลชนจึงต้องอาศัยปัจจัยอื่น ๆ มาเกี่ยวข้อง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ 2529) คือ ลักษณะของรายการ ความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจของผู้รับสื่อมวลชน และประการสำคัญยิ่งก็คือ บิดามารดา ผู้ปกครองจะต้องให้ความช่วยเหลือ ชี้แนะ และส่งเสริมการรับสื่อมวลชนของเด็กด้วยการควบคุมอิทธิพลของสื่อมวลชนต่อเด็ก

การที่บิดามารดา ผู้ปกครอง ต้องควบคุมอิทธิพลของสื่อมวลชนต่อเด็ก ก็เพื่อหวังผลในระยะยาวที่จะเกิดแก่ตัวเด็กหลายประการ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ 2529) ประการแรก คือ การควบคุมปริมาณ และรายการรับสื่อมวลชนที่เหมาะสมกับเด็ก ซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้จนติดเป็นนิสัย อีกประการหนึ่งคือ การควบคุมอิทธิพลของสื่อมวลชนเพื่อมุ่งหวังประโยชน์ที่เด็กจะได้รับในอันปลาย จากสื่อมวลชนให้มากที่สุด และได้รับผลเสียจากสื่อมวลชนน้อยที่สุด

มีการวิจัยในประเทศของ นันทวัน ลุชาโต (2520) ซึ่งศึกษาเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียน 4 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร อายุระหว่าง 8 - 12 ปี จำนวน 451 คน พร้อมทั้งศึกษาบิดามารดาของเด็กเหล่านั้น โดยสุ่มมาจำนวน 200 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า เด็กที่ไม่ได้รับการควบคุมการชมโทรทัศน์มีจำนวนร้อยละ 85 แต่มีบิดามารดาจำนวนมากกว่าจำนวนเด็กที่รายงานว่าจะตนได้ควบคุมการชมโทรทัศน์ของบุตร ส่วนบิดามารดาที่รายงานว่าจะควบคุมการชมโทรทัศน์ของบุตรนั้น เป็นการควบคุมเวลาในการชมโทรทัศน์ มากกว่าการควบคุมรายการรับโทรทัศน์ที่เหมาะสมกับเด็ก อย่างไรก็ตามผลการวิจัยนี้ก็ยังชี้ให้เห็นว่า การควบคุมการรับโทรทัศน์ของบิดามารดา สามารถช่วยลดจำนวนรายการที่รุนแรงซึ่งเด็กเคยรับชมลงได้ แต่ในทางตรงข้าม ถ้าบิดามารดาเข้มงวดมากเกินไป เช่น ห้ามเด็กชมรายการที่เด็กชอบ เด็กก็สับสนวุ่นวายที่จะต่อต้านการควบคุมของบิดามารดา

สำหรับงานวิจัยในต่างประเทศที่น่าสนใจคือ งานวิจัยของ ซะอิโต (Saito, 1963) ซึ่งศึกษากับเด็กชาวญี่ปุ่น ซึ่งกำลังเรียนชั้นเกรด 5 (ประมาณปีที่ 5 - อายุ 10 ปี) ในเมือง 9 เมือง จำนวน 9,300 คน โดยใช้แบบสอบถามปริมาณการควบคุมของบิดามารดา และการรับโทรศัพท์ของเด็ก ผลการวิจัยพบว่า การควบคุมการรับสื่อมวลชนของบิดามารดามีความสำคัญยิ่งต่อปริมาณการชมโทรทัศน์ของเด็ก ทั้งนี้เพราะเด็กที่ถูกบิดามารดาควบคุมมาก รายงานว่า ชมโทรทัศน์เฉลี่ยวันละ 129 นาที ส่วนเด็กที่ไม่ได้ถูกบิดาควบคุม รายงานว่าชมโทรทัศน์ เฉลี่ยวันละ 189 นาที

ส่วนการวิจัยในสหรัฐอเมริกา ซึ่ง แอทกิน และคณะ (Atkin et al., 1979) ได้ศึกษาเด็กนักเรียนอเมริกันที่กำลังเรียนในชั้นเกรด 4, 6 และ 8 จำนวน 227 คน พร้อมทั้งศึกษามารดาที่มีฐานะระดับกลาง และต่ำ ผลการวิจัยพบว่า มีมารดาร้อยละ 40 รายงานว่าตนควบคุมบุตรไม่ให้ชมรายการโทรทัศน์ที่รุนแรง ในขณะที่เด็กจำนวนเพียงครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 20) ของจำนวนมารดา รายงานว่ามารดาห้ามชมรายการโทรทัศน์ที่รุนแรง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของไทยที่ นันทวัน ลูชาโต (2520) ได้ทำการศึกษา อย่างไรก็ตามปรากฏว่าเด็กอเมริกันที่ถูกมารดาควบคุมชมรายการโทรทัศน์ที่ถูกห้ามน้อยกว่าเด็กที่ไม่ได้ถูกควบคุม ผลการวิจัยทั้ง 3 เรื่องนี้ แสดงให้เห็นว่าการควบคุมอิทธิพลของสื่อมวลชนของบิดามารดา ให้ผลดีต่อการรับชมโทรทัศน์ของเด็กกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2529) ได้ศึกษาการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัว กับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย โดยศึกษากับกลุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 เป็นนักเรียนชาย 780 คน นักเรียนหญิง 820 คน จากโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร 7 แห่ง ต่างจังหวัดรอบกรุงเทพฯ ในรัศมี 80 กิโลเมตร 11 แห่ง รวมนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 1,600 คน ผู้ปกครองของนักเรียนอีก 1,600 คน ในการศึกษาวิจัยนี้ คณะวิจัยได้ใช้ตัวแปรเกี่ยวกับการควบคุมสื่อมวลชนหลายตัวแปร คือ ผู้ปกครองมีความตระหนักในอิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อเด็ก และผู้ปกครองมีความเชื่อว่าสื่อมวลชนจะให้ประโยชน์ต่อเด็กเมื่อมีความตระหนักในอิทธิพลของสื่อมวลชนทั้งสองประการดังกล่าว ผู้ปกครองจำเป็นจะต้องวางมาตรการในการควบคุมการรับสื่อมวลชนของเด็ก ในการนี้คณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีควบคุมอิทธิพลของสื่อมวลชนต่อเด็ก โดยใช้ตัวแปร 3 ตัวคือ (1) การควบคุมการเปิดรับสื่อมวลชนทั้ง 3 ชนิด (โทรทัศน์ วิทยุ สิ่งตีพิมพ์) ซึ่งรวมการควบคุมเวลา ปริมาณ รายการหรือเนื้อหาของสื่อมวลชนพร้อมกัน (2) การควบคุมความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเนื้อหาของสื่อมวลชนนั้น ผู้ปกครองจะต้องอธิบายเนื้อหาของสื่อมวลชนให้เด็กเข้าใจอย่างถูกต้องและชัดเจน และ (3) การควบคุมเด็กในด้าน

การยอมตามการชักจูง ซึ่งหมายถึง การประเมินคุณค่าของเนื้อหาสื่อมวลชน และแนะนำให้เด็กรับสื่อมวลชนในสิ่งที่มีคุณประโยชน์ และปฏิเสธในสิ่งที่ทำให้โทษ นอกจากนี้ยังมีตัวแปรอื่น ๆ เช่น การจัดทำหนังสือสำหรับเด็กเล็ก การอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นนุญ และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล

สำหรับทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ซึ่งเป็นตัวแปรฝ่ายนักเรียน ตัวแปรหนึ่งใน 12 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยของ ดวงเดือน พันธมนาริน และคณะ (2529 : 237 - 238) ผลการวิจัยพบว่าทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครองเป็นตัวทำนายปริมาณและคุณภาพของการรับสื่อมวลชนของวัยรุ่นที่สำคัญอย่างเด่นชัดตัวแรก และผลปรากฏว่าทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการชอบรับเนื้อหาที่มีประโยชน์ในสื่อมวลชนทั้ง 3 ชนิด ทั้งนี้เนื่องจากผู้ปกครองควบคุมให้เด็กเปิดรับสื่อทางโทรทัศน์แต่น้อย และให้เปิดเฉพาะรายการที่มีเนื้อหาที่มีคุณประโยชน์เท่านั้น นอกจากนี้ผู้ปกครองยังอธิบายเนื้อหาของสื่อมวลชนให้เด็กเข้าใจ ทั้งส่งเสริมและห้ามปรามการปฏิบัติตามข้อชักจูงของสื่อมวลชนด้วย เมื่อเด็กมีความพอใจในการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง เด็กก็จะปฏิบัติตาม อันจะบังเกิดผลดีต่อพฤติกรรมและจิตใจของเด็ก

การที่ผู้ปกครองคอยควบคุมการรับสื่อมวลชนของเด็กอย่างสม่ำเสมอ และขณะเดียวกันเด็กก็เกิดความพอใจต่อการควบคุมนั้น ย่อมจะเกิดผลต่อการรับสื่อมวลชนของเด็ก ผลนี้ปรากฏในเด็กชั้นประถมที่เกี่ยวกับโทรทัศน์และสิ่งตีพิมพ์ และพบในเด็กชั้นมัธยมเกี่ยวกับสิ่งตีพิมพ์ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กที่ผู้ปกครองตระหนักในอิทธิพลของโทรทัศน์ต่อเด็กมาก

นอกจากนี้ ดวงเดือน พันธมนาริน และคณะ ยังพบว่า ทัศนคติที่ดีของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู กล่าวคือ เด็กที่รายงานว่าผู้ปกครองอบรมเลี้ยงดูตนแบบรักล้นนุญมาก และใช้เหตุผลมากเท่าใด เด็กก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครองมากเท่านั้น ผลการวิจัยในส่วนนี้แสดงว่าในครอบครัวที่เด็กและบิดามารดา ผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์อันดีต่อกันในปริมาณสูง และในครอบครัวประเภทนี้เท่านั้นที่การควบคุมเด็กเกี่ยวกับสื่อมวลชน อาจให้ผลที่พึงประสงค์ในตัวเด็กได้มาก

สำหรับผลการวิจัยของ ดวงเดือน พันธมนาริน และคณะ (2529 : 161 - 170) เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องระหว่างทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง กับการควบคุมสื่อมวลชนทั้ง 3 ชนิด พอสรุปผลได้ว่า การที่นักเรียนมีทัศนคติที่ดีมาก ต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครองนั้น จะช่วยให้เด็กใช้เวลาชมโทรทัศน์น้อยลง และสนใจอ่านหนังสือมากขึ้น กับทั้งมี

คว อบในเนื้อหาที่มีประโยชน์ของสื่อมวลชนทั้ง 3 ชนิด คือ โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือ
 มากมาย เมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนที่มีทัศนคติที่ตื้นเขิน ต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครองแล้ว
 เด็กเหล่านี้มีกิจกรรมที่กล่าวมาทั้งหมด ในระดับตรงข้ามกับนักเรียนกลุ่มแรกทั้งสิ้น ดังนั้นทัศนคติ
 ของเขาต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ซึ่งนำมาใช้เป็นตัวแปรหนึ่งในการวิจัยนี้ จึงคาดว่า
 จะเป็นตัวแปรในการสร้างภูมิฐานทางการเสพติดในเด็กที่สำคัญตัวแปรหนึ่ง

สาเหตุ ผล และความรู้เกี่ยวกับการเสพติด สาเหตุของการเสพติด ผลหรือฤทธิ์ของ
 ยาเสพติด และความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับภูมิฐานทางการเสพติดของเด็กที่ใช้
 ในการวิจัยนี้ มีนักวิชาการ (เจอร์ส ลูวธรรมเวลา 2521) ได้ประมวลสาเหตุที่ทำให้บุคคลติดยา
 เสพติดไว้ 2 ประการ ประการแรกคือ สภาพจิตใจของบุคคลผู้ติดยา และประการที่สองคือ
 สภาพแวดล้อม สำหรับสาเหตุอันเนื่องมาจากสภาพจิตใจของบุคคลผู้ติดยา เสพติดพบว่า มีสภาพจิตใจ
 หลายแบบที่อาจนำไปสู่การติดยาเสพติดซึ่งได้แก่ (1) ผู้เป็นโรคจิต หรือโรคประสาท จำเป็นต้อง
 ใช้อาเสพติดอยู่เสมอเพื่อระงับอาการ จึงทำให้ติดยาได้ (2) ผู้ที่มีบุคลิกภาพผิดปกติ เช่น เด็ก
 เกเร เด็กที่ขาดระเบียบวินัย มักแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น ชอบเล่นการพนัน ชอบรังแกหรือ
 แกล้งผู้อื่น หนีโรงเรียน สดลัษณะเหล่านี้อาจเป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูในระยะแรก หรือ
 อาจเป็นมาแต่กำเนิด เด็กประเภทนี้จึงหันไปใช้อาเสพติด ถ้าหากยาเสพติดหาได้ง่าย แต่นักวิชาการ
 บางท่าน (Nowlis, 1975) มีความเห็นว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ยาที่ผิดกฎหมายกับระดับ
 ความเกเร หรือความสามารถในการเรียนแต่อย่างใด (3) ผู้ที่มีบุคลิกภาพอ่อนแอ คือ บุคคลที่ไม่
 เป็นตัวของตัวเอง ต้องคอยพึ่งผู้อื่น บุคคลประเภทนี้อาจตกเป็นทาสของยาเสพติดได้ หากสภาพ
 แวดล้อมมียาเสพติดหาได้ง่าย และอาจถูกเพื่อนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดชักจูง เนื่องจากขาด
 อำนาจจิตที่จะยับยั้งใจ

การมีค่านิยมที่ผิดจากปกติ อาจเป็นเหตุนำไปสู่การใช้ยาเสพติดได้ เช่น เด็กที่ชอบ
 ความโลดโผน เสี่ยงอันตราย ยิ่งทราบว่ายาเสพติดเป็นของต้องห้าม ก็ยิ่งอยากทดลอง เพื่อหา
 ประสบการณ์กับสิ่งใหม่ ๆ หรือเด็กที่มีปมด้อย ชอบโอ้อวด อาจใช้อาเสพติดเพื่อแสดงความกล้าของ
 ตนอวดผู้อื่น นอกจากนี้ยังมีลักษณะอื่น ๆ ที่อาจเป็นเหตุให้บุคคลหันไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้อีก
 หลายลักษณะ เช่น เด็กที่เห็นการดื่มสุรา สูบบุหรี่ เป็นสัญลักษณ์ของความเป็นผู้ใหญ่ และกลุ่ม
 วัยรุ่นมักจะเริ่มมีประสบการณ์กับสารเสพติดดังกล่าว ก่อนที่จะเปลี่ยนไปเป็นสารเสพติดชนิดร้ายแรง
 ต่อไป (Kaplan & Martin, 1984 อ้างถึง Miller, 1981)

ลักษณะอีกอย่างหนึ่ง คือ การขาดแนวความคิด และความมั่นใจในตนเอง ความไ
ระียบวินัย ตลอดจนการขาดลักษณะที่มุ่งอนาคต บุคคลที่ขาดลักษณะดังกล่าว เมื่อประสบกับ ีห
มักไม่สามารถแก้ปัญหาได้ จึงอาจหาทางออกด้วยการหันเข้าหายาเสพติด

สภาพแวดล้อมซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญที่มีส่วนผลักดันบุคคลจำนวนไม่น้อยให้หันไปใช้ยาเสพติด
ได้แก่ (1) สภาพแวดล้อมภายในครอบครัว อันเนื่องมาจากการที่ครอบครัวแตกแยก เด็กขาดความ
รักความอบอุ่น บิดามารดาเป็นแบบอย่างในการดื่มสุรา และใช้ยาเสพติด เป็นต้น (2) สภาพ
แวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น ความกดดันทางเศรษฐกิจในครอบครัว ความยากจน
การว่างงาน การมีที่พักอาศัยอยู่ในแหล่งที่ยาเสพติดหาได้ง่าย มีที่เล่นที่ปลอดภัย (3) กลุ่มเพื่อน
เป็นสิ่งที่สำคัญในการชักนำเยาวชนวัยรุ่นในการใช้ยาเสพติด เพราะการใช้ยาอาจเป็นเครื่องหมาย
หรือสัญลักษณ์ หรือเป็นประเพณี หรือเป็นพิธีต้อนรับสมาชิก หรืออาจเป็นกิจกรรมที่แสดงถึงการ
ยอมรับบุคคลให้เข้ากลุ่มได้ (Nowlis, 1975) ส่วน แคนเดล (Kandel, 1974) ก็พบว่า
พฤติกรรมของเพื่อน เป็นตัวกำหนดที่สำคัญยิ่งต่อการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่น

มีผลงานวิจัยและการประมวลผลงานวิจัยเกี่ยวกับยาเสพติดหลายเรื่อง (พรทิพย์ จิตธรรม
2516, สนิธิ์ สักขชัย 2516, ปราณีต ปิยสิรานนท์ และคณะ 2517, เสรีน ปุณณะหิตานนท์ 2517
อรุณ เขาวนาคัย และคณะ 2519 สำนักงาน ป.ป.ส. 2525, และ เทพนม เมืองแมน
2526) พบว่าสาเหตุของการใช้ยาเสพติดของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มี 4 ประการคือ (1) การ
ชักจูงจากเพื่อน (2) ความอยากรู้อยากเห็นอยากรทดลอง (3) ปัญหาทางจิตใจ และ (4) อยุ
หลอก

การทราบสาเหตุของการเสพติดจะช่วยให้บิดามารดาหรือผู้ปกครอง ให้ความสนใจดูแลบุตร
หลานเป็นพิเศษ และหาทางป้องกันบุตรหลานของตนให้พ้นจากการเป็นทาสของยาเสพติด ส่วน
เยาวชนที่มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด ก็จะช่วยให้อุสักรู้สึกยังคิดก่อนที่จะหาประสบการณ์
เกี่ยวกับยาเสพติด

ความรู้เรื่องยาเสพติด และผล (ฤทธิ์) ของยาเสพติด สารเสพติดที่ใช้ในการศึกษาวัยนี้
มี 4 ชนิดคือ เฮโรอีน กัญชา ยาม้าหรือยาขยัน และสารระเหยหินเนอรั

สารเสพติดหรือยาเสพติดบางชนิดเป็นสารที่มีฤทธิ์ใช้เป็นยารักษาโรค แต่บางชนิดที่มีฤทธิ์
อ่อน และเป็นที่ยอมรับของสังคม แม้จะไม่นับเป็นปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด เช่น บุหรี่ สุรา
แต่ความจริงสารที่มีฤทธิ์อ่อนดังกล่าวนับเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้เสพมาก

ยาเสพติดให้โทษซึ่งมีอยู่มากมายในโลกกว่าร้อยชนิด แบ่งออกเป็น 2 ชนิด ชนิดหนึ่งได้จากธรรมชาติ เช่น ฝิ่นต่าง ๆ ได้แก่ ฝิ่น กัญชา กระท่อม ฯลฯ ส่วนอีกชนิดหนึ่งเป็นสารสังเคราะห์ที่สร้างขึ้นด้วยกรรมวิธีทางเคมี เช่น เฮโรอีน มอร์ฟีน ฯลฯ สำหรับยาเสพติดในประเทศไทย ซึ่งล้วนเป็นยาเสพติดที่เป็นภัยร้ายแรง แบ่งเป็น 4 ประเภท (สำนักงานยาเสพติดให้โทษของประเทศไทย ม.ป.ป.) ดังนี้

1) ยาเสพติดที่ออกฤทธิ์กดประสาท ได้แก่ ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน สารระเหย ฯลฯ เฮโรอีน ซึ่งเป็นอนุพันธ์ของฝิ่น เป็นยาเสพติดที่ร้ายแรงที่สุด พิษเฉียบพลันของเฮโรอีนจะเกิดขึ้นทันองเดี๋ยวกับมอร์ฟีน หากใช้เกินขนาดผู้เสพจะได้รับอันตรายถึงแก่ชีวิต เนื่องจากเหตุผล 3 ประการคือการหายใจถูกกด หัวใจเต้นผิดจังหวะ และมีอาการน้ำท่วมปอด ผู้เสพส่วนมากจะเริ่มด้วยการสูดดมไอระเหยหรือสูดควัน ขึ้นต่อไปผู้เสพจะเริ่มฉีดเฮโรอีนละลายน้ำ ซึ่งส่วนมากจะใช้น้ำประปาที่ไม่สะอาดฉีดเข้าใต้ผิวหนังบริเวณแขนและลำตัว แต่ในที่สุดผู้เสภก็ต้องฉีดเฮโรอีนเข้าหลอดเลือด เพราะร่างกายของผู้เสภสร้างความต้านทานยา ทำให้เกิดความต้องการยาทั้งทางร่างกายและจิตใจในปริมาณที่เพิ่มสูงขึ้น การเสภเฮโรอีนจะมีผลเสียต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจของผู้เสภมาก ในด้านสุขภาพร่างกาย ผู้เสภจะมีน้ำหนักตัวลด เพราะไม่อยากรับประทานอาหาร ไม่มีแรงทำงาน หน้าตาซูบซีดหมองคล้ำ การหายใจช้า สมองเสื่อมลง ความรู้สึกทางเพศลดลง ม่านตาเล็กลูแสงสว่างไม่ได้ จึงมักใส่แว่นตาดำเสมอ มีอาการท้องผูกอย่างรุนแรง ในกรณีที่ใช้เข็มฉีดยาที่ไม่สะอาดฉีดเข้าหลอดเลือดอยู่เนือง ๆ จะทำให้เกิดการติดเชื้อได้ง่าย เป็นสาเหตุทำให้เป็นโรคตับอักเสบ สิ้นหัวใจอักเสบ บาดทะยัก ในด้านจิตเจ้านั้น เมื่อผู้เสภเริ่มติดยา สมองจะไม่ทำงาน มีอาการมึนเมา ความจำเสื่อม อารมณ์เปลี่ยนแปลง ความสนใจในการเรียนลดลง เริ่มหนีโรงเรียน

ส่วนกินเนอร์ เป็นสารระเหยชนิดหนึ่งที่จัดอยู่ในพวกยาเสพติดที่ออกฤทธิ์กดประสาท กินเนอร์เป็นสารทำลาย (ใช้ผสมลิ) ที่ใช้ในผลิตภัณฑ์ทางอุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์ในครัวเรือน มีคุณสมบัติระเหยและแห้งเร็ว วิธีเสภคือใช้การสูดดม การที่สารระเหยแพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว เพราะยังต้องใช้สารระเหยในวงการอุตสาหกรรม ซึ่งยังไม่มียกกฎหมายควบคุมการผลิต การซื้อและจำหน่าย ทั้งผู้เสภก็เสภได้โดยไม่ผิดกฎหมาย (สำนักงาน ป.ป.ส. 2527) หาซื้อได้ง่าย ทั้งราคาก็ถูกกว่าสารเสพติดทุกชนิด การพกพาทำได้สะดวก ยากที่ผู้อื่นจะสังเกตเห็น ในระยะหลังจึงพบว่ามียาเสพติดสารระเหยเพิ่มมากขึ้น ส่วนมากเป็นเด็กมีอายุน้อยทั้งหญิงชายอยู่ในวัย 13 - 15 ปี ชอบสับกลุ่มมั่วสุมกัน การระเหยกินเนอร์ ตามบริเวณที่สาธารณะ (ไทยรัฐ, 13 กรกฎาคม 2529 : 1, 18)

สารระเหยจะออกฤทธิ์ทำให้ผู้เสพมีอาการมึนเมา เวียนศีรษะ ตาพร่า ประสาทหลอน ถ้าสูดดมในปริมาณมากเป็นประจำ จะเป็นอันตรายต่อสุขภาพร่างกายในระยะเรื้อรังถึงกับสมองพิการ ตับพิการ มะเร็งในเม็ดเลือด ฯลฯ นอกจากนี้การสูดดมสารระเหยในปริมาณมากจะทำให้หัวใจเต้นเร็วไม่เป็นจังหวะ อาจเป็นอันตรายถึงชีวิต เนื่องจากหัวใจวายได้

2) ยาเสพติดที่ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท เช่น กระท่อม ยาม้า หรือยาขยัน หรือแอมเฟตตามีน สารเสพติดชนิดนี้จะกระตุ้นให้ประสาทตื่นตัว ผู้เสพยาบ้าหรือยาขยันจะรู้สึกมีเรี่ยวแรง ไม่รู้สึกเหนื่อย เพราะร่างกายถูกบีบให้ทำงานอยู่ตลอดเวลา ยาชนิดนี้ส่งไข่กันแพร่หลายในหมู่กรรมกรที่ต้องทำงานกลางคืน หรือคนขับรถ เพราะช่วยให้ไม่รู้สึกง่วง นักเรียนนักศึกษาบางคนก็ใกล้สอบอาจใช้ยาชนิดนี้ เพื่อจะได้ดูหนังสือสัก ๆ ไม่รู้สึกง่วง โดยไม่ทราบว่ายาบ้าหรือยาขยันเข้าประเภทยาเสพติดอันตรายที่มีฤทธิ์กระตุ้นประสาท ทำให้ผู้เสพยาอาการตื่นตัวง่าย นอนไม่หลับ ถ้าใช้ยานาน ๆ จะทำให้สุขภาพกายและจิตใจทรุดโทรม เพราะไม่ได้พักผ่อนเพียงพอ ทำให้ผู้เสพยาอาการประสาทหลอน เกิดโรคจิตเข้าได้ง่าย โรคที่พบบ่อย ๆ ได้แก่ โรคตับอักเสบ ไตไม่ทำงาน โรคเกี่ยวกับปอด มีอาการอักเสบของเนื้อเยื่อตรงบริเวณที่ฉีดยา มีอาการประสาทหลอนเป็นอันตรายถึงชีวิต

3) ยาเสพติดที่ออกฤทธิ์หลอนประสาท เช่น แอล เอส ดี ทำให้ผู้เสพเกิดภาพหลอน ภาพลวงตา ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ เกิดอาการจิตหลอนเห็นแต่ภาพลวงตา ประสาทรับความรู้สึก การมองเห็น การรับรู้ และการสัมผัสต่าง ๆ แปรปรวนผิดไปจากความจริง อาจเป็นอันตรายทั้งต่อชีวิตตนเองและชีวิตของผู้อื่นได้

4) ยาเสพติดที่ออกฤทธิ์หลายอย่างรวมกัน เช่น กัญชา ซึ่งออกฤทธิ์ทั้งกดประสาท กระตุ้นประสาท และหลอนประสาท

กัญชาเป็นพืชประเภทต้นปอชนิดหนึ่ง อยู่ในตระกูลพืชแคนนาบิส กัญชาที่ใช้เสพส่วนมากเป็นใบอ่อน และช่อดอกตากแห้งซึ่งบดเป็นผงหรือหั่นละเอียด วิธีนำเข้าสู่ร่างกายคือ การทำเป็นบุหรี่ กัญชาสูบ และอาจปนใส่ในอาหาร การใช้กัญชาเกินขนาดแม้จะไม่มีอันตรายทันทีทันใด แต่ส่วนมากจะทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย เพราะกัญชาส่งผลต่อร่างกายทำนองเดียวกับอาการเมาสุรา ทำให้ขาดการระมัดระวัง การตัดสินใจผิดพลาด แต่ถ้าเสพกัญชาไปนาน ๆ จนถึงขั้นที่ติดกัญชาจะมีผลต่อระบบประสาท ทำให้อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดสับสน ความจำเสื่อม ไม่สนใจต่อสิ่งแวดล้อม การรับรู้ภาพในประสาทสมองบิดเบือนไปจากความจริง ผู้เสพบางรายอาจมีอาการท้องเดิน เป็นตะคริว

หลุดลอยหลุดพ้น ความรู้สึกทางเพศลดลง บางครั้งอาจคุมสดีไม่อยู่ มีอาการโรคจิตได้ง่าย
นอกจากนี้ผู้เลphantยังเสี่ยงต่อการเป็นโรคเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ เช่น หลอดลมอักเสบเรื้อรัง
โรคหืดหลอดลม มะเร็งที่ปอด

ที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด เป็นความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดชนิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการวิจัยนี้
ส่วนผลหรือฤทธิ์ของยาเสพติดได้กล่าวแต่เฉพาะยาเสพติดแต่ละชนิดที่เป็นโทษต่อสุขภาพกายและจิตของผู้เลphant
เท่านั้น ความจริงยาเสพติดยังมีผลต่อผู้เลphantในด้านอื่น ๆ อีก คือ ทางด้านจิตใจและบุคลิกภาพ
ต่อครอบครัว สังคมและเศรษฐกิจของประเทศ ผลของยาเสพติดที่มีต่อผู้เลphantในด้านจิตใจและบุคลิกภาพ
นั้น ปรากฏว่าผู้ติดยาเสพติดจะมีจิตใจและอารมณ์เปลี่ยนแปลงไป เช่น เกเร โมโหจนเสียง่าย
ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดความยับยั้ง ขาดเหตุผล หนีโรงเรียน ขาดเรียน ขาดงานบ่อย ๆ
สติปัญญาเสื่อม ความจำเสื่อม การเรียนต้อยลง ขาดความสนใจในตนเอง ทั้งในด้านความ
ประพฤติ ความสะอาด และสติสัมปชัญญะ ชอบแยกตัวเอง หลบซ่อนไม่กล้าเข้าหาผู้อื่น ชอบทำตัว
ลึกลับ ใช้เงินเปลืองโดยไม่มีเหตุผล

ผลของยาเสพติดที่มีต่อครอบครัวของผู้เลphantมีหลายประการ สำหรับผู้ทำงานแล้ว จะทำงาน
ไม่ได้ เพราะสุขภาพไม่อำนวย ทำให้ขาดหลักประกันในครอบครัว สูญเสียสมรรถภาพในการเลี้ยง
ครอบครัว ทรัพย์สินจะหมดไปด้วยการซื้อหาเข้ามาเสืมากกว่าใช้จ่ายในทางอื่น ส่วนเยาวชนที่ติดยา
เสพติดและกำลังอยู่ในวัยเรียน จะกลายเป็นคนที่มีอนาคตมืดมน เนื่องจากต้องขาดเรียนบ่อย ๆ ใช้
เงินเปลืองเพื่อซื้อหายาเสพติดต้องเป็นภาระของครอบครัว ขาดความสัมพันธ์กับครอบครัว เพราะ
สภาพจิตใจเปลี่ยนแปลง ไม่สนใจต่อสิ่งแวดล้อม และชอบแยกตัวอยู่คนเดียว

ผลที่ตามมาของยาเสพติดต่อสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ ก็คือ เมื่อมีกลุ่มติดยาเสพติด
ก็จะเกิดความวุ่นวาย และมีการก่ออาชญากรรม ทำให้สังคมอยู่ไม่เป็นสุข เหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้น
เมื่อผู้ติดยาเสพติดมีความต้องการยาอย่างรุนแรง จนสามารถจะหาทุกสิ่งทุกอย่าง เพื่อให้ได้เงินซื้อยามา
เสืเท่านั้น โดยไม่คำนึงถึงเหตุผล แม้จะต้องใช้วิธีที่ไม่สุจริต คือการประกอบอาชญากรรม สั ปล้น
ก่อความไม่สงบในสังคม นอกจากนี้ประเทศยังต้องสูญเสียปัจจัยการผลิตในด้านกำลังคน (ประชัย
เปี่ยมสมบูรณ์ 2526) และเมื่อมีจำนวนผู้ติดยาเสพติดเพิ่มขึ้น รัฐก็ต้องรับภาระในการใช้งบประมาณ
ปีละจำนวนมาก เพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตลอดทั้งให้การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด
ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่า ผลของยาเสพติดย่อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม และที่สำคัญที่สุด
คือ ความมั่นคงของประเทศ

ที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดเป็นความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด ผลของยาเสพติด และความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด สำหรับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดและผลหรือฤทธิ์ของยาเสพติด เมื่อรวมกันเข้าสามารถจะเรียกได้ว่าเป็นยาเสพติดศึกษา (drug education) ซึ่งเกือบจะกล่าวได้ว่าการให้ความรู้เพื่อป้องกันการติดยาเสพติดในหมู่เยาวชนไทย นับว่ายังไม่เพียงพอ ทั้งนี้มีข้อสนับสนุนจากผลการวิจัยสำรวจนักเรียนไทยติดยา โดยนายแพทย์ ฝน แสงสิงแก้ว และคณะ (2524) ซึ่งพบว่า ประมาณครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดรายงานว่ายังต้องการความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับยาเสพติด นอกจากนี้ปรากฏว่านักเรียนที่ติดยารายงานว่าได้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากโรงเรียนและเพื่อน และจากสื่อมวลชนบ้าง ส่วนนักเรียนที่ไม่ติดยาได้รับความรู้จากโรงเรียนและสื่อมวลชนเป็นส่วนใหญ่

ส่วน เนาวรัตน์ พลายน้อย และคณะ (2525) ได้วิเคราะห์เนื้อหาวิชาเสพติดศึกษาในหนังสือแบบเรียน และหนังสืออ่านประกอบ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิเคราะห์พบว่าในตำราปริมาณเนื้อหาวิชาเสพติดศึกษา นับว่ายังมีน้อยมาก เพราะเนื้อหาเกี่ยวกับยาเสพติดยังแทรกอยู่ในวิชาต่าง ๆ และในระดับชั้นเรียนมากน้อยอย่างไม่ได้สัดส่วนที่เหมาะสม ในด้านคุณภาพพบว่า เนื้อหาที่ปรากฏประมาณครึ่งหนึ่งของเนื้อหาเกี่ยวกับยาเสพติดทั้งหมด เป็นหัวข้อหลักการใช้ยาที่ถูกต้อง รองลงมาคือชนิดของยาเสพติด ได้แก่ ฝิ่น เหล้า เปียร์ และสิ่งเสพติดเป็นนิสยส่วนใหญ่ที่ปรากฏคือ บุหรี่ ร้อยละ 89 มีเนื้อหาที่เป็นเรื่องราวติดต่อกัน สามารถอ่านเข้าใจความได้ดี ส่วนอีกร้อยละ 11 เป็นข้อความที่กล่าวไว้อย่างสั้น ๆ เกี่ยวกับทัศนคติของเนื้อหาที่วิเคราะห์พบว่า ข้อความส่วนใหญ่ (ร้อยละ 85) ให้ทัศนคติเป็นกลางต่อยาเสพติด ร้อยละ 14.85 ให้ทัศนคติเชิงลบ (ต่อต้านการใช้ยาเสพติด) คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่า หลักสูตร การเรียนการสอนยาเสพติดศึกษายังขาดปรัชญา และเป้าหมายที่แน่นอน จึงน่าจะมีการปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน

เกี่ยวกับยาเสพติดศึกษานั้น นายแพทย์ อรุณ เขาวนาคัย (2522) มีความเห็นว่า การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่นักเรียนจะเป็นวิธีเดียวที่สามารถป้องกันยาเสพติดได้ โดยมีเป้าหมายที่สำคัญ 3 ประการคือ (1) ชี้ให้นักเรียนเห็นโทษของการทดลองยาเสพติด (2) ให้ความรู้ถึงผลหรือฤทธิ์ของยาเสพติดที่มีต่อสุขภาพกายและจิตใจของตนเอง และ (3) ให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติด ปัญหาต่อสังคมและต่อประเทศ ส่วนบิดามารดา ผู้ปกครอง ควรได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดทุกแง่มุม เพื่อจะได้ดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด สำหรับครูในโรงเรียน โดยเฉพาะครูแนะแนว ควรจะต้องทำหน้าที่ดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด เพื่อปกป้องเด็กให้ห่างไกลจากยาเสพติด และถ้าเด็กคนใดมีปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด ครูจะได้ช่วยเหลือได้ทันการ นอกจากนี้ นายแพทย์ อรุณ เขาวนาคัย ยังได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าการให้ยาเสพติดศึกษาในโรงเรียน ควรเริ่มตั้งแต่เด็ก

และควรให้มีการสอนอย่างต่อเนื่อง ไปจนถึงชั้นเรียนระดับสูง และการสอนควรให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนอีกด้วย

ส่วน อินทรี ผูกเพชร (2521) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความรู้, ทัศนคติ และการปฏิบัติต่อนักเรียนผู้ติดยาเสพติดผงขาว และกัญชา ของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี รายงานว่าแม้จะมีภาระเกี่ยวกับการสอนมากอยู่แล้วก็ตาม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ก็เห็นว่า เป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องช่วยแก้ปัญหาของนักเรียนเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ แต่ปัญหาคือว่า ครูเหล่านั้นยังมีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดไม่เพียงพอ

ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้วางแผนระดับชาติเพื่อการป้องกันยาเสพติดและการค้ายาเสพติดให้โทษ ประกาศใช้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1984 (พ.ศ. 2527) (Drug Abuse Policy Office, 1984) แผนป้องกันยาเสพติดให้โทษนั้น ถือเป็นกิจกรรมระดับชาติที่มุ่งแนะนำให้เข้าไปสู่ทุกชุมชน, ทุกครอบครัว, ทุกโรงเรียน และกิจการธุรกิจทุกหน่วย ทั้งนี้เพื่อให้ทุกคนได้ตระหนักถึงภัยของยาเสพติดให้โทษ นอกจากนี้ยังได้เรียกร้องให้ทุกคนร่วมมือกันต่อต้านยาเสพติด และการค้ายาเสพติด โครงการป้องกันยาเสพติดนี้เชิญชวนทั้งผู้ไม่เคยใช้ยาเสพติดมาก่อน ไม่ให้มีประสบการณ์เกี่ยวกับยาเสพติด ส่วนผู้ที่ติดยาอยู่แล้วก็เชิญชวนให้เลิกการเสพยาต่อไป

การศึกษาถือเป็นหัวใจสำคัญของโครงการป้องกันยาเสพติด นั่นก็คือ การเผยแพร่ความรู้ และสร้างทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ เพราะฉะนั้นการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการต่อต้านยาเสพติดให้โทษ สำหรับผู้ที่ใช้ยาเสพติดแล้ว สถานศึกษาจะต้องหาทางยับยั้ง และให้การบำบัดรักษา โดยกาชี้นำให้ผู้ติดยาตระหนักถึงโทษและพิษร้ายของยาเสพติด และช่วยให้ผู้ติดยาเสพติดสมัครใจที่จะเลิกเสพยา การศึกษามีความสำคัญยิ่งในการช่วยให้บิดามารดา นักศึกษา และบุคคลทั่วไปเข้าใจธรรมชาติของปัญหา และเข้าใจวิธีแก้ปัญหายาเสพติดอย่างดีที่สุดและเหมาะสมกับสถานการณ์นั้น ๆ อีกด้วย

โครงการป้องกันยาเสพติดให้โทษนี้ ใช้กับเด็กที่อยู่ในวัยเรียนและควรจะเริ่มตั้งแต่เด็กระดับประถมศึกษาอีกด้วย ทั้งนี้เนื่องจากนิตยสาร Weekly Reader (Drug Abuse Policy Office, 1984) ได้สำรวจทัศนคติของเด็กต่อยาเสพติดและสุรา ผลการสำรวจปรากฏว่าเด็กชั้นเกรด 4 (ประถมศึกษาที่ 4 อายุ 9 ปี) จำนวนไม่น้อย รายงานว่าตนมีความรู้สึกถูกบีบบังคับให้ทดลองเสพยาและดื่มสุรา ผลการสำรวจนี้บ่งชี้ให้เห็นว่า โครงการป้องกันยาเสพติดให้โทษจะต้องครอบคลุมไปถึงเด็กวัย 8 ปี (เกรด 3 หรือประถมศึกษาที่ 3) และเด็กที่อายุน้อยกว่านี้ด้วย เพราะ

มีความเป็นไปได้ว่า ความอยากรู้อยากเห็น อยากทดลอง จะเกิดขึ้นตั้งแต่เด็กอยู่ในเยาว์วัยได้

บุคคลที่เป็นกำลังสำคัญในการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดทั่วโลกขณะนี้คือ นางแนนซี เรแกน ภริยาประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา นางเรแกนได้เดินทางไปพบปะกับบุคคลทุกระดับทั้งในและนอกประเทศ หัวข้อที่นำมาสนทนากับบุคคลเหล่านั้นก็คือ ศิษย์ของยาเสพติด สำหรับโครงการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในประเทศนั้น นางเรแกนได้เดินทางไปทั่วสหรัฐอเมริกา เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดในประเทศ และได้ขอความร่วมมือจากบรรดา บิดามารดา ผู้ปกครอง สถานศึกษา และสถานที่ทำงานต่าง ๆ ให้ช่วยกันสร้าง "เขตปลอดยา" เพื่อให้เยาวชนรู้จักปฏิเสธยาด้วยการสวดมนต์ที่เรียกว่า "เพียงพูดว่าไม่" (Just Say No Club) ซึ่งขณะนี้มีกลุ่มผู้ปกครองเข้าร่วมโครงการต่อต้านยาเสพติดประมาณ 9,000 กลุ่ม (ไทยรัฐ,

1 กรกฎาคม 2529 : 13)

กิจกรรมสำคัญที่นางเรแกนปฏิบัติในระดับระหว่างประเทศก็คือ บรรดาภริยาผู้นำประเทศต่าง ๆ ได้เข้าร่วมประชุมกับนางเรแกนเกี่ยวกับโครงการต่อต้านยาเสพติดที่สหรัฐอเมริกามาแล้วถึง 2 ครั้ง การประชุมครั้งแรกมีผู้ตอบรับเข้าร่วมโครงการเพียง 17 คน และในการประชุมครั้งที่สอง มีจำนวนผู้ตอบรับเพิ่มขึ้นเป็น 30 คน ยิ่งกว่านั้นยังมีกลุ่มเครือข่ายผู้ปกครอง เกิดขึ้นในประเทศต่าง ๆ หลายประเทศทั้งในยุโรปและเอเชีย (ไทยรัฐ, 1 กรกฎาคม 2529 : 13) เมื่อไปเยือนประเทศใด นางเรแกนจะหาข้อมูลเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดในประเทศนั้น ๆ ในฐานะที่เป็นทั้งมารดา บิดาและยาย ด้วยการสนทนากับเยาวชนที่ติดยาเสพติด และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบรรดา บิดามารดา เพื่อหาทางช่วยให้เยาวชนรอดพ้นจากยาเสพติด (ไทยรัฐ, 7 สิงหาคม 2529 : 3)

เมื่อต้นเดือนพฤษภาคม 2529 นางเรแกนเดินทางมาเยือนประเทศไทย และได้กล่าวสุนทรพจน์เกี่ยวกับยาเสพติด สำระสำคัญของคำปราศรัย (ไทยรัฐ, 7, 8, 9, 11 สิงหาคม 2529 : 3) ประการแรกคือ การแก้ปัญหายาเสพติด จะต้องเริ่มป้องกันตั้งแต่ในบ้าน เด็กไม่ว่าชาติใด ภาษาใด ยังต้องการความรัก ต้องการคำแนะนำสั่งสอนจากบิดามารดาทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นจึงไม่มีอะไรจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งไปกว่าความรักของบิดามารดา นอกจากนี้บิดามารดาควรจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดเป็นอย่างดี ซึ่งจะช่วยเหลือบุตรของตนได้อย่างแท้จริง บิดามารดาจะต้องมีความใกล้ชิดกับบุตรหลาน ควบคุมดูแลทุกขั้ว สอดจนรับฟังเรื่องราว กิจกรรมต่าง ๆ ของเขา และให้ความสนใจในการคบเพื่อนของบุตรหลาน เพราะเพื่อนมีส่วนสำคัญในการชักจูงเยาวชนทั้งหลายให้ตกเป็นทาสของยาเสพติด ประการที่สอง โรงเรียนหรือสถานศึกษาเปรียบเสมือนบ้านที่สองของเด็ก ครู

จะต้องปฏิบัติต่อเด็กทามองเดียวกับกับบิดามารดา เพราะฉะนั้นทั้งบ้านและโรงเรียนจะต้องร่วมมือกันสอนให้เด็กใจแข็ง รู้จักปฏิเสธการชักชวนด้วยคำว่า "ไม่เอา" (Say No) ประการที่สาม ควรให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการต่อต้านยาเสพติด ด้วยการก่อตั้งกลุ่มนักเรียนขึ้น ดังเช่นที่ได้กระทำมาแล้วในสหรัฐอเมริกา คือ สโมลล์ "เพียงพูดว่าไม่" (Just Say No Club) เพราะทุกคนรู้จักพูดคำว่า "ไม่" มาตั้งแต่เด็ก นักเรียนซึ่งเป็นสมาชิกของสโมลล์เหล่านั้นก็ได้แสดงความมุ่งมั่นที่จะไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ส่วน นางแอน เมเออร์ (ไทยรัฐ, 23, 24, 25, 26, 27, 28 มิถุนายน 2529 : 3) กรรมการสหพันธ์บิดามารดาแห่งชาติเพื่อให้เยาวชนปลอดจากยาเสพติดของสหรัฐอเมริกา และเป็นวิทยากรผู้หนึ่งในสำนักวิทยากรของนางแนนซี เรแกน ได้รับเชิญเป็นวิทยากรบรรยายเรื่อง "บทบาทของกลุ่มบิดามารดาในการป้องกันยาเสพติดของเยาวชน" เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2529 ณ ห้องประชุมการเคหะแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร ในการบรรยายครั้งนี้ นางเมเออร์ ได้เสนอวิธีแก้ไขปัญหายาเสพติดที่กระทำได้ผลในสหรัฐอเมริกาคือ การจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายบิดามารดาตั้งแต่ระดับชุมชน จนถึงระดับชาติ ทั้งนี้จะต้องอาศัยความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างบิดามารดากับนักเรียน และนักศึกษา โดยมีการนัดพบกันเป็นครั้งคราว เพื่อปรึกษาหารือ และหาทางแก้ปัญหายาเสพติด นับตั้งแต่สารเสพติดจำพวกบุหรี่ สุรา ตลอดจนยาเสพติดให้โทษที่ผิดกฎหมาย

นางเมเออร์ ได้กล่าวถึงสาเหตุที่เยาวชนอเมริกันส่วนใหญ่ ติดยาเสพติดว่ามีเหตุสำคัญ 4 ประการ คือ (1) การชักจูงจากเพื่อน (2) ความสนุกสนานประสาเด็ก (3) อยากเป็นผู้ใหญ่ โดยคิดว่าการสูบบุหรี่และดื่มสุราเป็นพฤติกรรมที่แสดงความเป็นผู้ใหญ่ และในขั้นต่อไปเยาวชนก็จะใช้ยาเสพติดชนิดร้ายแรงขึ้น และ (4) ความอยากรู้อยากเห็น ทำให้เด็กใคร่จะทดลอง เพราะอยากทราบว่ายาเสพติดเป็นอย่างไร นอกจากนี้ นางเมเออร์ มีความเห็นเพิ่มเติมว่า การส่งเสริมให้เด็กเล่นกีฬาและน่านักกีฬาที่มีชื่อเสียงมาเล่นกับเด็ก เพื่อให้เยาวชนเห็นตัวอย่างที่ดีจากนักกีฬาเหล่านั้น จะเป็นวิธีแก้ปัญหายาเสพติดได้วิธีหนึ่ง ส่วนการให้ความรู้ในเรื่องยาเสพติด โดยให้เยาวชนได้ทราบถึงพิษภัยอันร้ายแรงของยาเสพติด ซึ่งมีผลต่อชีวิตของผู้เสพทั้งในปัจจุบันและอนาคต กับทั้งให้รู้จักปฏิเสธไม่ยอมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยเด็ดขาด ก็จะเป็นกำแพงป้องกันเยาวชนให้รอดพ้นจากการเป็นทาสของยาเสพติดได้

ก่อนจบการบรรยาย นางเมเออร์ ได้เน้นถึงความสำคัญของความสัมพันธ์อันดีระหว่างบิดามารดาและบุตร โดยขอร้องให้บิดามารดาทั้งหลายช่วยกันสร้างบรรยากาศที่เต็มไปด้วยความรัก

และความอบอุ่นภายในครอบครัวด้วยการชมเชยเด็กวันละครั้ง เพื่อให้เด็กเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ และเป็นกำลังใจให้เด็กทำความดี และกระทำความดีที่ถูกต้องต่อไป ทั้งนี้เพื่อช่วยย้เด็กมีความมั่นใจในตนเอง อันจะเป็นภูมิคุ้มกันเด็กให้รอดพ้นจากภัยของยาเสพติด

นายแพทย์ โรเบิร์ต ดูบองต์ (ไทยรัฐ, 17, 18 มิถุนายน 2529 : 3) อดีตผู้อำนวยการสถาบันยาเสพติดแห่งชาติ ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ประธานคณะกรรมการการศึกษาเกี่ยวกับยาเสพติดของสหรัฐอเมริกา ได้เสนอแนะวิธีที่บิดามารดา ผู้ปกครอง ควรปฏิบัติต่อบุตร เพื่อไม่ให้เป็นการสาละสลวยไว้ดังนี้ (1) สอนบุตรให้รู้จักนึกถึงอนาคตของตนให้มาก (2) การลงโทษควรให้เหมาะสมกับเหตุผล (3) มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด และให้ความสนใจในความเป็นอยู่และกิจกรรมของบุตร แสดงให้บุตรทราบว่าบิดามารดาพร้อมที่จะช่วยเหลือเขาอยู่เสมอ (4) ห้ามปรามอย่างตรงไปตรงมา ถ้าเห็นว่าบุตรกำลังจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน

ในตอนสุดท้ายของบทความ นายแพทย์ ดูบองต์ ได้ฝากคำขวัญให้บิดามารดา ผู้ปกครองนำไปปฏิบัติต่อบุตรของตนว่า "พูดคุยกับลูกทุกวันป้องกันยาเสพติด" (ไทยรัฐ, 18 มิถุนายน 2529:3)

ทัศนคติต่อการเสพติด ทัศนคติต่อการเสพติดเป็นตัวแปรหนึ่งที่ใช้ในการวิจัยนี้ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างซึ่งแสดงความรู้สึกที่ไม่ดีและที่ติดต่อการเสพติด มาณี สมิธสัมพันธ์ (2523) ได้ศึกษา "ค่านิยมของเยาวชนไทยเกี่ยวกับการติดยาเสพติดกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีประวัติติดยาเสพติดทั้ง 4 ภาค ๆ ละ 4 จังหวัด พบว่าร้อยละ 96.1 ของกลุ่มตัวอย่างมีค่านิยมที่ไม่ดีต่อการติดยาเสพติดให้โทษ โดยมีปฏิกริยาดังนี้คือ ต้องการหลีกเลี่ยงจากยาเสพติดให้โทษให้ไกลที่สุด ร้อยละ 87.2 สัมมติตนเองในฐานะเป็นอาจารย์ใหญ่ของสถานศึกษา หากพบว่านักเรียนติดยาเสพติดให้โทษ ตนจะไล่นักเรียนผู้นั้นออกจากสถานศึกษาทันที ร้อยละ 98.5 จะปฏิเสธถ้าถูกเพื่อนชักชวนให้ทดลองเสพยาเสพติด และจะแจ้งให้ครูและผู้ปกครองของเพื่อนผู้นั้นทราบร้อยละ 85.2 ถ้าเพื่อนที่ติดยาเสพติดขอยืมเงินตนจะปฏิเสธทันที ร้อยละ 90.0 กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 98.0 เห็นว่าการที่ประเทศไทยมีชื่อว่าเป็นแหล่งผลิตและค้ายาเสพติดให้โทษเป็นเรื่องที่น่าละอาย ทำให้เสียชื่อเสียงแก่ประเทศ นอกจากนี้ มาณี สมิธสัมพันธ์ ยังได้รายงานเพิ่มเติมถึงเหตุผลของการที่กลุ่มตัวอย่างมีค่านิยมที่ไม่ดีต่อการติดยาเสพติดให้โทษดังนี้ ร้อยละ 41 กลัวยาเสพติดจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ ร้อยละ 32 กลัวว่าถ้าไปข้องแวะกับยาเสพติดแล้ว จะทำให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองเสียใจ ร้อยละ 29 กลัวจะขัดต่อหลักทางศีลธรรมและศาสนา ร้อยละ 28 กลัวจะถูกลงโทษทางกฎหมาย ทั้งนี้จะเห็นว่าผู้วิจัยได้ชี้ให้เห็นถึง "ค่านิยมที่ไม่ดี" ต่อยาเสพติดให้โทษของ

กลุ่มตัวอย่างที่แสดงออกในรูปของ "ความกลัว" ซึ่งผู้วิจัยคาดหวังว่า "ความกลัว" ต่อยาเสพติดให้โทษ จะเป็นภูมิคุ้มกันเบาวชนให้รอดพ้นจากยาเสพติดได้ ความคาดหวังนี้สนับสนุนแนวความคิดของมอร์แกน และคิง (Morgan & King, 1971 : 203) เกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างความกลัว และความอยากรู้ อยากเห็นในแง่ที่ว่า ถ้าคนเราถูกเร้าให้เกิดความกลัวมากขึ้น ความอยากรู้ อยากเห็นและความปรารถนาที่จะเล่าหาค้นคว้าก็จะลดน้อยลง ในทางตรงกันข้าม ถ้าความกลัวลดน้อยลง ความอยากรู้ อยากเห็นก็จะทำหน้าที่บ่งบอกการกระทำของคนเราต่อไป

ส่วนผลงานวิจัยของ เสรีน ปุณณะพิธานนท์ (2517) พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีความเห็นว่า การใช้ยาเสพติดเป็นเรื่องที่น่าวิตก โดยให้เหตุผลต่าง ๆ กัน เช่น ถ้าเพื่อนสนิทคนใดใช้ยาเสพติด ตนจะพยายามโน้มน้าวใจให้เพื่อนเลิกเสพ และจะแสดงให้เพื่อนเห็นความปรารถนาดี ในการช่วยเพื่อนให้เลิกใช้ยาเสพติด มากกว่าจะแสดงปฏิกิริยาต่อต้านหรือดัดสันถ์ภาพกับเพื่อน อนึ่ง มีข้อเสนอสังเกตจากผลการวิจัยนี้ซึ่งพบว่าผู้ใช้ยาเสพติดจำนวนมากกว่าผู้ไม่เคยใช้ยาเสพติด เห็นว่าการใช้ยาเสพติดของเพื่อนไม่ใช่เรื่องร้ายแรง ถึงกับไม่กล้ากล่าวถึงให้เป็นเรื่องละอายใจเพื่อน และไม่ถือเป็นเครื่องบั่นทอนมิตรภาพอีกด้วย

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาแล้วทั้งสองเรื่อง มีข้อสรุปได้ว่า สำหรับผู้ที่ไม่มีประสบการณ์กับการใช้ยาเสพติด จะมีค่านิยมที่ไม่ดีต่อการติดยาเสพติดให้โทษ เนื่องจากมีความกลัว (ต่อพิษภัยของยาเสพติด) เป็นพื้นฐาน ซึ่งคาดว่า จะช่วยให้เบาวชนหลีกเลี่ยงยาเสพติดให้โทษได้ ส่วนการวิจัยอีกเรื่องหนึ่งก็ชี้ให้เห็นว่า อิทธิพลของเพื่อนสนิทหรือเพื่อนที่อยู่ในวัยเดียวกันสามารถทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความโน้มเอียงที่จะแสดงความรู้สึกเห็นใจต่อการใช้ยาเสพติดของเพื่อนเหล่านั้น ในกรณีนี้อาจใช้โครงการ "เพื่อนช่วยเพื่อน" ของนายแพทย์อาคม สุธสุชาติ (2524) โดยผู้ใช้เด็กดีซึ่งเป็นเด็กที่เรียนดี มีความประพฤติและมีมนุษยสัมพันธ์ ครอบครัวดี (เด็กได้รับความรักความอบอุ่นจากบิดามารดา) และมีจิตใจที่เปี่ยมไปด้วยคุณธรรม วิธีการที่นายแพทย์อาคม สุธสุชาติ เสนอแนะก็คือ ในชั้นแรกให้ว่าเด็กดีที่มีระดับอายุต่าง ๆ กัน มารับการอบรมเกี่ยวกับหัวข้อต่อไปนี้คือ สติวิทยาเบื้องต้น การเสียสละเพื่อสังคม และวิธีดูแลช่วยเหลือแก่ผู้ตกเป็นทาสยาเสพติด ทั้งนี้เพื่อให้เด็กดีเหล่านั้นช่วยชักจูงเพื่อนให้พ้นจากการเป็นทาสของยาเสพติด และให้กลับตัวเป็นเด็กดีมีอนาคตต่อไป

สรุปได้ว่าการที่เด็กมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเสพติด จะช่วยสร้างภูมิคุ้มกันเด็กให้พ้นจากยาเสพติดให้โทษได้ ในแง่ที่ว่าเด็กได้รับรู้ว่าสิ่งเสพติดจะก่อให้เกิดโทษอย่างร้ายแรงต่อตนเอง และจะผลกระทบต่อบรรดา เพื่อน ตลอดถึงสังคมโดยรวม

สมมติฐาน

จากการประมวลแนวความคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศดังกล่าวไว้อย่างละเอียดข้างต้น นับเป็นการเพียงพอที่จะนำมาตั้งสมมติฐาน สำหรับการวิจัยเรื่อง "บทบาทของครอบครัวในการป้องกันการติดยาเสพติด" ได้ดังต่อไปนี้

สมมติฐาน 1

1.1 เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นับส่วนมากและควบคุมน้อย จะมีภูมิต้านทานการเสพติด มากกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นับส่วนน้อยและควบคุมมาก

1.2 เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากและลงโทษทางจิต จะมีภูมิต้านทานการเสพติด มากกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย และลงโทษทางกาย

สมมติฐาน 2

2.1 เด็กที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากครอบครัวมาก และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นับส่วนมาก จะมีความใกล้ชิดกับยาเสพติดน้อยกว่ากลุ่มเปรียบเทียบกับอีก 3 กลุ่ม

2.2 เด็กที่มีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และติดตามหาให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดมาก เป็นผู้ที่มีภูมิต้านทานการเสพติด มากกว่าเด็กในกลุ่มเปรียบเทียบกับอีก 3 กลุ่ม

สมมติฐาน 3

เด็กที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา และมีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง จะมีภูมิต้านทานการเสพติดมากกว่าเด็กที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดา และมีทัศนคติที่ตื้นน้อย

สมมติฐาน 4

เด็กที่บิดามีระดับการศึกษาสูง และมีตัวอย่างการเสพติดนอกครอบครัว เป็นผู้ที่มีภูมิต้านทานการเสพติด มากกว่าเด็กในกลุ่มที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ และมีตัวอย่างการเสพติดในครอบครัว

สมมติฐาน 5

เด็กที่มีตัวอย่างการเสพติดนอกครอบครัว และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก จะมีภูมิต้านทานการเสพติด มากกว่าเด็กที่มีตัวอย่างการเสพติดในครอบครัว และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "บทบาทของครอบครัวในการป้องกันการติดยาเสพติด" เป็นการวิจัยภาค
สนาม ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 667 คน เป็นนักเรียน ม.1
จำนวน 336 คน นักเรียน ม.3 จำนวน 331 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 357 คน นักเรียน
หญิง 310 คน นักเรียน ม.1 มีผลสอบอายุระหว่าง 11 - 13 ปี นักเรียน ม.3 มีผลสอบอายุ
ระหว่าง 14 - 16 ปี

วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

จุดมุ่งหมายในการวิจัยนี้ เพื่อจะศึกษาการอบรมเลี้ยงดูบุตรของผู้ปกครอง ซึ่งมีบทบาท
สำคัญในการป้องกันการเสพติดในเด็ก ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้น ม.1
และ ม.3 ในโรงเรียนสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2528 ในกรุงเทพมหานคร
7 แห่ง ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) จากโรงเรียนต่าง ๆ ใน
กรุงเทพมหานคร 24 เขต

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีแบบสอบถาม ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือวัดตัวแปรที่ศึกษา รวมทั้งหมด 4 ฉบับ
รวมอยู่ในฉบับเดียวกัน ซึ่งแบ่งเป็น 4 ตอน คณะผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง
ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้จริง จำนวน 120 คน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้น แบบสอบถามฉบับนี้ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจะให้
ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเกี่ยวกับลักษณะของครอบครัว จำนวน 31 ข้อ

ลักษณะสำคัญที่เกี่ยวกับนักเรียนคือ เพศ ชั้นเรียน บุคคลที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย

ลักษณะสำคัญที่เกี่ยวกับนิยามารดาหรือผู้ปกครอง คือ ระดับเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา อาชีพของบิดา ขนาดของครอบครัว

แบบสอบถามตอนที่ 1 ได้รวมคำถามเกี่ยวกับปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด และประวัติการใช้จ่ายของนักเรียนผู้ตอบ คำถามเหล่านี้ ผู้วิจัยใช้ตัวแปรที่เรียกว่า "ภูมิทัศน์ทางการเสพติดด้านปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด" มี 8 ข้อ มีคำตอบให้เลือกคือ เคย และไม่เคย ถ้าตอบว่าเคยจะได้ 1 คะแนน ถ้าตอบว่าไม่เคยจะได้ 0 คะแนน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างคือ 1.74 คะแนน

ส่วนคำถามแหล่งความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ผู้วิจัยได้ใช้เป็นตัวแปรอิสระตัวแปรหนึ่งคือ ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดที่ได้รับจากครอบครัวและนอกครอบครัว" สำหรับคำถาม "ประวัติการใช้จ่ายของคนในครอบครัว" ผู้วิจัยใช้เป็นตัวแปรอิสระอีกตัวหนึ่งคือ "ตัวอย่างการเสพติดจากครอบครัวและนอกครอบครัว"

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูบุตร 4 วิธี เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู 4 แบบคือ (1) รักสนับสนุน (2) ใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ (3) การลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย และ (4) การควบคุม ในแต่ละแบบจะมีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดประเมินค่าบนมาตราส่วน 6 หน่วย มีคำถามแบบละ 10 ข้อ แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูบุตรทั้ง 4 วิธีนี้เป็นแบบกรวัดที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง "ปัจจัยทางจิตวิทยาในวงศ์เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย" โดย ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2528)

ในตอนท้ายของแบบสอบถามตอนที่ 2 มีแบบสอบถามวัดทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง มีจำนวน 15 ข้อ เป็นแบบวัดที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง "การควบคุมอิทธิพลของสื่อมวลชนของครอบครัวกับจิตลักษณะของเยาวชนไทย" โดย ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2529) แบบวัดในตอน 2 มีรายการโดยละเอียดดังนี้

แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ผู้ตอบรายงานการปฏิบัติที่ตนได้รับจากมารดาด้วยการแสดงความรักใคร่สนับสนุน เอาใจใส่ทุกข้อยและช่วยแก้ปัญหาของลูก เปิดโอกาสให้ลูกร่วมในกิจกรรมในครอบครัว แบบสอบถามส่วนนี้มี 10 ข้อ ประกอบด้วยมาตราส่วนประเมินค่า 6 หน่วยจาก "จริงที่สุด" ถึง "ไม่จริงเลย" ทิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน ถ้าผู้ตอบได้คะแนนต่ำ แสดงว่าได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย ส่วนคะแนนสูงแสดงว่าได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดคือ 43.06 คะแนน

แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ เป็นรายงานของผู้ตอบ ที่ยอมรับการปฏิบัติของมารดา ด้วยการใช้เหตุผลในการห้ามปราม หรือสนับสนุนการกระทำของบุตร แบบสอบถามมีทั้งหมด 10 ข้อ ประกอบด้วยมาตราส่วนประเมินค่า 6 หน่วย จาก "จริงที่สุด" ถึง "ไม่จริงเลย" พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน ถ้าผู้ตอบได้คะแนนต่ำ แสดงว่า ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ส่วนคะแนนสูงแสดงว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างคือ 39.54

แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย ผู้ตอบรายงานการ ปฏิบัติของมารดาต่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของบุตร ด้วยการลงโทษให้เจ็บกาย เช่น การเขย่งตี ทุบ หยิก หรือใช้การลงโทษด้วยวิธีอื่นที่เรียกว่าการลงโทษทางจิต เช่น งดการให้รางวัล แสดง ความไม่พอใจ เป็นต้น แบบสอบถามมี 10 ข้อ ประกอบด้วยมาตราส่วนประเมินค่า 6 หน่วย จาก "จริงที่สุด" ถึง "ไม่จริงเลย" พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน ถ้าผู้ตอบได้คะแนนต่ำ แสดงว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกาย ส่วนคะแนนสูงแสดงว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ ลงโทษทางจิต คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างคือ 38.79 คะแนน

แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม เป็นแบบวัดที่ผู้ตอบรายงานเกี่ยวกับการควบคุม พฤติกรรมของบุตร เช่น ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของมารดาเสมอ หรือปล่อยให้ไปเที่ยวกับเพื่อนได้ ตามอำเภอใจ เป็นต้น แบบสอบถามมี 10 ข้อ ประกอบด้วยมาตราส่วนประเมินค่า 6 หน่วย จาก "จริงที่สุด" ถึง "ไม่จริงเลย" พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน ถ้าผู้ตอบได้คะแนน ต่ำ แสดงว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย ถ้าผู้ตอบได้คะแนนสูง แสดงว่าได้รับการอบรม เลี้ยงดูแบบควบคุมมาก คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง คือ 37.23

แบบทดสอบวัดทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง เป็นการวัดความรู้สึกของผู้ตอบ ที่มีต่อปิตามารดาในการให้คำแนะนำการรับสื่อมวลชนที่มีคุณประโยชน์ หรือเมื่อได้รับการว่ากล่าวตักเตือน ในการรับสื่อมวลชนที่เป็นพิษเป็นภัย แบบสอบถามมีทั้งหมด 15 ข้อ ประกอบด้วยมาตราส่วนประเมินค่า 6 หน่วย จาก "จริงที่สุด" ถึง "ไม่จริงเลย" พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 15 - 90 คะแนน ถ้า ผู้ตอบได้คะแนนต่ำ แสดงว่ามีทัศนคติที่น้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง แต่ถ้าได้คะแนนสูง แสดงว่ามีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างคือ 61.92

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการคบเพื่อน เป็นแบบวัด "ปริมาณการชักชวนจากเพื่อน" ซึ่ง ผู้วิจัยมุ่งจะศึกษาว่าผู้ตอบจะยอมรับอิทธิพลของ เพื่อนไปในทาง เสื่อมเสียมากน้อยเพียงใด แบบสอบถาม

นี้เป็นแบบวัดตัวแปรตัวหนึ่งของการวิจัยนี้ ซึ่งรวมอยู่ในกลุ่ม "ภูมิทัศน์ทางการเล่พิติของเด็กด้านปริมาณการชักจูงจากเพื่อน" ซึ่งผู้วิจัยได้ดัดแปลงมาจากแบบสอบถาม "การคบเพื่อน" ที่ สุพจน์ จักขุพิภย์ (2521) ใช้ในการวิจัยเรื่อง "ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการประพฤติตน ไม่สมควรแก่สภาพของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร" แบบสอบถามมี 10 ข้อ มีคำตอบให้เลือกริงและม่อริง ถ้าผู้ตอบได้คะแนนสูงแสดงว่าไม่ยอมรับการชักจูงจากเพื่อน พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 20 คะแนน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างคือ 17.29

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเล่พิติ คณะผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม จำนวน 60 ข้อ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับยาเล่พิติ แล้วนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านช่วยตรวจสอบ แล้วจึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนมัธยมสำริต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ชั้น ม.1 และ ม.3 จำนวน 120 คน หลังจากนั้นได้มีการปรับปรุงแบบสอบถามจนมีคุณภาพที่เชื่อถือได้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวม และได้เลือกข้อที่มีคะแนนระหว่าง 0.21 - 0.56 แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 50 ข้อ มีคำตอบให้เลือกริงและม่อริง ผู้ตอบจะได้คะแนนแต่ละข้อจาก 1 ถึง 2 คะแนน แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 4 หัวข้อ เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาที่เกี่ยวกับการเล่พิติ เพื่อใช้วัดภูมิทัศน์ทางการเล่พิติของเด็กอีก 4 ด้าน (ภูมิทัศน์ทางการเล่พิติ 2 ด้านแรก ได้กล่าวมาแล้วในตอนที 1, 2 และ 3) คือ

ภูมิทัศน์ทางการเล่พิติด้านความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พิติ มี 7 ข้อ (ข้อ 1 - 7) พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 7 - 14 คะแนน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดคือ 12.59

ภูมิทัศน์ทางการเล่พิติด้านความรู้เกี่ยวกับผลหรือฤทธิ์ของยาเล่พิติ มี 14 ข้อ (ข้อ 8 - 21) พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 14 - 28 คะแนน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดคือ 25.42

ภูมิทัศน์ทางการเล่พิติด้านความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิติ มี 20 ข้อ (ข้อ 22 - 41) พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 20 - 40 คะแนน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดคือ 37.11

ภูมิทัศน์ทางการเล่พิติ ด้านทัศนคติต่อการเล่พิติ มี 9 ข้อ (ข้อ 42 - 50) พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 9 - 18 คะแนน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดคือ 16.24 คะแนน

(ดูรายละเอียดแบบวัดทั้งหมดในภาคผนวก ก.)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ไปเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นโรงเรียนสหศึกษา ในสังกัดกรมสามัญศึกษา 7 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 ชั้นเรียน คือชั้น ม.1 1 ห้อง และ ชั้น ม.3 1 ห้อง รวมทั้งหมดมีชั้น ม.1 7 ห้อง ชั้น ม.3 7 ห้อง ได้มีการเก็บ รวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2528 โดยกำหนดให้นักเรียนมี เวลาตอบแบบสอบถามจนเสร็จเรียบร้อย ซึ่งใช้เวลาประมาณหนึ่งชั่วโมงครึ่ง เมื่อนักเรียนตอบ แบบสอบถามเสร็จแล้ว คณะผู้วิจัยจึงรับแบบสอบถามคืน ต่อจากนั้นผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามทั้งหมด มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้

วิธีศັດกระทำกับข้อมูล

ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัยนี้ใช้การแสดงจำนวนและค่าร้อยละและใช้การวิเคราะห์ ความแปรปรวนสามทาง(Three - way Analysis of Variance) ถ้าพบความแตกต่าง ระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe)

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSSX (Statistical Package for the Social Sciences Version 10)

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่จะเสนอในบทนี้ แบ่งออกเป็น 5 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เสนอการอบรมเลี้ยงดู กับภูมิตำหนาทานการเล่พดิดของเด็ก โดยมีตัวแปรอิสระ 2 คู่ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นับล้นนกับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ กับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย และมีระดับเศรษฐกิจของครอบครัวเป็นตัวแปรอิสระอีกตัวแปรหนึ่ง ส่วนตัวแปรตามคือ ภูมิตำหนาทานการเล่พดิดของเด็ก 6 ด้าน

ตอนที่ 2 ศึกษาความสัมพันธ์ภายในครอบครัว กับภูมิตำหนาทานการเล่พดิดของเด็ก โดยมีตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปรคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นับล้นน ความรู้เกี่ยวกับยาเล่พดิดที่ได้รับจากบิดามารดาหรือผู้อื่นและทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และมีภูมิตำหนาทานการเล่พดิดของเด็ก 6 ด้านเป็นตัวแปรตาม

ตอนที่ 3 ศึกษาความใกล้ชิดกับบิดามารดา โดยมีตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปรคือ การอาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือผู้อื่น ทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และชั้นเรียน ส่วนตัวแปรตามคือ ภูมิตำหนาทานการเล่พดิดของเด็ก 6 ด้าน

ตอนที่ 4 เสนอลักษณะของผู้ปกครองกับภูมิตำหนาทานการเล่พดิดของเด็ก โดยมีระดับการศึกษาของบิดา ตัวอย่างการเล่พดิดในครอบครัวหรือนอกครอบครัว และทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง เป็นตัวแปรอิสระ ส่วนภูมิตำหนาทานการเล่พดิดของเด็ก 6 ด้านเป็นตัวแปรตาม

ตอนที่ 5 ศึกษาการอบรมเลี้ยงดู และการเป็นแบบอย่างการเล่พดิดในครอบครัว ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลและแบบควบคุม กับการเป็นตัวอย่างการเล่พดิดในครอบครัวหรือนอกครอบครัว โดยมีภูมิตำหนาทานการเล่พดิดของเด็ก 6 ด้าน เป็นตัวแปรตาม

สำหรับตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยนี้มี 3 ชุด ตัวแปรชุดแรกคือ ตัวแปรด้านปัจจัยทางครอบครัว ซึ่งใช้เป็นตัวแปรอิสระ 10 ตัวแปรได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู 4 แบบ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก

สนับสนุน แบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ แบบควบคุมและแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย ที่ค่านิยมของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง การให้ความรู้เรื่องยาเสพติด ตัวอย่าง การเสพติด ระดับเศรษฐกิจของครอบครัว ที่พักอาศัย และระดับการศึกษาของบิดา ตัวแปร ชุดที่สองคือ ตัวแปรด้านภูมิฐานทางการเสพติดของเด็ก 6 ด้าน ซึ่งใช้เป็นตัวแปรตามได้แก่ ปริมาณ ความใกล้ชิดกับยาเสพติด ปริมาณการชักชวนจากเพื่อน ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด ความรู้เกี่ยวกับผลของการเสพติด ความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด และทัศนคติต่อการเสพติด ตัวแปร ชุดที่สามเป็นตัวแปรอิสระขึ้นรองที่เกี่ยวกับ ภูมิหลังของครอบครัว และลักษณะทางชีวสังคมของเด็ก หรือผู้ปกครอง รวม 6 ตัวแปร ตัวแปรละ 2 - 3 ระดับ ซึ่งได้แก่ เพศ ชั้นเรียน อาชีพของ บิดา ระดับการศึกษาของบิดา ขนาดครอบครัว ที่พักอาศัย

ก่อนเล่นผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในขั้นแรกจะได้เสนอลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเพื่อ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาดังนี้

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาภาคสนามครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมต้นของโรงเรียนรัฐบาล สหศึกษา 7 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้งสิ้น 667 คน เป็นนักเรียนชาย 357 คน นักเรียนหญิง 310 คน แยกเป็นนักเรียนชั้น ม.1 จำนวน 336 คน และนักเรียนชั้น ม.3 จำนวน 331 คน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะต่าง ๆ ดังแสดงใน ตาราง 1 ดังนี้

อาชีพของบิดา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่บิดามีอาชีพรับจ้างหรือไปแรงงาน (ร้อยละ 34.2) รองลงมาคือ อาชีพรับราชการ (ร้อยละ 27.9) และประกอบธุรกิจการค้า (ร้อยละ 17.8) ตามลำดับ ที่เหลือ นอกนั้นประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น เป็นช่างฝีมือ อาชีพเกษตรกรรม (ร้อยละ 20) เป็นต้น

ระดับการศึกษาของบิดา

บิดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จบชั้นประถมศึกษา 4 หรือต่ำกว่า (ร้อยละ 64.2) กลุ่มที่ เหลือรองลงมาได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา (ร้อยละ 25.3) และบิดาของกลุ่ม ตัวอย่างร้อยละ 10.5 ได้รับการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ระดับเศรษฐกิจหรือฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางในอัตราร้อยละ 47.5 ของกลุ่มตัวอย่างรวม อันดับรองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ

ต่ำ (ร้อยละ 31.2) และกลุ่มตัวอย่างส่วนน้อย (ร้อยละ 21.0) มาจากครอบครัวที่มีฐานะทาง
เศรษฐกิจสูง

ขนาดครอบครัว

ในการพิจารณาขนาดของครอบครัว ผู้วิจัยใช้จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดาเป็นเกณฑ์กำหนด
ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาจากครอบครัวขนาดเล็กร้อยละ 40.8 ส่วนครอบครัวขนาดใหญ่และ
ครอบครัวขนาดกลางมีจำนวนใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 29.8 และ 29.1 ตามลำดับ

ที่พักอาศัย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ร้อยละ 81.4 กลุ่มตัวอย่างที่เหลือร้อยละ
18.6 อาศัยอยู่กับญาติพี่น้อง

ตาราง 1 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะที่เกี่ยวกับนักเรียนหรือลักษณะที่เกี่ยวกับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

ลักษณะ		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	357	53.5
	หญิง	310	46.5
ชั้นเรียน	ม.1	336	50.4
	ม.3	331	49.6
อาชีพของบิดา	สูง [รับราชการ	186	27.9
	[เจ้าของร้านค้าหรือกิจการอื่น ๆ	119	17.8
	ต่ำ [รับจ้างหรือใช้แรงงาน	228	34.2
	[เกษตรกรรม,ช่างฝีมือ	134	20.0
ระดับการศึกษาของบิดา	สูง [ปริญญาตรี	70	10.5
	[มัธยมศึกษา, อาชีวศึกษา	169	25.3
	ต่ำ ประถมศึกษาลงมา	428	64.2
ระดับเศรษฐกิจของบิดามารดา	สูง (7,001 บาทขึ้นไป)	140	21.0
	ปานกลาง (3,000-7,000 บาท)	317	47.5
	ต่ำ (ต่ำกว่า 3,000 บาท)	208	31.2
ขนาดครอบครัว	เล็ก (1 - 2 คน)	272	40.8
	กลาง (3 - 4 คน)	194	29.1
	ใหญ่ (5 คนขึ้นไป)	199	29.8
ที่พักอาศัย	อยู่กับบิดามารดา	543	81.4
	อยู่กับผู้อื่น	124	18.6

ตอนที่ 1 การอบรมเลี้ยงดูกับภูมิทัศน์ทางการเล่พิติของเด็ก

1.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสั้บสั้นและการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม กับภูมิทัศน์ทางการเล่พิติของเด็ก

ภูมิทัศน์ทางการเล่พิติของเด็กด้า้แรก - ปริมาณความไกลั้ดกับยาเล่พิติ

ในการทดสอบสมมติฐาน 1 เพื่อพิจารณาความแปรปรวนของปริมาณความไกลั้ดกับยาเล่พิติโดยใช้ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสั้บสั้น การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และระดับเศรษฐกิจเป็นตัวแปรอิสระ ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ (ดูตาราง 2) โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบแฟคทอเรียลสามทาง ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยที่แยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวม 6 ตัวแปร ตัวแปรละ 2 - 3 ระดับ รวมเป็นนักเรียน 13 ประเภท ผลปรากฏว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสั้บสั้น อธิบายความแปรปรวนของปริมาณความไกลั้ดกับยาเล่พิติในกลุ่มนักเรียนเกือบทุกกลุ่ม ยกเว้นกลุ่มนักเรียนที่ติดตามระดับการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณความไกลั้ดกับยาเล่พิติระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสั้บสั้นมาก และรักสั้บสั้นน้อย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว พบว่าในกลุ่มรวมนั้นนักเรียนที่ได้รับความรักสั้บสั้นน้อย มีค่าเฉลี่ยปริมาณความไกลั้ดกับยาเล่พิติ สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับความรักสั้บสั้นมาก ผลเช่นเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 10 จาก 13 กลุ่มย่อยที่ศึกษา ส่วนในกลุ่มนักเรียน ม.1 พบผลที่ตรงกันข้าม

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปริมาณความใกล้ชิดกับยว เลห์ติด เมื่อพิจารณาตามรายการงานการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นสี่รุ่น

กับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และฐานะทางเศรษฐกิจ ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

	ค่าเอฟ			ดีเอฟ			ค่าเอฟ			ดีเอฟ
	รัก	ควบคุม	รัก x ควบคุม	รัก	ควบคุม	รัก x ควบคุม	ฐานะ	ฐานะ x รัก	ฐานะ x ควบคุม	ฐานะ x รัก x ควบคุม
กลุ่มรวม	18.07*	<1	<1	1,648	1,707	2,151	<1	<1	<1	2, 648
นร.ชาย	8.09*	1	<1	1,344	4.77*	2.953	<1	<1	<1	2, 344
นร.หญิง	12.93*	2.336	<1	1,303	1.544	1.011	<1	<1	1.336	2, 303
ม.1	8.326*	1.098	<1	1,324	1.079	1.845	1.731	<1	<1	2, 324
ม.8	8.435*	<1	<1	1,323	1.065	1.930	<1	<1	<1	2, 323
บิดาอาชีพสูง	4.047*	<1	<1	1,297	2.386	<1	<1	<1	1.975	2, 297
บิดาอาชีพต่ำ	21.71*	<1	<1	1,274	<1	3.850*	1.250	<1	<1	2, 274
บิดาที่มีการศึกษาสูง	2.447	<1	<1	1,231	1.356	<1	<1	<1	3.835*	2, 231
บิดาที่มีการศึกษาต่ำ	17.608*	<1	<1	1,319	<1	1.912	<1	<1	<1	2, 319
ครอบครัวเล็ก	1.963	<1	<1	1,266	2.226	<1	<1	<1	<1	2, 266
ครอบครัวปานกลาง	6.044*	<1	<1	1,191	<1	1.088	1.195	<1	1.602	2, 191
ครอบครัวใหญ่	8.003*	<1	<1	1,187	<1	<1	1.186	<1	1.779	2, 187
อาศัยบิดามารดา	19.037*	1.975	<1	1,408	1.484	<1	<1	<1	<1	2, 408
อาศัยผู้อื่น	1.885	3.360	1.182	1,238	<1	1.968	<1	<1	<1	2, 238

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สำหรับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดได้ในกลุ่มใดเลย ส่วนตัวแปรระดับเศรษฐกิจนั้น พบว่า (ดูตาราง 1 ในภาคผนวก ค.) ในกลุ่มนักเรียนชาย เพียงกลุ่มเดียวเท่านั้น ที่ตัวแปรระดับเศรษฐกิจสามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด โดยนักเรียนชายที่มีระดับเศรษฐกิจต่ำมีปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดสูงกว่านักเรียนชายที่มีระดับเศรษฐกิจสูง แต่ไม่ปรากฏผลเช่นนี้ในกลุ่มนักเรียนหญิง

นอกจากนี้ยังพบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และระดับเศรษฐกิจ ส่งผลร่วมกัน ต่อตัวแปรตามในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำ เมื่อได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดของนักเรียนแบ่งประเภทตามตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัว คือ 2 กลุ่ม (ดูตาราง 2 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจสูงได้รับความรักสนับสนุนน้อย เป็นผู้ใกล้ชิดกับยาเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จากกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจทั้ง 3 ระดับ แต่ได้รับความรักสนับสนุนมาก ส่วนนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจปานกลางได้รับความรักสนับสนุนน้อย มีค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดเป็นอันดับรอง และแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จากกลุ่มนักเรียนที่มาจากรอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจระดับเดียวกัน หรือระดับสูง ที่รายงานว่ามีมาจากรอบครัวที่ได้รับความรักสนับสนุนมาก นอกจากนี้ยังพบว่าตัวแปรอิสระทั้งสามตัว ส่งผลร่วมกันต่อตัวแปร (ดูตาราง 3 ในภาคผนวก ค.) มนกลุ่มที่บิดามีระดับการศึกษาสูง แต่เมื่อตรวจสอบเป็นรายคู่แล้วไม่พบความแตกต่างระหว่างคู่เปรียบเทียบเหล่านั้น

ภูมิทัศน์งานการเสพติดของเด็กด้านที่สอง - ปริมาณการชักจูงจากเพื่อน

ในการพิจารณาความแปรปรวนของปริมาณการชักจูงจากเพื่อน โดยใช้ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และระดับเศรษฐกิจ เป็นตัวแปรอิสระ ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย ซึ่งแยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มแยกย่อย 13 กลุ่ม (ดูตาราง 3) ผลปรากฏว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน อธิบายความแปรปรวนของปริมาณการชักจูงจากเพื่อนได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการชักจูงจากเพื่อน ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก และรักสนับสนุนน้อย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว พบว่าในกลุ่มรวมนั้น นักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักสนับสนุนมาก ได้คะแนนปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรม

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปริมาณการชั่งจากห้อง เมื่อพิจารณาตามรายงานงานการอบรมเกี่ยวกับระบบเก็บข้อมูลแบบควบคุม และฐานะทางเศรษฐกิจ ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ			ดีเอฟ			ค่าเอฟ			ดีเอฟ		
	รัก	ควบคุม	รัก x ควบคุม	รัก	ควบคุม	รัก x ควบคุม	ฐาน x รัก	ฐาน x ควบคุม	ฐาน x รัก x ควบคุม	ฐาน x รัก	ฐาน x ควบคุม	ฐาน x รัก x ควบคุม
กลุ่มรวม	5.919*	<1	<1	1, 648	3.114*	2.483	<1	<1	<1	<1	<1	2, 648
นักเรียนพยาบาล	2.511	<1	<1	1, 344	3.085*	1.863	<1	<1	<1	<1	<1	2, 344
นักเรียนหญิง	4.687*	1.595	<1	1, 303	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	2, 303
ม.1	1.641	1.076	<1	1, 324	1.666	1.185	<1	<1	<1	<1	<1	2, 324
ม.3	3.562	<1	<1	1, 323	1.754	2.088	<1	<1	<1	<1	<1	2, 323
อัตราอาชีพสูง	<1	1.333	2.218	1, 297	3.041*	3.917*	1.136	<1	<1	<1	<1	2, 297
อัตราอาชีพต่ำ	12.305*	<1	<1	1, 274	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	2, 274
อัตราการศึกษาลึก	3.698	<1	<1	1, 231	4.092*	1.109	<1	<1	<1	<1	<1	2, 231
อัตราการศึกษาค้นคว้า	4.597*	<1	<1	1, 319	<1	1.258	<1	<1	<1	<1	<1	2, 319
ครอบครัวเล็ก	5.489*	<1	<1	1, 266	1.716	2.021	<1	<1	<1	<1	<1	2, 266
ครอบครัวปานกลาง	<1	<1	<1	1, 191	<1	1.411	<1	<1	<1	<1	<1	2, 191
ครอบครัวใหญ่	<1	<1	<1	1, 187	1.684	<1	<1	<1	<1	<1	<1	2, 187
อาศัยบิดามารดา	11.873*	<1	<1	1, 408	1.463	<1	<1	<1	<1	<1	<1	2, 408
อาศัยผู้อื่น	<1	<1	<1	1, 238	1.188	1.334	<1	<1	<1	<1	1.537	2, 238

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

แบบรักษานับส่วนน้อย ผลเช่นเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มย่อย 4 กลุ่มจาก 13 กลุ่มย่อยที่ศึกษา ยกเว้นกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพค้า ซึ่งพบผลตรงกันข้าม

สำหรับตัวแปร การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณการชักจูงจากเพื่อนได้ แต่พบว่าระดับเศรษฐกิจสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามระดับเศรษฐกิจ เป็น 3 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 4 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า สำหรับกลุ่มรวมนั้น ถังครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจสูง เด็กจะได้คะแนนการปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากนักเรียนที่ครอบครัวยมีระดับเศรษฐกิจปานกลาง และต่ำ ส่วนในกลุ่มนักเรียนชายและกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง (ดูตาราง 5 และ 6 ในภาคผนวก ค.) ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของค่าเฉลี่ยปริมาณการชักจูงจากเพื่อน สำหรับกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูงนั้น (ดูตาราง 7 ในภาคผนวก ค.) ถังครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจสูง นักเรียนจะได้รับคะแนนการปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อน มากกว่านักเรียนที่ครอบครัวยมีระดับเศรษฐกิจปานกลาง

นอกจากนี้ยังพบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักษานับส่วน กับระดับเศรษฐกิจ ส่งผลร่วมกันต่อตัวแปรตาม ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง แต่เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษานับส่วนเป็น 2 กลุ่ม และระดับเศรษฐกิจเป็น 3 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 8 ในภาคผนวก ค.) ปรากฏว่าไม่พบความแตกต่างอย่างเด่นชัดระหว่างคู่เปรียบเทียบ

ภูมิตำานทานยาเสพติดของเด็กดำนที่ลำน - ความรู้เกี่ยวกับลำนเหตุของการเสพติด

ในการวิเคราะห์เพื่ออธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับลำนเหตุของการเสพติด โดยใช้ตัวแปร การอบรมเลี้ยงดูแบบรักษานับส่วน การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และระดับเศรษฐกิจ เป็นตัวแปรอิสระ ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประอบด้วยกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย ซึ่งแยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม (ดูตาราง 4) พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษานับส่วน ลำนารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับลำนเหตุของการเสพติดได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 7 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับลำนเหตุของการเสพติด ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษานับส่วนมาก และรักษานับส่วนน้อย ในกลุ่มนักเรียน

ประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏว่า ในกลุ่มรวม นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นับส่นุน
มาก มีคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู
แบบรักล้นับส่นุนน้อย ผลปรากฏว่าตนเองเดียวกันในกลุ่มย่อย 7 กลุ่มจากทั้งหมด 13 กลุ่มย่อยที่ศึกษา

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเรื่องความรู้เกี่ยวกับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเสด็จ เมื่อพิจารณาตาม รายงานการอบรมเลี้ยงดู

แบบรักสันปันกับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และฐานะทางเศรษฐกิจ ในกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

	ค่าเอฟ			ค่าเอฟ			ดีเอฟ
	รัก	ควบคุม	รัก x ควบคุม	ฐานะ	ฐานะ x รัก	ฐานะ x รัก x ควบคุม	
กลุ่มรวม	11.331*	<1	<1	1.724	1.104	<1	2, 648
นักเรียนชาย	11.845	1.779	<1	<1	1.710	2.361	2, 344
นักเรียนหญิง	1.305	2.867	<1	3.140*	<1	<1	2, 303
ม.1	1.796	<1	<1	<1	<1	<1	2, 324
ม.3	9.982*	<1	<1	1.536	2.153	<1	2, 323
บิดาอาชีพสูง	6.837*	3.320	2.250	1.679	<1	<1	2, 297
บิดาอาชีพต่ำ	4.271*	<1	<1	<1	2.266	<1	2, 274
บิดาที่มีการศึกษาสูง	1.281	<1	<1	3.141*	<1	<1	2, 231
บิดาที่มีการศึกษาต่ำ	13.966*	<1	3.332	<1	<1	<1	2, 319
ครอบครัวเล็ก	8.125*	<1	<1	3.924*	3.099*	<1	2, 266
ครอบครัวปานกลาง	<1	<1	<1	<1	<1	<1	2, 191
ครอบครัวใหญ่	4.701*	<1	1.638	<1	1.254	1.105	2, 187
อาศัยบิดามารดา	11.970*	<1	<1	1.071	<1	<1	2, 408
อาศัยผู้อื่น	1.176	<1	<1	2.610	2.464	1.430	2, 238

*มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และระดับเศรษฐกิจ พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดได้ แต่ผลปรากฏว่าระดับเศรษฐกิจสามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดได้ ในกลุ่มย่อย 3 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง และกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามระดับเศรษฐกิจเป็น 3 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 9 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนหญิงนั้น ถ้าครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจสูง เด็กจะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากเด็กที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจต่ำกว่า ผลปรากฏเช่นเดียวกันนี้ ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง และกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก (ดูตาราง 10 และ 11 ในภาคผนวก ค.)

นอกจากนี้ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นล้นและระดับเศรษฐกิจ ส่งผลร่วมกันต่อตัวแปรตาม ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นล้นเป็น 2 กลุ่ม และระดับเศรษฐกิจเป็น 3 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 12 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่านักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจสูง ได้รับการอบรมแบบรักล้นล้นน้อย มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากนักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจปานกลาง และต่ำ ที่ได้รับการอบรมแบบรักล้นล้นน้อย ส่วนนักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจสูงและปานกลางได้รับการอบรมแบบรักล้นล้นมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากเป็นอันดับรองลงมา แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจปานกลาง และต่ำ ได้รับการอบรมแบบรักล้นล้นน้อย

นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวแปรอิสระทั้งสามตัวส่งผลร่วมกันในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง แต่เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นล้นเป็น 2 กลุ่ม การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม 2 กลุ่ม และระดับเศรษฐกิจ 3 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 13 ในภาคผนวก ค.) ปรากฏว่าไม่พบความแตกต่างในระดับที่ยอมรับได้ ระหว่างคู่เปรียบเทียบเหล่านั้น

ภูมิทัศน์ทางการเล่พิติของเต็กตันที่สี่ - ความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พิติ

ในการอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พิติโดยใช้ตัวแปร การอบรม เลียงดูแบบรักสันับสนุน การอบรมเลียงดูแบบควบคุม และระดับเค่รชฐกิจ เป็นตัวแปรอิสระ ใน กลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยซึ่งแยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มแยกย่อย 13 กลุ่ม (ดูตาราง 5) ผลปรากฏว่า การอบรม เลียงดูแบบรักสันสนับสนุน สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พิติได้ในกลุ่ม รวม และกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พิติระหว่างกลุ่มที่ ได้รับการอบรมเลียงดูแบบรักสันสนับสนุนมาก และรักสันสนับสนุนน้อย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏในกลุ่มรวม นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลียงดูแบบรักสันสนับสนุนมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับผล ของยาเล่พิติ มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลียงดูแบบรักสันสนับสนุนน้อย ผลปรากฏทำนองเดียวกัน ในกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม จากทั้งหมด 13 กลุ่มย่อยที่ศึกษา

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสัปดาห์

กับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และฐานะทางเศรษฐกิจ ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

	ค่าเอฟ			ดีเอฟ			ค่าเอฟ			ดีเอฟ		
	รัก	ควบคุม	รัก x ควบคุม	รัก	ควบคุม	รัก x ควบคุม	ฐานะ	ฐานะ x รัก	ฐานะ x ควบคุม	ฐานะ x รัก x ควบคุม	ฐานะ	รัก x ควบคุม
กลุ่มรวม	3.962*	<1	<1	1, 265	<1	<1	<1	<1	<1	<1	2, 265	
นักเรียนชาย	7.801*	<1	<1	1, 138	<1	<1	4.526*	<1	<1	<1	2, 138	
นักเรียนหญิง	<1	<1	<1	1, 126	1.498	1.375	1.715	<1	<1	<1	2, 126	
ม.1	1.329	<1	<1	1, 127	<1	<1	<1	<1	<1	3.287*	2, 127	
ม.3	1.937	<1	<1	1, 137	<1	<1	<1	<1	<1	1.393	2, 137	
บิดาอาชีพสูง	<1	<1	<1	1, 123	2.715	<1	<1	<1	<1	<1	2, 123	
บิดาอาชีพต่ำ	5.239*	<1	<1	1, 114	<1	3.231*	<1	<1	<1	<1	2, 114	
บิดามีกการศึกษาสูง	2.571	<1	<1	1, 102	<1	2.664	<1	<1	<1	4.625*	2, 102	
บิดามีกการศึกษาต่ำ	3.315	<1	<1	1, 123	<1	<1	<1	<1	<1	<1	2, 123	
ครอบครัวเล็ก	1.729	6.640*	<1	1, 106	<1	<1	1.566	<1	<1	1.091	2, 106	
ครอบครัวปานกลาง	4.445*	5.199*	1.505	1, 82	<1	<1	1.209	<1	<1	<1	2, 82	
ครอบครัวใหญ่	<1	<1	1.878	1, 74	<1	<1	1.878	<1	<1	<1	2, 74	
อาศัยบิดามารดา	6.141*	<1	<1	1, 173	<1	<1	<1	<1	<1	<1	2, 173	
อาศัยผู้อื่น	<1	<1	<1	1, 91	<1	1.619	1.333	<1	<1	<1	2, 91	

* หมายเหตุ: ค่าที่ระดับ .05

ส่วนตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมสามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดได้ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และครอบครัวขนาดกลาง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากและควบคุมน้อย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว พบว่า ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย จะมีความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก แต่ผลปรากฏตรงกันข้ามในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง ส่วนตัวแปรระดับเศรษฐกิจ ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดได้ในกลุ่มใดทั้งสิ้น

นอกจากนี้ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษาลับลับ กับระดับเศรษฐกิจ ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพค้า เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษาลับลับ 2 กลุ่ม และระดับเศรษฐกิจ 3 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 14 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพค้านั้น นักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจปานกลาง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษาลับลับมาก มีความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจปานกลางและต่ำ แต่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษาลับลับน้อย

นอกจากนี้ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมและระดับเศรษฐกิจ ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนชาย เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม 2 กลุ่ม และระดับเศรษฐกิจ 3 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 15 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนชาย ไม่พบความแตกต่างในระดับที่ยอมรับได้ในการเปรียบเทียบนั้น

นอกจากนี้ยังพบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัวส่งผลร่วมกัน ต่อความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.1 และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษาลับลับ 2 กลุ่ม การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม 2 กลุ่ม และระดับเศรษฐกิจ 3 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 16 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.1 ไม่พบความแตกต่าง

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการเปรียบเทียบนั้น ส่วนในกลุ่มนักเรียนที่ติดตามระดับการศึกษาสูง (ดูตาราง 17 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ครอบครัวยุติระดับเศรษฐิกิต่ำ ได้รับ การอบรมแบบรักสัสนับสัสนน้อย และได้รับการควบคุมมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด มากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ครอบครัวยุติระดับเศรษฐิกิต่ำ ปานกลาง สูง ได้รับการอบรมแบบรักสัสนับสัสนน้อย และได้รับการควบคุมน้อย และแตกต่างอย่างเด่นชัดจาก นักเรียนที่ครอบครัวยุติระดับเศรษฐิกิต่ำ ได้รับการอบรมแบบรักสัสนับสัสนมาก และได้รับการควบคุม มาก ส่วนนักเรียนที่ครอบครัวยุติระดับเศรษฐิกิต่ำ ได้รับการอบรมแบบรักสัสนับสัสนมาก ได้รับการ ควบคุมน้อย จะมีความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดมากเป็นอันดับรองลงมา แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติจากนักเรียนที่ครอบครัวยุติระดับเศรษฐิกิต่ำ ปานกลาง สูง ได้รับการอบรมแบบรักสัสนับสัสน น้อย และได้รับการควบคุมน้อย และแตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่ครอบครัวยุติระดับเศรษฐิกิต่ำ ได้รับการอบรมแบบรักสัสนับสัสนมาก และได้รับการควบคุมมาก ส่วนนักเรียนที่ครอบครัวยุติระดับ เศรษฐิกิต่ำ ได้รับการอบรมแบบรักสัสนับสัสนมากและได้รับการควบคุมน้อย จะมีความรู้เกี่ยวกับผล ของยาเสพติดมากเป็นอันดับสุดท้าย แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากนักเรียนที่ครอบครัวยุติระดับ เศรษฐิกิต่ำ ปานกลาง สูง ได้รับการอบรมแบบรักสัสนับสัสนน้อย และได้รับการควบคุมน้อย นอก จากนี้นักเรียนจากครอบครัวยุติฐานะสูง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสัสนับสัสนมาก และนักเรียนจาก ครอบครัวยุติฐานะปานกลาง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสัสนับสัสนน้อย และควบคุมมาก มีความรู้ เกี่ยวกับผลของยาเสพติดมากกว่านักเรียนจากครอบครัวยุติฐานะต่ำ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก สัสนับสัสนน้อยและควบคุมน้อย

ภูมิทัศน์ทางการเสด็จของเด็กด้านที่ห้า - ความรู้เกี่ยวกับตัวยาสเสพติด

เมื่อใช้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสัสนับสัสน การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และระดับเศรษฐิกิต เป็นตัวแปรอิสระ เพื่ออธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับตัวยาสเสพติด ในกลุ่มนักเรียนกลุ่ม ต่าง ๆ ประกอบด้วย กลุ่มรวม และกลุ่มย่อย ซึ่งแยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะ ของครอบครัวย รวมเป็นกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม (ดูตาราง 6) ผลปรากฏว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก สัสนับสัสน และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับตัวยาสเสพติดได้ ไม่ว่าในกลุ่มใดทั้งสิ้น สำหรับระดับเศรษฐิกิต สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตาม ได้ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวยุติขนาดกลาง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับตัวยาสเสพติด ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามระดับเศรษฐิกิตเป็น 3 กลุ่ม ที่ละคู่ (ดูตาราง 18 ในภาคผนวก ค.)

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนน ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อพิจารณารายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสำหรับ
กับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และฐานะทางเศรษฐกิจ ในกลุ่มรวม และกลุ่มแยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

	ค่าเอฟ			ดีเอฟ			ค่าเอฟ			ดีเอฟ
	รัก	ควบคุม	รัก x ควบคุม	รัก	ควบคุม	รัก x ควบคุม	ฐานะ x รัก	ฐานะ x ควบคุม	ฐานะ x รัก x ควบคุม	
กลุ่มรวม	<1	<1	<1	1, 265	<1	<1	<1	3.912*	2.567	2, 265
นักเรียนชาย	2.444	<1	1.108	1, 138	<1	<1	<1	<1	<1	2, 138
นักเรียนหญิง	1	<1	<1	1, 126	2.034	<1	<1	1.738	3.619*	2, 126
ม.1	1.349	<1	<1	1, 127	<1	<1	<1	3.061	1.929	2, 127
ม.3	<1	<1	<1	1, 137	<1	<1	<1	<1	<1	2, 137
บิดามีอาชีพสูง	<1	<1	<1	1, 123	1.059	<1	<1	<1	1.864	2, 123
บิดามีอาชีพต่ำ	<1	<1	<1	1, 114	<1	<1	<1	<1	<1	2, 114
บิดามีการศึกษาสูง	<1	<1	<1	1, 102	<1	<1	1.018	<1	<1	2, 102
บิดามีการศึกษาต่ำ	<1	<1	<1	1, 123	1.457	<1	<1	2.023	<1	2, 123
ครอบครัวเล็ก	<1	<1	2.302	1, 106	<1	<1	<1	<1	<1	2, 106
ครอบครัวปานกลาง	<1	1.538	2.388	1, 82	3.355*	2.557	4.612*	<1	<1	2, 82
ครอบครัวใหญ่	<1	<1	<1	1, 74	<1	<1	<1	<1	<1	2, 74
อาศัยบิดามารดา	<1	<1	<1	1, 173	<1	1.063	1.997	1.006	1.006	2, 173
อาศัยผู้อื่น	<1	<1	2.794	1, 91	<1	1.466	2.848	1.010	1.010	2, 91

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวชนาตกลาง ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในการเปรียบเทียบนั้น

นอกจากนี้ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม กับระดับเศรษฐกิจ ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด ในกลุ่มรวม และกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวชนาตกลาง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม 2 กลุ่ม และระดับเศรษฐกิจ 3 กลุ่ม ทีละคู่ ผลปรากฏว่า (ดูตาราง 19 ในภาคผนวก ค.) ในกลุ่มรวม ไม่พบความแตกต่างในระดับที่ยอมรับได้ในการเปรียบเทียบนั้น สำหรับนักเรียนจากครอบครัวชนาตกลางนั้น ถ้านักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง และต่ำ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย จะมีความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด มากกว่านักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจสูง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก และนักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจปานกลาง และต่ำ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด มากกว่านักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจสูง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก (ดูตาราง 20 ในภาคผนวก ค.)

นอกจากนี้ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัวส่งผลร่วมกันต่อตัวแปรตาม ในกลุ่มนักเรียนหญิง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน 2 กลุ่ม การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม 2 กลุ่ม และระดับเศรษฐกิจ 3 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 21 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนหญิงนั้น นักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจสูง ได้รับการอบรมแบบรักสนับสนุนน้อย และควบคุมมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดน้อยที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจาก นักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจ ว่าง ปานกลาง ต่ำ ได้รับการอบรมแบบรักสนับสนุนน้อย และควบคุมน้อย และแตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับการอบรมแบบรักสนับสนุนมากและควบคุมน้อย และแตกต่างจากนักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจสูง และปานกลาง ได้รับการอบรมแบบรักสนับสนุนมาก และควบคุมมาก และแตกต่างจากนักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจปานกลาง และต่ำ ได้รับการอบรมแบบรักสนับสนุนน้อยและควบคุมมาก

ภูมิทัศน์ทางการเล่พิติของเต็กตันที่หก - ทำคณคิตต่อการเล่พิติ

ในการอธิบายความแปรปรวนของทำคณคิตต่อการเล่พิติ โดยใช้การอบรมเล่ียงดูแบบรักสำนัสนุน การอบรมเล่ียงดูแบบควบคุม และระดับเศรษฐกิจ เป็นตัวแปรอิสระ ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย ซึ่งแยกประเภทตามลักษณะของนักเรียนและลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม (ดูตาราง 7) ผลปรากฏว่า การอบรมเล่ียงดูแบบรักสำนัสนุน สามารถอธิบายความแปรปรวนของทำคณคิตต่อการเล่พิติได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 7 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยคะแนนทำคณคิตต่อการเล่พิติระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเล่ียงดูแบบรักสำนัสนุนมาก และรักสำนัสนุนน้อย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏว่า ในกลุ่มรวม นักเรียนที่ได้รับการอบรมเล่ียงดูแบบรักสำนัสนุนมาก จะมีทำคณคิตต่อการเล่พิติในแง่ลบ มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเล่ียงดูแบบรักสำนัสนุนน้อย ผลเช่นเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มย่อย 7 กลุ่มจากทั้งหมด 13 กลุ่มที่ศึกษา สำหรับการอบรมเล่ียงดูแบบควบคุม ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของทำคณคิตต่อการเล่พิติได้ ไม่ว่าในกลุ่มใดทั้งสิ้น ส่วนระดับเศรษฐกิจ สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ในกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียน พ.3 และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพค้า เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยคะแนนทำคณคิตต่อการเล่พิติในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามระดับเศรษฐกิจเป็น 3 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 22, 23, 24 ในภาคผนวก ค.) ปรากฏว่า ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทำคณคิตต่อการเล่พิติในกลุ่มย่อยทั้ง 3 กลุ่มดังกล่าว

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนน χ^2 ที่ค้นคิดต่อการเลืกติด เรือพิลาธตามรายงานการอบรม เลียงดูแบบรักลัษณะ

กับการอบรมเลียงดูแบบควบคุม และฐานะทางเศรษฐกิจ ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

	ค่าเอฟ			ดีเอฟ			ดีเอฟ		
	รัก	ควบคุม	รัก×ควบคุม	รัก	ควบคุม	รัก×ควบคุม	ฐานะ×รัก	ฐานะ×ควบคุม	ฐานะ×รัก×ควบคุม
กลุ่มรวม	8.120*	<1	<1	1, 265	2, 524	<1	<1	<1	2, 265
นักเรียนฝ่าย	7.513*	<1	<1	1, 138	3, 902*	<1	<1	<1	2, 138
นักเรียนหญิง	<1	<1	<1	1, 126	<1	<1	<1	<1	2, 126
ม.1	<1	<1	<1	1, 127	1, 631*	<1	<1	<1	2, 127
ม.3	9.227*	<1	1, 102	1, 137	5, 412*	<1	<1	<1	2, 137
บิดาอาชีพสูง	3.636	<1	1, 559	1, 123	1	<1	<1	<1	2, 123
บิดาอาชีพต่ำ	6.664*	<1	<1	1, 114	3, 712*	<1	<1	<1	2, 114
บิดาไม่การศึกษาสูง	6.714*	<1	1, 485	1, 102	1, 197	1, 822	<1	<1	2, 102
บิดาไม่การศึกษาต่ำ	4.192*	<1	<1	1, 123	2, 251	<1	<1	1, 056	2, 123
ครอบครัวเล็ก	<1	<1	1, 434	1, 106	2, 616	<1	<1	<1	2, 106
ครอบครัวปานกลาง	2.896	1, 095	<1	1, 82	<1	2, 643	<1	1, 357	2, 82
ครอบครัวใหญ่	9.668*	<1	<1	1, 73	1, 293	4, 414*	<1	<1	2, 73
อาศัยบิดามารดา	3.357	<1	<1	1, 173	1	<1	<1	<1	2, 173
อาศัยผู้อื่น	5.434*	<1	<1	1, 91	1, 793	<1	<1	<1	2, 91

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

นอกจากนี้ยังพบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นกับระดับเศรษฐานะ ส่งผลร่วมกันต่อทัศนคติต่อการเล่พิติ ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติต่อการเล่พิติ ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นกับ 2 กลุ่ม ระดับเศรษฐานะ 3 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 25 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวใหญ่ นักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐานะ ปานกลาง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นกับสูงมาก จะมีทัศนคติต่อการเล่พิติในแง่ลบ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐานะปานกลาง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นกับน้อย และนักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐานะสูง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นกับสูงมากหรือรักล้นกับน้อย จะมีทัศนคติต่อการเล่พิติในแง่ลบ แตกต่างในระดับที่ยอมรับได้จากนักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐานะปานกลาง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นกับน้อย

1.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลและการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย กับภูมิต้านทานการเล่พิติของเด็ก

ภูมิต้านทานการเล่พิติของเด็กด้านแรก - ปริมาณความใกล้ชิดกับยา เล่พิติ

ในการทดสอบสมมติฐาน 1 เพื่อพิจารณาความแปรปรวนของปริมาณความใกล้ชิดกับยา เล่พิติ โดยใช้ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย และระดับเศรษฐานะเป็นตัวแปรอิสระ ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ (ดูตาราง 8) โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบแฟคทอเรียลสามทาง ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่แยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัวรวม 6 ตัวแปร ตัวแปรละ 2 - 3 ระดับ รวมเป็นนักเรียน 13 ประเภท ผลปรากฏว่าตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลสามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณความใกล้ชิดกับยา เล่พิติกับนักเรียนเกือบทุกกลุ่ม ยกเว้นในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง และกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยา เล่พิติ ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก และใช้เหตุผลน้อยในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว พบว่าในกลุ่มรวมนั้นนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อยมีค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยา เล่พิติ สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก ผลเช่นเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 11 กลุ่มจาก 13 กลุ่มย่อยที่ศึกษา

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล
กับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และฐานะทางเศรษฐกิจ ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ		ดีเอฟ		ค่าเอฟ		ดีเอฟ	
	เหตุผล	ลงโทษ	เหตุผล x ลงโทษ	ฐานะ	ฐานะ x เหตุผล	ฐานะ x ลงโทษ		
กลุ่มรวม	21.312*	<1	<1	1, 650	2.977*	1.631	1.713	2, 650
นักเรียนชาย	23.382*	<1	<1	1, 344	5.679*	1.084	3.327	2, 344
นักเรียนหญิง	3.827*	<1	<1	1, 305	2.029	<1	<1	2, 305
ม.1	8.735*	<1	<1	1, 326	2.092	3.595	1.009	2, 326
ม.3	7.515*	<1	<1	1, 323	1.317	1.644	2.576	2, 323
บิดาอาชีพสูง	5.924*	<1	<1	1, 297	2.759	<1	2.478	2, 297
บิดาอาชีพต่ำ	16.395*	<1	<1	1, 276	1	<1	<1	2, 276
บิดามีการศึกษาสูง	<1	<1	<1	1, 233	2.431	<1	3.675*	2, 233
บิดามีการศึกษาต่ำ	30.101*	<1	<1	1, 320	1	<1	<1	2, 320
ครอบครัวเล็ก	1.815	2.320	<1	1, 267	3.753*	1.909	<1	2, 191
ครอบครัวปานกลาง	11.271*	<1	<1	1, 191	1.027	<1	1.169	2, 188
ครอบครัวใหญ่	12.063*	1.966	1.262	1, 188	<1	1.445	<1	2, 188
อาศัยบิดามารดา	14.116*	<1	<1	1, 409	2.893	<1	2.036	2, 409
อาศัยผู้อื่น	8.011*	<1	<1	1, 239	1	1.909	3.143*	2, 239

* หมายเหตุ: ค่าวิกฤตระดับ .05

สำหรับตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ พบว่าไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกกลุ่มที่ศึกษา ส่วนตัวแปรระดับเศรษฐกิจสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรนี้ได้ดีในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชายและกลุ่มจากครอบครัวขนาดเล็ก โดยพบว่าในกลุ่มรวม (ดูตาราง 26 ในภาคผนวก ค.) นักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจต่ำ มีปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดสูงกว่านักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจสูงและปานกลาง ส่วนในกลุ่มนักเรียนชายพบว่า นักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจต่ำ มีปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดสูงกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจสูง (ดูตาราง 27 ในภาคผนวก ค.)

สำหรับในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก พบว่านักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจต่ำ มีปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดมากที่สุด นักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจปานกลางมีความใกล้ชิดกับยาเสพติดเป็นอันดับรองลงมา ซึ่งแตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจสูง (ดูตาราง 28 ในภาคผนวก ค.)

นอกจากนี้ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษกับระดับเศรษฐกิจ ส่งผลร่วมกันต่อตัวแปรตามในกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น โดยพบว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจต่ำได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย มีปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดมากกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจสูง และปานกลาง ที่ได้รับการลงโทษทางกายมากกว่าทางจิต และมีปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดมากกว่านักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจปานกลาง ที่ได้รับการลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย (ดูตาราง 29 ในภาคผนวก ค.) และยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างตัวแปรทั้งสามตัวมีผลร่วมกันต่อตัวแปรตามนี้ ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง โดยพบว่านักเรียนที่ครอบครัวมีฐานะปานกลาง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย และใช้การลงโทษทางจิตมาก จะมีความใกล้ชิดกับยาเสพติดมากกว่านักเรียนที่ครอบครัวมีฐานะสูง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก และใช้การลงโทษทางกายมากกว่าทางจิต (ดูตาราง 30 ในภาคผนวก ค.)

ภูมิทัศน์ทางการเสพติดของเด็กดำนที่ล่อง - ปริมาณการชักจูงจากเพื่อน

เมื่อใช้ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และระดับเศรษฐกิจ เป็นตัวแปรอิสระ ในกลุ่มรวม และกลุ่มแยกย่อยอีก 13 กลุ่ม (ดูตาราง 9) ผลปรากฏว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณการชักจูงจากเพื่อนได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนชั้น ม.3 กลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ กลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ และกลุ่มที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณ

การชักจูงจากเพื่อน ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากและใช้เหตุผลน้อย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว พบว่าในกลุ่มรวมนั้น นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก ได้คะแนนปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ผลทำนองเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 4 กลุ่มจาก 13 กลุ่มที่ศึกษา

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปริมาณการชั่งจากเพื่อน เมื่อพิจารณาตามรายการการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล

กับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และฐานะเศรษฐกิจ ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ			ดีเอฟ			ค่าเอฟ			ดีเอฟ
	เหตุผล	ลงโทษ	เหตุผล x ลงโทษ	เหตุผล	ลงโทษ	เหตุผล x ลงโทษ	ฐานะ	ฐานะ x ลงโทษ	ฐานะ x เหตุผล x ลงโทษ	
กลุ่มรวม	4.635*	1.019	1.826	1, 650	3.227*	<1	<1	<1	<1	2, 650
นักเรียนชาย	2.019	<1	<1	1, 344	3.308*	<1	<1	<1	1.707	2, 344
นักเรียนหญิง	2.956	1.826	1.046	1, 305	1	<1	<1	<1	<1	2, 305
ม.1	<1	<1	1.712	1, 326	1.535	<1	<1	<1	<1	2, 326
ม.3	4.756*	<1	<1	1, 323	1.783	<1	<1	<1	2.455	2, 323
บิดาอาชีพสูง	1.772	1	<1	1, 297	2.968*	1.479	<1	<1	1.834	2, 297
บิดาอาชีพต่ำ	3.500	<1	<1	1, 276	1.236	<1	<1	<1	<1	2, 276
บิดามีการศึกษาสูง	<1	<1	3.228	1, 233	4.937*	<1	<1	<1	2.764	2, 233
บิดามีการศึกษาต่ำ	6.782*	<1	<1	1, 320	<1	<1	1.110	<1	<1	2, 320
ครอบครัวเล็ก	2.397	<1	3.644	1, 257	2.386	1.396	1.127	2.007	<1	2, 267
ครอบครัวปานกลาง	<1	2.488	<1	1, 191	<1	<1	2.620	<1	<1	2, 191
ครอบครัวใหญ่	4.852*	<1	<1	1, 188	<1	1.082	<1	<1	<1	2, 188
อาศัยบิดามารดา	7.983*	1.043	<1	1, 409	1.941	<1	<1	<1	<1	2, 409
อาศัยผู้อื่น	<1	<1	5.838*	1, 239	1.121	1.971	<1	<1	1.877	2, 239

* หมายเหตุค่าสถิติระดับ .05

สำหรับตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณการชกจากเพื่อนได้ แต่ปรากฏว่าระดับเศรษฐกิจสามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณการชกจากเพื่อนได้ ในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนปริมาณการชกจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามระดับเศรษฐกิจเป็น 3 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 31 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่าในกลุ่มรวมนั้น ถ้าครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจสูง เด็กจะได้คะแนนการปฏิเสธการชกจากเพื่อนมากกว่าเด็กที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจปานกลาง และต่ำ สำหรับกลุ่มนักเรียนชายและกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง (ดูตาราง 32 และ 33 ในภาคผนวก ค.) ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของค่าเฉลี่ยปริมาณการชกจากเพื่อน ส่วนกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษานั้น (ดูตาราง 34 ในภาคผนวก ค.) ถ้าครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจสูง เด็กได้คะแนนการปฏิเสธการชกจากเพื่อนมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจปานกลาง

นอกจากนี้ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล กับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ ส่งผลร่วมกันต่อปริมาณการชกจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น เมื่อได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณการชกจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลเป็น 2 กลุ่ม และการอบรมเลี้ยงดูตามการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษเป็น 2 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 35 ในภาคผนวก ค.) ปรากฏว่านักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากและได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมาก และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย แต่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกายมาก จะได้คะแนนการปฏิเสธการชกจากเพื่อนมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก และได้รับการลงโทษทางกายมาก

ภูมิตำหนำนการเล่ฬตดของเด็กตำนที่ล่ำม - ความรู้เก่ยวกับล่ำเหตุของการเล่ฬตด

เมื่อใช้ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และระดับเศรษฐกิจ เป็นตัวแปรอิสระ ในกลุ่มรวมและกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม (ดูตาราง 10) ผลปรากฏว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เก่ยวกับล่ำเหตุของการเล่ฬตด

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนน ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้

เหตุผลกับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และ ฐานะทางเศรษฐกิจ ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ			ดีเอฟ			ค่าเอฟ			ดีเอฟ		
	เหตุผล	ลงโทษ	เหตุผล x ลงโทษ	เหตุผล	ฐานะ	ฐานะ x เหตุผล	ฐานะ x ลงโทษ	ฐานะ x เหตุผล x ลงโทษ	เหตุผล	ลงโทษ	เหตุผล x ลงโทษ	
กลุ่มรวม นักเรียนชาย นักเรียนหญิง ม.1 ม.3 บิดาอาชีพสูง บิดาอาชีพต่ำ บิดามีการศึกษาสูง บิดามีการศึกษาต่ำ ครอบครัวเล็ก	7.546 [*]	<1	4.497 [*]	1, 650	2.201	3.170 [*]	<1	1.778	2, 650			
	8.946 [*]	<1	<1	1, 344	<1	2.670	<1	<1	2, 344			
	<1	<1	5.543 [*]	1, 305	3.256 [*]	<1	<1	3.902 [*]	2, 305			
	6.209 [*]	<1	1.290	1, 326	<1	2.722	<1	3.203 [*]	2, 326			
	1.321	<1	2.730	1, 323	2.074	<1	1.051	1.625	2, 323			
	6.130 [*]	<1	1	1, 297	2.110	3.661 [*]	<1	<1	2, 297			
	1.671	<1	5.713 [*]	1, 276	<1	<1	1.794	2.212	2, 276			
	5.027 [*]	<1	<1	1, 233	4.153 [*]	3.314 [*]	<1	<1	2, 233			
	4.711 [*]	<1	4.435 [*]	1, 320	<1	<1	<1	2.313	2, 320			
	5.336 [*]	<1	1.220	1, 267	5.499 [*]	2.478	2.451	<1	2, 267			
ครอบครัวปานกลาง ครอบครัวใหญ่ อาศัยบิดามารดา อาศัยผู้อื่น	<1	1.638	<1	1, 191	<1	1.091	5.986 [*]	<1	2, 191			
	6.998 [*]	1.787	4.341	1, 188	<1	1.682	<1	<1	2, 188			
	2.626	<1	<1	1, 409	1.864	2.429	<1	2.517	2, 409			
	5.927 [*]	<1	3.915 [*]	1, 239	2.542	2.844	<1	<1	2, 239			

* หมายความว่าระดับ .05

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนน... ความสำเร็จเกี่ยวกับ... เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบไว้

เหตุผลกับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และ ฐานะทางเศรษฐกิจ ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ			ดีเอฟ			ค่าเอฟ			ดีเอฟ
	เหตุผล	ลงโทษ	เหตุผล x ลงโทษ	ฐานะ	ฐานะ x เหตุผล	ฐานะ x ลงโทษ	ฐานะ x เหตุผล x ลงโทษ			
กลุ่มรวม นักเรียนชาย นักเรียนหญิง ม.1 ม.3 บิดาอาชีพสูง บิดาอาชีพต่ำ บิดามีการศึกษาสูง บิดามีการศึกษาต่ำ ครอบครัวเล็ก ครอบครัวปานกลาง ครอบครัวใหญ่ อาศัยบิดามารดา อาศัยผู้อื่น	7.546*	<1	4.497*	1, 650	2.201	3.170*	<1	1.778	2, 650	
	8.946*	<1	<1	1, 344	<1	2.670	<1	<1	2, 344	
	<1	<1	5.543*	1, 305	3.256*	<1	<1	3.902*	2, 305	
	6.209*	<1	1.290	1, 326	<1	2.722	<1	3.203*	2, 326	
	1.321	<1	2.730	1, 323	2.074	<1	1.051	1.625	2, 323	
	6.130*	<1	1	1, 297	2.110	3.661*	<1	<1	2, 297	
	1.671	<1	5.713*	1, 276	<1	<1	1.794	2.212	2, 276	
	5.027*	<1	<1	1, 233	4.153*	3.314*	<1	<1	2, 233	
	4.711*	<1	4.435*	1, 320	<1	<1	<1	2.313	2, 320	
	5.336*	<1	1.220	1, 267	5.499*	2.478	2.451	<1	2, 267	
<1	1.638	<1	1, 191	<1	1.091	5.986*	<1	2, 191		
6.998*	1.787	4.341	1, 188	<1	1.682	<1	<1	2, 188		
2.626	<1	<1	1, 409	1.864	2.429	<1	2.517	2, 409		
5.927*	<1	3.915*	1, 239	2.542	2.844	<1	<1	2, 239		

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 8 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอดระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก และใช้เหตุผลน้อย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว พบว่าในกลุ่มรวม นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอดมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ผลเช่นเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 8 กลุ่มจาก 13 กลุ่มย่อยที่ศึกษา

ส่วนตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอดได้ในกลุ่มใดเลย สำหรับตัวแปรระดับเศรษฐกิจ สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็กและกลุ่มนักเรียนหญิง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอด ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามระดับเศรษฐกิจ 3 กลุ่ม ที่ละคู่ (ดูตาราง 37 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า สำหรับนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูงนั้น ถ้าครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจสูง เด็กจะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากนักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจต่ำ สำหรับนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็กนั้น ถ้าครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจสูง เด็กจะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอดมากที่สุด แตกต่างอย่างเด่นชัดจากเด็กที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจต่ำกว่า (ดูตาราง 38 ในภาคผนวก ค.) ส่วนในกลุ่มนักเรียนหญิง ไม่พบความแตกต่างในระดับที่ยอมรับได้ ในการเปรียบเทียบเช่นเดียวกันนี้ (ดูตาราง 36 ในภาคผนวก ค.)

นอกจากนี้ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่าง กร บรมผลเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล กับ กร บรมผลเลี้ยงดูแบบลงโทษ ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอด ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอด ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล 2 กลุ่ม และการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ 2 กลุ่ม ที่ละคู่ (ดูตาราง 39 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่าในกลุ่มรวมนั้น นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก ไม่ว่าจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกายมากหรือทางจิตมากก็ตาม จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอด มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกายมาก และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย แต่ได้รับการอบรมแบบลงโทษทางจิตมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอดมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อยและได้รับการอบรมแบบลงโทษทางกายมาก สำหรับนักเรียนหญิงนั้นปรากฏว่า (ดูตาราง 40 ในภาคผนวก ค.) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก

ได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 8 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก และใช้เหตุผลน้อย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว พบว่าในกลุ่มรวม นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ผลเช่นเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 8 กลุ่มจาก 13 กลุ่มย่อยที่ศึกษา

ส่วนตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดได้ในกลุ่มใดเลย สำหรับตัวแปรระดับเศรษฐกิจ สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ดีในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็กและกลุ่มนักเรียนหญิง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามระดับเศรษฐกิจ 3 กลุ่ม ที่ละคู่ (ดูตาราง 37 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า สำหรับนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูงนั้น ถ้าครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจสูง เด็กจะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากนักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจต่ำ สำหรับนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็กนั้น ถ้าครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจสูง เด็กจะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างเด่นชัดจากเด็กที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจต่ำกว่า (ดูตาราง 38 ในภาคผนวก ค.) ส่วนในกลุ่มนักเรียนหญิง ไม่พบความแตกต่างในระดับที่ยอมรับได้ ในการเปรียบเทียบเช่นเดียวกันนี้ (ดูตาราง 36 ในภาคผนวก ค.)

นอกจากนี้ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่าง กร อบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล กับ กร อบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล 2 กลุ่ม และการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ 2 กลุ่ม ที่ละคู่ (ดูตาราง 39 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่าในกลุ่มรวมนั้น นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก ไม่ว่าจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกายมากหรือทางจิตมากก็ตาม จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกายมาก และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย แต่ได้รับการอบรมแบบลงโทษทางจิตมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อยและได้รับการอบรมแบบลงโทษทางกายมาก สำหรับนักเรียนหญิงนั้นปรากฏว่า (ดูตาราง 40 ในภาคผนวก ค.) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก

และได้รับการลงโทษทางกายมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากที่สุด แตกต่าง
 อย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย และได้รับการลงโทษทางกายมาก
 สำหรับกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพค้า (ดูตาราง 41 ในภาคผนวก ค.) ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
 ใช้เหตุผลมาก ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกายมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการ
 เสพติด มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อยและได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
 ลงโทษทางกายมาก ซึ่งปรากฏผลทำนองเดียวกับกลุ่มนักเรียนหญิง และนักเรียนที่ได้รับการอบรม
 เลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อยได้รับการลงโทษทางจิตมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด
 มากกว่านักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ได้รับการลงโทษทางกายมาก และจะมีความรู้
 เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก ได้รับ
 การลงโทษทางจิตมาก ส่วนในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ (ดูตาราง 42 ในภาคผนวก ค.)
 ไม่พบความแตกต่างในระดับที่ยอมรับได้ในการเปรียบเทียบเช่นเดียวกันนี้ สำหรับกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่
 กับผู้อื่น ซึ่งได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก ได้รับการอบรมแบบลงโทษทางกายมาก จะมีความรู้
 เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบใช้เหตุผลน้อย และได้รับการอบรม
 แบบลงโทษทางกายมาก ส่วนนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น (ดูตาราง 43 ในภาคผนวก ค.) ซึ่งได้รับ
 การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากหรือน้อยก็ตาม แต่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมาก จะม
 ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย และ
 ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกายมาก

นอกจากนี้พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลกับระดับเศรษฐกิจส่งผลร่วมกัน
 ต่อความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ
 คะแนนความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล
 2 กลุ่ม และระดับเศรษฐกิจ 3 กลุ่ม ที่ละคู่ (ดูตาราง 44 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า สำหรับ
 ในกลุ่มรวมนั้น นักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจสูง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย
 จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด มากกว่านักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจต่ำกว่า และ
 ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย และนักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจสูงและปานกลาง
 ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากกว่านักเรียนที่
 ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจปานกลาง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย สำหรับนักเรียนที่บิดามี

อาชีพสูง (ดูตาราง 45 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่านักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจสูงและปานกลาง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พิต มากกว่านักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจปานกลาง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ส่วนนักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจสูง แต่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พิตมากกว่านักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจปานกลาง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย

ส่วนนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง (ดูตาราง 46 ในภาคผนวก ค.) พบว่านักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจสูงและปานกลางได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พิตมากกว่านักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจปานกลาง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ส่วนนักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจสูง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พิต มากกว่านักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจปานกลาง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย

นอกจากนี้ยังพบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษกับระดับเศรษฐกิจ ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พิตในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พิต ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ 2 กลุ่ม และระดับเศรษฐกิจ 3 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 47 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลางนั้น นักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจสูงได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกายมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พิต มากกว่านักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจต่ำ และปานกลาง ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกายมาก และนักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจสูง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกายมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พิต มากกว่านักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจปานกลาง แต่ได้รับการลงโทษทางจิตมาก

นอกจากนี้ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัว ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พิต ในกลุ่มนักเรียนหญิง และนักเรียน ม.1 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พิต ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล 2 กลุ่ม การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ 2 กลุ่ม และระดับเศรษฐกิจ 3 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 48 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนหญิง นักเรียนจากครอบครัวที่มีระดับเศรษฐกิจสูง ได้รับการอบรมแบบใช้

เหตุผลน้อย และใช้การลงโทษทางจิตมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากนักเรียนที่ครอบครัวยุติธรรมระดับเศรษฐกิจต่ำและปานกลาง ได้รับการอบรมแบบใช้เหตุผลน้อยและใช้การลงโทษทางกายมาก และแตกต่างจากนักเรียนที่ครอบครัวยุติธรรมระดับเศรษฐกิจต่ำ ได้รับการอบรมแบบใช้เหตุผลมากและใช้การลงโทษทางจิตมาก และแตกต่างจากนักเรียนที่ครอบครัวยุติธรรมระดับเศรษฐกิจปานกลาง ได้รับการอบรมแบบใช้เหตุผลน้อย และใช้การลงโทษทางจิตมาก ส่วนนักเรียนที่ครอบครัวยุติธรรมระดับเศรษฐกิจต่ำ ได้รับการอบรมแบบใช้เหตุผลมาก ใช้การลงโทษทางกายมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากเป็นอันดับรองลงมา แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ครอบครัวยุติธรรมระดับเศรษฐกิจต่ำและปานกลาง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย และใช้การลงโทษทางกายมาก และแตกต่างจากนักเรียนที่ครอบครัวยุติธรรมระดับเศรษฐกิจต่ำ ได้รับการอบรมแบบใช้เหตุผลมากและใช้การลงโทษทางจิตมาก

สำหรับกลุ่มนักเรียนชั้น ม.1 (ดูตาราง 49 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า นักเรียนจากครอบครัวยุติธรรมระดับเศรษฐกิจต่ำ และปานกลาง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกายมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด มากกว่านักเรียนจากครอบครัวยุติธรรมระดับเศรษฐกิจปานกลาง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมาก ส่วนนักเรียนจากครอบครัวยุติธรรมระดับเศรษฐกิจปานกลาง ได้รับการอบรมแบบใช้เหตุผลมาก และได้รับการอบรมแบบลงโทษทางกายมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากกว่านักเรียนจากครอบครัวยุติธรรมระดับเศรษฐกิจต่ำ ได้รับการอบรมแบบใช้เหตุผลน้อย และได้รับการอบรมแบบลงโทษทางกายมาก

ภูมิฐานงานการเสพติดของเด็กดำนที่สี่ - ความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด

เมื่อใช้ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และระดับเศรษฐกิจเป็นตัวแปรอิสระ เพื่ออธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดนั้น (ดูตาราง 11) พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดในกลุ่มรวม และกลุ่มที่บิดามีอาชีพต่ำเท่านั้น เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากและใช้เหตุผลน้อย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏว่า ในกลุ่มรวม นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ผลทำนองเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำอีกด้วย

สำหรับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ในกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น เพียงกลุ่มเดียวเท่านั้น เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยา

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล
กับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และฐานะทางเศรษฐกิจ ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ			ดีเอฟ			ค่าเอฟ			ดีเอฟ
	เหตุผล	ลงโทษ	เหตุผล x ลงโทษ	เหตุผล	ลงโทษ	เหตุผล x ลงโทษ	ฐานะ	ฐานะ x ลงโทษ	ฐานะ x เหตุผล x ลงโทษ	
กลุ่มรวม	4.482 [*]	<1	<1	1, 267	<1	<1	3.493 [*]	<1	<1	2, 267
นักเรียนชาย	3.693	<1	<1	1, 138	<1	<1	2.146		<1	2, 138
นักเรียนหญิง	<1	<1	<1	1, 128	1.181	1.007	1.031		<1	2, 128
บ.1	3.046	<1	<1	1, 129	<1	<1	<1		1.518	2, 129
บ.3	<1	<1	<1	1, 137	1.1'6	<1	2.697		1.365	2, 137
บิดาอาชีพสูง	<1	1.964	<1	1, 124	3.473 [*]	1.887	1.846		<1	2, 124
บิดาอาชีพต่ำ	4.675 [*]	3.004	<1	1, 115	<1	1.207	<1		<1	2, 115
บิดาที่มีการศึกษาสูง	3.042	<1	<1	1, 104	<1	<1	3.326 [*]		<1	2, 104
บิดาที่มีการศึกษาต่ำ	<1	<1	<1	1, 123	<1	1.651	2.666		<1	2, 123
ครอบครัวเล็ก	2.772	<1	<1	1, 107	<1	<1	<1		<1	2, 107
ครอบครัวปานกลาง	3.036	<1	<1	1, 82	<1	<1	4.244 [*]		<1	2, 82
ครอบครัวใหญ่	<1	<1	<1	1, 75	<1	<1	1.184		<1	2, 75
อาศัยบิดามารดา	2.394	1.762	<1	1, 175	<1	<1	2.832		<1	2, 175
อาศัยผู้อื่น	2.521	4.733 [*]	1.358	1, 91	1	1.109	1.273		<1	2, 91

^{*} ฐานนัยสำคัญระดับ .05

เสพติด ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต และทางกาย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว พบว่าในกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่นนั้น นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกายมาก ส่วนตัวแปรระดับเศรษฐกิจ สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดได้ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามระดับเศรษฐกิจเป็น 3 กลุ่ม ที่ละคู่ (ดูตาราง 50 ในภาคผนวก ค.) ปรากฏว่า สำหรับนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูงนั้น ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ยังพบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษกับระดับเศรษฐกิจ ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง และกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตาม การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ 2 กลุ่ม ระดับเศรษฐกิจ 3 กลุ่ม ที่ละคู่ (ดูตาราง 51 และ 52 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่าทั้งกลุ่มรวมและกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง ไม่พบความแตกต่างในระดับที่ยอมรับได้ในการเปรียบเทียบนั้น ส่วนในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง (ดูตาราง 53 ในภาคผนวก ค.) ปรากฏว่านักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจสูง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกายมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับผลของการเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากกลุ่มนักเรียนที่ครอบครัวมีระดับเศรษฐกิจต่ำ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต

ภูมิทัศน์ทางการเล่พิติดของเด็กด้นที่ห้ - ความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิติด

ในการใช้การอบรมเล่ียงดูแบบใช้เหตุผล การอบรมเล่ียงดูแบบลงโทษ และระดับเศรษฐกิจ เป็นตัวแปรอิสระ เพื่ออธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิติด ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วย กลุ่มรวม และกลุ่มย่อยซึ่งแยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม (ดูตาราง 12) ผลปรากฏว่าการอบรมเล่ียงดูแบบใช้เหตุผล และการอบรมแบบลงโทษ ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิติดได้ในกลุ่มใดเลย ส่วนระดับเศรษฐกิจสามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิติดได้ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิติดในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามระดับเศรษฐกิจเป็น 3 กลุ่ม ที่ละคู่แล้ว (ดูตาราง 54 ในภาคผนวก ค.) ปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการเปรียบเทียบนั้น

นอกจากนี้ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเล่ียงดูแบบใช้เหตุผลกับการอบรมเล่ียงดูแบบลงโทษ ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิติด ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิติด ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามการอบรมเล่ียงดูแบบใช้เหตุผล 2 กลุ่ม และการอบรมเล่ียงดูแบบลงโทษ 2 กลุ่ม ที่ละคู่ (ดูตาราง 55 ในภาคผนวก ค.) ปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง ไม่พบความแตกต่างอย่างยอมรับได้ ในการเปรียบเทียบนั้น

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจิตวิทยา สเปซิด เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล
กับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และฐานะทางเศรษฐกิจ ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ				ดีเอฟ				ค่าเอฟ				ดีเอฟ
	ค่าเอฟ		ดีเอฟ		ค่าเอฟ		ดีเอฟ		ค่าเอฟ		ดีเอฟ		
	เหตุผล	ลงโทษ	เหตุผล × ลงโทษ	เหตุผล × ดีเอฟ	เหตุผล	ลงโทษ	เหตุผล × ลงโทษ	เหตุผล × ดีเอฟ	เหตุผล	ลงโทษ	เหตุผล × ลงโทษ	เหตุผล × ดีเอฟ	
กลุ่มรวม นักเรียนชาย นักเรียนหญิง ม.1 ม.3 บิดาอาชีพสูง บิดาอาชีพต่ำ บิดาที่มีการศึกษาสูง บิดาที่มีการศึกษาต่ำ ครอบครัวเล็ก ครอบครัวปานกลาง ครอบครัวใหญ่ อาศัยบิดามารดา อาศัยผู้อื่น	<1	1.920	<1	<1	1, 267	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	2, 267
	<1	2.419	<1	<1	1, 138	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	2, 138
	1.167	<1	<1	<1	1, 128	2.643	<1	<1	<1	<1	1.528	<1	2, 128
	<1	1.226	<1	<1	1, 129	<1	<1	<1	<1	<1	1.737	<1	2, 129
	<1	<1	<1	<1	1, 137	1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	2, 137
	<1	3.365	1.124	<1	1, 124	1.295	<1	<1	<1	<1	<1	<1	2, 124
	1.325	<1	1	<1	1, 115	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	2, 115
	<1	1.136	<1	<1	1, 104	1	<1	<1	2.241	<1	<1	<1	2, 104
	3.724	1.208	<1	<1	1, 123	1.460	<1	<1	1.095	<1	<1	<1	2, 123
	<1	<1	<1	<1	1, 107	<1	1.723	<1	<1	<1	<1	<1	2, 107
<1	<1	4.005*	<1	1, 82	3.356*	<1	<1	1.056	<1	<1	<1	2, 82	
<1	3.349	<1	<1	1, 75	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	2, 75	
<1	<1	<1	<1	1, 175	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	2, 175	
<1	<1	<1	<1	1, 91	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	2, 91	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ภูมิฐานทานการเล่พติดของเด็กด้นที่หก - ทักนคตต่อการเล่พติด

เมื่อใช้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษและระดับเศรษฐกิจ เป็นตัวแปรอิสระในการอธิบายความแปรปรวนของทัศนคติต่อการเล่พติด ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ซึ่งแยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม (ดูตาราง 13) ผลปรากฏว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล สามารถอธิบายความแปรปรวนของทัศนคติต่อการเล่พติดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติต่อการเล่พติด ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก และใช้เหตุผลน้อย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏในกลุ่มย่อยทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น ซึ่งปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก จะมีทัศนคติต่อการเล่พติดในแง่ลบมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย สำหรับตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษสามารถอธิบายความแปรปรวนของทัศนคติต่อการเล่พติดได้ในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.3 เพียงกลุ่มเดียวเท่านั้น เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติต่อการเล่พติดระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต และลงโทษทางกาย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว พบว่าในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.3 นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมาก จะมีทัศนคติต่อการเล่พติดในแง่ลบ มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกายมาก

ส่วนตัวแปรระดับเศรษฐกิจ สามารถอธิบายความแปรปรวนของทัศนคติต่อการเล่พติดได้ในกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียน ม.3 และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติต่อการเล่พติด ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามระดับเศรษฐกิจ เป็น 3 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 56, 57 และ 58 ในภาคผนวก ก.) ผลปรากฏว่าไม่พบความแตกต่างในระดับที่ยอมรับได้ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติต่อการเล่พติด ในกลุ่มย่อยทั้ง 3 กลุ่ม

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนที่นักเรียนต่อการเล่าคิด เพื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเสี่ยงดูแบบใช้เหตุผล
กับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ และฐานะทางเศรษฐกิจ ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ			ดีเอฟ			ค่าเอฟ			ดีเอฟ		
	เหตุผล	ลงโทษ	ใช้เหตุผล x ลงโทษ	เหตุผล	ใช้เหตุผล	ลงโทษ	ฐานะ	ฐานะ x ใช้เหตุผล	ฐานะ x ลงโทษ	ฐานะ x ใช้เหตุผล x ลงโทษ	ฐานะ	ดีเอฟ
กลุ่มรวม	2.839	3.142	<1	1, 267	2.594	1.957	<1	<1	<1	2, 267		
นักเรียนชาย	2.538	1.783	<1	1, 138	3.004 *	<1	<1	<1	<1	2, 138		
นักเรียนหญิง	<1	1.226	<1	1, 128	<1	1.886	1.227	1.024	<1	2, 128		
ม.1	<1	1	<1	1, 129	1.590	<1	<1	<1	<1	2, 129		
ม.3	1.207	7.180 *	<1	1, 137	4.795 *	1.815	<1	<1	<1	2, 137		
บิดาอาชีพสูง	<1	2.439	1.692	1, 124	<1	1.371	2.974	1.168	<1	2, 124		
บิดาอาชีพต่ำ	6.932 *	1.893	2.920	1, 115	4.077 *	1.313	<1	<1	<1	2, 115		
บิดามีการศึกษาสูง	<1	1.274	<1	1, 104	<1	<1	<1	<1	<1	2, 104		
บิดามีการศึกษาต่ำ	2.732	1.754	<1	1, 123	2.099	<1	<1	<1	<1	2, 123		
ครอบครัวเล็ก	<1	<1	1.349	1, 107	2.898	<1	<1	<1	<1	2, 107		
ครอบครัวปานกลาง	<1	1.230	<1	1, 82	<1	<1	<1	1.321	<1	2, 82		
ครอบครัวใหญ่	2.737	1.178	1.138	1, 75	1.593	2.923	<1	<1	<1	2, 75		
อาศัยบิดามารดา	<1	1.241	<1	1, 175	1	2.503	2.391	<1	<1	2, 175		
อาศัยผู้อื่น	4.207 *	2.329	<1	1, 91	2.327	<1	2.136	<1	<1	2, 91		

* ึนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับภูมิทัศน์ทางการเล่าติดของเด็ก

ภูมิทัศน์ทางการเล่าติดของเด็กด้านแรก - ปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด

ในการทดสอบสมมติฐาน 2 เพื่อพิจารณาความแปรปรวนของปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด โดยใช้ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยน ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดที่ได้รับจากบิดามารดา เทียบกับผู้อื่น และทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง เป็นตัวแปรอิสระ ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ (ดูตาราง 14) โดยใช้การวิเคราะห์แบบแฟคทอเรียลสามทาง ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยที่แยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวม 6 ตัวแปร ตัวแปรละ 2 - 3 ระดับ รวมเป็นนักเรียน 13 ประเภท ผลปรากฏว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนสามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดได้ ในกลุ่มเกือบทุกกลุ่ม ยกเว้นกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนมาก และรักสลับสับเปลี่ยนน้อย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว พบว่าในกลุ่มรวมนั้น นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนน้อย จะมีค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนมาก และพบผลทำนองเดียวกันกับกลุ่มรวม ในกลุ่มนักเรียน 9 กลุ่ม จาก 13 กลุ่มย่อยที่ศึกษา

ส่วนตัวแปรความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดที่ได้รับจากบิดามารดาเปรียบเทียบกับผู้อื่น สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 7 กลุ่ม นอกจากนี้ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดระหว่างกลุ่มที่ได้รับการรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา และจากผู้อื่น ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏว่าในกลุ่มรวมนั้น นักเรียนที่ได้รับการรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา จะมีค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น ผลเช่นเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 7 กลุ่ม จาก 13 กลุ่มย่อยที่ศึกษา

สำหรับตัวแปรทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด ระหว่างกลุ่มที่มีทัศนคติที่ดีมาก และดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว พบว่าในกลุ่มรวมนั้น นักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน จะมีค่าเฉลี่ยปริมาณความ

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการประเมินปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก
 สัมพันธ์ กับความรู้ที่เกี่ยวกับยาเสพติดที่ได้จากบิดามารดา เทียบกับผู้อื่น และทัศนคติต่อการควบคุมตัวของผู้ปกครอง ในกลุ่มมารดา และกลุ่ม
 ที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ		ดีเอฟ		ค่าเอฟ		ดีเอฟ	
	รัก	ความรู้จาก บิดามารดา	รัก	ความรู้จาก บิดามารดา	ทัศนคติ	รัก	ทัศนคติ	ความรู้ บิดามารดา
กลุ่มรวม	13.245 [*]	58.037 [*]	2.926	1, 648	9.742 [*]	<1	<1	<1
นักเรียนชาย	8.560 [*]	3.253	2.466	1, 341	8.070 [*]	<1	<1	<1
นักเรียนหญิง	14.662 [*]	7.864 [*]	<1	1, 306	<1	1.261	<1	1.246
ม.1	6.823 [*]	3.904 [*]	5.073 [*]	1, 324	2.859	2.783	<1	1.272
ม.3	11.588 [*]	6.379 [*]	<1	1, 323	1.901	<1	<1	<1
บิดาอาชีพสูง	2.613	3.667	5.764 [*]	1, 298	5.122 [*]	<1	1.402	<1
บิดาอาชีพต่ำ	18.215 [*]	2.981	1.636	1, 273	2.558	<1	<1	<1
บิดามีการศึกษาสูง	2.618	1.379	3.095	1, 232	<1	<1	<1	<1
บิดามีการศึกษาต่ำ	15.334 [*]	7.587 [*]	1.172	1, 317	5.719 [*]	<1	<1	1.305
ครอบครัวเล็ก	1.482	2.893	<1	1, 265	5.559 [*]	<1	<1	2.457
ครอบครัวปานกลาง	6.154 [*]	3.7859	2.074	1, 191	<1	1.072	<1	<1
ครอบครัวใหญ่	10.434 [*]	3.871	1.431	1, 188	2.101	<1	1.339	<1
อาศัยบิดามารดา	17.777 [*]	<1	2.756	1, 409	1.036	<1	<1	1.030
อาศัยผู้อื่น	2.290	16.345 [*]	<1	1, 237	9.236 [*]	<1	2.360	<1

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ใกล้ชิดกับยาเสพติด สูงกว่านักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ผลปรากฏว่าเห็นด้วยกับกลุ่มรวม ในกลุ่มนักเรียน 5 จาก 13 กลุ่มย่อยที่ศึกษา

นอกจากนี้ยังพบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกรอบธรรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนกับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดที่ได้รับจากบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น ส่งผลร่วมกันต่อปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.1 และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดของกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามกรอบธรรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน 2 กลุ่ม และความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด 2 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 59 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.1 นั้น นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา มีค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้รับการความรักสนับสนุนมากและได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา และนอกจากนี้ยังแตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่ได้รับการความรักสนับสนุนมาก หรือได้รับความรักสนับสนุนน้อย แต่ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น ส่วนในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูงนั้น (ดูตาราง 60 ในภาคผนวก ค.) นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดาจะมีค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่ได้รับการความรักสนับสนุนมากและได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา นอกจากนี้ยังแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้รับการความรักสนับสนุนน้อย และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น

ภูมิทัศน์ทางการเลี้ยงดูของเด็กลำปาง - ปริมาณการชักจูงจากเพื่อน

ในการพิจารณาความแปรปรวนของปริมาณการชักจูงจากเพื่อนโดยใช้ตัวแปรกรอบธรรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดที่ได้รับจากบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น และทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง เป็นตัวแปรอิสระ ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยซึ่งแยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม (ดูตาราง 15) ผลปรากฏว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณการชักจูงจากเพื่อนได้ในกลุ่มนักเรียนเพียง 3 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง และกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก และรักสนับสนุนน้อย

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปริมาณการชั่งจากเพื่อน เพื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบรักกลับสู่ชุมชน

กับความรู้ที่ได้จากบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น และทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ				ดีเอฟ				ค่าเอฟ				ดีเอฟ			
	รัก	ความรู้จาก		รัก × ความรู้จาก บิดามารดา	ทัศนคติ	ทัศนคติ × รัก	ทัศนคติ × ความรู้ จากบิดามารดา		ทัศนคติ × รัก × ความรู้ จากบิดามารดา	ทัศนคติ × รัก × ความรู้ จากบิดามารดา	ทัศนคติ × รัก × ความรู้ จากบิดามารดา	ทัศนคติ × รัก × ความรู้ จากบิดามารดา	ทัศนคติ × รัก × ความรู้ จากบิดามารดา	ทัศนคติ × รัก × ความรู้ จากบิดามารดา	ทัศนคติ × รัก × ความรู้ จากบิดามารดา	
		ความรู้อาสา	ความรู้จากบิดามารดา													
กลุ่มรวม นักเรียนชาย นักเรียนหญิง	2.502	1.315	<1	*	1, 648	16.807	3.177	1.312	<1	1, 648	1, 648					
	1.592	<1	1.714	*	1, 341	3.900	<1	1.221	<1	1, 341	1, 341					
	<1	1.728	<1	*	1, 306	15.858	2.680	<1	<1	1, 306	1, 306					
ม.1 ม.3 บิดาอาชีพสูง บิดาอาชีพต่ำ	1	<1	1	*	1, 324	7.841	<1	<1	<1	1, 324	1, 324					
	1.271	3.821	1.051	*	1, 323	7.549	4.583	3.478	<1	1, 323	1, 323					
	1	1.079	1.975	*	1, 298	7.856	1.795	1.323	<1	1, 298	1, 298					
บิดามีการศึกษาสูง บิดามีการศึกษาต่ำ ครอบครัวเล็ก	8.134	<1	<1	*	1, 273	9.984	4.545	<1	<1	1, 273	1, 273					
	3.897	5.013	<1	*	1, 232	<1	2.074	<1	<1	1, 232	1, 232					
	1.764	<1	<1	*	1, 317	14.377	<1	<1	<1	1, 317	1, 317					
ครอบครัวปานกลาง ครอบครัวใหญ่ อาศัยบิดามารดา อาศัยผู้อื่น	3.302	<1	<1	*	1, 265	4.955	2.404	2.265	1.005	1, 265	1, 265					
	<1	<1	<1	*	1, 191	1.861	<1	1.275	1.453	1, 191	1, 191					
	<1	<1	<1	*	1, 188	10.960	<1	<1	<1	1, 188	1, 188					
	5.765	<1	<1	*	1, 409	14.245	4.912	1.499	<1	1, 409	1, 409					
	<1	<1	1.171	*	1, 237	2.611	<1	<1	<1	1, 237	1, 237					

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่างๆแล้ว พบว่าในกลุ่มย่อยทั้ง 3 กลุ่มดังกล่าว นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับนุนมาก จะได้คะแนนการปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับนุนน้อย

ส่วนตัวแปรความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดที่ได้รับจากบิดามารดาเปรียบเทียบกับผู้อื่น สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณการชักจูงจากเพื่อนได้ ในกลุ่มนักเรียนเพียง 2 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนชั้น ม.3 และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ระหว่างกลุ่มที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา และจากผู้อื่นในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.3 และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษานั้น นักเรียนที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา จะได้คะแนนการปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากกว่านักเรียนที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น

สำหรับตัวแปรทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณการชักจูงจากเพื่อนได้ ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ระหว่างกลุ่มที่มีทัศนคติที่ดีมาก และที่ด้น้อย ต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครองในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏว่าในกลุ่มรวมนักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะได้คะแนนการปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อน มากกว่านักเรียนที่มีทัศนคติที่ด้น้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ผลทำนองเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 10 จาก 13 กลุ่มย่อยที่ศึกษา

นอกจากนี้ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง กับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับนุน ส่งผลร่วมกันต่อปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ในกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนชั้น ม.3 กลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา เมื่อได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ของนักเรียนที่แบ่งประเภทตามตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัวทีละ 2 กลุ่ม (ดูตาราง 61, 62 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏทำนองเดียวกันในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.3 และในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำ โดยที่นักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครองได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับนุนมากหรือน้อยก็ตามจะได้คะแนนการปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อน มากกว่านักเรียนที่มีทัศนคติที่ด้น้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับนุนน้อย และนักเรียนที่มีทัศนคติที่ด้น้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับนุนมากจะได้คะแนนการปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากกว่านักเรียนที่มีทัศนคติที่ด้น้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับนุนน้อย ส่วนในกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดานั้น (ดูตาราง 63 ในภาคผนวก ค.) นักเรียนที่มีทัศนคติที่ด้น้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ

รักสับสันทุนน้อย จะได้คะแนนการปฏิเสธรการชักจูงจากเพื่อนน้อยที่สุด แตกต่างอย่างเห็นเด่นชัดจากนักเรียนที่มีทัศนคติที่ตื่นน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสันทุนมาก และแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่มีทัศนคติที่ตีมาก ต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสันทุนมาก ส่วนในกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดานั้น นักเรียนที่มีทัศนคติที่ตื่นน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสันทุนน้อย จะได้คะแนนการปฏิเสธรการชักจูงจากเพื่อนน้อยที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่มีทัศนคติที่ตีมากหรือน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ แต่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสันทุนมากเช่นกัน

ภูมิทัศน์ทางการเล่พติดของเต็กด้านที่ล่ำม - ความรู้เกี่ยวกับล่ำเหตุของการเล่พติด

ในการอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับล่ำเหตุของการเล่พติด โดยใช้ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสันทุน ความรู้เกี่ยวกับล่ำเหตุของการเล่พติดที่ได้รับจากบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น และทัศนคติของเต็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง เป็นตัวแปรอิสระ ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย ซึ่งแยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัวรวมเป็นกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม (ดูตาราง 16) ผลปรากฏว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสันทุน ล่ำมารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับล่ำเหตุของการเล่พติดได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับล่ำเหตุของการเล่พติด ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสันทุนมาก และรักสับสันทุนน้อย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏว่า ในกลุ่มรวม นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสันทุนมาก จะมีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับล่ำเหตุของการเล่พติด สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสันทุนน้อย ผลเช่นเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 6 จาก 13 กลุ่มย่อยที่ศึกษา ส่ำหรับความรู้เกี่ยวกับล่ำเหตุของการเล่พติดที่ได้รับจากบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น ไม่ล่ำมารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับล่ำเหตุของการเล่พติดได้ในกลุ่มใดเลย

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นบ้น
 กับความรู้ที่ได้จากบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น และทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ		ดีเอฟ		ค่าเอฟ			ดีเอฟ
	รัก	ความรู้จาก บิดามารดา	รัก x ความรู้ จากบิดามารดา	ทัศนคติ	รัก ทัศนคติ	ทัศนคติ x ความรู้ จากบิดามารดา		
กลุ่มรวม	7.699*	<1	11.173*	1, 648	11.099*	<1	<1	1, 648
นักเรียนชาย	7.608*	<1	4.477*	1, 341	5.889*	<1	<1	1, 341
นักเรียนหญิง	1	<1	7.892*	1, 306	6.147*	<1	<1	1, 306
ม.1	<1	<1	<1	1, 324	6.468*	2.053	1.559	1, 324
ม.3	8.155*	<1	14.442*	1, 323	4.163*	1.694	<1	1, 323
บิดาอาชีพสูง	4.771*	<1	4.735*	1, 298	2.656	1.434	<1	1, 298
บิดาอาชีพต่ำ	1.979	<1	7.697*	1, 273	9.533*	1.657	<1	1, 273
บิดามีการศึกษาลู่	<1	1.463		1, 232	5.778*	<1	<1	1, 232
บิดามีการศึกษาลู่ต่ำ	9.974	<1	4.111*	1, 317	5.275*	<1	<1	1, 317
ครอบครัวเล็ก	8.273*	<1	<1	1, 265	2.635	<1	<1	1, 265
ครอบครัวปานกลาง	1.017	1.749	3.713*	1, 191	1.115	<1	<1	1, 191
ครอบครัวใหญ่	4.234*	1.055	5.159*	1, 188	7.149*	<1	<1	1, 188
อาศัยบิดามารดา	7.771*	<1	7.774*	1, 409	7.122*	1.108	<1	1, 409
อาศัยผู้อื่น	<1	<1	3.307	1, 237	3.328	3.067	<1	1, 237

* หมายความว่าค่าที่ระดับ .05

สำหรับตัวแปรที่คั่นคัตของ เด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดได้ ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 9 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด ระหว่างกลุ่มที่มีทัศนคติที่ดีมาก และกลุ่มที่มีทัศนคติที่ต่ำน้อย ต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว พบว่า ในกลุ่มรวม นักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด สูงกว่านักเรียนที่มีทัศนคติที่ต่ำน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ผลที่ตนเองได้พบนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 9 จาก 13 กลุ่มย่อยที่ศึกษา

นอกจากนี้ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นกับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดที่ได้จากบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น ส่งผลร่วมกันต่อตัวแปรตาม ในกลุ่มรวม และในกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม เมื่อได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด ในกลุ่มนักเรียนที่จำแนกตามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นกับล้น 2 กลุ่ม และความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด 2 กลุ่ม ที่ละคู่ (ดูตาราง 64 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่าในกลุ่มรวม นักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักล้นกับล้นมาก ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักล้นกับล้นน้อย และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา และแตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักล้นกับล้นมาก ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักล้นกับล้นน้อย ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักล้นกับล้นน้อย ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา ส่วนในกลุ่มนักเรียนย่อย (ดูตาราง 65 ในภาคผนวก ค.) นักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักล้นกับล้นมาก ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด มากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักล้นกับล้นน้อย ได้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา ส่วนในกลุ่มนักเรียนหญิง (ดูตาราง 66 ในภาคผนวก ค.) นักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักล้นกับล้นมาก ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด จากบิดามารดา จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักล้นกับล้นมาก ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น และแตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักล้นกับล้นน้อย ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา สำหรับในกลุ่มนักเรียน ม.3 (ดูตาราง 67 ในภาคผนวก ค.) นักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักล้นกับล้นมาก ได้รับความรู้

เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากที่สุด แตกต่าง
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักษานับส่นุนน้อย และได้รับความรู้เกี่ยวกับ
ยาเสพติดจากบิดามารดาและแตกต่างอย่างเด่นชัด จากนักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักษานับส่นุนมาก
และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักษานับส่นุนน้อย ได้รับความ
ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด มากเป็นอันดับรองลงมา
ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักษานับส่นุนน้อย ได้รับความรู้
เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น

[illegible]

แบบรักล้นล้นน้อย ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักล้นล้นมาก ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดเป็นอันดับสุดท้าย แตกต่างในระดับที่พอรับได้ จากนักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักล้นล้นน้อย ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา

สำหรับนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลางนั้น (ดูตาราง 72 ในภาคผนวก ค.) นักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักล้นล้นมาก ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักล้นล้นมาก ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น สำหรับในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ (ดูตาราง 73 ในภาคผนวก ค.) นักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักล้นล้นมาก ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักล้นล้นน้อย ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักล้นล้นน้อย ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากเป็นอันดับรองลงมา แตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักล้นล้นน้อย ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา สำหรับในกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดานั้น (ดูตาราง 74 ในภาคผนวก ค.) นักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักล้นล้นมาก ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดา จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักล้นล้นน้อย ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา และแตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักล้นล้นมาก ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น

ภูมิทัศน์ทางการเสพติดของเด็กดำนที่สี่ - ความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด

ในการใช้ตัวแปรอิสระ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นล้น ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดที่ได้จากบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น และทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง เพื่ออธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย ซึ่งแยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม (ดูตาราง 17) ผลปรากฏว่าตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นล้น สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดได้ ในกลุ่มนักเรียนชายเพียงกลุ่มเดียว เมื่อ

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ รักสั่นับสั่นมาก และรักสั่นับสั่นน้อย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏว่า ในกลุ่ม นักเรียนชาย นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสั่นับสั่นมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับผลของการ เสพติดมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสั่นับสั่นน้อย สำหรับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ที่ได้จากบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับผลของยา เสพติดในกลุ่มใดเลย ส่วนทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชน สามารถอธิบายความแปรปรวน ของตัวแปรตามได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของ ยาเสพติด ระหว่างกลุ่มที่มีทัศนคติดีมาก และทัศนคติน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ใน กลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว พบว่าในกลุ่มรวม นักเรียนที่มีทัศนคติดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชน จะมีความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดสูงกว่านักเรียนที่มีทัศนคติน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน ผลพหุองค์เดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 5 จาก 13 กลุ่มย่อยที่ศึกษา

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด เพื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบรักกันส่วน
กับความรู้ที่ได้จากบิดามารดาเกี่ยวกับผู้เฒ่า และทัศนคติต่อการควบคุมดูแลของปู่ปกครอง ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ				ดีเอฟ				ค่าเอฟ				ดีเอฟ
	รัก	ความรู้จาก		รัก x ความรู้จากบิดามารดา	รัก	ทัศนคติ	รัก x ทัศนคติ	ทัศนคติ x ความรู้จากบิดามารดา	รัก	ทัศนคติ	รัก x ทัศนคติ	ทัศนคติ x ความรู้จากบิดามารดา	
		ความรู้อาจบิดามารดา	ความรู้จากบิดามารดา										
กลุ่มรวม นักเรียนชาย นักเรียนหญิง ข.1 ข.3 บิดาอาชีพสูง บิดาอาชีพต่ำ บิดาไม่การศึกษาสูง บิดาไม่การศึกษาต่ำ ครอบครัวเล็ก ครอบครัวปานกลาง ครอบครัวใหญ่ อาศัยบิดามารดา อาศัยผู้อื่น	1.322	<1	4.373*	1, 266	4.856*	<1	<1	<1	<1	2.234*	1, 266		
	5.513*	<1	<1	1, 137	<1	1.460	<1	<1	<1	<1	1, 137		
	1.174	1.457	2.438	1, 128	7.893*	1.529	<1	<1	<1	<1	1, 128		
	<1	<1	4.831*	1, 129	5.443*	<1	<1	2.820*	<1	<1	1, 129		
	2.167	<1	<1	1, 136	<1	1.974	<1	<1	<1	1.663	1, 136		
	<1	<1	<1	1, 124	5.569*	1.021	<1	<1	<1	<1	1, 124		
	3.390	<1	2.839	1, 115	<1	<1	<1	<1	<1	1.545	1, 115		
	<1	<1	<1	1, 104	3.665	<1	<1	<1	<1	4.829*	1, 104		
	2.886	<1	3.007	1, 123	<1	2.287	<1	<1	<1	<1	1, 123		
	<1	<1	2.363	1, 107	4.286*	1.182	<1	<1	<1	1.590	1, 107		
1.447	<1	1.068	1, 82	1	<1	<1	1.509	<1	<1	1, 82			
<1	<1	2.496	1, 74	<1	3.879*	<1	<1	<1	<1	1, 74			
2.793	1ท123	4.060*	1, 175	<1	<1	<1	<1	<1	<1	1, 175			
<1	<1	1.471	1, 90	4.093*	<1	<1	<1	<1	1.330	1, 90			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

นอกจากนี้ยังพบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนกับความรูเกี่ยวกับยาเสพติดที่ได้จากบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดในกลุ่มรวม กลุ่มนักเรียนชั้น ม.1 และกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา เมื่อได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนที่จำแนกตามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยน 2 กลุ่ม และความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด 2 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 75 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มรวม นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนมาก ได้มีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา จะมีความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนน้อยได้มีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา และจะแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนน้อย แต่ได้มีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่นอีกด้วย สำหรับนักเรียน ม.1 (ดูตาราง 76 ในภาคผนวก ค.) ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการเปรียบเทียบเช่นเดียวกันนี้ ส่วนนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา (ดูตาราง 77 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนมาก ได้มีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา จะมีความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนน้อย ได้มีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น และแตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนน้อย ได้มีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา นอกจากนี้นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนมาก และได้มีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น จะมีความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดมากเป็นอันดับรองลงมา แตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนน้อย ได้มีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น

นอกจากนี้ยังพบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยน ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ เมื่อได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนที่จำแนกตามทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชน 2 กลุ่ม และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยน 2 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 78 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่าไม่พบความแตกต่างในระดับที่ยอมรับได้ ในการเปรียบเทียบนั้น

นอกจากนี้ยังพบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนกับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดที่ได้จากบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น ส่งผลร่วมกัน ต่อตัวแปรตาม ในกลุ่มนักเรียน

ชั้น ม.1 เมื่อได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนที่จำแนกตามตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัว ทีละ 2 กลุ่ม (ดูตาราง 79 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.1 นักเรียนที่มีทัศนคติดีต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา จะมีความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา

นอกจากนี้ยังพบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัว ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ในกลุ่มรวมและกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง เมื่อได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัว ทีละ 2 กลุ่ม (ดูตาราง 80 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มรวม นักเรียนที่มีทัศนคติดีต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนุมนมาก ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น จะมีความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนุมนมาก ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น และนักเรียนที่มีทัศนคติดีต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนุมนน้อย ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา จะมีความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดมากเป็นอันดับรองลงมา แตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนุมนมาก ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น นอกจากนี้ นักเรียนที่มีทัศนคติดีต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนุมนมาก และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา จะมีความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดมากเป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งแตกต่างเป็นที่ยอมรับได้จากนักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อย ต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนุมนมาก และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น สำหรับกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูงนั้น (ดูตาราง 81 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า นักเรียนที่มีทัศนคติดีต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการอบรมเลี้ยงดู แบบรักสันทนุมนมากและได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา จะมีความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนุมนน้อย และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น

ภูมิฐานงานการเล่พดิดของเด็กค่านที่ห่า - ความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พดิด

ในการพิจารณาความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พดิด โดยใช้ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นับล้นุน ความรู้เกี่ยวกับยาเล่พดิดที่ได้จากบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น - และทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง เป็นตัวแปรอิสระในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยซึ่งแยกประเภทตามลักษณะของนักเรียนและลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม (ดูตาราง 18) ผลปรากฏว่าตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นับล้นุน ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พดิดได้ในกลุ่มใดเลย ส่วนตัวแปรความรู้เกี่ยวกับยาเล่พดิดที่ได้จากบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูงเพียงกลุ่มเดียวเท่านั้น เมื่อได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พดิด ระหว่างกลุ่มที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเล่พดิดจากบิดามารดา และจากผู้อื่น ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏว่าในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง นักเรียนที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเล่พดิดจากผู้อื่นจะมีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พดิดสูงกว่านักเรียนที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเล่พดิดจากบิดามารดา ส่วนทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ ในกลุ่มรวมและกลุ่มนักเรียนชาย เมื่อได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พดิดระหว่างกลุ่มที่มีทัศนคติดีมากและน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏว่าในกลุ่มรวม นักเรียนที่มีทัศนคติดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พดิด สูงกว่านักเรียนที่มีทัศนคติน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ผลทำนองเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียนชาย

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนน ความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามรายการการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันติ
กับความรู้ที่ได้จากบิดามารดา เทียบกับผู้อื่น และทัศนคติต่อการควบคุมสิ่งแวดล้อมของผู้ปกครอง ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ				ดีเอฟ				ค่าเอฟ				ดีเอฟ
	รัก	ความรู้จาก บิดามารดา	รัก x ความรู้จาก บิดามารดา	ความรู้ออกจาก บิดามารดา	รัก	ความรู้จาก บิดามารดา	รัก x ความรู้จาก บิดามารดา	ความรู้ออกจาก บิดามารดา	ทัศนคติ x รัก	ทัศนคติ x ความรู้ จากบิดามารดา	ทัศนคติ x รัก x ความรู้ จากบิดามารดา	รัก x ความรู้ จากบิดามารดา	
กลุ่มรวม	<1	<1	<1	<1	1, 266	2.711*	<1	<1	<1	<1	<1	<1	1, 266
นักเรียนชาย	<1	<1	<1	<1	1, 137	4.223*	<1	<1	<1	<1	<1	<1	1, 137
นักเรียนหญิง	<1	<1	<1	<1	1, 123	<1	<1	<1	<1	1.312	10.182*	<1	1, 123
ผ.1	<1	1.152	4.998*	<1	1, 129	1.231	6.298*	<1	<1	<1	<1	<1	1, 136
ผ.3	<1	<1	1.046	<1	1, 136	2.531	<1	<1	<1	<1	<1	<1	1, 136
บิดาอาชีพสูง	<1	1.319	<1	<1	1, 124	2.850	2.794	<1	<1	1.795	<1	<1	1, 124
บิดาอาชีพต่ำ	<1	<1	<1	<1	1, 115	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	1, 115
บิดามีการศึกษาสูง	<1	5.331*	<1	<1	1, 104	1.287	3.215	<1	<1	1.962	<1	<1	1, 104
บิดามีการศึกษาต่ำ	<1	<1	<1	<1	1, 123	<1	1.615	<1	<1	1.566	<1	<1	1, 123
ครอบครัวเล็ก	<1	<1	1.736	<1	107	2.623	1.237	<1	<1	<1	<1	<1	1, 107
ครอบครัวปานกลาง	<1	3.284	<1	<1	1, 82	<1	1.035	<1	<1	<1	1.124	<1	1, 82
ครอบครัวใหญ่	<1	1.343	<1	<1	1, 74	1.737	<1	<1	<1	<1	<1	<1	1, 74
อาศัยบิดามารดา	<1	<1	1.464	<1	1, 175	3.423	<1	<1	<1	1.005	<1	<1	1, 175
อาศัยผู้อื่น	<1	2.330	4.871*	<1	1, 90	<1	3.985*	<1	<1	<1	<1	<1	1, 90

* หมายสำคัญที่ระดับ .05

อนึ่ง พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนกับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดที่ได้จากบิดามารดาเปรียบเทียบกับผู้อื่น ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.1 และกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัว ทีละ 2 กลุ่ม (ดูตาราง 82 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.1 นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนน้อย ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา จะมีความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนน้อย แต่ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น ส่วนในกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น (ดูตาราง 83 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนมาก ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น จะมีความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนน้อย ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น นอกจากนี้นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนน้อย ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา จะมีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดเป็นอันดับรองลงมา แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมแบบรักสลับสับเปลี่ยนน้อย และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น

นอกจากนี้ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของเด็กรับต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครองกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยน ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.1 และกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามทัศนคติของเด็กรับต่อการควบคุมสื่อมวลชน 2 กลุ่ม และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยน 2 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 84 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.1 นักเรียนที่มีทัศนคติดีต่อการควบคุมสื่อมวลชน และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่มีทัศนคติน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนมาก นอกจากนี้นักเรียนที่มีทัศนคติน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนน้อย จะมีความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดมากเป็นอันดับรองลงมา ซึ่งแตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่มีทัศนคติน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนมาก สำหรับในกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น (ดูตาราง 85 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการเปรียบเทียบเช่นเดียวกันนี้

อนึ่ง พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งสามส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนหญิง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัว ทีละ 2 กลุ่ม (ดูตาราง 86 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่าในกลุ่มนักเรียนหญิงนั้น นักเรียนที่มีทัศนคติดีมากกว่าหรือน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการอบรมแบบรักล้นับล้นน้อย ได้มีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา จะมีความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดมากกว่านักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยกว่าหรือน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการอบรมแบบรักล้นับล้นมากและได้มีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น ส่วนนักเรียนที่มีทัศนคติดีมากกว่าหรือน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการอบรมแบบรักล้นับล้นมาก และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา จะมีความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด มากกว่านักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยกว่าหรือน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการอบรมแบบรักล้นับล้นมาก ได้มีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น ส่วนนักเรียนที่มีทัศนคติดีมากกว่าหรือน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการอบรมแบบรักล้นับล้นน้อย และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น จะมีความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดมากกว่านักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยกว่าหรือน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการอบรมแบบรักล้นับล้นมาก ได้มีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น นอกจากนี้ นักเรียนที่มีทัศนคติดีมากกว่าต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการอบรมแบบรักล้นับล้นมาก ได้มีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น จะมีความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดมากกว่านักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยกว่าต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการอบรมแบบรักล้นับล้นมาก ได้มีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น

ภูมิฐานทานการเสพติดของเด็กด่านที่หก - ทัศนคติต่อการเสพติด

ในการอธิบายความแปรปรวนของทัศนคติต่อการเสพติด โดยใช้ตัวแปร การอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นับล้น ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดที่ได้จากบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น และทัศนคติของเด็กระหว่างการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง เป็นตัวแปรอิสระ ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยซึ่งแยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม (ดูตาราง 19) ผลปรากฏว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นับล้น สามารถอธิบายความแปรปรวนของทัศนคติต่อการเสพติดได้ในกลุ่มย่อย 4 กลุ่มจาก 13 กลุ่มที่ศึกษา คือ กลุ่มนักเรียนชั้น ม.3 กลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง กลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ และกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการเสพติด ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นับล้นมากและรักล้นับล้นน้อย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว พบว่า

ในกลุ่มย่อยทั้ง 4 กลุ่มดังกล่าว นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นับส่วนมาก มีค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการเสพติดในแง่ลบ มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นับส่วนน้อย ส่วนตัวแปรความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดที่ได้จากติดตามารดาเทียบกับผู้อื่น ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของทัศนคติต่อการเสพติดในกลุ่มใดเลย สำหรับทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนสามารถอธิบายความแปรปรวนของทัศนคติต่อการเสพติดได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการเสพติด ระหว่างกลุ่มที่มีทัศนคติดีมาก และน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏว่า ในกลุ่มรวม นักเรียนที่มีทัศนคติดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชน จะมีค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการเสพติดในแง่ลบ มากกว่านักเรียนที่มีทัศนคติน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน ผลทำนองเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 4 จาก 13 กลุ่ม ที่ศึกษา

นอกจากนี้พบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง กับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นับส่วน ส่งผลร่วมกันต่อทัศนคติต่อการเสพติดในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม เมื่อได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติต่อการเสพติดของกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชน 2 กลุ่ม และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นับส่วน 2 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 87 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่าในกลุ่มรวม ถ้านักเรียนที่มีทัศนคติดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชน ได้รับการเลี้ยงดูแบบรักล้นับส่วนมาก จะมีทัศนคติต่อการเสพติดในแง่ลบมากที่สุด แตกต่างอย่างเด่นชัด จากนักเรียนที่มีทัศนคติน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน และได้รับการเลี้ยงดูแบบรักล้นับส่วนน้อย ส่วนนักเรียนที่มีทัศนคติดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชน และได้รับการเลี้ยงดูแบบรักล้นับส่วนน้อย จะมีทัศนคติต่อการเสพติดในแง่ลบมากเป็นอันดับรองลงมา แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่มีทัศนคติน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน และได้รับการเลี้ยงดูแบบรักล้นับส่วนน้อย นอกจากนี้ นักเรียนที่มีทัศนคติน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน และได้รับการเลี้ยงดูแบบรักล้นับส่วนมาก จะมีทัศนคติต่อการเสพติดในแง่ลบ แตกต่างในระดับที่ยอมรับได้ มากกว่านักเรียนที่มีทัศนคติน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน และได้รับการเลี้ยงดูแบบรักล้นับส่วนน้อย

ส่วนในกลุ่มนักเรียนหญิง (ดูตาราง 88 ในภาคผนวก ค.) ปรากฏว่า ถ้านักเรียนที่มีทัศนคติดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชน ได้รับการเลี้ยงดูแบบรักล้นับส่วนมาก จะมีทัศนคติต่อการติดยาเสพติดในแง่ลบมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่มีทัศนคติน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน และได้รับการเลี้ยงดูแบบรักล้นับส่วนน้อย และแตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่มีทัศนคติน้อยต่อการ

ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทัศนคติต่อการเลือกตั้ง เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นกับความรู้สึก
 ที่ได้จากบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น และทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ				ดีเอฟ				ค่าเอฟ		ดีเอฟ	
	รัก	ความรู้จัก		รัก × ความรู้จัก	บิดามารดา	บิดามารดา	ทัศนคติ	ทัศนคติ × รัก	ทัศนคติ × ความรู้จัก	ทัศนคติ × รัก × ความรู้จัก	จากบิดามารดา	จากบิดามารดา
		ความรู้จัก	บิดามารดา									
กลุ่มรวม	3.242	<1	<1	<1	1, 266	7.123*	7.363*	<1	<1	<1	1, 266	1, 266
นักเรียนชาย	3.748	<1	<1	<1	1, 37	1.187	1.234	<1	<1	1.387	1, 137	1, 137
นักเรียนหญิง	<1	<1	<1	<1	1, 128	9.611*	4.691*	<1	<1	<1	1, 128	1, 128
ม.1	<1	<1	1.111	1.111	1, 129	1.153	<1	1.861	<1	<1	1, 129	1, 129
ม.3	3.933	<1	<1	<1	1, 136	5.761*	9.111*	<1	<1	<1	1, 136	1, 136
บิดาอาชีพสูง	1.795	1.260	<1	<1	1, 124	2.529	3.382	<1	<1	<1	1, 124	1, 124
บิดาอาชีพต่ำ	2.844	<1	<1	<1	1, 115	3.462	5.088*	<1	<1	3.445	1, 115	1, 115
บิดามีการศึกษาสูง	3.119	<1	<1	<1	1, 104	2.336	1.965	<1	<1	1.275	1, 104	1, 104
บิดามีการศึกษาต่ำ	1.186	<1	1.719	1.719	1, 123	2.538	7.053*	<1	<1	<1	1, 123	1, 123
ครอบครัวเล็ก	1.657	<1	<1	<1	1, 107	5.810*	<1	<1	<1	<1	1, 107	1, 107
ครอบครัวปานกลาง	1.754	<1	<1	<1	1, 82	<1	<1	<1	<1	<1	1, 82	1, 82
ครอบครัวใหญ่	7.157*	<1	<1	<1	1, 74	1.564	2.998	<1	<1	<1	1, 74	1, 74
อาศัยบิดามารดา	<1	<1	1.092	1.092	1, 175	1.256*	3.493	<1	<1	<1	1, 175	1, 175
อาศัยผู้อื่น	3.850*	<1	<1	<1	1, 90	3.479	3.585	<1	<1	1.471	1, 90	1, 90

* รั้นัยสำคัญที่ระดับ .05

ควบคุมสื่อมวลชนฯ และได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสับสั่นมาก นอกจากนี้นักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ และได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสับสั่นมาก จะมีทัศนคติต่อการติดยาเสพติดในแง่ลบ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ และได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสับสั่นน้อย

สำหรับในกลุ่มนักเรียน ม.3 พบว่า (ดูตาราง 89 ในภาคผนวก ค.) ถ้านักเรียนที่มีทัศนคติ
ดีมาก ต้องการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสลับส่นุนน้อย จะมีทัศนคติต่อการ
เสพติดในแง่ลบมากที่สุด แตกต่างในระดับที่ยอมรับได้ จากนักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุม
สื่อมวลชนฯ ได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสลับส่นุนน้อย ถ้านักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ
ได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสลับส่นุนมาก จะมีทัศนคติต่อการเสพติดในแง่ลบมากเป็นอันดับรองลงมา ซึ่ง
แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการ
เลี้ยงดูแบบรักสลับส่นุนน้อย และถ้านักเรียนที่มีทัศนคติดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการเลี้ยงดู
แบบรักสลับส่นุนมาก จะมีทัศนคติต่อการเสพติดในแง่ลบเป็นอันดับสุดท้าย แตกต่างอย่างเด่นชัดจาก
นักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ และได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสลับส่นุนน้อย

ส่วนในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพค้า (ดูตาราง 90 ในภาคผนวก ค.) ปรากฏว่า ถ้า
นักเรียนมีทัศนคติดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ และได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสับสั่นมาก จะมีทัศนคติ
ต่อการเสพติดยาเสพติดในแง่ลบมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อย ต่อการ
ควบคุมสื่อมวลชนฯ และได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสับสั่นน้อย ในกลุ่มนักเรียนที่มีทัศนคติดีมากต่อการ
ควบคุมสื่อมวลชนฯ และได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสับสั่นน้อยนั้นจะมีทัศนคติต่อการเสพติดยาเสพติดในแง่ลบเป็น
อันดับรองลงมา ซึ่งแตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ และ
ได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสับสั่นน้อย สำหรับในกลุ่มที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ
ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสั่นมาก จะมีทัศนคติต่อการเสพติดยาเสพติดในแง่ลบ เป็นอันดับสุดท้าย

สำหรับในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ (ดูตาราง 91 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า นักเรียนที่มีทัศนคติดีต่อการควบคุมเด็กเกี่ยวกับสื่อมวลชนฯ และได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสับสั่นุนมาก จะมีทัศนคติต่อการเล่หัดดในแง่ลบมากที่สุด ซึ่งแตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ และได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสับสั่นุนน้อย ส่วนนักเรียนที่มีทัศนคติดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสับสั่นุนน้อย จะมีทัศนคติต่อการเล่หัดดในแง่ลบเป็นอันดับรองลงมา ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุม

สื่อมวลชนฯ และได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสับล้นน้อย นอกจากนี้นักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ และได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสับล้นมาก จะมีทัศนคติต่อการเสพติดยาเสพติดในแง่ลบเป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งแตกต่างในระดับที่พอรับได้ จากนักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ และได้รับการเลี้ยงดูแบบรักสับล้นน้อย

ตอนที่ 3 ความใกล้ชิดกับบิดามารดา

ภูมิฐานงานการเสพติดของเด็กด้านแรก - ปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด

ในวรรคต่อมมมมมม 3 เพื่อพิจารณาความแปรปรวนของปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด โดยใช้ตัวแปรการอาศัยอยู่กับบิดามารดา หรือผู้อื่น ทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และชั้นเรียน เป็นตัวแปรอิสระในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ (ดูตาราง 20) โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบแฟคทอเรียลสามทาง ในกลุ่มรวม กับกลุ่มย่อยที่แยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวม 4 ตัวแปร ตัวแปรละ 2 - 3 ระดับ รวมเป็นนักเรียน 9 ประเภท ผลปรากฏว่าการอาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือผู้อื่นนั้นสามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง และกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด ระหว่างกลุ่มที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา หรือผู้อื่น ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏว่าในกลุ่มรวม นักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด สูงกว่านักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ผลทำนองเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 2 จาก 9 กลุ่มย่อยที่ศึกษา

สำหรับทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดระหว่างกลุ่มที่มีทัศนคติดีมากและน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ปรากฏว่าในกลุ่มรวม นักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ มีค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด สูงกว่านักเรียนที่มีทัศนคติดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ผลเช่นเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 5 จาก 9 กลุ่มย่อยที่ศึกษา ส่วนตัวแปรชั้นเรียนสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทุกกลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดระหว่างกลุ่มที่เรียนในชั้น ม.1 และชั้น ม.3 ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว พบว่าในกลุ่มรวม นักเรียน

ตาราง 20 ผลการวิจัยความแปรปรวนของคะแนนปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามการอาศัยอยู่กับบิดามารดา. กับผู้มีชั้น

กับทัศนคติต่อการควบคุมสิ่งแวดล้อมอันอยู่ใต้อาณัติ และชั้นเรียน ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 9 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ		เอฟ		ค่าเอฟ		เอฟ		ค่าเอฟ		เอฟ		ดีเอฟ
	อาศัยบิดามารดา	ทัศนคติ	อาศัยบิดา	ทัศนคติ	อาศัยบิดา	ทัศนคติ	อาศัยบิดา	ทัศนคติ	อาศัยบิดา	ทัศนคติ	อาศัยบิดา	ทัศนคติ	
กลุ่มรวม	3.982*	8.793*	<1	<1	1, 652	30.800*	<1	<1	<1	<1	<1	<1	1, 652
นักเรียนชาย	<1	8.915*	<1	<1	1, 345	23.829*	<1	<1	<1	<1	<1	3.811*	1, 345
นักเรียนหญิง	3.555	<1	<1	<1	1, 306	9.023*	<1	<1	<1	<1	<1	1.886'	1, 306
บิดาอาศัยอยู่สูง	1.456	4.360*	1.792	<1	1, 298	15.339*	<1	<1	<1	<1	<1	<1	1, 298
บิดาอาศัยอยู่ต่ำ	<1	4.430*	<1	<1	1, 275	16.028*	<1	<1	1.932	<1	<1	<1	1, 275
บิดาอาศัยอยู่กลาง	4.602*	<1	<1	<1	1, 232	17.038*	<1	<1	<1	<1	<1	<1	1, 232
บิดาอาศัยอยู่ต่ำ	<1	6.054*	<1	<1	1, 320	13.709*	<1	<1	1.018	<1	<1	<1	1, 320
ครอบครัวเล็ก	6.981*	6.657*	8.133*	<1	1, 266	10.545*	<1	<1	<1	<1	<1	<1	1, 266
ครอบครัวปานกลาง	<1	1.145	<1	<1	1, 191	4.564*	<1	<1	2.019	<1	<1	<1	1, 191
ครอบครัวใหญ่	<1	<1	<1	<1	1, 191	14.171*	<1	<1	<1	<1	<1	<1	1, 191

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ที่เรียนในชั้น ม.3 จะมีค่าเฉลี่ยประมาณความใกล้เคียงกับยาเสพติด สูงกว่านักเรียนที่เรียนในชั้น ม.1 ผลเช่นเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 9 กลุ่มย่อยที่ศึกษา

นอกจากนี้ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือผู้อื่น กับทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ส่งผลร่วมกันต่อประมาณความใกล้เคียงกับยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก เมื่อได้เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยประมาณความใกล้เคียงกับยาเสพติดของนักเรียนที่แบ่งประเภทตามตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัว ทีละ 2 กลุ่ม (ดูตาราง 92 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่าในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก นักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น มีทัศนคติน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีประมาณความใกล้เคียงกับยาเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ทั้งที่มีทัศนคติดีมากและน้อย ต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ นอกจากนี้ นักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น ที่มีทัศนคติดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีประมาณความใกล้เคียงกับยาเสพติดมากเป็นอันดับรองลงมา แตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา และมีทัศนคติดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ

นอกจากนี้ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัว ส่งผลร่วมกันต่อประมาณความใกล้เคียงกับยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนชาย เมื่อได้เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยประมาณความใกล้เคียงกับยาเสพติดของนักเรียนที่แบ่งประเภทตามตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัว ทีละ 2 กลุ่ม (ดูตาราง 93 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนชายชั้น ม.3 ที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น ไม่ว่าจะจะมีทัศนคติดีมากหรือน้อยก็ตามต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีค่าเฉลี่ยประมาณความใกล้เคียงกับยาเสพติดสูงกว่านักเรียนชั้น ม.1 ที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา แม้จะมีทัศนคติดีมากหรือน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ และจะมีค่าเฉลี่ยประมาณความใกล้เคียงกับยาเสพติดสูงกว่านักเรียนชั้น ม.1 ที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น ซึ่งมีทัศนคติดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ อีกด้วย ส่วนนักเรียนชั้น ม.3 ที่อาศัยอยู่กับบิดามารดาที่มีทัศนคติน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีค่าเฉลี่ยประมาณความใกล้เคียงกับยาเสพติดสูงกว่านักเรียนชั้น ม.1 ที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา แม้จะมีทัศนคติดีมากหรือน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ และจะได้ค่าเฉลี่ยประมาณความใกล้เคียงกับยาเสพติดสูงกว่านักเรียนชั้น ม.3 ที่อาศัยอยู่กับพ่อแม่ที่มีทัศนคติดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ และมีค่าเฉลี่ยประมาณความใกล้เคียงกับยาเสพติดสูงกว่านักเรียนชั้น ม.1 ที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น และมีทัศนคติดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ นอกจากนี้ นักเรียนชั้น ม.3 ที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา และมีทัศนคติดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะได้ค่าเฉลี่ยประมาณความใกล้เคียงกับยาเสพติด สูงกว่านักเรียนชั้น ม.1 ที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น แม้มีทัศนคติน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ สำหรับนักเรียนชั้น ม.1 ที่อาศัยอยู่กับผู้อื่นซึ่งมีทัศนคติน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะได้ค่าเฉลี่ยประมาณความใกล้เคียงกับยาเสพติดสูงกว่า นักเรียนชั้น ม.1 ที่อาศัยอยู่

กับบิดามารดา แม้จะมีทัศนคติดีมากกว่าหรือน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ และจะมีค่าเฉลี่ยประมาณ ความใกล้ชิดกับยาเสพติดสูงกว่านักเรียนชั้น ม.1 ที่อาศัยอยู่กับผู้อื่นที่มีทัศนคติดีต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ

ภูมิตำหนาทานการเสพติดของเด็กดำนที่ล่อง - ปริมาณการชักจูงจากเพื่อน

ในการอธิบายความแปรปรวนของปริมาณการชักจูงจากเพื่อน โดยใช้ตัวแปร การอาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือผู้อื่น ทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และชั้นเรียน เป็นตัวแปรอิสระ ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย ซึ่งแยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มย่อย 9 กลุ่ม (ดูตาราง 21) ผลปรากฏว่าการอาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือผู้อื่น ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณการชักจูงจากเพื่อนได้ในกลุ่มใดเลย ส่วนตัวแปรทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 7 กลุ่ม ยกเว้นกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง และกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวชนาตกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยปริมาณการชักจูงจากเพื่อนระหว่างกลุ่มที่มีทัศนคติดีมากและน้อย ต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏว่า ในกลุ่มรวมนักเรียนที่มีทัศนคติดีต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะได้รับคะแนนการปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากกว่านักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ผลที่พ้องเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 7 จาก 9 กลุ่มย่อยที่ศึกษา ส่วนตัวแปรชั้นเรียนสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่เพียงกลุ่มเดียว เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เรียนชั้น ม.1 และชั้น ม.3 ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว พบว่าในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.1 ที่มาจากครอบครัวขนาดใหญ่ จะได้คะแนนปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากกว่านักเรียนที่เรียนชั้น ม.3

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปริมาณการเข้าถึงจากเรือน เมื่อพิจารณาตามการอาศัยอยู่กับบิดามารดาเทียบกับผู้อื่น
กับทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และขึ้นเรือน ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 9 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ				ดีเอฟ			
	ทัศนคติ × อาศัยบิดา		ทัศนคติ		ขึ้นเรือน × อาศัยบิดา		ขึ้นเรือน × ทัศนคติ	
	ค่าเอฟ	ทัศนคติ × อาศัยบิดา	ทัศนคติ	ทัศนคติ	ค่าเอฟ	ขึ้นเรือน × อาศัยบิดา	ขึ้นเรือน × ทัศนคติ	ดีเอฟ
กลุ่มรวม	<1	20.071 *	1.568		<1			1, 552
นักเรือนย้าย	2.811	4.566 *	<1		<1			1, 345
นักเรือนหญิง	3.648	21.067 *	7.047 *		<1			1, 306
บิดาอาชีพสูง	<1	7.734 *	<1		<1			1, 298
บิดาอาชีพต่ำ	<1	12.961 *	<1		<1			1, 275
บิดาไม่มีการศึกษาสูง	1.046	2.826 *	<1		<1			1, 232
บิดาไม่มีการศึกษาต่ำ	<1	16.001 *	1.492		1.036			1, 320
ครอบครัวเล็ก	<1	8.082 *	<1		<1			1, 266
ครอบครัวปานกลาง	<1	2.608	1.088		1.267			1, 191
ครอบครัวใหญ่	<1	7.570 *	1.185		<1			1, 191

* มีนัยสำคัญระดับ .05

นอกจากนี้ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอาศัยอยู่กับบิดามารดาเปรียบเทียบกับผู้อื่น กับทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ส่งผลร่วมกันต่อปริมาณการชักจูงจากเพื่อนในกลุ่มนักเรียนหญิง เมื่อได้เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยปริมาณการชักจูงจากเพื่อนของนักเรียนที่ถูกจำแนกตามตัวแปรอิสระ 2 ตัว ทีละ 2 กลุ่ม (ดูตาราง 94 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนหญิง ถ้านักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดามีทัศนคติดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะได้คะแนนการปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา และมีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ส่วนนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น มีทัศนคติดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะได้คะแนนการปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อน มากเป็นอันดับรองลงมา แตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา และมีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ นอกจากนี้ นักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่นที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะได้คะแนนการปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากและแตกต่างในระดับที่พอรับได้ จากนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดาและมีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ

อนึ่ง พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างชั้นเรียนกับทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ส่งผลร่วมกันต่อปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพค้า เมื่อได้เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ของนักเรียนที่ถูกจำแนกตามตัวแปรอิสระ 2 ตัว ทีละ 2 กลุ่ม (ดูตาราง 95 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพค้า นักเรียนชั้น ม.3 ที่มีทัศนคติดีมากต่อการควบคุมเด็กเกี่ยวกับสื่อมวลชนฯ จะได้คะแนนการปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนชั้น ม.3 ที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ส่วนนักเรียนชั้น ม.1 ที่มีทัศนคติดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะได้คะแนนการปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากเป็นอันดับรองลงมา แตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนชั้น ม.3 ที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ นอกจากนี้ นักเรียนชั้น ม.1 ที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะได้คะแนนการปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมาก และแตกต่างจากนักเรียนชั้น ม.3 ที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ

ภูมิทัศน์ทางการเล่าผิดของเด็กด้านที่สาม - ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่าผิด

เมื่อใช้ตัวแปรการอาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือผู้อื่น ทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และชั้นเรียนเป็นตัวอิสระ เพื่ออธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่าผิด ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยซึ่งแยกประเภทตาม

ลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มย่อย 9 กลุ่ม (ดูตาราง 22) ผลปรากฏว่า การอาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือผู้อื่น สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ ในกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพค้า และกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด ระหว่างกลุ่มที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา และอาศัยอยู่กับผู้อื่น ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏเช่นเดียวกันในกลุ่มย่อยทั้ง 3 กลุ่ม โดยนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากกว่านักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น ส่วนทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชน สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 8 กลุ่ม ยกเว้นกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด ระหว่างกลุ่มที่มีทัศนคติดี มาก และน้อย ต่อการควบคุมสื่อมวลชน ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ปรากฏว่า ในกลุ่มรวม นักเรียนที่มีทัศนคติดีต่อการควบคุมสื่อมวลชน จะมีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากกว่านักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน ผลทำนองเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 8 จาก 9 กลุ่มย่อยที่ศึกษา สำหรับตัวแปรชั้นเรียน ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดได้ในกลุ่มใดเลย

นอกจากนี้ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัว ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดในกลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพค้า เมื่อได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียนที่ถูกจำแนกตามตัวแปรอิสระ 3 ตัว ทีละ 2 กลุ่ม (ดูตาราง 96 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่าในกลุ่มนักเรียนชายชั้น ม.1 และ ม.3 ที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา มีทัศนคติดีต่อการควบคุมสื่อมวลชน จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนชั้น ม.3 ที่อาศัยอยู่กับผู้อื่นที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน และจะมีความรู้สาเหตุของการเสพติด แตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนชั้น ม.1 ที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น และมีทัศนคติดีมากหรือน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน และจะมีความรู้สาเหตุของการเสพติดแตกต่างจากนักเรียนชั้น ม.1 และ ม.3 ที่อาศัยอยู่กับบิดามารดาซึ่งมีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน ส่วนนักเรียนชั้น ม.3 ที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น มีทัศนคติดีต่อการควบคุมสื่อมวลชน จะมีความรู้สาเหตุของการเสพติด มากกว่านักเรียนชั้น ม.3 ที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน และนักเรียนชั้น ม.1 ที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน จะมีความรู้สาเหตุของการเสพติดมากกว่านักเรียนชั้น ม.3 ที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน

ตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด เมื่อพิจารณาตามการอาศัยอยู่กับบิดา เทียบกับผู้อื่น กับทัศนคติต่อการควบคุมสิ่งแวดล้อมของผู้นำครอง และขึ้นเรียน ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 9 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ		ดีเอฟ		ค่าเอฟ		ดีเอฟ	
	อาศัยอยู่กับบิดา	ทัศนคติ	อาศัยอยู่กับบิดา	ทัศนคติ	ขึ้นเรียน	ขึ้นเรียน	อาศัยอยู่กับบิดา	ทัศนคติ
กลุ่มรวม	3.290	15.519*	<1	1, 652	1.261	<1	1.845	1, 652
นักเรียนชาย	6.233*	8.959*	<1	1, 345	<1	<1	4.020*	1, 345
นักเรียนหญิง	<1	8.039*	<1	1, 306	<1	<1	<1	1, 306
บิดาอาชีพสูง	<1	7.248*	<1	1, 298	<1	<1	<1	1, 298
บิดาอาชีพต่ำ	5.427*	10.939*	1.019	1, 275	1.469	<1	10.322*	1, 275
บิดามีการศึกษาลึก	<1	8.065*	<1	1, 232	<1	1.455	<1	1, 232
บิดามีการศึกษาค่ำ	<1	7.049*	<1	1, 320	1.006	<1	1.343	1, 320
ครอบครัวเล็ก	6.596*	5.417*	<1	1, 266	<1	1.512	<1	1, 266
ครอบครัวปานกลาง	<1	1.486	<1	1, 191	<1	<1	1.582	1, 191
ครอบครัวใหญ่	<1	7.195*	1.713	1, 191	1	1.167	<1	1, 191

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สำหรับกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพทำนั้น (ดูตาราง 97 ในภาคผนวก ค.) ปรากฏว่า นักเรียนชั้น ม.1 ที่อาศัยอยู่กับบิดามารดาและมีทัศนคติดีมากที่สุดต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีความรู้สาเหตุของการเสพติด มากกว่านักเรียน ม.3 ที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น ซึ่งมีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมเด็กเกี่ยวกับสื่อมวลชนฯ นอกจากนี้จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากกว่านักเรียนชั้น ม.1 ที่อาศัยอยู่กับบิดามารดาที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ส่วนนักเรียนชั้น ม.3 ที่อาศัยอยู่กับผู้อื่นที่มีทัศนคติดีมากที่สุดต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด มากกว่านักเรียนชั้น ม.3 ที่อาศัยอยู่กับผู้อื่นที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ และนักเรียนชั้น ม.3 ที่อาศัยอยู่กับบิดามารดาซึ่งมีทัศนคติดีมากที่สุดต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากกว่านักเรียนชั้น ม.3 ที่อาศัยอยู่กับผู้อื่นซึ่งมีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ส่วนนักเรียนชั้น ม.1 ที่อาศัยอยู่กับผู้อื่นที่มีทัศนคติดีมากที่สุดต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากกว่านักเรียนชั้น ม.3 ที่อาศัยอยู่กับผู้อื่นที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ

ภูมิฐานทางการเสพติดของเด็กด้านที่สี่ - ความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด

การไขตัวแปรการอาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือผู้อื่น ทัศนคติต่อการควบคุมเด็กเกี่ยวกับสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และชั้นเรียน เป็นตัวแปรอิสระ เพื่ออธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยซึ่งแยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มย่อย 9 กลุ่ม (ดูตาราง 23) ผลปรากฏว่า การอาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือผู้อื่นไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดได้ในกลุ่มใดทั้งสิ้น แต่ทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 4 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง กลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง และกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา และอาศัยอยู่กับผู้อื่น ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏว่า ในกลุ่มรวม นักเรียนที่มีทัศนคติดีมากที่สุดต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ มีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดสูงกว่านักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ผลเช่นเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 4 จาก 9 กลุ่มย่อยที่ศึกษา สำหรับตัวแปรชั้นเรียน สามารถ

อธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดได้ในกลุ่มย่อย 2 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนหญิง และกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ระหว่างกลุ่มที่เรียนชั้น ม.1 และ ม.3 ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏว่า ในกลุ่มดังกล่าวทั้ง 2 กลุ่ม นักเรียนชั้น ม.1 จะมีความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดมากกว่านักเรียนชั้น ม.3

นอกจากนี้ยังพบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างชั้นเรียนกับทัศนคติของเด็กรู้ต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามชั้นเรียน 2 กลุ่ม และทัศนคติของเด็กรู้ต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ 2 กลุ่มที่ละคู่ (ดูตาราง 98 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง นักเรียนชั้น ม.1 ที่มีทัศนคติดีต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนชั้น ม.3 ที่มีทัศนคติน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ และแตกต่างจากนักเรียนชั้น ม.1 ที่มีทัศนคติน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ

ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามการอาศัยอยู่กับบิดา มารดา เพื่อบ่งชี้ถึงพื้นที่สนใจการควบคุม
 ที่มวลงของบุคคล และขึ้นเรียน ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 9 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ			ค่าเอฟ			ค่าเอฟ		
	อาศัยบิดามารดา	พื้นที่คดี	อาศัยบิดา x พื้นที่คดี	ค่าเอฟ	ขึ้นเรียน	ขึ้นเรียน x อาศัยบิดา	ขึ้นเรียน x พื้นที่คดี	ขึ้นเรียน x อาศัยบิดา x พื้นที่คดี	ค่าเอฟ
			มารดา			มารดา		มารดา	
กลุ่มรวม	<1	6.718*	<1	1, 267	2.711	<1	<1	<1	1, 267
นักเรียนสาย	<1	2.149	<1	1, 138	<1	<1	<1	<1	1, 138
นักเรียนหญิง	<1	7.786*	1.240	1, 128	6.596*	1.554	<1	<1	1, 128
บิดาอาศัยหญิง	1.094	6.911*	<1	1, 124	<1	<1	3.971*	<1	1, 124
บิดาอาศัยชาย	2.119	1.234	<1	1, 115	2.888	<1	1.371	<1	1, 115
บิดามีการศึกษาลู่	<1	4.369*	<1	1, 104	1.566	<1	<1	3.082	1, 104
บิดามีการศึกษาค่ำ	<1	1.408	<1	1, 123	<1	1.021	<1	<1	1, 123
ครอบครัวเล็ก	2.706	4.239*	<1	1, 107	3.957*	<1	<1	<1	1, 107
ครอบครัวปานกลาง	<1	1.533	<1	1, 82	<1	<1	<1	<1	1, 82
ครอบครัวใหญ่	<1	<1	3.609	1, 75	<1	<1	<1	<1	1, 75

วงเล็บสำคัญที่ระดับ .05

ภูมิทัศน์ทางการเล่พิตของเด็กด้นที่ห้ - ความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิต

การใช้ตัวแปรการอาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือผู้อื่น ท้ค่นคิตของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และชั้นเรียนเป็นตัวแปรอิสระ เพื่ออธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิต ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบตัวกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยซึ่งแยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มย่อย 9 กลุ่ม (ดูตาราง 24) ผลปรากฏว่าการอาศัยอยู่กับบิดามารดา หรือผู้อื่น ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิตได้ในกลุ่มใดเลย ส่วนท้ค่นคิตของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิตได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิตระหว่างกลุ่มที่มีท้ค่นคิตตีมากและน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏว่า ในกลุ่มรวม นักเรียนที่มีท้ค่นคิตตีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิต สูงกว่านักเรียนที่มีท้ค่นคิตตีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ผลทำนองเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 4 จาก 9 กลุ่มย่อยที่ศึกษา สำหรับตัวแปรชั้นเรียน สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิตได้ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยเพียง 1 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิต ระหว่างกลุ่มที่เรียนชั้น ม.1 และ ม.3 ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏว่าในกลุ่มรวม นักเรียนที่เรียนชั้น ม.3 จะมีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิตสูงกว่านักเรียนชั้น ม.1 ผลเช่นเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 1 จาก 9 กลุ่มย่อยที่ศึกษา

นอกจากนี้ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่าง การอาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือผู้อื่น กับท้ค่นคิตต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ส่งผลร่วมกันต่อตัวแปรตามในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง เมื่อได้เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิตของนักเรียนที่ถูกจำแนกตามตัวแปรอิสระ 2 ตัว ทีละ 2 กลุ่ม (ดูตาราง 99 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง นักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดามีท้ค่นคิตตีมากหรือน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ก็ตาม จะมีความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิตมากกว่านักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่นที่มีท้ค่นคิตตีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ส่วนนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น มีท้ค่นคิตตีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิตมากกว่านักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่นที่มีท้ค่นคิตตีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ

ตาราง 24 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับศัลยกรรม เมื่อพิจารณาตามการอาศัยอยู่กับบิดามารดา เพื่อบ่งชี้ถึง กับระดับถือถือการควบคุม
 สัณฐานของอุปกรณ์ และชิ้นเรียน ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 9 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ				ดีเอฟ				ค่าเอฟ				ดีเอฟ			
	อาศัยบิดามารดา		ทั้งหมด		อาศัยบิดา		ทั้งหมด		อาศัยบิดา		ทั้งหมด		อาศัยบิดา		ทั้งหมด	
	ค่าเอฟ	ดีเอฟ	ค่าเอฟ	ดีเอฟ	ค่าเอฟ	ดีเอฟ	ค่าเอฟ	ดีเอฟ	ค่าเอฟ	ดีเอฟ	ค่าเอฟ	ดีเอฟ	ค่าเอฟ	ดีเอฟ	ค่าเอฟ	ดีเอฟ
กลุ่มรวม	2.955	4.035*	<1	1, 267	4.126*	<1	1, 267	4.126*	<1	1, 267	<1	1, 267	<1	1, 267	<1	1, 267
นักเรียนชาย	2.003	7.340*	<1	1, 138	2.322	<1	1, 138	2.322	<1	1, 138	<1	1, 138	<1	1, 138	<1	1, 138
นักเรียนหญิง	1.054	<1	<1	1, 128	2.628	1.589	1, 128	2.628	<1	1, 128	<1	1, 128	<1	1, 128	<1	1, 128
บิดาอาศัยอยู่	<1	4.321*	<1	1, 124	3.334	1.068	1, 124	3.334	2.124	1, 124	1.737	1, 124	2.124	1, 124	1.737	1, 124
บิดาอาศัยอยู่	<1	<1	<1	1, 115	<1	<1	1, 115	<1	3.871*	1, 115	1.196	1, 115	3.871*	1, 115	1.196	1, 115
บิดามีการศึกษาสูง	<1	2.424	<1	1, 104	<1	<1	1, 104	<1	<1	1, 104	<1	1, 104	<1	1, 104	<1	1, 104
บิดามีการศึกษาต่ำ	1.621	<1	<1	1, 123	4.282*	<1	1, 123	4.282*	<1	1, 123	<1	1, 123	<1	1, 123	<1	1, 123
ครอบครัวเล็ก	1.743	2.965*	<1	1, 107	2.239	2.522	1, 107	2.239	<1	1, 107	<1	1, 107	<1	1, 107	<1	1, 107
ครอบครัวปานกลาง	1.353	<1	4.864*	1, 82	2.583	<1	1, 82	2.583	<1	1, 82	<1	1, 82	<1	1, 82	<1	1, 82
ครอบครัวใหญ่	<1	3.950*	<1	1, 75	<1	<1	1, 75	<1	<1	1, 75	<1	1, 75	<1	1, 75	<1	1, 75

มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อนึ่ง ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างชั้นเรียนกับทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำ เมื่อได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดของนักเรียนที่ถูกจำแนกตามตัวแปรอิสระ 2 ตัว ทีละ 2 กลุ่ม (ดูตาราง 100 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนชั้น ม.1 ที่มีทัศนคติมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนชั้น ม.3 ที่มีทัศนคติน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ และแตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนชั้น ม.1 ที่มีทัศนคติน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ และแตกต่างในระดับที่พอรับได้จากนักเรียนชั้น ม.3 ที่มีทัศนคติมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ส่วนนักเรียนชั้น ม.3 ที่มีทัศนคติมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด เป็นอันดับรองลงมา แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนชั้น ม.3 ที่มีทัศนคติน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ

ภูมิทัศน์ทางการเมืองการเสพติดของเด็กด้านที่หก - ทัศนคติต่อการเสพติด

การอธิบายความแปรปรวนของทัศนคติต่อการเสพติด โดยใช้ตัวแปรการอาศัยอยู่กับบิดามารดา หรือผู้อื่น ทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ และชั้นเรียน เป็นตัวแปรอิสระ ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยซึ่งแยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มย่อย 9 กลุ่ม (ดูตาราง 25) ผลปรากฏว่า การอาศัยอยู่กับบิดามารดา หรือผู้อื่น ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของทัศนคติต่อการเสพติดได้ ในกลุ่มใด ๆ ทั้งสิ้น ส่วนทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ สามารถอธิบายความแปรปรวนของทัศนคติต่อการติดยาเสพติดได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการเสพติด ระหว่างกลุ่มที่มีทัศนคติมาก และน้อย ต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว พบว่าในกลุ่มรวม นักเรียนที่มีทัศนคติมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ มีค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการเสพติดในแง่ลบ สูงกว่านักเรียนที่มีทัศนคติน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ผลเช่นเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 6 จาก 9 กลุ่มย่อยที่ศึกษา ส่วนตัวแปรชั้นเรียน สามารถอธิบายความแปรปรวนของทัศนคติต่อการเสพติดได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรตาม ระหว่างกลุ่มที่เรียนชั้น ม.1 และ ม.3 ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว พบว่าในกลุ่มรวม นักเรียนชั้น ม.1 มีค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อการเสพติดในแง่ลบ สูงกว่านักเรียนชั้น ม.3 ผลเช่นเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 4 จาก 9 กลุ่มย่อยที่ศึกษา

ตาราง 25 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมดต่อการเลือก เมื่อพิจารณาตามการอาศัยอยู่กับบิดา มารดา เทียบกับผู้อื่น กับทั้งหมดต่อการควบคุมตัวของผู้
ผู้ปกครอง และชั้นเรียน ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 9 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ			ดีเอฟ			ค่าเอฟ			ดีเอฟ		
	อาศัยบิดามารดา	ทั้งหมด	อาศัยบิดา x ทั้งหมด	อาศัยบิดา	ชั้นเรียน	ชั้นเรียน x อาศัยบิดา	ชั้นเรียน	ชั้นเรียน x ทั้งหมด	ชั้นเรียน x อาศัยบิดา x ทั้งหมด	อาศัยบิดา	ชั้นเรียน	ชั้นเรียน x ทั้งหมด
กลุ่มรวม	<1	10.151*	<1	<1	1, 267	3.763*	1, 267	1.470	1.795	1, 267	1, 267	1, 267
นักเรียนชาย	<1	4.937	<1	<1	1, 138	4.277*	1, 138	<1	1.234	1, 138	1, 138	1, 138
นักเรียนหญิง	<1	10.998*	<1	<1	1, 128	<1	1, 128	1.110	<1	1, 128	1, 128	1, 128
บิดาอาศัยสูง	<1	4.773*	1.702	<1	1, 124	1.831	1, 124	<1	1.427	1, 124	1, 124	1, 124
บิดาอาศัยต่ำ	<1	4.745*	<1	<1	1, 115	2.880*	1, 115	1.150	<1	1, 115	1, 115	1, 115
บิดามีการศึกษาสูง	<1	4.083*	<1	<1	1, 104	4.182*	1, 104	<1	1.362	1, 104	1, 104	1, 104
บิดามีการศึกษาต่ำ	<1	4.196*	<1	<1	1, 123	<1	1, 123	1.021	<1	1, 123	1, 123	1, 123
ครอบครัวเล็ก	<1	4.008*	<1	<1	1, 107	4.704*	1, 107	<1	3.479	1, 107	1, 107	1, 107
ครอบครัวปานกลาง	1.224	2.326	<1	<1	1, 82	<1	1, 82	<1	<1	1, 82	1, 82	1, 82
ครอบครัวใหญ่	<1	3.196	1.377	<1	1, 75	3.902*	1, 75	3.672	<1	1, 75	1, 75	1, 75

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ลักษณะของผู้ปกครองกับภูมิทัศน์ทางการเล่าผิดของเด็ก

ภูมิทัศน์ทางการเล่าผิดของเด็กด้านแรก - ปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด

ในการทดสอบสมมติฐาน 4 เพื่อพิจารณาความแปรปรวนของปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด โดยใช้ตัวแปรตัวอย่างการเล่าผิดจากบิดามารดาหรือจากผู้อื่น ทิศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของบิดา เป็นตัวแปรอิสระ ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ (ดูตาราง 26) โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบแฟคทอเรียลสามทาง ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยที่แยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวม 4 ตัวแปร ตัวแปรละ 2 - 3 ระดับ รวมเป็นนักเรียน 9 ประเภท ผลปรากฏว่า ตัวอย่งการเล่าผิดจากบิดามารดาหรือจากผู้อื่น สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด ระหว่างกลุ่มที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่าผิดจากบิดามารดา และจากผู้อื่น ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏว่าในกลุ่มรวม นักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่าผิดจากบิดามารดา จะมีค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด สูงกว่านักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่าผิดจากผู้อื่น ผลเช่นเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 5 จาก 9 กลุ่มย่อยที่ศึกษา ส่วนทิศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 2 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด ระหว่างกลุ่มที่มีทิศนคติดีมากและน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว พบว่าในกลุ่มรวม นักเรียนที่มีทิศนคติที่น้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด สูงกว่านักเรียนที่มีทิศนคติที่มากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ผลเช่นเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 2 จาก 9 กลุ่มย่อยที่ศึกษา สำหรับตัวแปรระดับการศึกษาของบิดา สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ ผลปรากฏว่า ในกลุ่มรวม นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ จะมีค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด สูงกว่านักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง ผลเช่นเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 4 จาก 9 กลุ่มที่ศึกษา

นอกจากนี้ยังพบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวอย่างการเล่พติดฯ กับทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ส่งผลร่วมกันต่อปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พติด ในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.3 และนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก เมื่อได้เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พติดของนักเรียนที่แบ่งประเภทตามตัวอย่างการเล่พติดฯ เป็น 2 กลุ่ม และทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ เป็น 2 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 101 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.3 ที่เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากบิดามารดา มีทัศนคติดีมากที่สุดต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากผู้อื่น และมีทัศนคติดีมากที่สุดต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ส่วนนักเรียนที่เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากบิดามารดา และมีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พติดมากเป็นอันดับรองลงมา ซึ่งแตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากผู้อื่นและมีทัศนคติดีมากที่สุดต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ นอกจากนี้ นักเรียนที่เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากผู้อื่น และมีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดมากเป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งแตกต่างในระดับที่พอรับได้จากนักเรียนที่เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากผู้อื่น และมีทัศนคติดีมากที่สุดต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ

ส่วนในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก ผลปรากฏว่า (ดูตาราง 102 ในภาคผนวก ค.) นักเรียนที่เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากบิดามารดาและมีทัศนคติดีมากที่สุดต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากผู้อื่น และมีทัศนคติดีมากที่สุดต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ส่วนนักเรียนที่เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากผู้อื่น และมีทัศนคติดีมากที่สุดต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พติดมากเป็นอันดับรองลงมา และแตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากผู้อื่น และทัศนคติดีมากที่สุดต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ สำหรับนักเรียนที่เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากบิดามารดา และมีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พติดมากเป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งแตกต่างในระดับที่พอรับได้จากนักเรียนที่เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากผู้อื่น และมีทัศนคติดีมากที่สุดต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ

อนึ่ง พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบิดากับตัวอย่างการเล่พติดฯ ส่งผลร่วมกันต่อปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พติดในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง เมื่อได้เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พติดของนักเรียนที่แบ่งประเภทตามระดับการศึกษาของบิดาเป็น

2 กลุ่ม และตัวอย่างการเล่พิตฯ เป็น 2 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 103 ในภาคผนวก ค.) พบว่านักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง และได้เห็นตัวอย่างการเล่พิตจากบิดามารดา จะมีค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้เคียงกับยาเล่พิตมากที่สุด ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง และได้เห็นตัวอย่างการเล่พิตจากผู้อื่น ส่วนนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ ได้เห็นตัวอย่างการเล่พิตจากผู้อื่น จะมีค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้เคียงกับยาเล่พิตมากเป็นอันดับรองลงมา และแตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง ได้เห็นตัวอย่างการเล่พิตจากผู้อื่น นอกจากนี้นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ ได้เห็นตัวอย่างการเล่พิตจากบิดามารดา จะมีค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้เคียงกับยาเล่พิตเป็นอันดับสุดท้าย แตกต่างในระดับที่พอรับได้ จากนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง ได้เห็นตัวอย่างการเล่พิตจากผู้อื่น

ภูมิทัศน์ทางการเล่พิตของเด็กดำนที่ล่อง - ปริมาณการชักจูงจากเพื่อน

ในการอธิบายความแปรปรวนของปริมาณการชักจูงจากเพื่อนโดยใช้ตัวแปร ตัวอย่างการเล่พิตจากบิดามารดา หรือผู้อื่น ที่คำนึงต่อการควบคุมสัอมวลชนของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของบิดาเป็นตัวแปรอิสระ ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ซึ่งแยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มแยกย่อย 9 กลุ่ม (ดูตาราง 27) ผลปรากฏว่า ตัวอย่างการเล่พิตฯ ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณการชักจูงจากเพื่อนในกลุ่มใดทั้งสิ้น แต่ตัวแปรที่คำนึงของเด็กต่อการควบคุมสัอมวลชนฯ สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณการชักจูงจากเพื่อนในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม ปกเว้นกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง และกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ระหว่างกลุ่มที่มีทัศนคติดีมาก และน้อยต่อการควบคุมสัอมวลชนฯ ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ปรากฏว่า ในกลุ่มรวม นักเรียนที่มีทัศนคติดีมากต่อการควบคุมสัอมวลชนฯ จะได้คะแนนการปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อน มากกว่านักเรียนที่มีทัศนคติน้อยต่อการควบคุมสัอมวลชนฯ ผลเช่นเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 6 จาก 9 กลุ่มย่อยที่ศึกษา สำหรับตัวแปรระดับการศึกษาของบิดา ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณการชักจูงจากเพื่อนในกลุ่มใดเลย

นอกจากนี้ยังพบจ้ง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัว ส่งผลร่วมกันต่อปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนชายเพียงกลุ่มเดียวล้ เมื่อได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณการชักจูง

ตาราง 27 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปริมาณการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อศึกษาความแตกต่างของการสอบครั้งแรก กับทัศนคติต่อการควบคุมสิ่งแวดล้อม
ของผู้ปกครอง และการศึกษาของบิดา ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 9 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ			ค่าเอฟ			ค่าเอฟ		
	ตัวอย่างการ สังเกต	ทัศนคติ	ตัวอย่างการ สังเกต	ทัศนคติ	ตัวอย่างการ สังเกต	ทัศนคติ	ทัศนคติ	ตัวอย่างการ สังเกต	ทัศนคติ
กลุ่มรวม	<1	17.665*	2.089	1, 538	1, 335	<1	<1	2,859	1, 538
นักเรียนชาย	<1	3.289	<1	1, 277	<1	1,100	1,723	5,287*	1, 277
นักเรียนหญิง	<1	19.584*	2.418	1, 260	2,040	<1	<1	<1	1, 260
ม.1	2.556	5.301*	<1	1, 273	1,226	1,564	<1	1,160	1, 173
ม.3	1.980	10.968*	1.888	1, 169	1	<1	1,908	2,759	1, 269
ครอบครัวเล็ก	<1	7.590*	2.094	1, 277	2,182	<1	1,282	2,910	1, 277
ครอบครัวปานกลาง	1.179	1.352	<1	1, 166	<1	<1	1,148	<1	1, 166
ครอบครัวใหญ่	1.078	9.155*	<1	1, 152	<1	<1	1,363	2,180	1, 152
อาศัยบิดามารดา	<1	17.722*	<1	1, 371	<1	<1	<1	1,862	1, 371
อาศัยผู้อื่น	<1	1.262	2.577	1, 165	1,986	<1	<1	<1	1, 165

* ใช้นัยสำคัญที่ระดับ .05

จากเพื่อน ของนักเรียนที่แบ่งประเภทตาม ระดับการศึกษาของบิดา เป็น 2 กลุ่ม ตัวอย่างการ
 เล่าอดีตฯ เป็น 2 กลุ่ม และทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ เป็น 2 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง
 104 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่าในกลุ่มนักเรียนชาย นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ
 ได้เห็นตัวอย่างการเล่าอดีตจากบิดามารดา และมีทัศนคติดีมาต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะได้
 คะแนนการปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากนักเรียนที่
 บิดามีระดับการศึกษาสูง ได้เห็นตัวอย่างการเล่าอดีตจากผู้อื่น และมีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุม
 สื่อมวลชนฯ และแตกต่างอย่างเห็นเด่นชัดจากนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ ได้เห็นตัวอย่างการ
 เล่าอดีตจากบิดามารดา และมีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ

ภูมิทัศน์ทางการเล่าอดีตของเด็กด้านที่สาม - ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่าอดีต

ในการใช้ตัวแปร ตัวอย่างการเล่าอดีตจากบิดามารดา หรือผู้อื่น ทัศนคติต่อการควบคุม
 สื่อมวลชนฯ และระดับการศึกษาของบิดา เป็นตัวแปรอิสระ เพื่ออธิบายความแปรปรวนของ
 ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่าอดีต ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มรวม และ
 กลุ่มย่อยซึ่งแยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มแยกย่อย
 9 กลุ่ม (ดูตาราง 28) ผลปรากฏว่า ตัวอย่างการเล่าอดีตฯ สามารถอธิบายความแปรปรวนของ
 ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่าอดีตได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 3 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนชาย
 กลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา เมื่อเปรียบเทียบค่า
 เจสียความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่าอดีต ระหว่างกลุ่มที่เห็นตัวอย่างการเล่าอดีตจากบิดามารดา
 และจากผู้อื่น ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว พบว่าในกลุ่มรวม นักเรียนที่เห็นตัวอย่างการ
 เล่าอดีตจากบิดามารดา จะมีค่าเจสียความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่าอดีตสูงกว่านักเรียนที่เห็นตัวอย่าง
 การเล่าอดีตจากผู้อื่น ผลเช่นเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 3 กลุ่มจาก 9 กลุ่มย่อยที่ศึกษา

ส่วนตัวแปรทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ สามารถอธิบายความแปรปรวนของ
 ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่าอดีตได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 8 กลุ่ม ยกเว้นเพียงกลุ่มเดียวคือ
 กลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง เมื่อเปรียบเทียบค่าเจสียความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่าอดีต
 ระหว่างกลุ่มที่มีทัศนคติดีมา และน้อย ต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว
 ผลปรากฏว่า ในกลุ่มรวมนักเรียนที่มีทัศนคติดีมาต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครองจะมีค่าเจสีย
 ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุ เล่าอดีต สูงกว่านักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ผลทำนองเดียว

ตาราง 28 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสด็จ เมื่อพิจารณาตามตัวอย่างการเสด็จในครอบครัว ที่กำหนดต่อการควบคุมเงื่อนไข
ของผู้ปกครอง และการศึกษาของบิดา ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 9 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ			ดีเอฟ			ค่าเอฟ			ดีเอฟ		
	ตัวอย่างการ เสด็จ	ที่ค้นคิด	ตัวอย่างการ เสด็จ	ที่ค้นคิด	ตัวอย่างการ เสด็จ	ที่ค้นคิด	ตัวอย่างการ เสด็จ	ที่ค้นคิด	ตัวอย่างการ เสด็จ	ที่ค้นคิด	ตัวอย่างการ เสด็จ	
	ตัวอย่างการ เสด็จ	ที่ค้นคิด	ตัวอย่างการ เสด็จ	ที่ค้นคิด	ตัวอย่างการ เสด็จ	ที่ค้นคิด	ตัวอย่างการ เสด็จ	ที่ค้นคิด	ตัวอย่างการ เสด็จ	ที่ค้นคิด	ตัวอย่างการ เสด็จ	
กลุ่มรวม นักเรียนชาย นักเรียนหญิง มัธยม 1 มัธยม 3 ครอบครัวเล็ก ครอบครัวปานกลาง ครอบครัวใหญ่ อาศัยบิดามารดา อาศัยผู้อื่น	4.650*	16,799*	<1	1,538	<1	2,653	<1	2,389	1,538			
	5.355*	10,981*	2.158	1,277	<1	1,800	<1	5,418*	1,277			
	<1	8,425*	<1	1,260	<1	<1	<1	<1	1,260			
	1.349	8,074*	<1	1,273	<1	2,757	<1	<1	1,273			
	3.172	7,254*	<1	1,264	<1	<1	<1	1,360	1,264			
	4.076*	4,906*	<1	1,217	<1	3,875*	1,851	<1	1,217			
	1.955	2,401	<1	1,166	<1	1,038	<1	4,615*	1,166			
	<1	8,928*	<1	1,152	<1	<1	1,304	<1	1,152			
	5.993*	11,847*	<1	1,371	<1	1,700	<1	4,153*	1,371			
	<1	4,859*	<1	1,165	<1	1,036	<1	<1	1,165			

* รมัยสำคัญที่ระดับ .05

กันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 8 จาก 9 กลุ่มย่อยที่ศึกษา ส่วนตัวแปรระดับการศึกษาของบิดา ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอดในกลุ่มใดทั้งสิ้น

นอกจากนี้พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบิดากับตัวอย่างการเล็ดลอดจากบิดามารดา หรือจากผู้อื่น ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอด ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก เมื่อได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอด ของนักเรียนที่แบ่งประเภทตาม ระดับการศึกษาของบิดาเป็น 2 กลุ่ม ตัวอย่างการเล็ดลอดฯ เป็น 2 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 105 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ ได้เห็นตัวอย่างการเล็ดลอดจากผู้อื่น จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง ได้เห็นตัวอย่างการเล็ดลอดจากบิดามารดา และแตกต่างกันอย่างเห็นเด่นชัดจากนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง ได้เห็นตัวอย่างการเล็ดลอดจากผู้อื่น

อนึ่ง พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัว ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอด ในกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง และกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา เมื่อได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอด ของนักเรียนที่แบ่งประเภทตาม ระดับการศึกษาของบิดาเป็น 2 กลุ่ม ตัวอย่างการเล็ดลอดฯ เป็น 2 กลุ่ม และทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ เป็น 2 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 106 ในภาคผนวก ค.) พบว่า ในกลุ่มนักเรียนชายนั้น นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง ได้เห็นตัวอย่างการเล็ดลอดจากบิดามารดา มีทัศนคติมากที่สุดต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอดมากกว่า นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูงและต่ำ ได้เห็นตัวอย่างการเล็ดลอดจากผู้อื่น มีทัศนคติต่อน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ และนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง ได้เห็นตัวอย่างการเล็ดลอดจากบิดามารดา มีทัศนคติมากที่สุดต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอด มากกว่านักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ ได้เห็นตัวอย่างการเล็ดลอดจากบิดามารดา มีทัศนคติมากที่สุดต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ส่วนนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง ได้เห็นตัวอย่างการเล็ดลอดจากบิดามารดา มีทัศนคติมากที่สุดต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอด มากกว่านักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง ได้เห็นตัวอย่างการเล็ดลอดจากบิดามารดา มีทัศนคติต่อน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ และนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง ได้เห็นตัวอย่างการเล็ดลอดจากบิดามารดา มีทัศนคติมากที่สุดต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอด มากกว่านักเรียน

สื่อมวลชนฯ และแตกต่างในระดับที่พอรับได้จากนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง ได้เห็นตัวอย่าง การเล่พติดจากผู้อื่น มีทัศนคติดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ และแตกต่างในระดับที่พอรับได้จาก นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ ได้เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากบิดามารดา มีทัศนคติดีมากต่อการ ควบคุมสื่อมวลชนฯ ส่วนนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ ได้เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากผู้อื่น มีทัศนคติดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พติด มากเป็นอันดับ รองลงมา แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูงและต่ำ ได้เห็น ตัวอย่างการเล่พติดจากผู้อื่น มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ส่วนนักเรียนที่บิดามีระดับการ ศึกษาต่ำ ได้เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากบิดามารดา มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พติดมากเป็นอันดับสุดท้าย แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจาก นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ ได้เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากผู้อื่น มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุม สื่อมวลชนฯ

ภูมิทัศน์งานการเล่พติดของเด็กด้านที่สี่ - ความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พติด

เมื่อใช้ตัวแปรอิสระ ซึ่งได้แก่ ตัวอย่างการเล่พติดจากบิดามารดา หรือจากผู้อื่น ทัศนคติ ของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของบิดา เพื่ออธิบายความ แปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พติด ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย ซึ่งแยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่ม แยกย่อย 9 กลุ่ม (ดูตาราง 29) ผลปรากฏว่า ตัวอย่างการเล่พติดฯ สามารถอธิบายความแปรปรวน ของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พติดได้ในกลุ่มย่อยเพียงกลุ่มเดียวคือ กลุ่มนักเรียนชั้น ม.1 ซึ่งพบว่า นักเรียนที่เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากผู้อื่น จะมีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พติด สูงกว่า นักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากบิดามารดา

ส่วนทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้ เกี่ยวกับผลของยาเล่พติดได้ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 4 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนหญิง กลุ่มนักเรียน ชั้น ม.1 กลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา เมื่อ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พติด ระหว่างกลุ่มที่มีทัศนคติดีมาก และน้อยต่อการ ควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏว่า ในกลุ่มรวม นักเรียนที่มีทัศนคติดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชน จะมีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พติด สูงกว่า

ตาราง 29 ผลการวัดความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามตัวอย่างการเสพติดในครอบครัว กับทัศนคติต่อการควบคุมสิ่งแวดล้อม
ของผู้ปกครอง และการศึกษาของบิดา ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 9 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ			ดีเอฟ			ดีเอฟ		
	ตัวอย่างการ เสพติด	ทัศนคติ	ตัวอย่างการ เสพติด	การศึกษา ของบิดา	การศึกษา ของบิดา	ตัวอย่างการ เสพติด	ทัศนคติ	การศึกษา ของบิดา	ตัวอย่างการ เสพติด
กลุ่มรวม	<1	6.928*	<1	1, 225	<1	<1	<1	<1	1, 225
นักเรียนชาย	1.544	1.521	<1	1, 114	<1	<1	<1	<1	1, 114
นักเรียนหญิง	1.607	6.640*	1.448	1, 110	1.624	<1	2.790	<1	1, 110
ม.1	4.421*	5.809*	<1	1, 114	<1	<1	<1	<1	1, 114
ม.3	3.173	1.040	<1	1, 110	<1	<1	<1	<1	1, 110
ครอบครัวเล็ก	<1	4.439*	2.944	1, 88	7.348*	<1	4.833*	<1	1, 88
ครอบครัวปานกลาง	<1	1.288	1.030	1, 71	1.995	<1	<1	<1	1, 71
ครอบครัวใหญ่	<1	<1	<1	1, 63	<1	<1	<1	1.256	1, 63
อาศัยบิดามารดา	<1	10.464*	<1	1, 159	<1	<1	<1	<1	1, 159
อาศัยผู้อื่น	<1	2.456	1.779	1, 65	<1	<1	<1	<1	1, 65

* ใช้นัยสำคัญที่ระดับ .05

นักเรียนที่มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ผลทำนองเดียวกันมีปรากฏในกลุ่มนักเรียน 3 จาก 9 กลุ่มย่อยที่ศึกษา ยกเว้นกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็กที่ผลปรากฏตรงกันข้าม สำหรับตัวแปรระดับการศึกษาของบิดา สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดได้ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวเล็กเพียงกลุ่มเดียว ซึ่งปรากฏว่านักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำจะมีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด สูงกว่านักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง

นอกจากนี้พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบิดากับทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก เมื่อได้เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ของนักเรียนที่แบ่งประเภทตามระดับการศึกษาของบิดาเป็น 2 กลุ่ม และทัศนคติต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ เป็น 2 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 109 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง และมีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ส่วนนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูงและต่ำ มีทัศนคติดีต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดมากกว่านักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง มีทัศนคติดีน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ

ภูมิทัศน์ทางการเสพติดของเด็กด้นห้า - ความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด

ในการอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด โดยใช้ตัวแปร ตัวอย่างการเสพติดจากบิดามารดาหรือจากผู้อื่น ทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของบิดา เป็นตัวแปรอิสระ ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย ซึ่งแยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มแยกย่อย 9 กลุ่ม (ดูตาราง 30) ผลปรากฏว่าตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวคือ ตัวอย่างการเสพติดฯ ทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ และระดับการศึกษาของบิดา ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดได้ ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มใดเลย แต่ก็พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัว ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.1 เมื่อได้เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด ของนักเรียนที่แบ่งประเภทตามตัวอย่างการเสพติดฯ เป็น 2 กลุ่ม ทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ เป็น 2 กลุ่ม และระดับการศึกษาของบิดา เป็น 2 กลุ่ม

ทีละคู่ (ดูตาราง 110 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.1 ที่ติดตามระดับ
การศึกษาสูง ได้เห็นตัวอย่างการเล่หัดจากบิดามารดา และมีทัศนคติดีต่อการควบคุมเด็ก
เกี่ยวกับสื่อมวลชนฯ จะมีความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่หัดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
จากนักเรียนที่ติดตามระดับการศึกษาสูง ได้เห็นตัวอย่างการเล่หัดจากบิดามารดา แต่มีทัศนคติ
น้อยต่อการควบคุมเด็กเกี่ยวกับสื่อมวลชนฯ และแตกต่างอย่างเห็นเด่นชัด จากนักเรียนที่ติดตามระดับ
การศึกษาต่ำ ได้เห็นตัวอย่างการเล่หัดจากบิดามารดา และมีทัศนคติดีต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ

ตาราง 30 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับตัวบ่งชี้สภาพแวดล้อม
 ของผู้ประกอบการ และการศึกษารายวิชาของวิชา ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่ไม่แยกย่อยอีก 9 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ				ค่าเอฟ				เอฟ
	ตัวบ่งชี้การ เสถียร	ตัวบ่งชี้การ เสถียร	ตัวบ่งชี้การ เสถียร		ตัวบ่งชี้การ เสถียร				
			การศึกษ ของวิชา	การศึกษ ของวิชา	การศึกษ ของวิชา	การศึกษ ของวิชา			
กลุ่มรวม	<1	1.526	<1	1, 225	<1	<1	1.500	1, 225	
นักเรียนชาย	<1	1.531	2.095	1, 114	1	<1	2.095	1, 114	
นักเรียนหญิง	1.471	<1	1.514	1, 110	<1	<1	<1	1, 110	
ม.1	<1	<1	<1	1, 114	<1	1.012	5.000*	1, 114	
ม.3	<1	1.807	<1	1, 110	<1	<1	<1	1, 110	
ครอบครัวเล็ก	<1	<1	<1	1, 88	<1	<1	<1	1, 88	
ครอบครัวปานกลาง	1.095	<1	<1	1, 71	<1	<1	<1	1, 71	
ครอบครัวใหญ่	<1	2.445	<1	1, 63	<1	<1	1.326	1, 63	
อาศัยบิดามารดา	1.173	1.958	<1	1, 159	<1	1.304	<1	1, 159	
อาศัยผู้อื่น	<1	<1	<1	1, 65	<1	<1	2.584	1, 65	

* หมายเหตุ: ค่าเอฟที่ระบุไว้ข้างต้น

ภูมิฐานทางการเลพติดของเด็กดันทัก - ทักนคตต่อการเลพติด

การใช้ตัวแปร ตัวอย่างการเลพติดจากบิดามารดาหรือจากผู้อื่น ทักนคตของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาของบิดา เป็นตัวแปรอิสระ เพื่ออธิบายความแปรปรวนของทักนคตต่อการเลพติด ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วย กลุ่มรวม และกลุ่มย่อย ซึ่งแยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มแยกย่อย 9 กลุ่ม (ดูตาราง 31) ผลปรากฏว่า ตัวแปร ตัวอย่างการเลพติด และระดับการศึกษาของบิดา ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของทักนคตต่อการเลพติด ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มใดได้เลย สำหรับทักนคตของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชน สามารถอธิบายความแปรปรวนของทักนคตต่อการเลพติดได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักนคตต่อการเลพติด ระหว่างกลุ่มที่มีทักนคตมาก และน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ ปรากฏว่า ในกลุ่มรวม นักเรียนที่มีทักนคตมากต่อการควบคุมสื่อมวลชน จะมีค่าเฉลี่ยทักนคตต่อการเลพติดในทางลบสูงกว่านักเรียนที่มีทักนคตน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน ผลทำนองเดียวกันนี้ ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 5 จาก 9 กลุ่มย่อยศึกษา

ตาราง 31 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนที่คำนวณได้ต่อการเล่าคิด เมื่อพิจารณาตามตัวอย่างการเล่าคิดในกรอบตัว กับที่คำนวณได้ต่อการควบคุมของข้อมูลของ

และการศึกษาของอัตรา ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 9 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ				ค่าเอฟ				ดีเอฟ
	ตัวอย่างการ		ตัวอย่างการ		ตัวอย่างการ		ตัวอย่างการ		
	เล่าคิด	ที่คำนวณ	เล่าคิด	ที่คำนวณ	เล่าคิด	ที่คำนวณ	เล่าคิด	ที่คำนวณ	
กลุ่มรวม นักเขียนชาย นักเขียนหญิง ม.1 ม.3 ครอบครัวเล็ก ครอบครัวปานกลาง ครอบครัวใหญ่ อาศัยตามราคา อาศัยอื่น	<1	9.911*	<1	1, 225	<1	<1	<1	<1	1, 225
	<1	2.346	<1	1, 114	<1	<1	<1	<1	1, 114
	<1	9.846*	2.435	1, 110	<1	<1	<1	<1	1, 110
	<1	1.162	<1	1, 114	<1	<1	<1	<1	1, 114
	<1	6.734*	<1	1, 110	<1	<1	<1	<1	1, 110
	1.842	6.581*	1.994	1, 88	2.746	<1	3.655	<1	1, 88
	<1	1.390	1.440	1, 71	<1	<1	<1	<1	1, 71
	<1	2.237	1.099	1, 63	<1	<1	2.762	<1	1, 63
	<1	5.740*	<1	1, 159	<1	<1	<1	<1	1, 159
	<1	4.010*	1.210	1, 65	<1	<1	<1	2.191	1, 65

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตอนที่ 5 การอบรมเลี้ยงดู และการเป็นแบบอย่างการเล่พฤติกรรมในครอบครัว

ภูมิทัศน์ทางการเล่พฤติกรรมของเด็กด้านแรก - ปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พฤติกรรม

ในการทดสอบสมมติฐาน 5 เพื่อพิจารณาความแปรปรวนของปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พฤติกรรม โดยใช้ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และตัวอย่างการเล่พฤติกรรม จากบิดามารดาหรือจากผู้อื่น เป็นตัวแปรอิสระ ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ (ดูตาราง 32) โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบแฟคทอเรียลสามทาง ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่แยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวม 6 ตัวแปร ตัวแปรละ 2 - 3 ระดับ รวมเป็นนักเรียน 13 ประเภท ผลปรากฏว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พฤติกรรมได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 11 กลุ่ม ยกเว้นกลุ่มนักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูง และกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พฤติกรรม ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากและใช้เหตุผลน้อย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏว่า ในกลุ่มรวม นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อยจะมีค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พฤติกรรม สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก ผลเช่นเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 11 จาก 13 กลุ่มย่อยที่ศึกษา ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พฤติกรรมในกลุ่มใดได้เลย

สำหรับตัวแปร ตัวอย่างการเล่พฤติกรรมจากบิดามารดา หรือจากผู้อื่น สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พฤติกรรมได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 9 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พฤติกรรม ระหว่างกลุ่มที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พฤติกรรมจากบิดามารดา และจากผู้อื่น ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏว่า ในกลุ่มรวม นักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พฤติกรรมจากบิดามารดา จะมีค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พฤติกรรม สูงกว่านักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พฤติกรรมจากผู้อื่น ผลเช่นเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 9 จาก 13 กลุ่มย่อยที่ศึกษา

นอกจากนี้ยังพบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ตัวอย่างการเล่พฤติกรรมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ส่งผลร่วมกันต่อปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พฤติกรรม ในกลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พฤติกรรม ของนักเรียน

ตาราง 32 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนแบบประเมินความใกล้ชิดกับยาเสพติด เมื่อพิจารณาความรายนามการอบรมเลี้ยงดูแบบโฮมสเตย์ โดยรวมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และตัวอย่างการเสพติดในครอบครัว ในกลุ่มรวม และกลุ่มแยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ			ดีเอฟ			ค่าเอฟ			ดีเอฟ		
	ผลคูณ	ความ	ผลคูณ	ผลคูณ	× ความ	× ความ	ผลคูณ	× ความ	× ความ	ผลคูณ	× ความ	× ความ
กลุ่มรวม	24.542*	<1	<1	1, 628	12.672*	1.234	1.337	<1	<1	1, 628	<1	<1
นักเรียนชาย	23.549*	<1	<1	1, 330	4.116*	4.207*	<1	<1	<1	1, 330	<1	<1
นักเรียนหญิง	6.164*	1.777	<1	1, 297	6.789*	<1	2.180	<1	<1	1, 297	<1	<1
ม.1	12.032*	1.544	<1	1, 311	5.752*	<1	1.198	<1	<1	1, 311	<1	<1
ม.3	8.715*	<1	<1	1, 316	8.978*	3.316	<1	<1	<1	1, 316	<1	<1
จิตอาสาสูง	8.342*	<1	<1	1, 285	14.681*	<1	1.083	<1	1.304	1, 285	<1	<1
จิตอาสาต่ำ	19.339*	<1	<1	1, 267	<1	2.163	<1	<1	<1	1, 267	<1	<1
ครอบครัวเล็ก	2.109	<1	<1	1, 256	3.389	1.198	1.627	<1	<1	1, 256	<1	<1
ครอบครัวปานกลาง	9.870*	1.062	<1	1, 184	2.872	<1	<1	<1	1.057	1, 184	<1	<1
ครอบครัวใหญ่	13.379*	1.115	<1	1, 184	7.630*	<1	<1	<1	<1	1, 184	<1	<1
อาศัยบิดามารดา	17.842*	<1	<1	1, 396	5.208*	<1	1.257	<1	<1	1, 396	<1	<1
อาศัยผู้อื่น	7.889*	1.892	1.970	1, 230	6.022*	<1	<1	<1	<1	1, 230	<1	<1

* หมายเหตุ: ค่าที่ระบุด้วย * หมายความว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ที่ถูกจำแนกตามตัวแปร ตัวอย่างการเล่พิต๑ เป็น 2 กลุ่ม และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล เป็น 2 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 111 ในภาคผนวก ค.) พบว่า นักเรียนชายที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พิตจากบิดามารดา ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย มีค่าเฉลี่ยประมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พิตมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่เห็นตัวอย่างการเล่พิตจากผู้อื่น ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก ส่วนนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พิตจากผู้อื่น และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย มีค่าเฉลี่ยประมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พิต มากเป็นอันดับรองลงมา ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พิตจากผู้อื่น และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก และแตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พิตจากบิดามารดาและได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก สำหรับนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พิตจากบิดามารดา และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก จะมีค่าเฉลี่ยประมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พิต มากเป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งแตกต่างในระดับที่พอรับได้จากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พิตจากผู้อื่น และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก สำหรับนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาถึงนั้น (ดูตาราง 112 ในภาคผนวก ค.) นักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พิตจากบิดามารดา และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก มีค่าเฉลี่ยประมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พิตมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พิตจากผู้อื่น และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก และนักเรียนที่เห็นตัวอย่างการเล่พิตจากผู้อื่น และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย จะมีค่าเฉลี่ยประมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พิตมากเป็นอันดับรองลงมา แตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างจากผู้อื่นและได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก ส่วนนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พิตจากบิดามารดา และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย มีค่าเฉลี่ยประมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พิตมากเป็นอันดับสุดท้าย แตกต่างในระดับที่พอรับได้ จากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พิตจากผู้อื่น และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก

ภูมิทัศน์งานการเล่พิตของเด็กดำนที่ล่อง - ปริมาณการช้กุงจากเพื่อน

ในการใช้ตัวแปร การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และตัวอย่างการเล่พิตจากบิดามารดาหรือจากผู้อื่น เป็นตัวแปรอิสระ เพื่ออธิบายความแปรปรวนของปริมาณการช้กุงจากเพื่อนในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย ซึ่งแยกประเภท

ตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม (ดูตาราง 33) ผลปรากฏว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณการชักจูงจากเพื่อนได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณการชักจูงจากเพื่อนระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก และใช้เหตุผลน้อย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏว่า ในกลุ่มรวม นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก จะได้คะแนนการปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ผลทำนองเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 6 ใน 13 กลุ่มย่อยที่ศึกษา สำหรับตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณการชักจูงของเพื่อนในกลุ่มใดได้เลย

ส่วนตัวแปรตัวอย่างการเล่ห์พิศฯ สามารถอธิบายความแปรปรวนของปริมาณการชักจูงจากเพื่อนได้ในกลุ่ม นักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง และกลุ่มที่บิดามีอาชีพต่ำ เพียง 2 กลุ่มเท่านั้น เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ระหว่างกลุ่มที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่ห์พิศจากบิดามารดา และจากผู้อื่น ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูงนั้น นักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่ห์พิศจากผู้อื่น จะได้คะแนนการปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากกว่านักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่ห์พิศจากบิดามารดา ส่วนในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำ ปรากฏผลตรงกันข้าม

นอกจากนี้พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวอย่างการเล่ห์พิศฯ กับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ส่งผลร่วมกันต่อปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ของกลุ่มนักเรียนที่จำแนกตามตัวแปร ตัวอย่างการเล่ห์พิศฯ เป็น 2 กลุ่ม และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล เป็น 2 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 113 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น นักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่ห์พิศจากบิดามารดา ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ได้คะแนนการปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนน้อยที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่ห์พิศจากบิดามารดา ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก

นอกจากนี้ยังพบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวอย่างการเล่ห์พิศฯ กับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ส่งผลร่วมกันต่อปริมาณการชักจูงจากเพื่อนในกลุ่มนักเรียนชายเพียงกลุ่มเดียว เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ของกลุ่มนักเรียนที่จำแนกตามตัวอย่างการเล่ห์พิศเป็น 2 กลุ่ม และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม เป็น 2 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 114 ในภาคผนวก ค.) ปรากฏว่าในกลุ่มนักเรียนชาย ไม่พบความแตกต่างในระดับที่ยอมรับได้ ในการเปรียบเทียบเช่นเดียวกันนี้

ตาราง 33 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปริมาณการบริโภคจากเพื่อน เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ทั้งการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และตัวอย่างการเลี้ยงดูในครอบครัว ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ		ดีเอฟ		ค่าเอฟ				ดีเอฟ	
	ค่าเอฟ		ดีเอฟ		ตัวอย่าง		ตัวอย่าง		ตัวอย่าง	
	เหตุผล	ควบคุม	เหตุผล	ควบคุม	การเลือก	การเลือก	การเลือก	การเลือก	การเลือก	การเลือก
กลุ่มรวม	5.600*	<1	<1	1, 628	<1	1.285	<1	1.033	1, 628	1, 628
นักเรียนชาย	2.150	<1	3.715	1, 330	<1	<1	4.468*	2.142	1, 330	1, 330
นักเรียนหญิง	4.346*	1.333	<1	1, 297	<1	3.646	1.971	<1	1, 297	1, 297
ม.1	<1	1.240	1.463	1, 311	1.363	1.130	<1	5.177*	1, 311	1, 311
ม.3	4.796*	<1	<1	1, 316	<1	<1	<1	<1	1, 316	1, 316
บิดาอาชีพสูง	2.529	1.436	1.421	1, 285	5.811*	<1	<1	<1	1, 285	1, 285
บิดาอาชีพต่ำ	4.365*	<1	<1	1, 267	5.834*	3.701	<1	2.820	1, 267	1, 267
บิดาที่มีการศึกษาสูง	1.601	<1	<1	1, 225	<1	1.919	<1	<1	1, 225	1, 225
บิดาที่มีการศึกษาต่ำ	6.650*	<1	3.006	1, 310	<1	<1	<1	3.707	1, 310	1, 310
ครอบครัวเล็ก	3.488	<1	<1	1, 256	<1	<1	<1	<1	1, 256	1, 256
ครอบครัวปานกลาง	<1	<1	<1	1, 184	<1	<1	<1	1.654	1, 184	1, 184
ครอบครัวใหญ่	4.896*	<1	<1	1, 184	<1	<1	1.680	<1	1, 184	1, 184
อาศัยบิดามารดา	9.852*	<1	<1	1, 396	1	<1	<1	1.037	1, 396	1, 396
อาศัยผู้อื่น	<1	<1	<1	1, 230	<1	4.759*	2.244	<1	1, 230	1, 230

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อนึ่ง พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัว ส่งผลร่วมกันต่อปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.1 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ของกลุ่มนักเรียนที่จำแนกตามตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัว ทีละ 2 กลุ่ม (ดูตาราง 115 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.1 นักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พฤติกรรมจากผู้อื่นได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก ควบคุมน้อย ได้คะแนนการปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พฤติกรรมจากผู้อื่น ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก ควบคุมมาก และแตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างจากผู้อื่น ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ควบคุมน้อย ส่วนนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พฤติกรรมจากบิดามารดา ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ควบคุมน้อย จะได้คะแนนการปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อน น้อยกว่ากลุ่มแรก ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พฤติกรรมจากผู้อื่น ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก ควบคุมมาก และแตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พฤติกรรมจากผู้อื่น ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ควบคุมน้อย

ภูมิทัศน์งานการเล่พฤติกรรมของเด็กดำนที่สาม - ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พฤติกรรม

ในการใช้ตัวแปรอิสระซึ่งได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และตัวอย่างการเล่พฤติกรรมจากบิดามารดาหรือจากผู้อื่น เพื่ออธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พฤติกรรม ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วย กลุ่มรวม และกลุ่มย่อย ซึ่งแยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม (ดูตาราง 34) ผลปรากฏว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พฤติกรรมได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 7 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พฤติกรรม ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก และใช้เหตุผลน้อย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏว่า ในกลุ่มรวม นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก จะมีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พฤติกรรม สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ผลเช่นเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 7 จาก 13 กลุ่มย่อยที่ศึกษา สำหรับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พฤติกรรมในกลุ่มใดทั้งสิ้น

ตาราง 34 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสียดูดเลือด การใช้ยาสูบ และการบริโภคแอลกอฮอล์
แบบควบคุม และตัวอย่างการเสียดูดในครอบครัว ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ			เอฟ			เอฟ		
	เหตุผล	ควบคุม	เหตุผล x ควบคุม	ตัวอย่าง	ตัวอย่าง x เหตุผล	ตัวอย่าง x ควบคุม	ตัวอย่าง x เหตุผล x ควบคุม	การเสียดูด	การเสียดูด
กลุ่มรวม	8.018*	<1	1.464	1, 628	4.763*	<1	<1	<1	1, 628
นักเรียนชาย	10.478*	2.205	4.087*	1, 330	7.853*	1.744	2.922	<1	1, 330
นักเรียนหญิง	<1	2.750	<1	1, 297	<1	<1	<1	1.514	1, 297
ม.1	6.564*	<1	1.727	1, 311	2.808	<1	1.856	<1	1, 311
ม.3	1.774	<1	<1	1, 316	1.934	<1	3.952*	<1	1, 316
บิดาอาชีพสูง	8.321*	3.653	<1	1, 285	4.124	<1	<1	<1	1, 285
บิดาอาชีพต่ำ	1.437	<1	1.551	1, 267	1.084	<1	<1	<1	1, 267
บิดาที่มีการศึกษาระดับสูง	5.671*	1.000	1.925	1, 225	6.079*	2.597	<1	2.718	1, 225
บิดาที่มีการศึกษาระดับต่ำ	3.501	<1	<1	1, 310	<1	<1	<1	4.526	1, 310
ครอบครัวเล็ก	7.502*	<1	<1	1, 256	6.004*	1.007	<1	<1	1, 256
ครอบครัวปานกลาง	1.282	<1	<1	1, 184	1.281	<1	<1	3.636	1, 184
ครอบครัวใหญ่	7.338*	<1	2.100	1, 184	<1	<1	<1	3.432	1, 184
อาศัยบิดามารดา	3.035	<1	1.225	1, 396	6.223*	<1	<1	<1	1, 396
อาศัยผู้อื่น	5.523*	<1	<1	1, 230	<1	1.503	1.397	<1	1, 230

* หมายความว่ามีความแตกต่าง .05

ส่วนตัวแปร ตัวอย่างการเสกติดฯ สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสกติดได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสกติดได้ในกลุ่มรวม ระหว่างกลุ่มที่ได้เห็นตัวอย่างการเสกติดจากปิตามารดาและจากผู้อื่นในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ ปรากฏว่าในกลุ่มรวม นักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเสกติดจากปิตามารดา มีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสกติด สูงกว่านักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเสกติดจากผู้อื่น ผลทำนองเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 5 จาก 13 กลุ่มย่อยที่ศึกษา

นอกจากนี้ยังพบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลกับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสกติด ในกลุ่มนักเรียนชาย เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสกติด ของนักเรียนที่แบ่งประเภทตามตัวแปร การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล เป็น 2 กลุ่ม และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม เป็น 2 กลุ่ม ที่ละคู่ (ดูตาราง 116 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่าในกลุ่มนักเรียนชาย นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ควบคุมน้อย มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสกติดน้อยที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก ควบคุมน้อย และแตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ควบคุมมาก และแตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก ควบคุมมาก

นอกจากนี้ยังพบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวอย่างการเสกติดฯ กับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.3 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสกติด ของนักเรียนที่ถูกจำแนกตามตัวแปร ตัวอย่างการเสกติดฯ เป็น 2 กลุ่ม และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม เป็น 2 กลุ่ม ที่ละคู่ (ดูตาราง 117 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.3 นักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเสกติดจากปิตามารดา และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสกติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเสกติดจากผู้อื่น ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย

อนึ่ง ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัว ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสกติด ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสกติด ของนักเรียนที่ถูกจำแนกตามตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัว ที่ละ 2 กลุ่ม (ดูตาราง 118 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่าง

การเล่พิตจากบิดามารดา ได้รับการอบรมแบบใช้เหตุผลมาก และควบคุมมาก มีความรู้เกี่ยวกับ
 ล่าเหตของการเล่พิตมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการ
 เล่พิตจากบิดามารดา ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ควบคุมมาก และแตกต่างอย่าง
 เด่นชัดจากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พิตจากผู้อื่น ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย
 ควบคุมน้อย

ภูมิทัศน์ทางการเล่พิตของเด็กดำนที่สี่ - ความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พิต

ในการอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พิต โดยใช้ตัวแปรการอบรม
 เลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และตัวอย่างการเล่พิตจากบิดามารดาหรือจาก
 ผู้อื่น เป็นตัวแปรอิสระ ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย ซึ่งแยก
 ประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม (ดูตาราง 35)
 ผลปรากฏว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับผลของ
 ยาเล่พิตได้ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 2 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำ และกลุ่มนักเรียนที่บิดามี
 ระดับการศึกษาสูง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พิต ระหว่างกลุ่มที่ได้รับ
 การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก และใช้เหตุผลน้อย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ปรากฏ
 ว่า ในกลุ่มรวม นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก มีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของ
 ยาเล่พิต สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ผลเช่นเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่ม
 นักเรียน 2 ใน 13 กลุ่มย่อยที่ศึกษา

ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับผลของ
 ยาเล่พิต ได้ในกลุ่มย่อยเพียง 2 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และกลุ่มนักเรียนจาก
 ครอบครัวขนาดกลาง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พิต ระหว่างกลุ่มที่
 ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก และควบคุมน้อย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผล
 ปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย
 มีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พิต สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก
 แต่ปรากฏผลตรงข้ามในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง ส่วนตัวแปรตัวอย่างการเล่พิตฯ ไม่
 สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พิตได้ในกลุ่มใดทั้งสิ้น

การเล่พติดจากบิดามารดา ได้รับการอบรมแบบใช้เหตุผลมาก และควบคุมมาก มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากบิดามารดา ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ควบคุมมาก และแตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากผู้อื่น ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ควบคุมน้อย

ภูมิทัศน์ทางการเล่พติดของเด็กดำนที่สี่ - ความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พติด

ในการอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พติด โดยใช้ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และตัวอย่างการเล่พติดจากบิดามารดาหรือจากผู้อื่น เป็นตัวแปรอิสระ ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย ซึ่งแยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม (ดูตาราง 35) ผลปรากฏว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พติดได้ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 2 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพค้า และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พติด ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก และใช้เหตุผลน้อย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ปรากฏว่า ในกลุ่มรวม นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก มีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พติด สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ผลเช่นเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 2 ใน 13 กลุ่มย่อยที่ศึกษา

ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พติด ได้ในกลุ่มย่อยเพียง 2 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พติด ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก และควบคุมน้อย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย มีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พติด สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก แต่ปรากฏผลตรงข้ามในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง ส่วนตัวแปรตัวอย่างการเล่พติดฯ ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พติดได้ในกลุ่มใดทั้งสิ้น

ตาราง 35 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความถี่เกี่ยวกับผลของการเสด็จ เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเสด็จแบบใช้เหตุผลกับการอบรมเสด็จแบบควบคุม และตัวอย่างการเสด็จในครอบครัว ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ		ดีเอฟ		ค่าเอฟ				ดีเอฟ
	เหตุผล	ควบคุม	เหตุผล	ควบคุม	ตัวอย่าง x ควบคุม	ตัวอย่าง x เหตุผล	ตัวอย่าง x ควบคุม x เหตุผล	การเสด็จ	
กลุ่มรวม	6.359*	<1	<1	1, 257	1,010	1,565	<1	<1	1, 257
นักเขียนย่อย	3.653	<1	<1	1, 135	1,160	1,105	<1	1,306	1, 135
นักเขียนหญิง	1.462	<1	<1	1, 121	1,691	<1	<1	2,634	1, 121
ม.1	3.765	<1	<1	1, 124	2,850	<1	<1	<1	1, 124
ม.3	1.882	<1	<1	1, 132	2,524	<1	<1	<1	1, 132
บิดาอาชีพสูง	<1	<1	2,888	1, 118	<1	<1	1,031	1,977	1, 118
บิดาอาชีพต่ำ	5.992*	<1	4,497*	1, 113	<1	2,917	1,178	<1	1, 113
บิดาที่มีการศึกษาสูง	3.968*	<1	<1	1, 100	<1	2,421	<1	1,907	1, 100
บิดาที่มีการศึกษาต่ำ	1.591	<1	<1	1, 122	<1	<1	1,222	1,331	1, 122
ครอบครัวเล็ก	2.813	6.583*	<1	1, 103	<1	<1	<1	2,949	1, 103
ครอบครัวปานกลาง	2.493	4.010*	<1	1, 78	<1	<1	2,801	4.087*	1, 78
ครอบครัวใหญ่	<1	<1	1,096	1, 73	<1	<1	<1	<1	1, 73
อาศัยบิดามารดา	2.871	<1	<1	1, 168	<1	3,807	<1	<1	1, 168
อาศัยผู้อื่น	3.676	<1	1,311	1, 88	<1	<1	<1	5.604*	1, 88

* ใช้นัยสำคัญที่ระดับ .05

นอกจากนี้ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลกับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพค้า เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ของนักเรียนที่ถูกจำแนกตามตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล เป็น 2 กลุ่ม และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม เป็น 2 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 119 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพค้า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากและควบคุมน้อย มีความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ควบคุมน้อย และแตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก ควบคุมมาก

อนึ่ง พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัว ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง และกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ของนักเรียนที่ถูกจำแนกตามตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัว ทีละ 2 กลุ่ม (ดูตาราง 120 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง นักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเสพติดจากผู้อื่น ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย และควบคุมมาก มีความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเสพติดจากผู้อื่น ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย และควบคุมน้อย และแตกต่างจากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเสพติดจากบิดามารดา ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย แต่ควบคุมมาก ส่วนนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเสพติดจากผู้อื่น ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก และควบคุมมาก จะมีความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด มากเป็นอันดับรองลงมา ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเสพติดจากผู้อื่น ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย และควบคุมน้อย และแตกต่างจากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเสพติดจากบิดามารดา ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย และควบคุมมาก

สำหรับในกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่นนั้น (ดูตาราง 121 ในภาคผนวก ค.) นักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเสพติดจากผู้อื่น ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก และควบคุมมาก มีความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเสพติดจากผู้อื่น ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย และควบคุมมาก

ภูมิทัศน์ทางการเล่พิติของเด็กด้นที่ห้ - ความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิติ

ในการพิจารณาความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิติ โดยใช้ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และตัวอย่างการเล่พิติจากบิดามารดาหรือจากผู้อื่น เป็นตัวแปรอิสระ ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย ซึ่งแยกประเภทตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม (ดูตาราง 36) ผลปรากฏว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิติได้ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ เพียงกลุ่มเดียว เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิติ ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก และใช้เหตุผลน้อย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย มีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิติสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก

ส่วนตัวแปร การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และตัวอย่างการเล่พิติจากบิดามารดาหรือจากผู้อื่น ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิติได้ในกลุ่มใดทั้งสิ้น

นอกจากนี้ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ตัวอย่างการเล่พิติฯ กับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ส่งผลร่วมกันต่อความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิติ ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิติ ของกลุ่มนักเรียนที่ถูกจำแนกตามตัวแปร ตัวอย่างการเล่พิติฯ เป็น 2 กลุ่ม และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเป็น 2 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 122 ในภาคผนวก ค.) ปรากฏว่า ไม่พบความแตกต่างในระดับที่ยอมรับได้ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิติ ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ

ตาราง 36 ผลการวิเคราะห์การแปรปรวนของคะแนนความถี่เกี่ยวกับตัวยาเสพติด เมื่อพิจารณาตามรายงานการชดเชยแบบใช้เหตุผล สำหรับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และตัวอย่างการสังเกตในครอบครัว ในกลุ่มรวม และกลุ่มที่แยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ			ดีเอฟ			ค่าเอฟ			ดีเอฟ		
	เหตุผล	ควบคุม	เหตุผล x ควบคุม	ตัวอย่าง	เหตุผล	ตัวอย่าง x ควบคุม	ตัวอย่าง	เหตุผล	ตัวอย่าง x ควบคุม	ตัวอย่าง	เหตุผล	x ควบคุม
				การสังเกต	การสังเกต	การสังเกต	การสังเกต	การสังเกต	การสังเกต	การสังเกต	การสังเกต	การสังเกต
กลุ่มรวม	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1
นักเรียนชาย	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1
นักเรียนหญิง	<1	<1	1.644	1.769	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1
ม.1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1
ม.3	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1
บิดาอาชีพสูง	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1
บิดาอาชีพต่ำ	1.304	<1	<1	1.460	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1
บิดามีการศึกษาสูง	1.086	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1
บิดามีการศึกษาต่ำ	4.290*	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1
ครอบครัวเล็ก	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1
ครอบครัวปานกลาง	<1	1.509	<1	2.450	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1
ครอบครัวใหญ่	<1	<1	1.021	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1
อาศัยบิดามารดา	1.603	<1	<1	1.112	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1
อาศัยผู้อื่น	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1

* ใช้นัยสำคัญที่ระดับ .05

ภูมิทัศน์งานการเล่พิตของเต็กตันที่หก - ทักนคิตต่อการเล่พิต

ในการอธิบายความแปรปรวนของทักนคิตต่อการเล่พิต โดยใช่วัฏการอบรมเล่ียงดูแบบ ใช่วุเหตุผล การอบรมเล่ียงดูแบบควบคุม และตัวอย่งการเล่พิตจากบิดามารดา เทียบกับผู้อื่น เป็นตัวแปรอิสระ ในกลุ่มนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ประกอบด้วยกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย ซึ่งแยกประเภท ตามลักษณะของนักเรียน และลักษณะของครอบครัว รวมเป็นกลุ่มย่อย 13 กลุ่ม (ดูตาราง 37) ผลปรากฏว่า การอบรมเล่ียงดูแบบใช่วุเหตุผล สามารถอธิบายความแปรปรวนของทักนคิตต่อการเล่พิต ได้ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยเพียง 2 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพค้า และกลุ่มนักเรียนจาก ครอบครัวขนาดใหญ่ เมื่อเปรียบเทียบบค่าเฉลี่ยของทักนคิตต่อการเล่พิต ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการอบรม เล่ียงดูแบบใช่วุเหตุผลมาก และใช่วุเหตุผลน้อย ในกลุ่มนักเรียนประเภทต่าง ๆ แล้ว ปรากฏว่าในกลุ่ม รวม นักเรียนที่ได้รับการอบรมเล่ียงดูแบบใช่วุเหตุผลมาก มีค่าเฉลี่ยทักนคิตต่อการเล่พิตในแง่ลบสูง กว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเล่ียงดูแบบใช่วุเหตุผลน้อย ผลทักนองเดียวกันนี้ปรากฏในกลุ่มนักเรียน 2 จาก 13 กลุ่มย่อยที่ศึกษา

ส่วนตัวแปร การอบรมเล่ียงดูแบบควบคุม และตัวอย่งการเล่พิตจากบิดามารดาหรือจากผู้อื่น ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของทักนคิตต่อการเล่พิตได้ในกลุ่มใดทั้งสิ้น

นอกจากนี้ยังพบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง การอบรมเล่ียงดูแบบใช่วุเหตุผลกับการอบรมเล่ียงดูแบบ ควบคุม ส่งผลร่วมกันต่อทักนคิตต่อการเล่พิตในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง เมื่อเปรียบเทียบบค่าเฉลี่ย ทักนคิตต่อการเล่พิตของนักเรียนที่ถูกจำแนกตามตัวแปร การอบรมเล่ียงดูแบบใช่วุเหตุผล เป็น 2 กลุ่ม และการอบรมเล่ียงดูแบบควบคุม เป็น 2 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 123 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง นักเรียนที่ได้รับการอบรมเล่ียงดูแบบใช่วุเหตุผลมาก และควบคุมน้อย มีค่าเฉลี่ยทักนคิตต่อการเล่พิตในแง่ลบมากที่สุด แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่ได้รับการอบรมเล่ียงดูแบบใช่วุเหตุผลน้อย และควบคุมน้อย

อนึ่ง ยังพบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัว ส่งผลร่วมกันต่อทักนคิตต่อการเล่พิต ในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.3 เมื่อเปรียบเทียบบค่าเฉลี่ย ทักนคิตต่อการเล่พิตของนักเรียนที่ถูกจำแนกตาม ตัวแปร ตัวอย่งการเล่พิตฯ เป็น 2 กลุ่ม การอบรมเล่ียงดูแบบใช่วุเหตุผลเป็น 2 กลุ่ม และการอบรมเล่ียงดูแบบควบคุม เป็น 2 กลุ่ม ทีละคู่ (ดูตาราง 124 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏว่า ในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.3 นักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่งการเล่พิตจากผู้อื่น ได้รับการอบรมเล่ียงดูแบบ ใช่วุเหตุผลมาก และควบคุมน้อย มีค่าเฉลี่ยทักนคิตต่อการเล่พิตในแง่ลบมากที่สุด แตกต่างอย่างมี

ตาราง 37 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทัศนคติต่อการเลือกตั้ง เมื่อพิจารณาตามรายงานการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล กับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และตัวอย่างการเลือกตั้งในครอบครัว ในกลุ่มรวม และกลุ่มแยกย่อยอีก 13 กลุ่ม

กลุ่ม	ค่าเอฟ			ดีเอฟ			ค่าเอฟ			ดีเอฟ
	เหตุผล	ควบคุม	เหตุผล x ควบคุม	ตัวอย่าง	ตัวอย่าง x เหตุผล	ตัวอย่าง x ควบคุม	ตัวอย่าง x เหตุผล x ควบคุม	การเลือกตั้ง	การเลือกตั้ง	
กลุ่มรวม	3.966*	<1	2.124	1, 257	<1	<1	<1	<1	<1	1, 257
นักเรียนชาย	3.583	<1	<1	1, 135	<1	<1	<1	<1	<1	1, 135
นักเรียนหญิง	<1	<1	1.160	1, 121	<1	<1	<1	<1	<1	1, 121
ม.1	<1	<1	<1	1, 124	<1	1.306	<1	<1	<1	1, 124
ม.3	3.095	<1	2.245	1, 132	<1	<1	<1	4.173*	<1	1, 132
บิดาอาชีพสูง	<1	<1	7.227*	1, 118	<1	<1	1.228	<1	<1	1, 118
บิดาอาชีพต่ำ	5.178	<1	<1	1, 113	<1	1.338	<1	<1	<1	1, 113
บิดามีการศึกษาลุ่ม	<1	<1	<1	1, 100	<1	<1	<1	<1	<1	1, 100
บิดามีการศึกษาค้ำ	2.167	<1	1.379	1, 122	<1	<1	<1	1.712	<1	1, 122
ครอบครัวเล็ก	<1	<1	<1	1, 103	2.099	<1	<1	<1	<1	1, 103
ครอบครัวปานกลาง	<1	1.240	<1	1, 78	<1	<1	<1	<1	<1	1, 78
ครอบครัวใหญ่	4.979*	<1	1.688	1, 73	1	<1	<1	2.761	<1	1, 73
อาศัยบิดามารดา	1.114	<1	3.563	1, 168	<1	<1	<1	<1	<1	1, 168
อาศัยผู้อื่น	3.376	<1	<1	1, 88	<1	<1	<1	<1	<1	1, 88

* วิกฤตการณ์ระดับ .05

นัยสำคัญทางสถิติ จากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากปิตามารดา ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก และควบคุมมาก และแตกต่างอย่างเด่นชัดจากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากปิตามารดา ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย แต่ควบคุมมาก และแตกต่างจากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากปิตามารดา ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย และควบคุมน้อย และแตกต่างจากนักเรียนที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากผู้อื่น ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย และควบคุมน้อย

บทที่ 4

การสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทที่ 3 ได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่อาจเป็นสาเหตุ และอาจเป็นผลภายในครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับการสร้างภูมิคุ้มกันด้านการเสพติดทั้ง 6 ด้านของนักเรียนชั้น ม.1 และ ม.3 ของโรงเรียนรัฐบาลสหศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 667 คน สำหรับบทนี้ในขั้นแรกจะได้สรุปและอภิปรายผล ตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ 5 สมมติฐาน นอกจากนั้นในการวิจัยนี้ยังมีการวิเคราะห์ข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่แยกย่อยตามลักษณะของเด็ก (ผู้ตอบ) และตามลักษณะภูมิหลังของครอบครัวด้วย ซึ่งให้ผลที่จะแยกชัดเจนยิ่งขึ้น ฉะนั้นจะได้สรุปและอภิปรายผล โดยเน้นตัวแปรที่ให้ผลอย่างเด่นชัดในการวิจัยนี้ อันจะเป็นแนวทางในการเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติและการวิจัยต่อไป

การสรุปและอภิปรายผลตามสมมติฐาน

สมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้มี 5 สมมติฐาน ปรากฏผลการสรุป และอภิปรายผลดังนี้

สมมติฐาน 1

สมมติฐาน 1.1 กล่าวว่า "เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและควบคุมน้อย มีภูมิคุ้มกันการเสพติด มากกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย และควบคุมมาก" สมมติฐาน 1.1 (ดูตาราง 38) คาดว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนกับการควบคุม จะส่งผลร่วมกันต่อภูมิคุ้มกันการเสพติดของเด็กทั้ง 6 ด้าน จากการวิเคราะห์คะแนนภูมิคุ้มกันการเสพติดทั้ง 6 ด้าน พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และการควบคุม ไม่ส่งผลร่วมกันต่อคะแนนภูมิคุ้มกันการเสพติดทั้ง 6 ด้านในกลุ่มรวม ฉะนั้นผลการวิจัยส่วนใหญ่ไม่สนับสนุนสมมติฐาน 1.1 จากการประมวลผลการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2528) ได้ข้อสรุปว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากจะใช้ได้ผลดีกับเด็กหญิง และเหมาะสมกับเด็กในระยะก่อนวัยรุ่น ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย เหมาะสมกับเด็กชาย และเหมาะสมกับผู้ที่อยู่ในระยะวัยรุ่นเป็นต้นไป การวิจัยครั้งนี้ศึกษากับนักเรียนที่มีอายุในระยะวัยรุ่นตอนต้นจนถึงวัยรุ่นตอนกลาง (11 - 16 ปี) อันเป็นวัยที่เหมาะสมที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย ซึ่งเป็นไปไม่ได้ เพราะกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ล้วนมีความแตกต่าง

ตาราง 38 สรุปผลตามสัมมัตฐาน ๕

ตัวแปรอิสระ	ภูมิทัศน์งานการเล่พิติด (ตัวแปรตาม)					
	1 ไกลชิดยา เล่พิติด	2 การช้กรุง จากเพื่อน	3 ล่าเหตุการ เล่พิติด	4 ผลของยา เล่พิติด	5 ความรู้ตัวยา เล่พิติด	6 ทัศนคติต่อ การเล่พิติด
1.1						
รัก x ควบคุม	-	-	-	-	-	-
รัก x ควบคุม x ฐานะ	บิดา กค. สูง	-	ครอบครัว ขนาดกลาง	ม.1	นร.หญิง*	-
1.2						
เหตุผล x ลงโทษ	-	อาศัยผู้อื่น	กลุ่มรวม* อาศัยผู้อื่น*	-	ครอบครัว ขนาดกลาง	-
เหตุผล x ลงโทษ x ฐานะ	บิดา กค. สูง	-	นร.หญิง ม.1	-	-	-

* สันนิษฐานสัมมัตฐาน

กันตามลักษณะของครอบครัว (อาชีพ ระดับการศึกษา ระดับเศรษฐกิจ ขนาดครอบครัว ที่พักอาศัย) และแตกต่างตามลักษณะของเด็ก (เพศ ชั้นเรียน) เพราะฉะนั้นการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมจึงแตกต่างกันไปตามตัวแปรเหล่านั้น ดังนั้นผลการวิจัยส่วนนี้จึงไม่พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก สันนิษฐานและแบบควบคุม ส่งผลร่วมกันต่อภูมิทัศน์งานการเล่พิติดทั้ง 6 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น

อย่างไรก็ตามเมื่อเพิ่มตัวแปรระดับเศรษฐกิจแล้ว พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันนิษฐาน กับการควบคุมกับระดับเศรษฐกิจ ส่งผลร่วมกันต่อคะแนนความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิติด ซึ่งเป็นภูมิทัศน์งานการเล่พิติดเพียงด้านเดียวเฉพาะในกลุ่มนักเรียนหญิง (ดูตาราง 21 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏอย่างเชื่อมั่นได้ว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันนิษฐานมาก และควบคุมน้อยมีปริมาณความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิติดมากกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันนิษฐานน้อยและควบคุมมาก ผลนี้พบเฉพาะในกลุ่มเด็กหญิงที่มาจากครอบครัวฐานะสูง ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงสันนิษฐานสัมมัตฐาน 1.1

การที่เพิ่มตัวแปรระดับเศรษฐกิจหรือฐานะของครอบครัว ในสมมติฐานนี้ เพราะฐานะของครอบครัว นอกจากจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่างในการอบรมเลี้ยงดูเด็กแล้ว (Secord & Backman, 1958) ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวยังมีความสำคัญในการช่วยเพิ่มหรือลดความเร็วของการพัฒนาจริยธรรมของเยาวชนอีกด้วย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจณปจฉิก 2520 : 18 อ้างจาก Kay, 1975) ผลการวิจัยส่วนนี้พบว่าฐานะของครอบครัว มีส่วนร่วมทำนายคะแนนภูมิปัญญาการเล่พิติของเด็กรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิติ

สมมติฐาน 1.2 กล่าวว่า "เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากและลงโทษทางจิต ภูมิปัญญาการเล่พิติมากกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อยและลงโทษทางกาย" (ดูตาราง 38) สมมติฐานนี้คาดว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลกับการลงโทษจะส่งผลร่วมกันต่อภูมิปัญญาการเล่พิติของเด็กรู้ทั้ง 6 ด้าน จากการวิเคราะห์ภูมิปัญญาการเล่พิติทั้ง 6 ด้าน พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลกับการลงโทษ ส่งผลส่วนกันต่อคะแนนภูมิปัญญาการเล่พิติอย่างเด่นชัดเพียงด้านเดียวเท่านั้น คือ ภูมิปัญญาการเล่พิติด้านความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พิติ ซึ่งพบผลที่สนับสนุนสมมติฐาน 1.2 ในกลุ่มตัวอย่างรวม และกลุ่มย่อยอีก 1 กลุ่ม (ดูตาราง 39 และ 43 ในภาคผนวก ค.) พบว่าทั้งในกลุ่มตัวอย่างรวมและกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่นนั้น ปรากฏผลอย่างเด่นชัดว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากและลงโทษทางจิต มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พิติ มากกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อยลงโทษทางกาย ผลการวิจัยนี้จึงสนับสนุนสมมติฐาน 1.2

สรุปได้ว่า สมมติฐาน 1 ทั้งสองส่วนได้รับการสนับสนุนจากข้อมูลบางส่วนในการวิจัยนี้ โดยสมมติฐาน 1.2 ได้รับการสนับสนุนอย่างชัดเจนกว่าสมมติฐาน 1.1

สมมติฐาน 2

สมมติฐาน 2.1 กล่าวว่า "เด็กที่ได้รับการรู้จากบิดามารดาเกี่ยวกับยาเล่พิติมาก และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก จะมีภูมิปัญญาเล่พิติมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอีก 3 กลุ่ม" สมมติฐาน 2.1 (ดูตาราง 39) คาดว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กที่ได้รับการรู้เกี่ยวกับยาเล่พิติจากบิดามารดาและได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก จะส่งผลร่วมกันต่อภูมิปัญญาการเล่พิติทั้ง 6 ด้าน จากการวิเคราะห์คะแนนภูมิปัญญาการเล่พิติทั้ง 6 ด้านดังกล่าว พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับยาเล่พิติที่เด็กได้รับจากบิดามารดากับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน

ตาราง 39 สรุปผลตามสัมมตฐาน 2

ตัวแปรอิสระ	ภูมิทัศน์ทางการเสพติด (ตัวแปรตาม)					
	1 ใกล้ชิดยา เสพติด	2 การชักจูง จากเพื่อน	3 สาเหตุการ เสพติด	4 ผลของยา เสพติด	5 ความรู้ตัว ยาเสพติด	6 ทัศนคติต่อ การเสพติด
2.1 รัก×ความรู้จากบิดา มารดา	ม.1 บิดาอาชีพสูง	- -	กลุ่มรวม ย่อย 10 กลุ่ม	กลุ่มรวม* อาศัยบิดามารดา*	ม.1 อาศัยผู้อื่น	-
2.2 ทัศนคติต่อสื่อมวลชน ×ความรู้จากบิดา มารดา	-	-	-	ม.1	-	-
ทัศนคติต่อสื่อมวลชน ×รัก×ความรู้จาก บิดามารดา	-	-	-	กลุ่มรวม บิดา กศ.สูง*	นร.หญิง	-

* สันนิษฐานสัมมตฐาน

ส่งผลร่วมกันต่อคะแนนความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ในกลุ่มตัวอย่างรวม และกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา (ดูตาราง 75 และ 77 ในภาคผนวกฯ) ซึ่งปรากฏผลอย่างชัดเจนว่า เด็กที่ได้รับความรู้จากบิดามารดาเกี่ยวกับยาเสพติดมาก และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนสนมมาก มีปริมาณความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดมากกว่า เด็กที่ได้รับความรู้จากผู้อื่นเกี่ยวกับยาเสพติด และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสันทนสนมน้อย ผลการวิจัยนี้จึงสนับสนุนสัมมตฐาน

2.1 การที่เด็กได้รับความรู้จากบิดามารดาเกี่ยวกับยาเสพติดมาก และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก

สนับสนุนมาก แสดงว่าเด็กเหล่านี้มีความสัมพันธ์อันดีกับครอบครัว โดยมีความรักความเอาใจใส่เป็นรากฐาน อันจะเป็นภูมิคุ้มกันการติดยาเสพติดของเยาวชนในโอกาสต่อไป ผลการวิจัยส่วนนี้จึงสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสรีน ปุณณะหิตานนท์ (2517) ที่พบว่าผู้ที่ใช้ยาเสพติดมักเป็นผู้ที่มาจากครอบครัวที่เป็นระเบียบเรียบร้อย และรักใคร่กลมเกลียวกัน

สมมติฐาน 2.2 กล่าวว่า "เด็กที่มีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมเด็กเกี่ยวกับสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และติดตามหาความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดมาก เป็นผู้มีภูมิต้านทานการเสพติดมากกว่าเด็กในกลุ่มเปรียบเทียบกับอีก 3 กลุ่ม" ในทำนองเดียวกัน สมมติฐานนี้ก็คาดว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กที่มีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง กับความรู้ที่เด็กได้รับจากติดตามหาเกี่ยวกับยาเสพติดมาก จะส่งผลร่วมกันต่อภูมิต้านทานการเสพติดทั้ง 6 ด้าน จากการวิเคราะห์คะแนนภูมิต้านทานการเสพติดทั้ง 6 ด้าน พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง กับความรู้ที่เด็กได้รับจากติดตามหาเกี่ยวกับยาเสพติด ไม่ส่งผลร่วมกันต่อคะแนนภูมิต้านทานการเสพติดทั้ง 6 ด้านในกลุ่มรวม แต่เมื่อเพิ่มตัวแปร การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนอีกหนึ่งตัวแปรแล้ว พบว่าตัวแปรอิสระทั้งสามนี้ ส่งผลร่วมกันต่อคะแนนความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด เฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูงเท่านั้น (ดูตาราง 81 ในภาคผนวก ค.) ผลปรากฏอย่างเชื่อมั่นได้ว่า เด็กที่มีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครองและติดตามหาความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดมาก และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก มีปริมาณความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดมากกว่าเด็กที่มีทัศนคติที่ด้อย ต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากผู้อื่น และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย ผลการวิจัยนี้จึงสนับสนุนสมมติฐาน 2.2 การที่ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนกับการที่เด็กได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดาหรือจากผู้อื่น ไม่ส่งผลร่วมกันต่อภูมิต้านทานการเสพติดชนิดใดทั้งสิ้น ทั้งนี้สันนิษฐานได้ว่าทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ซึ่งแสดงถึงคุณภาพทางจิตใจของเด็กอาจยังไม่มากพอ และบิดามารดาอาจให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่บุตรยังไม่เพียงพอ จึงทำให้ปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองไม่ส่งผลร่วมกันอย่างเด่นชัดต่อคะแนนภูมิต้านทานการเสพติดของเด็ก แต่เมื่อเพิ่มตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน กลับปรากฏว่า ตัวแปรที่เพิ่มนี้ ส่งผลร่วมกันกับตัวแปรทั้งสองดังกล่าว ต่อคะแนนความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง ทั้งนี้ย่อมแสดงให้เห็นว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน เป็นตัวแปรสำคัญยิ่งในการสร้างภูมิต้านทานการเสพติดให้แก่เด็ก เพราะผลการวิจัยต่าง ๆ ที่ศึกษากับผู้

ผู้ติดยาเสพติด เช่น พรทิพย์ จิตธรรม (2516) สุชาติ บัณฑิตกุล (2519) นายแพทย์ฝน
แสงถึงแก้ว และคณะ (2524) นพพร พานิชสุข (2522) ล้วนพบว่าผู้ติดยาเสพติดมักมาจาก
ครอบครัวที่ขาดความรักความอบอุ่น ส่วน แคนเดล และคณะ (Kaplan & Martin, 1984 อ้างจาก
Kandel et al, 1978) ได้ตั้งข้อสังเกตว่าการที่พ่อแม่ขาดความใกล้ชิดกับลูก จะเป็นตัวทำนาย
ที่สำคัญอย่างยิ่งว่าลูกจะหันไปหายาเสพติด

สรุปได้ว่า สัมมติฐาน 2.1 ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูลในการวิจัยอย่างชัดเจนกว่า
สัมมติฐาน 2.2

สัมมติฐาน 3 สัมมติฐาน 3 กล่าวว่า "เด็กที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา และมีทัศนคติที่ดีมาก
ต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง จะมีภูมิต้านทานการเสพติด มากกว่าเด็กที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับ
บิดามารดา และมีทัศนคติที่น้อยต่อการควบคุมเด็กเกี่ยวกับสื่อมวลชนของผู้ปกครอง"

ตาราง 40 สรุปผลตามสัมมติฐาน 3

ตัวแปรอิสระ	ภูมิต้านทานการเสพติด (ตัวแปรตาม)					
	ใกล้ชิดยาเสพติด	การชักจูงจากเพื่อน	สาเหตุการเสพติด	ผลของยาเสพติด	ความรู้ตัวยาเสพติด	ทัศนคติต่อการเสพติด
อาศัยบิดา×ทัศนคติต่อมารดา	ครอบครัวเล็ก*	นร.หญิง	-	-	ครอบครัวขนาดกลาง	-
ชั้นเรียน×อาศัยบิดามารดา×ทัศนคติต่อ	นร.ชาย*	-	นร.ชาย* บิดาอาชีพต่ำ*	-	-	-

* สนับสนุนสัมมติฐาน

สัมมติฐาน 3 (ตาราง 40) คาดว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กที่อาศัยอยู่กับบิดามารดาและทัศนคติ
ของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง จะส่งผลร่วมกันต่อภูมิต้านทานการเสพติดของเด็กทั้ง 6 ด้าน
จากการวิเคราะห์คะแนนภูมิต้านทานการเสพติดทั้ง 6 ด้าน ปรากฏว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กที่อาศัยอยู่กับ

บิดามารดากับทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ส่งผลร่วมกันต่อภูมิทัศน์ทางการเล่นติดเพียงด้านเดียวคือ ปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กจากครอบครัวขนาดเล็ก (ดูตาราง 92 ในภาคผนวก ค.) ซึ่งผลปรากฏอย่างเด่นชัดว่า เด็กที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา และมีทัศนคติที่ตึงตื่อการควบคุมเด็กเกี่ยวกับสื่อมวลชน จะมีปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดน้อยกว่าเด็กที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น และมีทัศนคติที่ตึงตื่อการควบคุมเด็กเกี่ยวกับสื่อมวลชน มีผลการวิจัยอื่นๆ ซึ่งพบว่าเด็กที่อาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือกับผู้อื่น เป็นตัวทำนายสำคัญในการที่เด็กจะมีประสบการณ์กับยาเสพติดให้โทษ เช่น ซาร์โก และคณะ (Zarco and Associates, 1971 - 1972) พบว่า นักศึกษาฟิลิปปินส์ที่อาศัยอยู่กับบิดามารดามีปัญหาการใช้ยาเสพติดน้อยกว่านักศึกษาที่อยู่ตามหอพัก หรืออยู่ตามบ้านเช่า หรืออาศัยอยู่กับบุคคลอื่น และผลการวิจัยนี้ก็สอดคล้องกับการสำรวจเบื้องต้นของ เสรีน ปุณณะหิตตานนท์ (2517) ที่พบว่า นักเรียนและนักศึกษาที่ใช้ยาเสพติดมักไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดา จากผลการวิจัยดังกล่าวพอสรุปได้ว่า เด็กที่อาศัยอยู่กับบิดามารดาจะติดยาเสพติดน้อยกว่าเด็กที่อาศัยอยู่กับผู้อื่นหรือไม่ได้อยู่กับบิดามารดา สำหรับผลการวิจัยส่วนนี้นอกจากจะมีตัวแปร เด็กอาศัยอยู่กับบิดามารดา หรือกับผู้อื่นแล้ว ยังมีตัวแปรทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครองมาร่วมปฏิสัมพันธ์ด้วย ผลการวิจัยของ ดวงเดือน พันธมนาวิน และคณะ (2529) เกี่ยวกับการควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัว กับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย พบว่าทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง เป็นตัวทำนายจิตลักษณะ 3 ประการได้ดีที่สุด คือ ลักษณะมุ่งอนาคต ความเชื่ออำนาจภายในตน และการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม การที่เด็กอาศัยอยู่กับบิดามารดา ย่อมเป็นภูมิคุ้มกันไม่ให้เด็กไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้ทางหนึ่ง ดังผลการวิจัยที่กล่าวอ้างมาแล้ว สำหรับในส่วนของการวิจัยนี้ยังพบว่าเด็กมีทัศนคติที่ตึงตื่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ซึ่งเป็นตัวแปรที่จะเป็นแรงเสริมให้เด็กมีภูมิทัศน์ทางการเล่นติดเพิ่มมากขึ้นนอกเหนือจากการที่เด็กอาศัยอยู่กับบิดามารดา กล่าวคือ ปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรทั้ง 2 ส่งผลร่วมกัน ทำให้เด็กในครอบครัวขนาดเล็กห่างไกลจากยาเสพติดมาก (มีปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดน้อย)

การวิจัยส่วนนี้ได้เพิ่มตัวแปรชั้นเรียนอีกตัวแปรหนึ่ง เพราะผู้วิจัยคาดว่า นักเรียนชั้น ม.3 ซึ่งอยู่ในโรงเรียนนานกว่านักเรียนชั้น ม.1 อาจได้รับอิทธิพลของการเรียนและอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนมากกว่านักเรียนชั้น ม.1 และอิทธิพลเหล่านั้นอาจลบล้างอิทธิพลทางบ้านไปบ้างก็ได้ ซึ่งเมื่อเพิ่มตัวแปรชั้นเรียนอีกตัวแปรหนึ่งก็พบว่า ปฏิสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งสามนี้ ส่งผลร่วมกันต่อภูมิทัศน์ทางการเล่นติด 2 ด้าน สำหรับด้านแรกคือ ปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด ซึ่งปรากฏผลที่สนับสนุนสมมติฐาน 3 ในกลุ่มนักเรียนชาย (ดูตาราง 93 ในภาคผนวก ค.) ทั้งนี้ปรากฏผลอย่างเด่นชัดว่า เด็กที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา

และมีทัศนคติที่ตมมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง มีปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดน้อยกว่า เด็กที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น และมีทัศนคติที่ตมน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ผลการวิจัยนี้พบเฉพาะในกลุ่ม นักเรียนชายชั้น ม.1 เท่านั้น

ส่วนภูมิทัศน์งานอีกด้านหนึ่งคือ ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด ซึ่งพบผลที่สนับสนุน สมมติฐาน 3 ในกลุ่มนักเรียนชายและกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพค้า สำหรับในกลุ่มนักเรียนชาย (ดูตาราง 96 ในภาคผนวก ค.) พบว่า เด็กที่อาศัยอยู่กับบิดามารดาและมีทัศนคติที่ตมมากต่อการ ควบคุมเด็กเกี่ยวกับสื่อมวลชนฯ มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด มากกว่าเด็กที่อาศัยอยู่กับ ผู้อื่น และมีทัศนคติที่ตมน้อยต่อการควบคุมเด็กเกี่ยวกับสื่อมวลชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลนี้พบทั้งใน กลุ่มนักเรียนชายชั้น ม.1 และ ม.3 สำหรับในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพค้านั้น (ดูตาราง 97 ใน ภาคผนวก ค.) ปรากฏผลอย่างเด่นชัดเหมือนกันคือ เด็กที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา และมีทัศนคติ ที่ตมมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด มากกว่าเด็กที่อาศัยอยู่กับ ผู้อื่น และมีทัศนคติที่ตมน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ แต่ผลนี้พบเฉพาะในกลุ่มนักเรียนชั้น ม.3 เท่านั้น

สรุปได้ว่า สมมติฐาน 3 ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูลบางส่วนในการวิจัยนี้ โดยเฉพาะ จากกลุ่มนักเรียนชายชั้น ม.1

สมมติฐาน 4 สมมติฐาน 4 กล่าวว่า "เด็กที่บิดามีระดับการศึกษาสูงและมีตัวอย่างการ เสพติดนอกครอบครัว เป็นผู้มีภูมิทัศน์งานการเสพติดมากกว่าเด็กในกลุ่มที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ และมีตัวอย่างการเสพติดในครอบครัว"

ตาราง 41 สรุปผลตามสัมมัตฐาน 4

ตัวแปรอิสระ	ภูมิฐานทานการเล่พติด (ตัวแปรตาม)					
	1 ไกลฮัดยา เล่พติด	2 การชกฐง จากเพือน	3 ล่าเหตุการ เล่พติด	4 ผลของยา เล่พติด	5 ความรู้ตัวยา เล่พติด	6 หัดคณคิตต่อ การเล่พติด
กค.ปิตา×ตัวอย่าง เล่พติด	ครอบครว* ขนาดกลาง	-	ครอบครว ขนาดเล็ก	-	-	-
กค.ปิตา×ตัวอย่าง เล่พติด×หัดคณคิต สม่ย.	-	นร.ช่าย	นร.ช่าย ครอบครว ขนาดกลาง อากัยบิตา มารดา	-	ม.1	-

* สม่ย. สม่ย. สม่ย. สม่ย.

สัมมัตฐาน 4 (ตาราง 41) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบิดากับตัวอย่างการเล่พติด จะส่งผลร่วมกันต่อภูมิฐานทานการเล่พติดของเด็กทั้ง 6 ด้าน จากการวิเคราะห์คะแนนภูมิฐานทานการเล่พติดทั้ง 6 ด้าน ปรากฏว่า ปฏิสัมพันธ์ของระดับการศึกษาของบิดา กับตัวอย่างการเล่พติด ส่งผลร่วมกันต่อภูมิฐานทานการเล่พติดของเด็กเพียงด้านเดียว คือ ปริมาณความไกลฮัดกับยาเล่พติด ซึ่งพบผลที่สม่ย. สม่ย. สม่ย. สม่ย. 4 ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครวขนาดกลางเพียงกลุ่มเดียว (ตาราง 103 ในภาคผนวก ค.) ซึ่งปรากฏผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติว่า เด็กที่บิดามีระดับการศึกษาสูง ได้เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากผู้อื่นหรือนอกครอบครว มีปริมาณความไกลฮัดกับยาเล่พติดน้อยกว่า เด็กที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ ได้เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากบิดามารดาหรือในครอบครว

การวิจัยส่วนนี้ได้เพิ่มตัวแปรหัดคณคิตของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง เพราะมีผลงานวิจัยของ ดวงเดือน พันธมนาวิน และคณะ (2529) ซึ่งพบว่าหัดคณคิตของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ เป็นตัวทำนายจิตลักษณะ 3 ประการได้ดีที่สุดคือ ลักษณะมุ่งอนาคต ความเชื่อ—อำนาจภายในตน และการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ดังนั้นจึงอาจคาดได้ว่า หากเด็กมีหัดคณคิตที่ตมมากต่อการ

ควบคุมสื่อมวลชนฯ แล้ว นำจะส่งผลร่วมกับตัวแปรอีกสองตัวแปรคือ ระดับการศึกษาของบิดา และ ตัวอย่างการเล่พติดจากนอกรอบครัว ต่อภูมิด้ำนทำนการเล่พติดของเด็ท แต่ปรากฏว่า ไม่พบ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งสาม ส่งผลร่วมกันต่อภูมิด้ำนทำนการเล่พติดชนิดใดทั้งล้น ทั้งนี้อาจ เนื่องมาจากลำเหตุหลยประการ เช่น อิทธิพลจากการเรียนอยู่ในโรงเรียนหลยปี อาจลบล้าง อิทธิพลท่งบ้านลงไปบ้าง นอกจากนี้ตัวอย่างการเล่พติดจากบิดามารดา แม้จะเป็นการลู่บหุหรือ คัมลู่รา หรือการใช้ย่ำบ่ำดท่งจิตก็ตาม ล้วนมีความสัมพันธ์กับการใช้ย่ำเล่พติดของวัยรุ่นทั้งล้น ดังปรากฏในผลงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศทั้งล้น เช่น นายแพทย์ ฝน แล่งสิงแก้ว และคณะ (2529) พบว่านักเรียนที่ติดย่ำเล่พติดให้โทษส่วนใหญ๋ มีบิดามารดาที่ลู่บหุหรือ คัมลู่รา นอกจากนี้ ยังพบว่า นักเรียนที่ติดย่ำเล่พติดส่วนมกมกติดบหุหรือมกก่อน ล่งงานวิจัยของ เล่ริน ปุณณะหิตานนท์ (2517) ก็พบว่า บิดาที่ใช้ย่ำเล่พติดผิดกฎหมาย ไม่ว่าในอดีหรือปัจจุบัน มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด กับการใช้ย่ำเล่พติดของนักเรียน และเยวชน ล่งน ไฟน์สไตน์ (Feinstein, 1978) พบว่า การใช้ย่ำของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง มีความสัมพันธ์อย่างเด่นชัดกับการใช้ย่ำของผู้ปกครอง กล่าวคือ ผู้ปกครองของนักศึกษที่ใช้ย่ำเล่พติดชนิดใด นักศึกษาก็มีแนวโน้มที่จะใช้ย่ำเล่พติดชนิดนั้น สำหรับตัวแปร หักค่นคิดของเด็ทต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ อาจเป็นไปด้ว่า เด็ทมีหักค่นคิดไม่ดีพอต่อการควบคุมสื่อมวลชน ของผู้ปกครอง ผลการวิจัยส่วนนี้จึงไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งสาม ส่งผลร่วมต่อภูมิด้ำนทำน การเล่พติดชนิดใดทั้งล้น

ลู่รูป ล่มมตฐำน 4 ด้รับการล่นบล่นนจากข้อมูลเพียงบางล่งนในการวิจัยนี้ โดยเฉพาะจาก กลุ่มนักเรียนที่มำจากครอบครัวขนาดกล่งเท่นั้น

ล่มมตฐำน 5 ล่มมตฐำน 5 กล่าวว่ำ "เด็ทที่มีตัวอย่างการเล่พติดนอกรอบครัว และด้รับการ อบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมก จะมภูมิด้ำนทำนการเล่พติดมกกว่ำ เด็ทที่มีตัวอย่างการเล่พติดใน ครอบครัว และด้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย"

ตาราง 42 สรุปผลตามสัมมตฐาน 5

ตัวแปรอิสระ	ภูมิตำานทานการเล่พติด (ตัวแปรตาม)					
	1 ไกลฮิตยา เล่พติด	2 การฮักสูง จากเพือน	3 ล่ำเหตุการ เล่พติด	4 ผลของยา เล่พติด	5 ความรู้ตัวยา เล่พติด	6 ทักันคติด่อ การเล่พติด
ตัวอย่าง * เหตุผล เล่พติด	นร.ชาย * บิดา กค. สูง	อาศัยผู้อื่น	-	-	-	-
ตัวอย่าง เล่พติด x เหตุผล x ควบคุม	-	ม.1	บิดา กค. ต่ำ	ครอบครัว ขนาดกลาง อาศัยผู้อื่น	-	ม.3*

* สำนับสำนุณสัมมตฐาน

สัมมตฐาน 5 (ตาราง 42) คาดว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวอย่างการเล่พติด กับการอบรม
เลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลจะส่งผลร่วมกันต่อภูมิตำานทานการเล่พติดทั้ง 6 ด้าน จากการวิเคราะห์คะแนน
ภูมิตำานทานการเล่พติดดังกล่าว ปรากฏว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวอย่างการเล่พติดกับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
ใช้เหตุผล ส่งผลร่วมกันต่อคะแนนภูมิตำานทานการเล่พติดเพียงด้านเดียวคือ ปริมาณความไกลฮิตกับ
ยาเล่พติด ซึ่งพบผลที่สำนับสำนุณสัมมตฐาน 5 ในกลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการ
ศึกษาสูง (ตาราง 111 และ 112 ในภาคผนวก ค.) ซึ่งปรากฏผลอย่างเชื่อมั่นได้ว่าเด็กที่ได้เห็น
ตัวอย่างการเล่พติดจากผู้อื่นหรือนอกครอบครัวและได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก มีปริมาณ
ความไกลฮิตกับยาเล่พติดน้อยกว่าเด็กที่ได้เห็นตัวอย่างการเล่พติดจากบิดามารดาหรือในครอบครัวและ
ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย

การวิจัยส่วนนี้ได้เพิ่มตัวแปร การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม อีกหนึ่งตัวแปร เพราะคาดว่า
การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ย่อมมีผลต่อการควบคุมเด็กไม่ให้มีประล่บการณั้เกี่ยวกับยาเล่พติดให้โทษ
ได้ ทั้งนี้ได้หมายความว่าผู้ปกครองจะควบคุมเด็กมากไปหรือน้อยไป ผลปรากฏว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง
ตัวแปรอิสระทั้งสามคือ ตัวอย่างการเล่พติด กับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล กับการอบรมเลี้ยงดู
แบบควบคุม ส่งผลร่วมกันต่อ ภูมิตำานทานการเล่พติดเพียงด้านเดียว คือ ทักันคติด่อการเล่พติด ในกลุ่ม

นักเรียนชั้น ม.3 (ดูตาราง 124 ในภาคผนวก ค.) โดยปรากฏผลอย่างเชื่อมั่นได้ว่า เด็กที่เห็นตัวอย่างการเล่พติดนอกรอบครัวหรือจากผู้อื่น ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก และควบคุมน้อย มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเล่พติด มากกว่าเด็กที่เห็นตัวอย่างการเล่พติดในครอบครัวหรือจากบิดามารดา ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อยและควบคุมมาก

สรุป สัมมติฐาน 5 ได้รับการสนับสนุนจากข้อมูลบางส่วนในการวิจัยนี้ จากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง และกลุ่มนักเรียนชั้น ม.3

การสรุปและอภิปรายผลตามตัวแปร 3 ชุด

จากการสรุปและอภิปรายผลตามสัมมติฐานที่กล่าวมาแล้วข้างต้น พบว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลบางส่วนในการวิจัยนี้ สนับสนุนสัมมติฐานทั้ง 5 สัมมติฐาน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการสนับสนุนสัมมติฐานเฉพาะในกลุ่มย่อยบางประเภทเท่านั้น และการวิจัยนี้ยังพบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางครอบครัวบางตัว ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ ส่งผลร่วมกันต่อภูมิต้านทานการเล่พติดของเด็กในบางด้าน และก็พบว่าตัวแปรอิสระดังกล่าวสามารถอธิบายความแปรปรวนของภูมิต้านทานการเล่พติดหลายด้านเป็นเอกเทศจากกัน อย่างเชื่อมั่นได้ เพราะฉะนั้นในตอนต่อไป จะได้ประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทำการสรุปและอภิปรายผล โดยแบ่งตัวแปรตามการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ชุด คือ ปัจจัยทางครอบครัวซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ มี 14 ตัวแปร ตัวแปรตามคือ ภูมิต้านทานการเล่พติดของเด็ก 6 ตัวแปร และตัวแปรที่แบ่งประเภทกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะของเด็ก ลักษณะของผู้ปกครองและของครอบครัว 13 ตัวแปร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลได้พบว่า ตัวแปรในแต่ละชุดนั้นมีบทบาทแตกต่างกัน ในส่วนนี้จึงจะนำตัวแปรแต่ละชุดที่ให้ผลเด่นชัดกว่าตัวแปรอื่น ๆ ในชุดเดียวกันมาสรุป และอภิปรายผล อันจะเป็นแนวทางในการเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติและการวิจัยต่อไป

ในการสรุปและอภิปรายผลในส่วนนี้ จะได้จัดประเภทของปัจจัยทางครอบครัว และภูมิต้านทานการเล่พติดของเด็กออกเป็นด้านต่าง ๆ เพื่อให้เห็นผลของตัวแปรในแต่ละชุดเด่นชัดยิ่งขึ้น ดังต่อไปนี้

ปัจจัยทางครอบครัว แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ

ก. การอบรมเลี้ยงดูทั่วไป ประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดู 4 แบบคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย

ข. การอบรมเลี้ยงดูเฉพาะเรื่องการเล่พิติด ประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับยาเล่พิติดที่เด็กได้รับจากครอบครัว และตัวอย่างการเล่พิติดจากครอบครัว

ค. ลักษณะของครอบครัว ประกอบด้วย ที่พักอาศัย (อาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือกับผู้อื่น) ระดับการศึกษาของบิดา อาชีพของบิดา ระดับเศรษฐกิจของครอบครัว ขนาดของครอบครัว

ง. ลักษณะของเด็ก ได้แก่ ชันเรียน เพศ และทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสัณมวลขนของผู้ปกครอง

ภูมิต้านทานการเล่พิติดของเด็ก ภูมิต้านทานการเล่พิติดของเด็ก 6 ด้าน แบ่งเป็น

3 ประเภท ดังนี้

ก. ความรู้เกี่ยวกับการเล่พิติด (Cognitive Aspect) ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พิติด ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พิติด และความรู้เกี่ยวกับผลของการเล่พิติด

ข. อารมณ์เกี่ยวกับการเล่พิติด (Affective Aspect) ประกอบด้วยทัศนคติต่อการเล่พิติด และปริมาณการชักจูงจากเพื่อน

ค. พฤติกรรมเกี่ยวกับการเล่พิติด (Behavioral Aspect) ได้แก่ ปริมาณความถี่ใกล้ชิดกับยาเล่พิติด

การสรุปและอภิปรายผล โดยแบ่งตัวแปรตามการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ชุด จะได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังต่อไปนี้คือ

1. บัลสยทางครอบครัว ที่เกี่ยวข้องกัภูมิต้านทานการเล่พิติดของเด็ก
2. ภูมิต้านทานการเล่พิติดของเด็ก ที่แปรปรวนไปตามบัลสยทางครอบครัว
3. ประเภทของเยาวชนที่พบภูมิต้านทานการเล่พิติดของเด็ก ที่เกี่ยวข้องกับัลสยทาง

ครอบครัว

1. บัลสยทางครอบครัวที่เกี่ยวข้องกัภูมิต้านทานการเล่พิติดของเด็ก

จากการวิจัยพบว่า มีบัลสยทางครอบครัวที่สำคัญ 3 ตัวแปร ซึ่งมีความสัมพันธ์กัภูมิต้านทานการเล่พิติดของเด็ก ได้แก่ บัลสยทางครอบครัว ประเภทการอบรมเลี้ยงดูทั่วไป 2 แบบ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสัณสัณ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และบัลสยทางครอบครัว ที่เกี่ยวกับลักษณะของเด็กทั้งตัวแปร คือ ทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสัณมวลขนของผู้ปกครอง ซึ่งพบว่าตัวแปรบัลสยทางครอบครัว ทั้ง 3 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กัภูมิต้านทานการเล่พิติดของเด็ก

อย่างเด่นชัดและปรากฏบ่อยครั้ง ได้แก่ ภูมิด้านทานการเล่พิต ประเภทความรู้เกี่ยวกับการเล่พิต ด้านความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พิต ภูมิด้านทานการเล่พิตประเภทอารมณ์ เกี่ยวกับการเล่พิต ด้านปริมาณการชักจูงจากเพื่อน และภูมิด้านทานการเล่พิต ประเภทพฤติกรรมเกี่ยวกับการเล่พิต ด้านปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พิต

1.1 การอบรมเลี้ยงดูทั่วไป กับภูมิด้านทานการเล่พิตของเด็ก

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสับนุน มีความสัมพันธ์กับภูมิด้านทานการเล่พิตของเด็ก 3 ประเภท ประเภทละ 1 ด้าน อย่างเด่นชัดดังนี้

(ก) การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสับนุน เกี่ยวข้องกับภูมิด้านทานการเล่พิตของเด็ก ด้านความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พิตอย่างเชื่อมั่นได้ โดยปรากฏว่านักเรียนที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสับนุนมาก มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พิต มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสับนุนน้อย ทั้งนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 7 จาก 13 กลุ่ม (ดูตาราง 4) คือ กลุ่มนักเรียนชั้น ม.3 นักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง นักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และนักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ นักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา

(ข) การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสับนุน เกี่ยวข้องกับภูมิด้านทานการเล่พิตของเด็ก ด้านปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ทั้งนี้ปรากฏอย่างเด่นชัดว่านักเรียนที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสับนุนมาก ปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อน มากกว่านักเรียนที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสับนุนน้อย ทั้งนี้ปรากฏในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 5 จาก 13 กลุ่ม (ดูตาราง 3) คือ กลุ่มนักเรียนหญิง นักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา

(ค) การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสับนุน มีความสัมพันธ์กับภูมิด้านทานการเล่พิตของเด็กด้านปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พิต อย่างเชื่อมั่นได้ว่า นักเรียนที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสับนุนน้อย มีความใกล้ชิดกับยาเล่พิตมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสับสับนุนมาก ทั้งนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 10 จาก 13 กลุ่ม (ดูตาราง 2) คือ กลุ่มนักเรียนชายและนักเรียนหญิง นักเรียนชั้น ม.1 และชั้น ม.3 นักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง และบิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง นักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ บัสม

และคณะ (Watson & Lindgren, 1979 : 540 - 542) อ้างจาก Blum, et al., 1973) พบว่า วัยรุ่นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการเสพติดสูง เป็นกลุ่มที่ขาดความรักและการสนับสนุนจากครอบครัว ไม่รู้จักการควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์กับครอบครัวน้อย ซึ่งตรงข้ามกับกลุ่มที่เสี่ยงต่อการเสพติดน้อย

งานวิจัยนี้ได้ศึกษากับกลุ่มวัยรุ่นที่ไม่มีประสบการณ์ติดยาเสพติด ซึ่งชี้ให้เห็นอย่างเด่นชัดว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย มีโอกาสใกล้ชิดกับยาเสพติดมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก เพราะฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ผลงานวิจัยส่วนนี้เป็นขั้นเริ่มต้นอันจะเป็นผลต่อเนื่องในการนำไปสู่การใช้ยาเสพติดของเด็กอย่างแท้จริงในโอกาสต่อไป ทั้งนี้มีงานวิจัยอื่น ๆ ศึกษากับผู้ติดยาเสพติด เช่น งานวิจัยของ พรทิพย์ จิตธร (2516) ซึ่งรายงานว่าผู้ป่วยที่ติดยาเสพติดให้โทษ ส่วนมากมาจากครอบครัวที่ไม่ได้รับความรัก ความเอาใจใส่จากบิดามารดา หรือผู้ปกครองมาตั้งแต่เด็ก ส่วน ลู่ชาติ บัณฑิตกุล (2519) รายงานผลการวิจัยว่า ความรักจากบิดามารดาเป็นสิ่งที่ปรารถนาสูงสุดของผู้ติดยาเสพติด

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน เป็นตัวแปรสำคัญในการช่วยพัฒนาจิตลักษณะทางจริยธรรม (Hoffman, 1970) ซึ่งได้แก่ ความเชื่ออำนาจภายในตน ความรู้สึกสำนึกผิด ความต่อต้านต่อสิ่งชั่วร้าย และการยอมสละภาพผิด สำหรับจิตลักษณะทางจริยธรรม ที่จะเป็นภูมิคุ้มกันเด็กจากยาเสพติดที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยส่วนนี้ได้แก่ ความเชื่ออำนาจภายในตน และความต่อต้านต่อสิ่งชั่วร้าย ส่วนผลงานวิจัย "จริยธรรมของเยาวชนไทย" (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เทียนแย ประจวบฉนิกร, 2520) ก็พบความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก กับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม และลักษณะมุ่งอนาคต โกศล ฝิคุณ (2524) รายงานว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักเป็นส่วนหนึ่งของการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เป็นตัวแปรสำคัญที่ใช้ทำนายคะแนน การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ทัดนา ทองภักดี (2528 : 16) ได้ประมวลเอกสารและผลงานวิจัยซึ่งได้ผลสอดคล้องกันว่า บิดามารดาที่ใช้วิธีอบรมเลี้ยงดูเด็กแบบให้ความรัก ความอบอุ่น ให้การยอมรับและสนับสนุนแก่บุตร จะช่วยให้เด็กมีความเชื่ออำนาจภายในตนสูงกว่าวิธีอบรมเลี้ยงดูโดยการเรียกร้องเอาจากเด็ก จิตลักษณะที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด จะช่วยให้เด็กรู้จักผิดชอบชั่วดี รู้ว่าสิ่งใดผิดสิ่งใดถูก มีความยับยั้งชั่งใจ และรู้จักควบคุมตนเองในสิ่งที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ กับทั้งสามารถสังเกตเห็นผลของการกระทำที่จะเกิดตามมาภายหลัง ลักษณะเหล่านี้จะเป็นภูมิต้านทานการเสพติดของเด็กได้เป็นอย่างดี

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนมาก นอกจากจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับภูมิทัศน์ทางการ
เล่นของเด็กหลายด้านแล้ว ยังเป็นสภาพที่ส่งผลร่วมกับปัจจัยทางครอบครัวในด้านอื่น ๆ เช่น
การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ฐานะทางเศรษฐกิจ ความรู้เกี่ยวกับการเล่นที่เด็กได้รับจากบิดา
มารดา และทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ดังได้กล่าวไปแล้วในตอนสรุป
ผลตามสัมมุตฐาน 1 และ 2

สรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูทั่วไปด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยน มีความสัมพันธ์กับ
ภูมิทัศน์ทางการเล่นของเด็กทั้ง 3 ประเภท ๆ ละหนึ่งว่านอย่างเด่นชัดดังนี้ (1) การที่เด็ก
รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนมาก เป็นตัวแปรสำคัญที่ใช้ทำนายคะแนนปริมาณ
ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่นที่พบอย่างเด่นชัดในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 7 จาก 13 กลุ่ม
ซึ่งแบ่งตามลักษณะเด็ก 1 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนชั้น ม.3 และแบ่งตามลักษณะของครอบครัว 6 กลุ่ม
คือ นักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง นักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียน
จากครอบครัวขนาดเล็ก นักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา โดย
อาจกล่าวได้ว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนมาก มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุ
ของการเล่นมากกว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนน้อย (2) การที่เด็ก
รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนมาก เป็นตัวแปรสำคัญที่ใช้ทำนายปริมาณการชักจูง
จากเพื่อนอย่างเชื่อมั่นได้ ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 5 จาก 13 กลุ่ม โดยแบ่งตามลักษณะเด็ก
1 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนหญิง และแบ่งตามลักษณะของครอบครัว 4 กลุ่มคือ นักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำ
นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดา
มารดา ทั้งนี้ปรากฏว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนมาก ปฏิเสธการชักจูง
จากเพื่อนมากกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนน้อย (3) การที่เด็กรายงานว่าได้รับ
การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนน้อยเป็นตัวแปรสำคัญที่ใช้ทำนายปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดอย่าง
เชื่อมั่นได้ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 จาก 13 กลุ่ม โดยแบ่งตามลักษณะเด็ก 4 กลุ่มคือ นักเรียน
ชาย นักเรียนหญิง นักเรียนชั้น ม.1 นักเรียนชั้น ม.3 และแบ่งตามลักษณะของครอบครัวอีก 6 กลุ่ม
คือ นักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง นักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจาก
ครอบครัวขนาดกลาง นักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ นักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ทั้งนี้ปรากฏ
ว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนน้อย มีความใกล้ชิดกับยาเสพติดมากกว่าเด็ก
ที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนมาก

การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีความสัมพันธ์กับภูมิทัศน์ทางานการเล่าพิติดของ เด็ก 3 ประการ ประการ 1 ด้าน อย่างเชื่อมั่นได้ดังนี้

(ก) การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีความสัมพันธ์กับภูมิทัศน์ทางานการเล่าพิติดของ เด็ก ด้านความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่าพิติดอย่างเด่นชัด โดยปรากฏว่าเด็กที่รายงานว่าได้ รับ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่าพิติดมากกว่าเด็กที่ได้รับการ อบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ทั้งนี้ปรากฏในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 8 จาก 13 กลุ่ม (ดูตาราง 10) คือ กลุ่มนักเรียนชาย นักเรียนชั้น ม.1 นักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก นักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น

(ข) การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีความสัมพันธ์กับภูมิทัศน์ทางานการเล่าพิติดของ เด็ก ด้านปริมาณการชักจูงจากเพื่อน อย่างเชื่อมั่นได้ โดยปรากฏว่าเด็กที่รายงานว่าได้ รับการอบรม เลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก ปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อน มากกว่าเด็กที่รายงานว่าได้ รับการอบรม เลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ทั้งนี้ปรากฏทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 4 จาก 13 กลุ่ม (ดูตาราง 9) คือ นักเรียนชั้น ม.3 นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ และนักเรียน ที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา

(ค) การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีความสัมพันธ์กับภูมิทัศน์ทางานการเล่าพิติดของเด็ก ด้านความใกล้ชิดกับยาเล่าพิติดอย่างเด่นชัด โดยปรากฏว่าเด็กที่รายงานว่าได้ รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ ใช้เหตุผลน้อยมีความใกล้ชิดกับยาเล่าพิติด มากกว่าเด็กที่รายงานว่าได้ รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้ เหตุผลมาก ทั้งนี้ปรากฏทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 11 จาก 13 กลุ่ม (ดูตาราง 8) คือ นักเรียน ชาย นักเรียนหญิง นักเรียนชั้น ม.1 นักเรียนชั้น ม.3 นักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง นักเรียนที่บิดามี อาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง นักเรียนจากครอบครัว ขนาดใหญ่ นักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น

การวิจัยส่วนนี้ พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ เป็นตัวแปรปัจจัยทาง ครอบครัวที่สำคัญ ในการสร้างภูมิทัศน์ทางานการเล่าพิติดของเด็ก แม้จะไม่มีผลงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องโดยตรง กับผลการวิจัยส่วนนี้ แต่สามารถอธิบายได้ด้วยผลงานวิจัยอื่น ๆ เช่น งานวิจัยเรื่อง "จริยธรรมของ เยาวชนไทย" (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจวบจุติก 2520) ซึ่งพบว่า การ อบรมเลี้ยงดูเด็กแบบใช้เหตุผลของบิดามารดา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการใช้เหตุผล

เชิงจริยธรรม และลักษณะมุ่งอนาคตของวัยรุ่น ส่วนงานวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว กับสุขภาพจิต และจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น" ซึ่ง ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524) พบผล วิจัยที่น่าสนใจคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล เป็นตัวแปรสำคัญที่สุดที่ใช้ทำนายความ สามารถในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของกลุ่มวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและ สังคมต่ำ หักนา ทองภักดี (2528) รายงานผลการวิจัยว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก มีความสัมพันธ์กับความเชื่ออำนาจภายในตนสูง อย่างเห็นได้

การมี "เหตุผลเชิงจริยธรรม" ซึ่งหมายถึงการที่บุคคลสามารถใช้เหตุผลในการเลือกกระทำ หรือไม่กระทำสิ่งใดลงไป เนื่องจากมีเหตุจริงใจหรือแรงจริงใจอยู่เบื้องหลังการกระทำของบุคคลนั้น ส่วน "ลักษณะมุ่งอนาคต" ซึ่งเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงการที่บุคคลใดสามารถควบคุมตนเองได้ โดยจดเว้น การแสดงพฤติกรรมบางอย่างที่คาดว่าจะเกิดผลร้ายตามมาภายหลัง และเลือกกระทำในสิ่งที่จะเกิดผล ดีต่อตนในอนาคต (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจวบฉวีกร 2520) สำหรับ "ความเชื่ออำนาจภายในตน" นั้น หมายถึง การที่บุคคลมีความเชื่อว่าการที่คนเราจะประสบความสำเร็จ หรือประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นกับกิจกรรมใดก็ตาม ย่อมเป็นผลเกิดจากการกระทำของตนเองทั้งสิ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อว่าตนจะคาดการณ์ล่วงหน้า หรือสามารถควบคุมการกระทำของตนให้เป็นไปตาม ที่ตนต้องการ (หักนา ทองภักดี, 2528) จิตลักษณะที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด ซึ่งได้แก่ การใช้เหตุผล เชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคต และความเชื่ออำนาจภายในตน ล้วนเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่ เด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลจากบิดามารดาทั้งสิ้น ดังนั้นจิตลักษณะเหล่านี้ย่อมมีส่วนเกี่ยวข้อง ในการสร้างภูมิคุ้มกันทางการเลืกผิดของเด็กสำหรับการวิจัยนี้

การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ นอกจากจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับภูมิคุ้มกัน การเลืกผิดของเด็กหลายด้านแล้ว ยังเป็นปัจจัยส่งผลร่วมกับปัจจัยทางครอบครัวในด้านอื่น ๆ เช่น การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมและตัวอย่างการ เลืกผิดในครอบครัว ดังได้กล่าวไปแล้วในตอนสรุปผลตามลุ่มมาตรฐาน 1 และ 5

สรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูทั่วไปด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ มีความสัมพันธ์กับภูมิคุ้มกันทางการเลืกผิดของเด็กทั้ง 3 ประเภท ๆ ละหนึ่งด้าน อย่างเด่นชัดดังนี้

- (1) การที่เด็กรายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก เป็นตัวแปร สำคัญที่ใช้ทำนายคะแนนปริมาณความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเลืกผิด ที่พบเด่นชัดในกลุ่มรวม และ กลุ่มย่อย 8 จาก 13 กลุ่ม โดยแบ่งตามลักษณะเด็ก 2 กลุ่ม คือ นักเรียนชาย นักเรียนชั้น ม.1

และแบ่งตามลักษณะของครอบครัว 6 กลุ่มคือ นักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก นักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น ทั้งนี้ปรากฏว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากกว่า เด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย

(2) การที่เด็กรายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก เป็นตัวแปรสำคัญที่ใช้ทำนายปริมาณการชักจูงจากเพื่อนอย่างเชื่อมั่นได้ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 4 จาก 13 กลุ่ม โดยแบ่งตามลักษณะเด็ก 1 กลุ่ม คือ นักเรียนชั้น ม.3 และแบ่งตามลักษณะของครอบครัว 3 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ทั้งนี้ปรากฏว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก ปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากกว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย

(3) การที่เด็กรายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย เป็นตัวแปรสำคัญที่ใช้ทำนายปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดของเด็ก อย่างเชื่อมั่นได้ ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 11 จาก 13 กลุ่ม โดยแบ่งตามลักษณะเด็ก 4 กลุ่มคือ นักเรียนชาย นักเรียนหญิง นักเรียนชั้น ม.1 และนักเรียนชั้น ม.3 แบ่งตามลักษณะของครอบครัว 7 กลุ่มคือ นักเรียนที่บิดามีอาชีพสูงและบิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง และครอบครัวขนาดใหญ่ นักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น

1.2 ลักษณะของเด็กกับภูมิทัศน์ทางการเสพติดของเด็ก

ทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง เป็นตัวแปรปัจจัยทางครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของเด็ก ซึ่งเกี่ยวข้องกับภูมิทัศน์ทางการเสพติดของเด็ก 3 ประเภท ๆ ละหนึ่งด้าน เช่นเดียวกับปัจจัยทางครอบครัวประเภทการอบรมเลี้ยงดูทั่วไป 2 แบบ ดังได้กล่าวมาแล้ว จากผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับภูมิทัศน์ทางการเสพติดของเด็กทั้ง 3 ประเภท ๆ ละหนึ่งด้าน อย่างเชื่อมั่นได้ ดังนี้

(ก) ทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์กับภูมิทัศน์ทางการเสพติดของเด็กด้านความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดอย่างเชื่อมั่นได้ โดยปรากฏว่า เด็กที่มีทัศนคติที่เข้มงวดต่อการควบคุมสื่อมวลชน มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากกว่าเด็กที่รายงานว่า มีทัศนคติที่น้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน ทั้งนี้ปรากฏทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 8 จาก 9 กลุ่ม (ดูตาราง 22) คือ นักเรียนชาย นักเรียนหญิง นักเรียนที่บิดามีอาชีพสูงและบิดามีอาชีพต่ำ นักเรียน

ที่บิดามีระดับการศึกษาสูง นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และนักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่

(ข) หักคณิตของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์กับภูมิด้านทานการเล่พิติดของเด็ก ด้านปริมาณการชักจูงจากเพื่อนอย่างเชื่อนมิได้ โดยปรากฏว่าเด็กที่มีหักคณิตที่ตมมากต่อการควบคุมสื่อมวลชน ปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากกว่าเด็กที่มีหักคณิตที่ต่น้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน ทั้งนี้ปรากฏทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 7 จาก 9 กลุ่ม (ดูตาราง 20) คือ นักเรียนชาย นักเรียนหญิง นักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง และบิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และจากครอบครัวขนาดใหญ่

(ค) หักคณิตของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์กับภูมิด้านทานการเล่พิติดของเด็กด้านปริมาณความไกลชิดกับยาเล่พิติด โดยปรากฏอย่างเด่นชัดว่า เด็กที่มีหักคณิตที่ต่น้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน มีความไกลชิดกับยาเล่พิติดมากกว่าเด็กที่มีหักคณิตที่ตมมากต่อการควบคุมสื่อมวลชน ทั้งนี้ปรากฏทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 5 จาก 9 กลุ่ม (ดูตาราง 20) คือกลุ่มนักเรียนชาย นักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง นักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ และนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก

การวิจัยนี้พบว่า หักคณิตของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง เป็นตัวแปรปัจจัยทางครอบครัวด้านลักษณะของเด็ก ที่สำคัญยิ่งตัวแปรหนึ่ง ในการช่วยสร้างภูมิด้านทานการเล่พิติดของเด็ก 3 ด้านของภูมิด้านทาน 3 ประเภท แม้จะไม่มีผลงานวิจัยใดที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับผลงานวิจัยส่วนนี้ก็ตาม แต่ก็สามารถอธิบายได้ด้วยผลงานวิจัยเรื่อง "การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย" ของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2529) ในส่วนที่ปรากฏอย่างเด่นชัดว่า เด็กที่มีหักคณิตที่ตมมากต่อการควบคุมสื่อมวลชน มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง มีความเชื่อนภายในตนสูง คุณลักษณะที่สำคัญ 2 ประการนี้ แสดงถึงคุณภาพทางจิตใจของเด็ก ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่เผลดดีแก่เด็กน่านับการ อันจะเป็นภูมิคุ้มกันเด็กให้มีพลังต่อต้านสิ่งชั่วร้ายและต่อต้านอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมที่จะชักนำเด็กไปในทางเล่เสื่อมเสีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งแวดล้อมที่จะชักนำเด็กไปเกี่ยวข้องกับยาเล่พิติดให้โทษ

หักคณิตของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง นอกจากจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับภูมิด้านทานการเล่พิติดของเด็กดังกล่าแล้ว ยังเป็นปัจจัยส่งผลร่วมกับปัจจัยทางครอบครัวในด้านอื่น ๆ เช่น การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ความรู้เกี่ยวกับการเล่พิติดที่เด็กได้รับจากบิดามารดา ที่พัก

อาศัยของเด็ก ขึ้นเรียน ระดับการศึกษาของบิดา ตัวอย่างการเสกติดในครอบครัว ดังได้กล่าวไปแล้วในตอนสรุปผลตามสมมติฐาน 2, 3 และ 4

สรุปได้ว่า หักคณคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง เกี่ยวข้องกับภูมิตำหนานการเสกติดของเด็ก ทั้ง 3 ประเภท ๆ ละหนึ่งตำหน อย่างเด่นชัดดังนี้

(1) การที่เด็กมีหักคณคติที่ตำหนากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ เป็นตัวแปรสำคณที่ใช้ทำนายคะแนนปริมาณความรู้เกี่ยวกับสำเหตุของการเสกติดที่พบอย่างเด่นชัดในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 8 จาก 9 กลุ่ม โดยแบ่งตามลักษณะของเด็ก 2 กลุ่มคือ นักเรียนชาย และนักเรียนหญิง และแบ่งตามลักษณะของครอบครัว 6 กลุ่ม คือ นักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง นักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษสูง นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และนักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ ทั้งนี้ปรากฏว่าเด็กที่มีหักคณคติที่ตำหนากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ มีความรู้เกี่ยวกับสำเหตุของการเสกติดมากกว่าเด็กที่มีหักคณคติที่ตำหน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ

(2) การที่เด็กมีหักคณคติที่ตำหนากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ เป็นตัวแปรสำคณที่ใช้ทำนายคะแนนปริมาณการชักจูงจากเพื่อน อย่างเชื่อมั่นได้ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 7 จาก 9 กลุ่ม โดยแบ่งตามลักษณะของเด็ก 2 กลุ่ม คือ นักเรียนชาย และนักเรียนหญิง และแบ่งตามลักษณะของครอบครัว 5 กลุ่ม คือ นักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง นักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และนักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ โดยปรากฏว่าเด็กที่มีหักคณคติที่ตำหนากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อน มากกว่าเด็กที่มีหักคณคติที่ตำหน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ

(3) การที่เด็กมีหักคณคติที่ตำหน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ เป็นตัวแปรสำคณที่ใช้ทำนายปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสกติดของเด็ก อย่างเชื่อมั่นได้ ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 5 จาก 9 กลุ่ม โดยแบ่งตามลักษณะของเด็ก 1 กลุ่มคือ นักเรียนชาย และแบ่งตามลักษณะของครอบครัว 4 กลุ่มคือ นักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง นักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ และนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก ทั้งนี้ปรากฏว่า เด็กที่มีหักคณคติที่ตำหน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ มีความใกล้ชิดกับยาเสกติด มากกว่าเด็กที่มีหักคณคติที่ตำหนากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ

สรุปปัจจัยทางครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับภูมิตำหนานการเสกติดของเด็ก

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางครอบครัวกับภูมิตำหนานการเสกติดของเด็ก พบว่าปัจจัยทางครอบครัว 2 ประเภทคือ การอบรมเลี้ยงดู และลักษณะของเด็ก เกี่ยวข้องกับภูมิตำหนานการเสกติดของเด็กในหลายตำหน โดยอาจกล่าวได้ว่าการอบรมเลี้ยงดู 2 แบบคือ แบบรัก

สนับสนุนและแบบใช้เหตุผล มีความสัมพันธ์อย่างเด่นชัดกับภูมิด้ำนทำนการเล่พติด 3 ประเภท
ประเภทละหนึ่งด้ำนได้แก่

(1) ประเภทความรู้เกี่ยวกับการเล่พติด ด้านความรู้เกี่ยวกับสำเหตุของการ
เล่พติด

(2) ประเภทอารมณ์เกี่ยวกับการเล่พติด ด้านปริมาณการข้กฐงจากเพื่อน และ

(3) ประเภทพฤติกรรมเกี่ยวกับการเล่พติดด้ำนปริมาณความใกล้เคียงกับยาเล่พติด
จากการวิจัยนี้พบว่า

(1) การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลเป็นศ่วแปรบ้จสยทางครอบครัวที่สำคัญเป็น
อันดับหนึ่ง และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนเป็นศ่วแปรที่มีความสำคัญเป็นอันดับรอง ซึ่งม
ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับภูมิด้ำนทำนการเล่พติด 2 ประเภทที่เหมือนกันคือ ภูมิด้ำนทำนฯ ด้าน
ความรู้เกี่ยวกับสำเหตุของการเล่พติด กับปริมาณการข้กฐงจากเพื่อน ด้านปริมาณความใกล้เคียงกับยาเล่พติด และ
ปรากฏผลอย่างเด่นชัดในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย ที่แบ่งตามลักษณะของครอบครัวเหมือนกัน 3 กลุ่มคือ
กลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่

(2) การอบรมเลี้ยงดูทั้ง 2 แบบดังกล่าว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับภูมิด้ำนทำนการ
เล่พติด 2 ประเภทที่เหมือนกัน คือ ปริมาณการข้กฐงจากเพื่อน และปริมาณความใกล้เคียงกับยาเล่พติด
ซึ่งปรากฏผลอย่างชัดเจนในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยที่แบ่งตามลักษณะของครอบครัวเหมือนกัน 2 กลุ่มคือ
กลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา

จากความสัมพันธ์ดังกล่าวมาแล้วสามารถจะสรุปความสัมพันธ์ในกลุ่มย่อยได้โดย เด็กที่รายงานว่า
ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก แบบรักสนับสนุนมาก มีความรู้เกี่ยวกับสำเหตุของการ
เล่พติดมากกว่า และปฏิเสธการข้กฐงจากเพื่อนมากกว่า เด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้
เหตุผลน้อย แบบรักสนับสนุนน้อย ส่วนนักเรียนที่รายงานว่า ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย
แบบรักสนับสนุนน้อย มีความใกล้เคียงกับยาเล่พติดมากกว่า เด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
ใช้เหตุผลมาก แบบรักสนับสนุนมาก

(3) บ้จสยทางครอบครัว ประเภทลักษณะของเด็ก คือทัศนคติของเด็กต่อการควบคุม
สื่อมวลชนของผู้ปกครองนั้น พบว่าเป็นศ่วแปรอิสระที่สำคัญเป็นอันดับสุดท้ายที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด
กับภูมิด้ำนทำนการเล่พติด 3 ประเภทที่เหมือนกัน คือ ความรู้เกี่ยวกับสำเหตุของการเล่พติด ปริมาณ

การชักจูงจากเพื่อน และปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด ซึ่งปรากฏทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย ที่แบ่งตามลักษณะของเด็ก 1 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนชาย และกลุ่มย่อยที่แบ่งตามลักษณะของครอบครัว ที่เหมือนกัน 4 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง นักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ และนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก

(4) หัสนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับ ภูมิฐานงานการเสพติด 2 ประเภทที่เหมือนกัน คือ ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด และ ปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ซึ่งปรากฏผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย ที่แบ่งตามลักษณะของเด็ก 1 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนหญิง และแบ่งตามลักษณะของครอบครัว 1 กลุ่ม คือ นักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ ทั้งนี้สามารถสรุปความสัมพันธ์ในกลุ่มย่อยโดยเด็กที่รายงานว่า มีทัศนคติที่ติมากต่อการควบคุม สื่อมวลชน มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากกว่า และปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากกว่าเด็กที่มีทัศนคติที่ติน้อย ต่อการควบคุมสื่อมวลชน ส่วนเด็กที่มีทัศนคติที่ติน้อย ต่อการควบคุมสื่อ-มวลชน มีความใกล้ชิดกับยาเสพติดมากกว่าเด็กที่มีทัศนคติที่ติมากต่อการควบคุมสื่อมวลชน สำหรับ ตัวแปรปัจจัยทางครอบครัวอื่น ๆ เช่น การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม แบบลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย ตัวอย่างการเสพติดในครอบครัวมีส่วนเกี่ยวข้องกับภูมิฐานงานการเสพติดด้านต่าง ๆ น้อย

2. ภูมิฐานงานการเสพติดของเด็กที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางครอบครัว

การวิจัยส่วนนี้จะได้อภิปรายผลของภูมิฐานงานการเสพติดของเด็ก ซึ่งเป็นตัวแปรตามที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางครอบครัวที่ศึกษาอย่างมีนัยสำคัญและปรากฏบ่อยครั้งซึ่งมี 3 จาก 6 ด้าน โดยแบ่งตามประเภทของภูมิฐานงานการเสพติดของเด็กดังนี้

- (1) ความรู้เกี่ยวกับการเสพติด ด้านความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด
- (2) อารมณ์เกี่ยวกับการเสพติด ด้านปริมาณการชักจูงจากเพื่อน และ
- (3) พฤติกรรมเกี่ยวกับการเสพติดด้านปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด

จากการวิจัยในส่วนนี้ พบว่าตัวแปรตามทั้ง 3 ตัวแปรนี้ แปรปรวนไปตามปัจจัยทางครอบครัว 2 ประเภท ซึ่งปรากฏบ่อยครั้ง ได้แก่ (1) การอบรมเลี้ยงดูทั่วไป ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้น溺愛 และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และ (2) ปัจจัยทางครอบครัวประเภท ลักษณะของเด็ก คือทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง

2.1 ความรู้เกี่ยวกับการเล่พฤติกรรมด้านความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พฤติกรรม

ปัจจัยทางครอบครัว

จากการวิจัยพบว่า ภูมิทัศน์ทางการเล่พฤติกรรมของเด็กประเภทความรู้เกี่ยวกับการเล่พฤติกรรมด้านความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พฤติกรรมแปรปรวนไปตามปัจจัยทางครอบครัว ประเภทการอบรมเลี้ยงดูทั่วไป 2 แบบ คือการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นและและการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และแปรปรวนไปตามปัจจัยทางครอบครัว ประเภทลักษณะของเด็ก ด้านทัศนคติของเด็ก ต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ดังนี้

(ก) ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พฤติกรรม แปรปรวนไปตามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นและในการกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 7 จาก 13 กลุ่ม (ดูตาราง 4) คือ กลุ่มนักเรียนชั้น ม.3 นักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง และบิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก นักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ผลปรากฏว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นและมาก มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พฤติกรรมมากกว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นและน้อย

(ข) ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พฤติกรรม แปรปรวนไปตามการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 8 จาก 13 กลุ่ม (ดูตาราง 10) คือ กลุ่มนักเรียนชาย นักเรียนชั้น ม.1 นักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง และบิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก นักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น ผลปรากฏว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พฤติกรรมมากกว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย

สำหรับผลการวิจัยส่วนนี้พบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นและมาก และใช้เหตุผลมาก มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พฤติกรรมมาก สามารถอธิบายได้ด้วยงานวิจัยของดวงเดือน พันธมนารีน และคณะ (2529) ที่พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นและมาก และใช้เหตุผลมาก มีความสัมพันธ์ทางบวกกับจิตลักษณะ 3 ประการ คือ ลักษณะมุ่งอนาคต ความเชื่ออำนาจภายในตน และความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม จิตลักษณะ 3 ประการนี้จะเป็นภูมิคุ้มกันเด็กให้รอดพ้นจากการเป็นทาสของยาเสพติดได้ ในแง่ที่จะช่วยให้เด็กสามารถวิเคราะห์ร้ายของยาเสพติด จากความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่พฤติกรรม และสามารถหลีกเลี่ยงให้พ้นจากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่จะชักนำเด็กให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้

(ก) ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอด แปรปรวนไปตามทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 8 จาก 9 กลุ่ม (ดูตาราง 22) คือ กลุ่มนักเรียนชาย นักเรียนหญิง นักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง และบิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง และบิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และนักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ ผลปรากฏว่าเด็กที่มีทัศนคติที่ตีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชน มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอดมากกว่าเด็กที่มีทัศนคติที่ตีน้อย ต่อการควบคุมสื่อมวลชน ผลการวิจัยส่วนนี้ อธิบายได้ด้วยผลงานวิจัยของ ดวงเดือน พันธมนารีน และคณะ (2529) ที่พบว่า เด็กที่มีทัศนคติที่ตีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชน ย่อมเป็นบุคคลที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง มีความเชื่ออำนาจภายในตนสูง และมีความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูง คิดลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นลักษณะที่ดี ดังได้กล่าวมาแล้ว ซึ่งจะเป็นภูมิคุ้มกันเด็กให้พ้นจากการเป็นทาสยาเสพติดได้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้

สรุปได้ว่าความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอด แปรปรวนไปตามปัจจัยทางครอบครัว 2 ประเภท อย่างชัดเจน ดังนี้ (1) การที่เด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับส่นุนมาก เป็นตัวแปรสำคัญที่ใช้ทำนายคะแนนประมาณความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอด ที่ปรากฏอย่างเชื่อมั่นได้ ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 7 จาก 13 กลุ่ม โดยแบ่งตามลักษณะของเด็ก 1 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนชั้น ม.3 และแบ่งตามลักษณะของครอบครัว 6 กลุ่ม คือ นักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง และบิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก นักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ผลปรากฏว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับส่นุนมาก มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอดมากกว่า เด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับส่นุนน้อย

(2) การที่เด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก เป็นตัวแปรสำคัญที่ใช้ทำนายคะแนนประมาณความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอดที่ปรากฏอย่างเด่นชัดในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 8 จาก 13 กลุ่ม โดยแบ่งตามลักษณะของเด็ก 2 กลุ่ม คือกลุ่มนักเรียนชาย นักเรียนชั้น ม.1 และแบ่งตามลักษณะของครอบครัว 6 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง และบิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก นักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น ผลปรากฏอย่างเด่นชัดว่า เด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล็ดลอดมากกว่าเด็กที่รายงานว่า ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย

(3) การที่เด็กมีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ เป็นตัวแปรสำคัญที่ใช้ทำนายคะแนนปริมาณความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด ที่ปรากฏอย่างเด่นชัดในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 8 จาก 9 กลุ่ม โดยแบ่งตามลักษณะของเด็ก 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง และแบ่งตามลักษณะของครอบครัว 6 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง และบิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง และบิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก นักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ ผลปรากฏว่าเด็กที่มีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด มากกว่าเด็กที่มีทัศนคติที่น้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ

2.2 อารมณ์เกี่ยวกับการเสพติดด้านปริมาณการชักจูงจากเพื่อน กับปัจจัยทางครอบครัว

จากการวิจัยพบว่า ภูมิทัศน์ทางอารมณ์ของเด็กประเภทอารมณ์ เกี่ยวกับการเสพติด ด้านปริมาณการชักจูงจากเพื่อน แปรปรวนไปตามการอบรมเลี้ยงดูแบบทั่วไป 2 แบบคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และแปรปรวนไปตามปัจจัยทางครอบครัวประเภทลักษณะของเด็ก ด้านทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครองดังนี้

(ก) ปริมาณการชักจูงจากเพื่อน แปรปรวนไปตามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 5 จาก 13 กลุ่ม (ดูตาราง 3) คือ กลุ่มนักเรียนหญิง นักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ผลปรากฏอย่างเด่นชัดว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก ปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อน มากกว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย

(ข) ปริมาณการชักจูงจากเพื่อน แปรปรวนไปตามการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 4 จาก 13 กลุ่ม (ดูตาราง 9) คือ กลุ่มนักเรียนชั้น ม.3 นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ นักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ผลปรากฏอย่างเชื่อมั่นได้ว่า เด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก ปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากกว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย

(ค) ปริมาณการชักจูงจากเพื่อน แปรปรวนไปตามทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 7 จาก 9 กลุ่ม (ดูตาราง 21) คือ กลุ่มนักเรียนชาย นักเรียนหญิง นักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง นักเรียนที่บิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และนักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ ผลปรากฏ

อย่างเด่นชัดว่า เด็กที่มีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อน มากกว่าเด็กที่มีทัศนคติที่ต่ำต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ

จะเห็นว่าอารมณ์เกี่ยวกับการเล่พิติด ด้านปริมาณการชักจูงจากเพื่อน เป็นภูมิทัศน์ทางการเมือง เล่พิติดของเด็กด้านหนึ่ง ที่แปรปรวนไปตาม การอบรมเลี้ยงดูทั่วไป 2 แบบ คือการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นล้นมาก การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก และแปรปรวนไปตามลักษณะของเด็ก คือ ทัศนคติที่ดีมากของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ตัวแปรทั้ง 3 นี้เป็นตัวแปรปัจจัยทางครอบครัว สำคัญที่สามารถทำนายปริมาณการชักจูงจากเพื่อนได้อย่างเด่นชัด สำหรับการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก และใช้เหตุผล นอกจากจะเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนามโนธรรม อันประกอบด้วย การต่อต้านต่อสิ่งชั่วร้าย ความสำนึกผิด รู้จักสำราภาพิติด และแก้ไขความประพฤติดเล่พิดิใหม่ (Bee, 1978) แล้ว ตัวแปรทั้ง 3 ยังมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคต (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ 2529) และมีความสัมพันธ์อย่างเชื่อมโยงกับความเชื่ออำนาจภายในตน (ทัศนาศา ทองภักดี 2528, ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ 2529) ส่วนเด็กที่มีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ย่อมเป็นบุคคลที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูง มีความเชื่ออำนาจภายในตนสูง และมีความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ 2529) ดังได้กล่าวมาแล้ว เพราะฉะนั้น ในส่วนของการวิจัยนี้ เด็กกลุ่มตัวอย่างที่มีจิตลักษณะทั้ง 3 ประการ ย่อมไม่ยอมรับอิทธิพลจากเพื่อนได้ง่าย การที่เด็กปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อน ย่อมเป็นภูมิทัศน์ทางการเมืองเล่พิติดของเด็กได้โดยทางอ้อม ทั้งนี้เนื่องจาก เมื่อเด็กเข้าร่วมกลุ่มเพื่อนแล้ว ก็มักจะร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งอาจนำไปสู่การหาประสบการณ์แปลก ๆ ใหม่ ๆ เช่น ทดลองดื่มสุรา เล่พิดิเล่พิดิ เช่น กัญชา (Kaplan & Martin, 1984 อ้างจาก Kandel et al., 1978) ส่วน บาร์บี (Barbee, 1971) พบว่าสาเหตุหนึ่งของการติดกัญชาในเด็กวัยรุ่น คือ ต้องการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน อย่างไรก็ตามมีผู้ประมวณผลการวิจัย (Watson & Lindgren, 1979 : 540 - 542 อ้างจาก Blum et al., 1973) และชี้ให้เห็นว่า หากความสัมพันธ์ภายนอกครอบครัวแน่นแฟ้นมากเพียงใด อิทธิพลของวัฒนธรรมย่อยจากกลุ่มเพื่อน จะยิ่งมีน้อยเพียงนั้น ซึ่งหมายความว่า ถ้าหากบิดามารดาหรือผู้ปกครองให้ความสนใจใส่ดูแลบุตรอย่างใกล้ชิด โดยให้ทั้งความรัก และใช้เหตุผล เป็นหลักในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ตลอดทั้งช่วยให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ แล้ว ปัจจัยทั้งสามดังกล่าวจะเป็นภูมิทัศน์ทางการเมืองของเด็กจากอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนได้เป็นอย่างดี

จากการวิจัยพบว่า มีภูมิตำหนำนการเล่ฟตติของเด็ก 3 ประเภท ๆ ละหนึ่งด้าน รวมเป็นภูมิตำหนำนการเล่ฟตติ 3 จากทั้งหมด 6 ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางครอบครัว หรือแปรปรวนไปตามปัจจัยทางครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญบ่อยครั้ง คือ ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่ฟตติ ปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่ฟตติ และปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ส่วนภูมิตำหนำนการเล่ฟตติของเด็กอีก 3 ด้าน ซึ่งพบว่ามีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางครอบครัวน้อยครั้ง ได้แก่ ภูมิตำหนำนประเภทความรู้เกี่ยวกับการเล่ฟตติ 2 ด้านคือ ความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่ฟตติ และความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่ฟตติกับภูมิตำหนำนการเล่ฟตติฯ ประเภทอารมณ์เกี่ยวกับการเล่ฟตติอีกหนึ่งด้านคือ ทักันคิดต่อการเล่ฟตติ

การที่ภูมิตำหนำนการเล่ฟตติของเด็กทั้ง 3 ด้าน มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางครอบครัวน้อยครั้ง อาจเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ ประการแรกเนื่องจากการที่ทำการศึกษาคือเป็นปัญหาที่ละเอียดอ่อน อาจทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร หรืออาจปกปิดข้อเท็จจริงก็เป็นได้ เหตุผลอีกประการหนึ่งก็คือ เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรที่ศึกษา เป็นแบบสอบถามทั้งหมด อาจทำให้เกิดปัญหาความคลาดเคลื่อนจากการตอบและปัญหาในการวัดได้สมบูรณ์ตามความเป็นจริง เพราะการศึกษาหรือจัดลักษณะบางอย่างอาจต้องอาศัยวิธีวัดหลายแบบประกอบกัน เช่น ใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ เป็นต้น เหตุผลประการสุดท้ายคือ ผู้ตอบอาจขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเล่ฟตติชนิดต่าง ๆ ที่แพร่ระบาดอยู่ในสังคมไทย อย่างถูกต้องและมากพอที่จะทำให้เขาวุ่นเกิดความหวาดกลัวต่อพิษภัยของยาเล่ฟตติ ข้อสันนิษฐานนี้ได้รับการสนับสนุนจากงานวิจัยของ เนาวรัตน์ พลายน้อย และคณะ (2525) ได้วิเคราะห์เนื้อหาขอสเล่ฟตติศึกษา ในหนังสือแบบเรียน และหนังสืออ่านประกอบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปรากฏว่าในด้านปริมาณ เนื้อหาขอสเล่ฟตติ นับว่ายังมีน้อยมาก เพราะเนื้อหาหัวขอสเล่ฟตติ ยังล่อดแทรกอยู่ในวิชาต่าง ๆ อย่างไม่ได้สัดส่วนที่เหมาะสม ส่วนในด้านคุณภาพของเนื้อหาขอสเล่ฟตติศึกษาที่พบว่าร้อยละ 89 มีเนื้อหาที่เป็นเรื่องราวติดต่อกัน สามารถอ่านเข้าใจความได้ดี ส่วนอีกร้อยละ 11 เป็นข้อความที่กล่าวไว้อลอย ๆ นอกจากนั้นคณะผู้วิจัยยังมีความเห็นว่า หลักสูตรการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นยังขาดประสิทธิภาพ และเป้าหมายในเรื่องสเล่ฟตติศึกษาอยู่มาก ผลการวิจัยนี้จึงพอจะชี้ให้เห็นว่า เขาวุ่นไทยยังได้รับความรู้ในเรื่องขอสเล่ฟตติไม่เพียงพอและจากผลงานวิจัยเชิงสำรวจของ นายแพทย์ ฝน แสงสิงแก้ว และคณะ (2524) ก็พบว่าประมาณครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างยังต้องการความรู้เกี่ยวกับยาเล่ฟตติเพิ่มเติม นอกจากนี้ยังมีผลงานวิจัยของศิริสัมพันธ์บุญเมือง (2527) ที่ศึกษา "การรับข้อมูลเกี่ยวกับยาเล่ฟตติที่มีผลต่อการติดยาสเล่ฟตติของวัยรุ่น" พบว่าเพื่อนเป็นแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับเฮโรอีนที่กลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นได้รับมากที่สุด ทั้งยังเป็นข้อมูลที่ห่างไกล

จากความจริงอีกด้วย เพราะกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบจากเพื่อนว่าเฮโรอีนเป็นสิ่งไม่มีโทษ

สำหรับความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด อาจพิจารณาจากข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนี้ เพื่อจะได้ทราบว่าคุณสมบัติของนักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้มากน้อยเพียงไร ทั้งนี้ปรากฏว่า (ดูตาราง 125 ในภาคผนวก ค.) ประมาณร้อยละ 51 ของกลุ่มตัวอย่างรายงานว่า ผู้เสพยาเสพติดจะมีร่างกายทรุดโทรมหลังจากได้เสพแล้ว ร้อยละ 33.7 รายงานว่าผู้เสพยาเสพติด ร้อยละ 3.6 ตอบว่า ผู้เสพแข็งแรงขึ้น ส่วนร้อยละ 11.8 ตอบว่า ไม่ทราบความเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพร่างกายของผู้เสพ ส่วนความเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์ของผู้เสพ หลังจากการเสพล้างเสพติด เด็กกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 28.3 รายงานว่า ภายหลังจากการเสพล้างเสพติดผู้เสพยาเสพติด ร้อยละ 13.5 รายงานว่าผู้เสพยาเสพติด ร่าเริง ร้อยละ 33.4 ตอบว่าผู้เสพยาเสพติดหงุดหงิด ร้อยละ 12.7 ตอบว่าผู้เสพยาเสพติดซึมเศร้า และร้อยละ 11.9 ตอบว่าไม่ทราบ

ส่วนทัศนคติต่อการเสพติด ซึ่งเป็นความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความรู้สึกที่ไม่ดีต่อการเสพติดนั้น บ่อยที่เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด และผลของยาเสพติดด้วย เพราะถ้าหากบุคคลใดมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นอย่างดี ก็คาดได้ว่าบุคคลนั้นจะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเสพติด เพราะมีความหวาดกลัวต่อพิษภัยของยาเสพติด ซึ่งเป็นที่เชื่อแน่ว่าบุคคลนั้นจะไม่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ เพราะฉะนั้นทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเสพติด บ่อยเป็นภูมิคุ้มกันเอาไว้ให้รอดพ้นจากยาเสพติดได้ สำหรับการวิจัยนี้พบว่าทัศนคติต่อการเสพติด มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางครอบครัวน้อยครั้ง อาจสันนิษฐานได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษายังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสพติดไม่มากนัก ทั้งนี้ได้มีผู้วิเคราะห์เนื้อหาว่ายาเสพติดศึกษาในแบบเรียน และหนังสืออ่านประกอบชั้นมัธยมต้น และพบว่าเนื้อหาเรื่องยาเสพติดยังมีน้อยมาก ดังได้กล่าวอ้างมาแล้วในตอนต้น ด้วยเหตุนี้เยาวชนอาจไม่มีความรู้ถึงพิษภัยของยาเสพติด ทัศนคติต่อต้านการเสพติดจึงไม่เด่นชัด นอกจากนี้อาจเป็นไปได้ว่าเด็กไม่ได้รับการปลูกฝังทัศนคติต่อการเสพติด และประการสุดท้ายอาจสันนิษฐานได้ว่า ภูมิด้านทานการเสพติดทั้ง 3 ด้านดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางครอบครัว จึงไม่พบความสัมพันธ์อย่างเด่นชัด

สรุปได้ว่า ปริมาณการชักจูงจากเพื่อนแปรปรวนไปตามปัจจัยทางครอบครัว 2 ประการ อย่างเด่นชัดดังนี้

(1) การที่เด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสุม่มาก เป็นตัวแปรสำคัญที่ใช้ทำนายคะแนนปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 5 จาก 13 กลุ่ม โดยแบ่งตามลักษณะของเด็ก 1 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนหญิง และแบ่งตามลักษณะของครอบครัว 4 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียน

ที่บิดามีอาชีพค้า นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ผลปรากฏอย่างเชื่อมั่นได้ว่า เด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนมาก ปฏิเสธการขู่จูงจากเพื่อนมากกว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยนน้อย

(2) การที่เด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก เป็นตัวแปรสำคัญในการทำนายคะแนนปริมาณการขู่จูงจากเพื่อนในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 4 จาก 13 กลุ่ม โดยแบ่งตามลักษณะของเด็ก 1 กลุ่ม คือกลุ่มนักเรียนชั้น ม.3 และแบ่งตามลักษณะของครอบครัว 3 กลุ่มคือกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ นักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ผลปรากฏอย่างเด่นชัดว่า เด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก ปฏิเสธการขู่จูงจากเพื่อนมากกว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย

(3) การที่เด็กมีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชน เป็นตัวแปรสำคัญในการทำนายคะแนนปริมาณการขู่จูงจากเพื่อน ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 7 จาก 9 กลุ่ม โดยแบ่งตามลักษณะของเด็ก 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนชาย นักเรียนหญิง และแบ่งตามลักษณะของครอบครัว 5 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง และบิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และนักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่

2.3 พฤติกรรมเกี่ยวกับการเสพติดด้านปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด กับปัจจัยทางครอบครัว

จากการวิจัยพบว่า ภูมิทัศน์งานการเสพติดของเด็กประเภทพฤติกรรมเกี่ยวกับการเสพติดด้านปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดแปรปรวนไปตามปัจจัยทางครอบครัว ประเภทการอบรมเลี้ยงดูทั่วไป 2 แบบคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยน และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และแปรปรวนไปตามปัจจัยทางครอบครัวประเภทลักษณะของเด็ก ด้านทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ดังต่อไปนี้

(ก) ปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด แปรปรวนไปตามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับเปลี่ยน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 จาก 13 กลุ่ม (ดูตาราง 2) คือ กลุ่มนักเรียนชาย นักเรียนหญิง นักเรียนชั้น ม.1 นักเรียนชั้น ม.3 นักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง และบิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง นักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ นักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ผลปรากฏอย่างเชื่อมั่นได้ว่า เด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดู

แบบรักล้นล้นน้อยมีความใกล้ชิดกับยาเสพติด มากกว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นล้นมาก ทั้งนี้แสดงว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นล้นมากเป็นตัวแปรสำคัญในการสร้างภูมิคุ้มกันต่อการเสพติดแก่วัยรุ่นให้พ้นจากการเป็นทาสของยาเสพติด ผลการวิจัยส่วนนี้จึงบ่งชี้ว่าเยาวชนวัยรุ่นที่ขาดความรักความเอาใจใส่จากครอบครัว บ่อมนิเวศน์ที่เสี่ยงใกล้ชิดกับยาเสพติด ซึ่งนับเป็นขั้นเริ่มต้นในการนำไปสู่การใช้ยาเสพติดจริงในขั้นต่อไป ทั้งนี้ได้รับการสนับสนุนจากผลงานวิจัยอื่น ๆ ที่ศึกษากับผู้ติดยาเสพติด เช่น งานวิจัยของ พรทิพย์ สัตถรร (2516) และ ลุ้ยชาติ บัณฑิตกุล (2519) ที่รายงานว่าผู้ติดยาเสพติดกลุ่มที่ศึกษาส่วนใหญ่ ขาดความรักความอบอุ่นจากบิดามารดา นอกจากนี้ยังมีผลงานของ เสรีน ปุณณะจิตตานนท์ (2517) ที่รายงานว่า ผู้ที่ไม่ใช้ยาเสพติดมักจะเป็นผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีความเป็นระเบียบ และมีความรักใคร่กลมเกลียวกัน

(ข) ปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดแปรปรวนไปตามการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 11 จาก 13 กลุ่ม (ดูตาราง 8) คือ กลุ่มนักเรียนชาย นักเรียนหญิง นักเรียนชั้น ม.1 นักเรียนชั้น ม.3 นักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง และบิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวชนาดกลาง นักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ นักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น ผลปรากฏอย่างเด่นชัดว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย มีความใกล้ชิดกับยาเสพติดมากกว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก การวิจัยส่วนนี้จึงพบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีอิทธิพลต่อปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดของวัยรุ่นกลุ่มที่ศึกษามาก ทำนองเดียวกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นล้น จากผลงานวิจัยอื่น เช่น ผลงานวิจัยเรื่อง "จริยธรรมของเยาวชนไทย" (ดวงเดือน พันธมนาริน และ เพ็ญแข ประจวบฉฉนิก 2520) ที่พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม และลักษณะมุ่งอนาคตของวัยรุ่น ส่วน ทศนา ทองภักดี (2528) รายงานว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก มีความสัมพันธ์อย่างเด่นชัดกับความเชื่ออำนาจภายในตนสูง เพราะฉะนั้นการที่บุคคลวัยรุ่นได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากจากบิดามารดา ผู้ปกครอง บ่อมนจะช่วยทำให้เด็กได้พัฒนาจิตลักษณะดังกล่าว เพราะฉะนั้นในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการเสพติด หากวัยรุ่นคนใดมีจิตลักษณะทั้ง 3 ประการแล้ว บ่อมนับเป็นการเพียงพอที่วัยรุ่นผู้นั้นจะรู้จักคิดหาเหตุผลได้ว่าสิ่งเสพติดเป็นสิ่งดีหรือไม่ดีอย่างไร หากตนไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดแล้วจะเกิดผลเสียตามมาอย่างไร เพราะฉะนั้นบิดามารดาบ่อมนับจะมั่นใจได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล บ่อมนับเป็นภูมิคุ้มกันไม่ให้บุตรของตนหันไปหาประสบการณ์จากสิ่งเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(ค) ปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดแปรปรวนไปตามลักษณะของเด็ก คือ หัตถ์คดีของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครองทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 5 จาก 9 กลุ่ม (ดูตาราง 20) คือ นักเรียนชาย นักเรียนที่ติดตามอาชีพสูง นักเรียนที่ติดตามอาชีพต่ำ นักเรียนที่ติดตามระดับการศึกษาต่ำ และนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก ผลปรากฏอย่างเด่นชัดว่าเด็กที่มี หัตถ์คดีที่ได้น้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน มีความใกล้ชิดกับยาเสพติดมากกว่าเด็กที่มีหัตถ์คดีที่มากต่อการควบคุมสื่อมวลชน มีผลงานวิจัยในประเทศไทย (เน้นทวัน ลูชาโต; 2520) งานวิจัยในประเทศไทยญี่ปุ่น (Saito, 1963) และในสหรัฐอเมริกา (Atkin et al., 1979) ซึ่งพบผลที่ สอดคล้องกันว่า การติดตามการควบคุมอิทธิพลของสื่อมวลชน บ่มให้ผลดีต่อการรับชมโทรทัศน์ของ เด็กกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ส่วนผลงานวิจัยของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2529) ได้ ศึกษา "การควบคุมอิทธิพลของสื่อมวลชนของครอบครัวกับจิตสำนึกที่สำคัญของเยาวชนไทย" ซึ่งเป็น งานวิจัยที่ขยายความรู้ทั้งในด้านกว้างและลึกกว่าการวิจัยอื่น ๆ ที่ผ่านมา ทั้งนี้เพราะการวิจัยนี้ได้ ศึกษาการควบคุมสื่อมวลชน 3 ชนิดคือ โทรทัศน์ วิทยุ สิ่งตีพิมพ์ โดยมีการควบคุม 3 ด้าน คือ ด้านควบคุมเวลา ปริมาณรายการหรือเนื้อหาของสื่อมวลชน ควบคุมความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา โดยผู้ปกครองต้องอธิบายเนื้อหาของสื่อมวลชนให้เด็กเข้าใจอย่างถูกต้องและชัดเจน และมีการ ประเมินคุณค่าของเนื้อหาของสื่อมวลชน พร้อมทั้งมีการชี้แนะให้เด็กรับสื่อมวลชนที่มีประโยชน์และ ปฏิเสธสิ่งที่เป็นโทษ และในการควบคุมสื่อมวลชนนี้ ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมกิจกรรมการรับสื่อมวลชน ร่วมกับเด็กด้วย วิธีควบคุมสื่อมวลชนดังกล่าวนับเป็นวิธีการสื่อสารภายในครอบครัวระหว่างบิดามารดา กับเด็ก ที่ช่วยให้เกิดความสัมพันธ์อันดีภายในครอบครัว โดยมีความรักความเอาใจใส่พร้อมทั้งการ ไข่เหตุผลเป็นหลัก ทำให้เด็กพอใจในการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และมีหัตถ์คดีที่ได้น้อยต่อการ ควบคุมสื่อมวลชน เด็กก็จะปฏิบัติตาม อันจะเกิดผลดีต่อพฤติกรรม และคุณภาพทางจิตใจของเด็ก ซึ่งจะเป็นภูมิคุ้มกันต้านทานการเสพติดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลการวิจัยส่วนนี้

ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นถึงความใกล้ชิดกับยาเสพติด แปรปรวนไปตามปัจจัยทางครอบครัว มากคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้น溺愛 การอบรมเลี้ยงดูแบบไข่เหตุผล และปัจจัยทางครอบครัว ตามลักษณะของเด็กคือ หัตถ์คดีของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง จากผลการวิจัยซึ่งพบ ว่า ถ้าเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้น溺愛น้อย ไข่เหตุผลน้อย และเด็กมีหัตถ์คดีที่ได้น้อยต่อ การควบคุมสื่อมวลชน เด็กจะมีแนวโน้มใกล้ชิดกับยาเสพติดมาก นอกจากนี้ยังมีข้อมูลของการวิจัยนี้ ที่บ่งชี้ให้เห็นว่าวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่าง อาจมีความใกล้ชิดกับสิ่งเสพติดจากการที่ได้เห็นตัวอย่างการ

เสพติดภายในครอบครัว เมื่อเทียบกับการได้เห็นตัวอย่างการเสพติดจากนอกรอบครัว ซึ่งน่าจะมี ความสำคัญเกี่ยวข้องกับภูมิทัศน์ทางการเมืองการเสพติดฯ ด้านนี้โดยตรง จากข้อมูลที่รวบรวมได้ (ดูตาราง 126 ในภาคผนวก ค.) ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นรายงานว่าได้เห็นการเสพติดจากนอกรอบครัว (ร้อยละ 53.9) มากกว่าเห็นตัวอย่างการเสพติดจากครอบครัว (ร้อยละ 46.0) สำหรับยาและ สิ่งเสพติดที่เด็กรายงานว่า สามีภรรยาในครอบครัวใช้เป็นประจำ อันดับหนึ่งคือ บุหรี่ (ร้อยละ 48.7) รองลงมาคือ ยาแก้ปวด (ร้อยละ 26.5) และสุรา (ร้อยละ 24.3) กัญชา (ร้อยละ 2.2) กินเนอร์ และ เฮโรอีน จำนวนเท่ากันคือร้อยละ 0.1 (1 ราย) และเมื่อสำรวจข้อมูลที่กลุ่ม ตัวอย่างรายงานเกี่ยวกับการใช้ยาและสิ่งเสพติด ก็พบว่าเด็กมีประสบการณ์กับการใช้ยาและสิ่งเสพติด คล้ายคลึงกับสมาชิกในครอบครัว (ดูตาราง 127 ในภาคผนวก ค.) ผลการวิจัยนี้พอจะชี้ให้เห็น ความสำคัญของการเป็นต้นแบบของบิดามารดาได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้มีผลงานวิจัยทั้งในประเทศและต่าง ประเทศที่ศึกษากับผู้ติดยาเสพติด พบว่าบิดามารดาของนักเรียนที่ติดยาเสพติดส่วนใหญ่ ติดบุหรี่ และ สุรา (เฟน แลงลิงแกว และคณะ 2524) ส่วนงานวิจัยของ แคนเดล (Kandel, 1974) พบ ว่า นักเรียนวัยรุ่นที่รายงานการใช้อายาบำบัดทางจิต (ยาแก้ลมประสาท บาร์บิทูเรต และยากระตุ้น ประสาท) ของบิดามารดา ตลอดจนการสูบบุหรี่ และการดื่มเบียร์ และสุราของบิดามารดา มีความ สัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ของวัยรุ่นมากที่สุด เพราะฉะนั้นจึงน่าจะกล่าวได้ว่า ผลการวิจัยส่วนนี้เป็นการ เริ่มต้นขั้นแรกของวัยรุ่นที่จะนำไปสู่การหาประสบการณ์กับยาเสพติดในโอกาสต่อไป

สรุปได้ว่าปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด แปรปรวนไปตามปัจจัยทางครอบครัว 2 ประเภท อย่างเด่นชัดดังนี้

(1) การที่เด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นนุ่มน้อย เป็นตัวแปรสำคัญที่ใช้ ทำนายคะแนนประมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด ทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 10 จาก 13 กลุ่ม โดย แบ่งตามลักษณะของเด็ก 4 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนชาย นักเรียนหญิง นักเรียนชั้น ม.1 นักเรียน ชั้น ม.3 และแบ่งตามลักษณะของครอบครัว 6 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง และบิดามี อาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวชนาตกลาง นักเรียนจาก ครอบครัวขนาดใหญ่ นักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ผลปรากฏอย่างเด่นชัดว่า เด็กที่รายงานว่า ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นนุ่มน้อย มีความใกล้ชิดกับยาเสพติดมากกว่าเด็กที่รายงานว่า ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นนุ่มนมาก

(2) การที่เด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย เป็นตัวแปรสำคัญที่ใช้ ทำนายคะแนนประมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด ทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 11 จาก 13 กลุ่ม โดย

แบ่งตามลักษณะของเด็ก 4 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนชาย นักเรียนหญิง นักเรียนชั้น ม.1 นักเรียนชั้น ม.3 และแบ่งตามลักษณะของครอบครัว 7 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง และบิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวชนาตกลาง นักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ นักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น ผลปรากฏอย่างเชื่อมั่นได้ว่า เด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย มีความใกล้ชิดกับยาเสพติด มากกว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก

(3) การที่เด็กมีทัศนคติที่น้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง เป็นตัวแปรสำคัญที่ใช้ทำนายคะแนนปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 5 จาก 9 กลุ่ม โดยแบ่งตามลักษณะของเด็ก 1 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนชาย และแบ่งตามลักษณะของครอบครัว 4 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง และบิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก ผลปรากฏอย่างเด่นชัดว่า เด็กที่มีทัศนคติที่น้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน มีความใกล้ชิดกับยาเสพติด มากกว่าเด็กที่มีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง

สรุปภูมิทัศน์งานการเสพติดของเด็กที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางครอบครัว จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ภูมิทัศน์งานการเสพติดของเด็กกับปัจจัยทางครอบครัว พบว่าภูมิทัศน์งานการเสพติด ทั้ง 3 ประเภท ๆ ละหนึ่งด้านได้แก่

- (1) ภูมิทัศน์งานการเสพติด ประเภทความรู้เกี่ยวกับการเสพติด ด้านความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด
- (2) ภูมิทัศน์งานการเสพติดประเภทอารมณ์เกี่ยวกับการเสพติด ด้านปริมาณการชักจูงจากเพื่อน และ
- (3) ภูมิทัศน์งานการเสพติด ประเภทพฤติกรรมเกี่ยวกับการเสพติด ด้านปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด ภูมิทัศน์งานการเสพติดเหล่านี้แปรปรวนไปตามปัจจัยทางครอบครัว 2 ประเภท คือ การอบรมเลี้ยงดูและลักษณะของเด็ก

ผลลัพธ์การวิจัยนี้ปรากฏว่า

- (1) ภูมิทัศน์งานการเสพติดของเด็กที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางครอบครัวที่เด่นชัดที่สุดเป็นอันดับหนึ่งคือ ปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด ซึ่งพบว่าแปรปรวนไปตามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน แบบใช้เหตุผล อย่างเชื่อมั่นได้ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งตามลักษณะของเด็ก 4 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนชาย นักเรียนหญิง นักเรียนชั้น ม.1 และชั้น ม.3 และกลุ่มที่แบ่งตาม

ลักษณะของครอบครัว 6 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูงและบิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง และจากครอบครัวขนาดใหญ่ นักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา

(2) ภูมิทัศน์ทางการเล่นที่เกี่ยวกับปัจจัยทางครอบครัว อันตรงลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่นที่ ซึ่งแปรปรวนไปตามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับ และแบบใช้เหตุผลอย่างเข้มงวด ทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยที่แบ่งตามลักษณะของครอบครัว 4 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และจากครอบครัวขนาดใหญ่

(3) ภูมิทัศน์ทางการเล่นที่เกี่ยวกับปัจจัยทางครอบครัว เป็นอันตรงสุดท้ายคือ ปริมาณการชักจูงจากเพื่อน ซึ่งแปรปรวนไปตามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับ แบบใช้เหตุผลอย่างเด่นชัด ทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยที่แบ่งตามลักษณะของครอบครัว 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา

จากความสัมพันธ์ดังกล่าวมาแล้ว สามารถจะสรุปความสัมพันธ์ในกลุ่มย่อยได้ โดยเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับมาก ใช้เหตุผลมาก มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่นมากกว่า ปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากกว่า เด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับน้อย และใช้เหตุผลน้อย ส่วนเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับน้อย ใช้เหตุผลน้อย มีความใกล้ชิดกับยาเล่นมากกว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับมาก ใช้เหตุผลมาก

(4) ภูมิทัศน์ทางการเล่นของเด็กที่เกี่ยวกับทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชน นั้น ปรากฏผลอย่างเด่นชัดว่า ภูมิทัศน์ทางการเล่นทั้ง 3 ด้านดังกล่าว แปรปรวนไปตามทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยที่แบ่งตามลักษณะของเด็ก 1 กลุ่ม คือกลุ่มนักเรียนชาย และแบ่งตามลักษณะของครอบครัว 4 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง และบิดามีอาชีพต่ำ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก ผลปรากฏว่าเด็กที่มีทัศนคติที่ตมต่อการควบคุมสื่อมวลชน จะมีภูมิทัศน์ทางการเล่นทั้ง 3 ด้านดังกล่าวสูงกว่าเด็กที่มีทัศนคติที่น้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน โดยปรากฏว่าเด็กที่มีทัศนคติตมต่อการควบคุมสื่อมวลชน จะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเล่นมากกว่าปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากกว่าเด็กที่มีทัศนคติที่น้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน ส่วนเด็กที่มีทัศนคติที่น้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน

จะมีความใกล้ชิดกับยาเสพติดมากกว่าเด็กที่มีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ

สำหรับภูมิทัศน์งานการเสพติดด้านอื่น ๆ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติด ความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติด และทัศนคติต่อการเสพติด มีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางครอบครัวน้อย

3. ประเภทของเยาวชน ที่พบภูมิทัศน์งานการเสพติดของเด็กเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางครอบครัว

ในการวิจัยนี้ นอกจากจะมีตัวแปรอิสระคือ ปัจจัยทางครอบครัว และตัวแปรตาม คือ ภูมิทัศน์งานการเสพติดของเด็กแล้ว ยังมีตัวแปรอิสระขึ้นรองที่เกี่ยวกับภูมิหลังของครอบครัว และลักษณะทางชีวสังคมของเด็กหรือผู้ปกครอง รวม 6 ตัวแปร ๆ ละ 2 - 3 ระดับ โดยแบ่งกลุ่มย่อยเหล่านี้ตามลักษณะของเด็ก คือ เพศ (ชาย, หญิง) ขึ้นเรียน (ม.1, ม.3) และแบ่งตามลักษณะของครอบครัว ได้แก่ อาชีพของบิดา (สูง, ต่ำ) ระดับการศึกษาของบิดา (สูง, ต่ำ) ขนาดของครอบครัว (เล็ก, กลาง, ใหญ่) และที่พักอาศัย (อาศัยอยู่กับบิดามารดา, อาศัยอยู่กับผู้อื่น) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้นำตัวแปรอิสระขึ้นรองมาเป็นหลักในการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มย่อยตามระดับของตัวแปรอิสระขึ้นรองที่ละตัว แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลเหมือนในกลุ่มรวม

ผลการวิจัยนี้ปรากฏว่า ปัจจัยทางครอบครัว ที่มีความสัมพันธ์กับภูมิทัศน์งานการเสพติดของเด็กอย่างเชื่อมั่นได้บ่อยครั้งที่สุด คือ กลุ่มย่อยหรือประเภทของเยาวชนที่แบ่งตามลักษณะของครอบครัว 4 กลุ่มที่พบเด่นชัด เรียงตามลำดับดังนี้คือ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และจากครอบครัวขนาดใหญ่ และนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา

จากการวิจัยนี้ พบว่าปัจจัยทางครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กับภูมิทัศน์งานการเสพติดของเด็กอย่างเชื่อมั่นได้ในกลุ่มย่อยทั้ง 4 กลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยทางครอบครัว ประเภทการอบรมเลี้ยงดูทั่วไป 2 แบบ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และแบบใช้เหตุผล และปัจจัยทางครอบครัวประเภทลักษณะของเด็ก คือ ทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ส่วนภูมิทัศน์งานการเสพติดของเด็ก ที่แปรปรวนไปตามปัจจัยทางครอบครัวที่ปรากฏในกลุ่มย่อยทั้ง 4 กลุ่มดังกล่าว ได้แก่ ภูมิทัศน์งานการเสพติดด้านความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด ปริมาณการชักจูงจากเพื่อน และปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด ซึ่งปรากฏผลดังนี้

3.1 กลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ

กลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ เป็นตัวแปรที่สำคัญเป็นอันดับแรกพบว่าภูมิฐานงาน การเล่พิตของเต็กเกี่ยวข้องกัปลัยทางครอบครัวมาก แตกต่างจากกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง ผลการวิจัยมีดังนี้

(1) ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบ รักลัปลัสนุน มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับภูมิฐานงานการเล่พิต 3 ด้านคือ ความรู้เกี่ยวลัเหตุของการเล่พิต ปริมาณการชักรุงจากเพื่อน และปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พิต (ดูตาราง 4, 3 และ 2) ทั้งนี้ปรากฏอย่างเด่นชัดว่าเต็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักลัปลัสนุนมาก มีความรู้เกี่ยวลัเหตุของการเล่พิตมากกว่า และปฏิเสธการชักรุงจากเพื่อนมากกว่าเต็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักลัปลัสนุนน้อย ส่วนเต็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักลัปลัสนุนน้อย จะมีความใกล้ชิดกับยาเล่พิตมากกว่าเต็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักลัปลัสนุนมาก

(2) ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ ปรากฏว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับภูมิฐานงานการเล่พิต 2 ด้านคือ ปริมาณการชักรุงจากเพื่อน และปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พิต (ดูตาราง 9 และ 8) ทั้งนี้ปรากฏอย่างเชื่อกันได้ว่าเต็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก สามารถต้านทานอิทธิพลการชักรุงจากเพื่อนได้มากกว่าเต็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย ส่วนเต็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมแบบใช้เหตุผลน้อย จะมีความใกล้ชิดกับยาเล่พิตมากกว่าเต็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมแบบใช้เหตุผลมาก

(3) ในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ ปรากฏว่าทัศนคติของเต็กต่อการควบคุมสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์อย่างเด่นชัดกับภูมิฐานงานการเล่พิต 2 ด้าน ได้แก่ ปริมาณการชักรุงจากเพื่อน และปริมาณความใกล้ชิดกับยาเล่พิต (ดูตาราง 21 และ 20) ทั้งนี้ปรากฏว่าเต็กที่มีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชน ปฏิเสธการชักรุงจากเพื่อนมากกว่าเต็กที่มีทัศนคติที่ต่อน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน ส่วนเต็กที่มีทัศนคติที่ต่อน้อยต่อสื่อมวลชน ก็จะมี ความใกล้ชิดกับยาเล่พิตมากกว่าเต็กที่มีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชน

สำหรับกลุ่มนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง ปรากฏว่าการอบรมเลี้ยงดูและทัศนคติของเต็กต่อการควบคุมสื่อมวลชน ไม่เกี่ยวข้องกัปลัยกับภูมิฐานงานการเล่พิตของเต็ก ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่า เต็ก

ที่ปิตามาระดับการศึกษาสูง ได้รับการส่งเสริมจากครอบครัวให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การดนตรี การกีฬา หรือกิจกรรมที่ประเทืองปัญญา เด็กกลุ่มดังกล่าวจึงสนใจกิจกรรมเหล่านี้มากกว่าจะไปรับอิทธิพลการชักจูงจากเพื่อน และไปสนใจกับสารเสพติด เหตุผลอีกประการหนึ่งก็คือ จำนวนนักเรียนที่ปิตามาระดับการศึกษาสูง มีน้อยกว่าจำนวนนักเรียนที่ปิตามาระดับการศึกษาต่ำ เมื่อเทียบเป็นร้อยละ (ร้อยละ 35.8 และ 64.2) ดังนั้นจึงไม่ปรากฏความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยทางครอบครัวทั้ง 3 ตัวแปรกับภูมิทัศน์ทางการเสพติดทั้ง 2 ด้าน อย่างเด่นชัดในกลุ่มนักเรียนที่ปิตามาระดับการศึกษาสูง

3.2 กลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็กและครอบครัวขนาดใหญ่

ขนาดของครอบครัว (นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็กและครอบครัวขนาดใหญ่) เป็นตัวแปรสำคัญอันดับรองลงมา ที่พบภูมิทัศน์ทางการเสพติด เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางครอบครัวมาก แตกต่างจากกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง ซึ่งปรากฏผลอย่างเด่นชัดดังนี้

(1) การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับสุน และแบบใช้เหตุผล พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับภูมิทัศน์ทางานา ด้านความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด (ดูตาราง 4 และ 10) ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และครอบครัวขนาดใหญ่ มากกว่ากลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง ทั้งนี้ปรากฏอย่างเชื่อมั่นได้ว่า เด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับสุนมาก แบบใช้เหตุผลมาก มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด มากกว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับสุนน้อย แบบใช้เหตุผลน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเด็กจากครอบครัวขนาดเล็กได้รับความรักเอาใจใส่จากบิดามารดาอย่างทั่วถึง เพราะจำนวนสมาชิกในครอบครัวมีน้อย จึงปรากฏว่าเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมากใช้เหตุผลมาก มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมาก ส่วนนักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ซึ่งมีสมาชิกตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป บิดามารดาอาจดูแลให้ความรักความเอาใจใส่บุตรไม่ทั่วถึง แต่โดยลักษณะของสังคมวัฒนธรรมไทย ในครอบครัวขนาดใหญ่ ผู้เป็นพี่สาวพี่ชายมักจะช่วยเลี้ยงน้องแทนบิดามารดา โดยทำหน้าที่เกี่ยวกับการถ่ายทอดทางสังคม (socialization) นับตั้งแต่ดูแลในเรื่องความเป็นอยู่ การเล่าเรียน ตลอดจนควบคุมพฤติกรรมของน้องให้เป็นไปตามที่สังคมยอมรับ เพราะฉะนั้นจึงคาดได้ว่าการถ่ายทอดทางสังคมดังกล่าวน่าจะรวมการให้ความรู้ในเรื่องยาเสพติดด้วยก็ได้ ส่วนนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง ซึ่งไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสลับสับสุน แบบใช้เหตุผล กับภูมิทัศน์ทางการเสพติดด้านความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดนั้น คาดว่าครอบครัวขนาดกลางซึ่งมีจำนวนพี่น้อง 3 - 4 คน บิดา

มารดาอาจไม่มีเวลาให้ความรักความเอาใจใส่ดูแลบุตรอย่างทั่วถึง เด็กจึงอาจได้รับการดูแลจากพี่ ซึ่งก็ไม่ใช่เหมือนครอบครัวขนาดใหญ่ เพราะสมาชิกในครอบครัวขนาดกลาง อาจมีอายุไล่เลี่ยกัน น้อง ย่อมไม่ค่อยเชื่อฟังพี่ก็ได้ ส่วนพี่ก็อาจมีประสบการณ์และความรู้ยังไม่มากพอจะสอนน้อง เพราะฉะนั้น ผลการวิจัยส่วนนี้จึงไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามดังกล่าวในกลุ่มนักเรียน จากครอบครัวขนาดกลาง อย่างเด่นชัด เช่น ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวใหญ่ และครอบครัวเล็ก

(2) หาค้นคิดของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด กับความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด และการชักจูงจากเพื่อนในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัว ขนาดเล็ก และครอบครัวขนาดใหญ่ มากกว่ากลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง (ดูตาราง 22 และ 21) ทั้งนี้ปรากฏอย่างเด่นชัดว่า เด็กที่มีหาค้นคิดที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชน มีความรู้ เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากกว่า ตำนานอิทธิพลจากการชักจูงของเพื่อนได้มากกว่า เด็กที่มี หาค้นคิดที่น้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน ผลการวิจัยส่วนนี้สามารถอธิบายได้ด้วยผลงานวิจัยของ ดวงเดือน พงษ์รณาริน และคณะ (2529) ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดว่า เด็กที่มีหาค้นคิดที่ดี มากต่อการควบคุมสื่อมวลชน ย่อมมีจิตลักษณะที่พึงปรารถนาที่สุด 3 ประการ คือ ลักษณะมุ่งอนาคต สูง ความเชื่ออำนาจภายในตนสูง และการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูง จิตลักษณะทั้ง 3 ประการนี้ อันเป็นผลจากการที่เด็กมีหาค้นคิดที่ดีต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ย่อมจะช่วยให้เด็กมีภูมิต้านทาน การเสพติดสูง กล่าวคือ เด็กจะสามารถทำนายได้ว่าการมีประสบการณ์จากยาเสพติดจะมีผลต่ออนาคต ของตนอย่างไร เด็กจะสามารถควบคุมตนเองไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับการเสพติดได้ และเด็กจะมีหลักยึด ที่เป็นเหตุผลในการเลือกหรือการกระทำของตนที่เกี่ยวข้องกับการเสพติด

(3) ในกลุ่มนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลางและครอบครัวขนาดใหญ่ พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้น溺愛 แบบใช้เหตุผล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด มากกว่านักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก (ดูตาราง 2 และ 8) ทั้งนี้ปรากฏอย่างเชื่อมั่น ได้ว่า เด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้น溺愛น้อย ใช้เหตุผลน้อย มีความใกล้ชิด กับยาเสพติดมากกว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้น溺愛มาก แบบใช้เหตุผลมาก ผลการวิจัยส่วนนี้แสดงว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้น溺愛 และใช้เหตุผล เป็นตัวแปรสำคัญในการ ทำนายความใกล้ชิดกับยาเสพติดของเด็กในครอบครัวขนาดกลาง และครอบครัวขนาดใหญ่ ทั้งนี้ สันนิษฐานได้ว่า ในครอบครัวที่มีสมาชิกหลายคนบิดามารดาไม่สามารถให้ความรักความเอาใจใส่แก่ บุตรได้ทั่วถึง ทำให้เด็กขาดความอบอุ่น และขาดความสัมพันธ์อันดีกับครอบครัว จำเป็นต้องหันไป

มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ซึ่งมักจะเป็นกลุ่มเพื่อนในวัยเดียวกัน ซึ่งอาจชักนำให้ประพฤติดนในทางเสื่อมเสียได้ ทั้งนี้มีผลงานวิจัยอื่นที่ศึกษากับผู้ติดยาเสพติด เช่น ศิริพร เกษบุรมย์ (2519) ซึ่งศึกษาสภาพภายในครอบครัวของเยาวชนวัยรุ่นที่ติดยาเสพติด ซึ่งเข้ารับการรักษานในโรงพยาบาลกรุงเทพมหานคร พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นวัยรุ่นอายุ 13 - 18 ปี ซึ่งติดยาเสพติดมากที่สุดมาจากครอบครัวที่มีสมาชิก 4 - 8 คน ซึ่งถือว่าเป็นครอบครัวใหญ่ ความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ดีต่อกัน ส่วน สุปจน์ สักขุพิพย์ (2521) รายงานว่า ผู้ที่มาจากครอบครัวขนาดใหญ่ ซึ่งมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมาก ทำให้การอบรมเลี้ยงดูและการเอาใจใส่ดูแลจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่เหมาะสมและทั่วถึง ทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย เด็กมีสุขภาพไม่ดี ซึ่งมีผลเกี่ยวโยงไปถึงการแสดงออกทางพฤติกรรมด้านอื่น ๆ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ คบเพื่อนไม่ดี ไม่รู้จักใช้เวลาว่างอย่างเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ผลสุดท้ายทำให้มีปัญหาทางด้านความประพฤติ

3.3 กลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา

กลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา เป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มตัวที่ 3 ที่ให้ผลแตกต่างระหว่างระดับชัดเจนอีกตัวหนึ่ง โดยพบว่า

(1) การอบรมเลี้ยงดูแบบรักส้นับสนุน มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับภูมิทัศน์ทางานการเสพติด 3 ด้าน คือ ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด ปริมาณการชักจูงจากเพื่อน และปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด (ดูตาราง 4, 3, และ 2) ในกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดามากกว่านักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น ทั้งนี้ปรากฏว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักส้นับสนุนมาก มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากกว่า ปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากกว่า เด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักส้นับสนุนน้อย ส่วนเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักส้นับสนุนน้อย มีความใกล้ชิดกับยาเสพติดมากกว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักส้นับสนุนมาก

การที่เด็กอาศัยอยู่กับบิดามารดา ย่อมคาดหวังได้ว่าเด็กจะต้องได้รับความรักความเอาใจใส่จากบิดามารดา ได้รับการอบรมสั่งสอน ควบคุมให้ประพฤติดนในทางที่ถูกต้องเหมาะสม และมีโอกาสได้ทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว อันจะช่วยให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างบิดามารดากับเด็ก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างภูมิทัศน์ทางานการเสพติดของเด็กถึง 3 ด้านสำหรับการวิจัยนี้ ซึ่งได้แก่ ความรู้สาเหตุของการเสพติด ความต้านทานต่ออิทธิพลการชักจูงจากเพื่อน และความห่างไกลจากยาเสพติด ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสรีน ปุณณะหิตานนท์ (2519) ที่บ่งชี้ว่า เด็กที่ไม่ใช้ยาเสพติดให้โทษ เป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์อันดีกับบิดามารดา ผู้ปกครอง ส่วนนักเรียนและนักศึกษาที่

ใช้ยาเสพติด มักไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดา และการที่นักเรียนและนักศึกษาซึ่งอาศัยอยู่กับพระตามวัด ก็มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการใช้ยาเสพติดอีกด้วย นอกจากนี้มีผลการวิจัยในต่างประเทศ (Zarco & Associates, 1971) ที่พบว่านักศึกษาที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา มีปัญหาการใช้ยาเสพติดน้อยกว่า นักศึกษาที่อาศัยอยู่ตามหอพัก หรืออยู่ในบ้านเช่า หรืออาศัยอยู่กับผู้อื่น

(2) การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลสูงสามารถต้านอิทธิพลจากการชักจูงของเพื่อนได้มากในกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา (ดูตาราง 9) แต่ไม่พบความสัมพันธ์เช่นนี้ในกลุ่มนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น ผลการวิจัยส่วนนี้แสดงให้เห็นว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล เป็นตัวแปรสำคัญในการสร้างภูมิคุ้มกันต้านทานอิทธิพลจากการชักจูงของเพื่อน ซึ่งเป็นภูมิคุ้มกันต้านทานการเสพติดทางอ้อมทางหนึ่ง ทั้งนี้เพราะมีงานวิจัยในประเทศ เช่น พรทิพย์ สิตธรร (2516) ปราณี ปิยะสิริานนท์ และ พันธ์ิ เทียนสุวรรณ (2519) ที่รายงานว่าสาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้เยาวชนหรือบุคคลทั่วไป ติดยาเสพติดเนื่องมาจากถูกเพื่อนแนะนำหรือชักชวนให้ทดลองเสพยาเสพติด ส่วน แคมแพน และ มาร์ติน (Kaplan & Martin, 1984) พบว่า เพื่อนมีอิทธิพลต่อการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่น เพราะการใช้ยาเสพติด นอกจากวัยรุ่นจะได้รับการยอมรับจากเพื่อนแล้ว การใช้ยาเสพติดยังทำหน้าที่ชักจูงเพื่อนให้เลียนแบบด้วยการใช้ยาเสพติดที่ผิดกฎหมายอีกด้วย สำหรับการวิจัยส่วนนี้ให้ผลว่า เด็กที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ซึ่งได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก จะสามารถต้านทานอิทธิพลการชักจูงจากเพื่อนได้มาก ทั้งนี้เนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูด้วยวิธีดังกล่าว เป็นวิธีอบรมของบิดามารดาที่คอยชี้แนะให้เด็กเข้าใจถึงการที่บิดามารดาส่งเสริมหรือขัดขวางพฤติกรรมบางอย่างนั้น ย่อมตั้งอยู่บนรากฐานของเหตุผลและความรักความหวังดีต่อเด็ก ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างบิดามารดากับบุตร ผลการวิจัยนี้จึงสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บัสม และคณะ ที่ วัตสัน และ ลินด์เกรน (Watson & Lindgren, 1979 : 540-542 อ้างจาก Blum et al., 1973) ได้ประมวลไว้และชี้ให้เห็นว่า ถ้าครอบครัวมีความสัมพันธ์แน่นแฟ้นมากเพียงใด อิทธิพลของวัฒนธรรมย่อยจากกลุ่มเพื่อนก็จะยิ่งน้อยลงเพียงนั้น ผลการวิจัยส่วนนี้ยังสามารถอธิบายได้ด้วยผลงานวิจัยของ ดวงเดือน พันธุมนาวัน และคณะ (2529) ที่พบความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก กับจิตลักษณะบางประการในตัวเด็กคือ ลักษณะมุ่งอนาคตสูง และมีความเชื่ออำนาจภายในตนสูง ซึ่งจิตลักษณะเหล่านี้จะช่วยให้เด็กสามารถคาดการณ์ไกลและรู้จักบังคับตนเองให้รู้จักอดใจรอได้ (ดวงเดือน พันธุมนาวัน และคณะ 2529) นอกจากนี้เด็กยังเชื่อว่าการที่บุคคลใดจะประสบความสำเร็จ หรือความล้มเหลว ล้วนเป็นผลจากการกระทำของตนเองทั้งสิ้น

และบุคคลนั้นยังสามารถทำนายและควบคุมการกระทำให้เป็นไปตามความต้องการได้ (หัตถ์นา ทอกรักติ 2528) สำหรับผลการวิจัยส่วนนี้ จิตลักษณะดังกล่าวจะช่วยให้ได้กล่าวนำการคาดการณ์ล่วงหน้าได้ว่าการยอมรับการชักจูงจากเพื่อน ดังเช่นกรณีที่จะชักชวนกันไปหาประสบการณ์เกี่ยวกับยาเสพติด เด็กที่มีลักษณะมุ่งอนาคต และมีความเชื่ออำนาจภายในตนสูง จะสามารถควบคุมตนเองมิให้กระทำตามการชักจูงจากเพื่อน เพราะตนสามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ว่า ผลจากการกระทำนั้นจะเกิดผลเสียต่ออนาคตของตนอย่างไร

สรุปประเภทของเยาวชนที่พบภูมิต้านทานการเสพติดของเด็กเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางครอบครัว

จากการวิจัยนี้พบว่า ประเภทของเยาวชนที่พบภูมิต้านทานการเสพติดของเด็กเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางครอบครัวมาก แตกต่างจากเยาวชนที่เปรียบเทียบกับ เรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้คือ

- (1) ระดับการศึกษาของบิดา
- (2) ขนาดของครอบครัว และ
- (3) การอาศัยอยู่กับบิดาหรือผู้อื่น

ส่วนภูมิต้านทานการเสพติดของเด็กที่แปรปรวนไปตามปัจจัยทางครอบครัว ได้แก่

- (1) ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด
- (2) ปริมาณการชักจูงจากเพื่อน และ
- (3) ปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด

สำหรับปัจจัยทางครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กับภูมิต้านทานการเสพติดของเด็กได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน แบบใช้เหตุผล และทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ผลจากการวิจัยปรากฏผลดังนี้

- (1) สำหรับนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับภูมิต้านทานการเสพติด 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด ปริมาณการชักจูงจากเพื่อน และปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด ทั้งนี้ปรากฏว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากกว่าและปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากกว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชน พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับภูมิต้านทานการเสพติด 2 ด้านคือ ปริมาณการชักจูงจากเพื่อน และปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด โดยปรากฏว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากและเด็ก

มีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากกว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย และเด็กมีทัศนคติที่ตื่นตัวต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ สำหรับเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลน้อย และเด็กมีทัศนคติที่ตื่นตัวต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ จะมีความใกล้ชิดกับยาเสพติดมากกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมาก และเด็กมีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ ทั้งนี้แตกต่างจากนักเรียนที่ติดตามระดับการศึกษาสูง ซึ่งพบว่าการอบรมเลี้ยงดู ไม่เกี่ยวข้องกับภูมิทัศน์ทางานการเสพติดของเด็ก

(2) สำหรับนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และจากครอบครัวขนาดใหญ่ พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นล้น และแบบใช้เหตุผล เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากกว่านักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง ทั้งนี้ปรากฏอย่างเชื่อมั่นได้ว่า เด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นล้นมากใช้เหตุผลมาก มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากกว่าเด็กที่รายงานว่า ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นล้นน้อย แบบใช้เหตุผลน้อย

(2.1) นักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก และจากครอบครัวขนาดใหญ่ พบว่าทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด และการชักจูงจากเพื่อน มากกว่านักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง ทั้งนี้ปรากฏอย่างเด่นชัดว่าเด็กที่มีทัศนคติที่ดีมากต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากกว่าปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากกว่าเด็กที่มีทัศนคติที่ตื่นตัวต่อการควบคุมสื่อมวลชนฯ

(2.2) นักเรียนจากครอบครัวขนาดกลางและจากครอบครัวขนาดใหญ่ พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นล้น แบบใช้เหตุผล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดมากกว่านักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก โดยปรากฏว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นล้นน้อย ใช้เหตุผลน้อย มีความใกล้ชิดกับยาเสพติดมากกว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นล้นมาก แบบใช้เหตุผลมาก

(3) ตัวแปรแบ่งกลุ่มตัวที่ 3 ที่ให้ผลแตกต่างระหว่างระดับชัดเจนอีกตัวหนึ่งคือ การอาศัยอยู่กับบิดามารดา หรืออยู่กับผู้อื่น โดยพบว่า กลุ่มเด็กที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นล้น มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับภูมิทัศน์ทางานการเสพติด 3 ด้านคือ ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด ปริมาณการชักจูงจากเพื่อน และปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติด ทั้งนี้ปรากฏว่า เด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นล้นมาก มีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดมากกว่า ปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อนมากกว่า เด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดู

แบบรักษาล้นล้นน้อย ส่วนเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษาล้นล้นน้อย มีความใกล้ชิดกับยาเสพติดมากกว่าเด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษาล้นล้นมาก ทั้งนี้แตกต่างจากวัยรุ่นที่อาศัยอยู่กับผู้อื่นที่พบว่า ปัจจัยทางครอบครัวด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษาล้นล้น ไม่เกี่ยวข้อง กับภูมิทัศน์ทางการเสพติดทั้ง 3 ด้านดังกล่าวเลย นอกจากนี้ยังพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลสูง สามารถต้านอิทธิพลการชักจูงจากเพื่อนได้มาก ในกลุ่มเด็กที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา แต่ไม่พบความสัมพันธ์เช่นนี้ในกลุ่มเด็กที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น

ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติ

จากผลการวิจัยนี้ ประกอบกับการที่ได้นำผลการวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศมาผสมผสานกัน เพื่อให้ผลการวิจัยมีความต่อเนื่องกัน ทำให้ผู้วิจัยได้พบประเด็นสำคัญที่สมควรจะนำไปใช้ประโยชน์ในการวิจัยต่อไป ตลอดทั้งการให้ข้อเสนอแนะ อันจะเป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อป้องกันการติดยาเสพติดให้โทษในเยาวชนไทย ซึ่งนับเป็นปัญหาสำคัญระดับนานาชาติในปัจจุบัน สำหรับการเสนอแนะแนวทางปฏิบัตินั้น จะได้เสนอในด้านความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด หน้าที่ความรับผิดชอบของสถานศึกษา และบทบาทของบิดามารดา ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด จากผลงานวิจัยนี้และงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องมีข้อบ่งชี้ว่า เยาวชนไทยยังไม่ได้มีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดอย่างถูกต้อง และมากพอที่จะรู้สึกหวาดกลัวต่อพิษภัยของยาเสพติด ซึ่งเป็นผลร้ายต่อชีวิตของผู้เสพทั้งในปัจจุบันและอนาคต เพราะฉะนั้นการป้องกันยาเสพติดให้โทษ ควรดำเนินการดังนี้

1.1 บิดามารดา ผู้ปกครอง ครู และผู้เกี่ยวข้องกับผู้เยาว์ เป็นบุคคลสำคัญ ที่ควรจะต้องมีความรับผิดชอบในการป้องกันยาเสพติด ในเยาวชนร่วมกัน ดังนั้นบุคคลเหล่านี้จึงควรได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดทุกแง่มุม เพื่อจะได้ดูแลเยาวชนอย่างใกล้ชิด และสามารถช่วยแก้ปัญหาของเยาวชนเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษได้ทันเวลาที่

1.2 ควรจัดยาเสพติดศึกษาเข้าในโครงการป้องกันยาเสพติดให้โทษ ทั้งในโรงเรียน รัฐบาลและโรงเรียนเอกชน โครงการนี้ควรจะครอบคลุมไปถึงเด็กระดับประถมศึกษา เพราะเด็กวัยนี้เริ่มมีแนวโน้มที่จะมีความอยากรู้อยากเห็น อยากทดลองเกิดขึ้นแล้ว ทั้งนี้ควรเน้นถึงพิษภัยของสารเสพติดจำพวกบุหรี่และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์รวมอยู่ด้วย ในการสอนให้เด็กเกรงกลัวต่อพิษภัยของยาเสพติดให้โทษ จำเป็นจะต้องอาศัยแนวความคิดในเรื่องความขัดแย้งระหว่างความหวาดกลัว กับความ

อยากรู้ อยากเห็น และความปรารถนาที่จะเล่าและแสวงหาและค้นคว้าเป็นหลักในการสอน กล่าวคือ ถ้าคนเราเกิดความหวาดกลัวมากขึ้นเท่าใด ความอยากรู้ อยากเห็นและความปรารถนาที่จะเล่าและแสวงหาค้นคว้าก็จะลดน้อยลงเพียงนั้น เพราะฉะนั้นถ้าเด็กได้ทราบถึงผลหรือฤทธิ์ของยาเสพติดอย่างถูกต้องแล้ว เด็กก็จะเกิดความหวาดกลัวและไม่กล้าทดลองเพื่อหาประสบการณ์จากยาเสพติดต่อไป อนึ่ง การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ควรจะจัดการสอนอย่างต่อเนื่องไปจนถึงการศึกษาในระดับสูง และการสอนควรพิจารณาให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนอีกด้วย

1.3 ควรจัดตั้งกลุ่มเครือข่าย บิดามารดา นักเรียน และนักศึกษา ทั้งระดับชุมชนและระดับชาติ กลุ่มบุคคลเหล่านี้ควรจะได้พบปะกันเป็นครั้งคราว เพื่อร่วมกันปรึกษาหารือและหาทางแก้ปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด นับตั้งแต่สารเสพติดจำพวกบุหรี่และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ตลอดจนถึงยาเสพติดให้โทษที่ผิดกฎหมาย

2. บทบาทของบิดามารดาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ความสัมพันธ์อันใกล้ชิดภายในครอบครัว เป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการสร้างภูมิคุ้มกันการเสพติดของเด็ก จากการวิจัยนี้ปรากฏผลที่สำคัญว่า เด็กที่รายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และใช้เหตุผลมากเท่าใด เด็กจะมีความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด และด้านอิทธิพลจากการชักจูงของเพื่อนมากเท่านั้น แต่ถ้าเด็กรายงานว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย และใช้เหตุผลน้อย เด็กก็จะมีแนวโน้มใกล้ชิดกับยาเสพติดมาก ทั้งนี้แสดงว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมาก และใช้เหตุผลมาก มีส่วนสำคัญในการสร้างภูมิคุ้มกันการเสพติดในเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ

ในการวิจัยนี้พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ เป็นวิธีอบรมเลี้ยงดูที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน มีความสำคัญเป็นอันดับรอง ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูทั้งสองแบบ พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับภูมิคุ้มกันการเสพติดของเด็ก การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล เป็นวิธีอบรมที่บิดามารดาคอยชี้แนะให้เด็กเข้าใจเหตุผลในการที่บิดามารดาลังเลหรือขัดขวางพฤติกรรมบางอย่าง โดยตั้งอยู่บนรากฐานของเหตุผล และความรักความหวังดีต่อเด็ก บิดามารดาควรใช้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ ตั้งแต่บุตรยังอยู่ในวัยเด็ก ทั้งนี้ควรจะเริ่มได้ในระดับประถมศึกษา เพราะเด็กวัยนี้เริ่มพัฒนาเหตุผลในเรื่องสิ่งใดผิดสิ่งใดถูกแล้ว แต่โดยธรรมชาติเด็กมักจะง่าย ผู้ใหญ่จึงจำเป็นต้องหมั่นชี้แจงเหตุผลแก่เด็กอยู่เป็นนิจ เพื่อเป็นการเตือนความจำของเด็กให้รู้จักควบคุมพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เมื่อเด็กเข้าสู่วัยรุ่นตอนต้นจนถึงวัยรุ่นตอนกลาง เด็กมีความพร้อมทางด้านสติปัญญา สามารถใช้ความคิด และแสดงความคิดเห็น

ของตนเองได้อย่างเสรี ยิ่งกว่านั้นเด็กยังสามารถแสดงความคิดเห็นหรือไม่เห็นร่วมกับผู้อื่นได้ สำหรับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นล้น เป็นการทำปฏิบัติของบิดามารดาต่อบุตรด้วยการให้ความรักและยกย่องลูก ตลอดทั้งแสดงให้ลูกรู้สึกว่าตนเป็นที่ยอมรับของพ่อแม่ นอกจากนี้บิดามารดายังให้ความเอาใจใส่ดูแลทุกข้อย และสนใจทำกิจกรรมร่วมกับบุตรด้วย และในการอบรมเลี้ยงดูเด็กทั้งสองแบบดังกล่าว หากมีการให้รางวัลหรือลงโทษ บิดามารดาควรกระทำให้เหมาะสมกับเหตุผลตามพฤติกรรมของเด็ก ฉะนั้นบิดามารดาควรจะตระหนักว่าหลักในการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่สำคัญยิ่งคือการอบรมเลี้ยงดูเด็กแบบใช้เหตุผลมาก และรักล้นล้นมาก

3. เสริมสร้างทัศนคติที่ดีของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ในการวิจัยนี้พบว่าทัศนคติของเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง มีส่วนเกี่ยวข้องในการสร้างภูมิคุ้มกันต้านทานการเลwdิตของเด็ก กล่าวคือ ถ้าเด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการควบคุมสื่อมวลชน เด็กจะมีการรับรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเลwdิตมาก และมีความต้านทานต่ออิทธิพลการชักจูงจากเพื่อนสูง แต่ถ้าเด็กมีทัศนคติที่น้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชน เด็กจะมีความใกล้ชิดกับยาเลwdิตมาก เพราะฉะนั้นบิดามารดาจึงควรช่วยเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในเด็กต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง โดยการชี้แนะให้เด็กเห็นคุณประโยชน์ของการรับสื่อมวลชนที่มีประโยชน์ ซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความพอใจที่บิดามารดาให้ความเอาใจใส่ต่อตนในการรับสื่อมวลชน และในที่สุดเด็กก็พร้อมที่จะรับฟังคำแนะนำของบิดามารดา และปฏิบัติตาม

4. กลุ่มเยาวชนที่ควรได้รับการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันต้านทานการเลwdิต 3 ด้าน ซึ่งได้แก่ความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเลwdิต การปฏิเสธการชักจูงจากเพื่อน และความสามารถในการที่จะไม่เอาตัวเข้าไปใกล้ชิดกับยาเลwdิต มีดังนี้

ก. เด็กที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ ควรได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นล้นมาก และใช้เหตุผลมากจากบิดามารดา ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีภูมิคุ้มกันต้านทานการเลwdิตทั้ง 3 ด้านสูง

ข. เด็กจากครอบครัวขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ควรได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นล้นมาก และใช้เหตุผลมาก พร้อมทั้งควรได้รับการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีภูมิคุ้มกันต้านทานการเลwdิตทั้ง 3 ด้านสูง

ค. เด็กที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ควรได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักล้นล้นมาก ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีภูมิคุ้มกันต้านทานการเลwdิตทั้ง 3 ด้านสูง และถ้าบิดามารดาใช้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลสูง ก็จะช่วยทำให้เด็กสามารถต้านต่ออิทธิพลการชักจูงจากเพื่อนได้มาก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

จากผลการวิจัยนี้ทำให้เห็นว่า ส่วนใดให้ผลที่เด่นชัด และส่วนใดยังมีช่องว่าง สุ่มควรที่จะต้องศึกษาริ้วยให้ละเอียดยิ่งขึ้น ฉะนั้นจึงมีข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไปดังนี้

1. การวิจัยนี้พบว่าตัวแปรภูมิทัศน์ทางการเล่พติดของเด็กรีก 3 ด้านได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับตัวยาเล่พติด ความรู้เกี่ยวกับผลของยาเล่พติด และทัศนคติต่อการเล่พติด มีความสัมพันธ์กับตัวแปรปัจจัยทางครอบครัวน้อย เพราะฉะนั้นจึงควรศึกษาตัวแปรภูมิทัศน์ทางการเล่พติดทั้ง 3 ด้านดังกล่าวในแนวอื่น
2. ตัวแปรปัจจัยทางครอบครัวบางตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับภูมิทัศน์ทางการเล่พติดน้อย เช่น ตัวอย่างการเล่พติดภายในครอบครัว ควรศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ยาของบิดามารดา รวมทั้งพฤติกรรมการใช้ยาของนักเรียนอีกด้วย
3. เด็กที่บิดามีระดับการศึกษาสูง เด็กจากครอบครัวขนาดกลาง และเด็กที่อยู่แยกจากบิดามารดา ควรศึกษาถึงสาเหตุที่นอกเหนือจากปัจจัยทางครอบครัว หรือสาเหตุทางด้านอื่น ๆ ที่แตกต่างจากที่ได้ศึกษาไปแล้ว
4. ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างในระดับชั้นเรียนอื่น และศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งที่อยู่ในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด เพื่อให้ผลการวิจัยครอบคลุมมากขึ้น

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

คำชี้แจง เกี่ยวกับแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้น มี 31 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของพ่อแม่ (ผู้ปกครอง) ในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก
มี 55 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับยาเสพติด มี 50 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการคบเพื่อน มี 10 ข้อ

คำตอบของนักเรียน ไม่มีถูกหรือผิด เพราะแต่ละคนต่างมีความคิดเห็นและการกระทำที่
แตกต่างกัน เพราะฉะนั้นจึงใคร่ขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงให้มากที่สุด
คณะผู้วิจัย ถือว่าคำตอบของนักเรียนจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนเอง และต่อส่วนรวมในอนาคต อนึ่ง
คำตอบแบบสอบถามของนักเรียน คณะผู้วิจัยจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ และจะไม่เกิดผลเสียแก่นักเรียน
แต่อย่างใด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อด้วย

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือ

คณะผู้วิจัย

แบบสอบถามเรื่อง "บทบาทของครอบครัวในการป้องกันการติดขลุ่ยเสฟติด"

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

โปรดเติมข้อความในช่องว่าง หรือกาเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ต้องกา

1. โรงเรียน..... ยื่น.....
2. เพศ.....ชาย หญิง
3. อายุ.....ปี
4. อาชีพของบิดา..... อาชีพของมารดา.....
อาชีพของผู้ปกครอง.....
5. การศึกษาของบิดา..... การศึกษาของมารดา.....
การศึกษาของผู้ปกครอง.....
6. รายได้ของครอบครัว รวมทั้งสิ้นประมาณเดือนละ
.....น้อยกว่า 3,000 บาท
.....3,001 บาท ถึง 7,000 บาท
.....7,000 บาทขึ้นไป
7. ผู้ที่อยู่ใกล้ชิดและอบรมเลี้ยงดูท่านมากที่สุดคือ.....
8. ท่านมีพี่น้องร่วมบิดามารดาทั้งหมดกี่ชีวิตอยู่ในปัจจุบัน.....คน
เป็น ชาย.....คน
หญิง.....คน
9. สถานภาพการสมรสของบิดามารดา
.....อยู่ร่วมกัน
.....หย่าร้าง
.....แยกกันอยู่
.....บิดาหรือมารดาแต่งงานใหม่
.....บิดาหรือมารดาถึงแก่กรรม
10. ปัจจุบันท่านอยู่กับ
.....บิดา มารดา
.....ผู้ปกครอง อื่น ๆ (ระบุ)

8.3 กินเนอร์

.....ได้จากเพื่อน

.....อื่น ๆ

.....ได้จากแพทย์

.....ซื้อเอง

.....ได้จากเพื่อน

.....อื่น ๆ

8.4 ยาม้า

.....ได้จากแพทย์

.....ซื้อเอง

.....ได้จากเพื่อน

.....อื่น ๆ

9. ถ้าท่านเคยเสพยาเสพติด ท่านเคยพยายามหยุดเสพยาหรือไม่

.....เคย

.....ไม่เคย

.....อื่น ๆ

10. วิธีการใดในการเสพยาเสพติดต่อไปนี้

10.1 เฮโรอีน

..... ก) สูดควัน

..... ข) มวนบุหรี่สูบ

..... ค) ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ

..... ง) ฉีดเข้าหลอดเลือด

..... จ) รับประทานทางปาก

..... ฉ) อื่น ๆ (ระบุ)

10.2 กัญชา

..... ก) สูดควัน

..... ข) มวนบุหรี่สูบ

..... ค) ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ

..... ง) ฉีดเข้าหลอดเลือด

..... จ) รับประทานทางปาก

..... ฉ) อื่น ๆ (ระบุ)

10.3 กินเนอร์

..... ก) สูดดมทางจมูก

- ข) ทาบุญหรืออุบ
- ค) ฝึกเข้ากลั้ม
- ง) ฝึกเข้าหลอดเลือด
- จ) รับประทานทางปาก
- ฉ) อื่น ๆ (ระบุ)

10.4 ยาม้า

- ก) ถัดคมทางจุมก
- ข) ทาบุญหรืออุบ
- ค) ฝึกเข้ากลั้ม
- ง) ฝึกเข้าหลอดเลือด
- จ) รับประทานทางปาก
- ฉ) อื่น ๆ (ระบุ)

11. ท่านได้เงินค่าสิ่งเสพติดด้วยวิธีใด

- ก) รับจ้างหาเงินพิเศษหรือเงินส่วนตัว
- ข) ญาติมิตรที่มีได้เลพให้เงิน
- ค) ได้จากเพื่อนที่เลพ
- ง) ด้วยวิธีการที่ไม่สุจริต
- จ) อื่น ๆ (ระบุ)

12. การเลพสิ่งเสพติด ทำให้ท่านเกิดการเจ็บป่วยบ้างหรือไม่

- เคย (อธิบาย)
- ไม่เคย
- อื่น ๆ (ระบุ)

13. หลังจากการเลพแล้ว มีความรู้สึกเกี่ยวกับสิ่งเหล่านี้ คือ

1. เรี่ยวแรงในการเรียน ปกติ อ่อนเพลีย ง่วง
.....ตาสว่าง อื่น ๆ
2. สมอง ปกติ ไม่
.....ดีขึ้น อื่น ๆ
3. ความจำ ปกติ ไม่
.....ดีขึ้น อื่น ๆ

4. อารมณ์ ปกติ หงุดหงิดง่าย
แจ่มใส อื่น ๆ
5. การรับประทานอาหาร ปกติ เบื่ออาหาร คลื่นไส้
เจริญอาหาร อื่น ๆ
6. อาการทางร่างกาย ปกติ น้ำหนักตัวลดเร็ว
นอนไม่หลับ น้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น
อื่น ๆ

ประวัติการใช้ยาของคนในครอบครัว

1. ในครอบครัวของท่าน มีใครบ้างที่เคยใช้ยาเสพติด
พ่อแม่ พี่น้อง
ญาติ อื่น ๆ
2. ยาเสพติดที่สมาชิกในครอบครัวเคยใช้คือ
เฮโรอีน กัญชา บุหรี่
สุรา ก๊ากาโนล ยาบ้า
อื่น ๆ
3. เขาใช้วิธีการใดในการเสพ
4. เขาได้เงินที่นำมาใช้ในการเสพล้างเสพติดจากที่ใด
5. หลังจากการเสพล้างเสพติดแล้ว ร่างกายและจิตใจของเขาเป็นอย่างไร
แข็งแรงขึ้น ทรุดโทรม ปกติ

ตอนที่ 2 บทบาทของพ่อแม่ (ผู้ปกครอง) ในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก

คำแนะนำในการตอบ

ขอให้ท่านอ่านข้อความทีละข้อ แล้วคิดว่าข้อความนั้นกล่าวถึงความเป็นจริงที่ แม่ หรือ ผู้ปกครอง ปฏิบัติต่อท่านมากน้อยเพียงใด หรือไม่จริงเลย แล้วเลือกใส่เครื่องหมายสำหรับคำตอบที่เลือกเพียง 1 แห่ง จากคำตอบที่ให้ไว้ 6 คำตอบ

กรุณาตอบตามความเป็นจริง และตอบให้ครบทุกข้อ คำตอบทั้งหมดมี 3 ตอน ทั้งหมดมี 55 ข้อ

ตอนที่ 2.1

	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. แม่แสดงให้ข้าพเจ้ารู้ว่าท่านรักข้าพเจ้ามาก						
2. แม่ชอบคุยหยอกล้อฉันที่เพื่อนกับข้าพเจ้า เสมอ						
3. แม่ต้องการให้ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกอย่าง						
4. แม่เอาใจใส่ดูแลทุกขลุ่ยของข้าพเจ้า เสมอ						
5. แม่มักแสดงให้ข้าพเจ้ารู้ว่า ท่านภูมิใจในตัวข้าพเจ้ามาก						
6. แม่ชอบให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำแก่ข้าพเจ้า เสมอ						
7. แม่ชอบพูดคุยกับข้าพเจ้าด้วยเสียงไพเราะนุ่มนวล เสมอ						
8. แม่ช่วยผ่อนคลายความทุกข์ ความกังวลใจของข้าพเจ้าอยู่ เสมอ						
9. แม่ไม่เคยแสดงให้ข้าพเจ้ารู้ว่าท่านรักข้าพเจ้ามากเพียงใด						
10. แม่มักเห็นข้าพเจ้าดีกว่าคนอื่น เสมอ						
11. แม่จะอธิบายถึงเหตุผลในการที่จะลงโทษข้าพเจ้าทุกครั้ง						

	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
12. แม่จะลงโทษข้าพเจ้ารุนแรงแค่ไหนขึ้นอยู่กับ อารมณ์ของท่าน						
13. แม่สนับสนุนให้ข้าพเจ้าทำสิ่งต่างๆ โดยไม่ อธิบายเหตุผล						
14. เมื่อแม่อารมณ์เสีย ท่านมักจะพาลดุด่าหรือ ลงโทษข้าพเจ้าเสมอ						
15. แม่เปิดโอกาสให้ข้าพเจ้าอธิบายก่อนจะดู หรือลงโทษข้าพเจ้าเสมอ						
16. แม่จะลงโทษข้าพเจ้าตามปริมาณความผิด ของข้าพเจ้าเสมอ						
17. แม่มักจะเพิกเฉยไม่ชมเชย เมื่อข้าพเจ้า ทำความดี						
18. แม่ไม่เคยกล่าวคำขอโทษ เมื่อท่านดูว่า ข้าพเจ้าโดยเข้าใจผิด						
19. แม่ทำให้ข้าพเจ้าไม่กล้าเข้าหน้า เมื่อท่าน อารมณ์เสีย						
20. ก่อนที่แม่จะให้สิ่งของต่างๆ แก่ข้าพเจ้าแม่ มักจะบอกข้าพเจ้าว่า ท่านให้เพราะข้าพเจ้า ทำความดีอะไรไว้						

ตอนที่ 2.2

	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริง เลย
1. แม่มักลงโทษข้าพเจ้า ด้วยวิธีทำให้ข้าพเจ้าเจ็บ ปวดตามร่างกายเสมอ						
2. แม่มักลงโทษข้าพเจ้าด้วยการดูว่า						
3. เวลาแม่ลงโทษข้าพเจ้า ท่านจะไม่ใช้วิธี ลงโทษให้เจ็บกายเลย						
4. การว่ากล่าวตีสอน เป็นวิธีการลงโทษ ที่เหมาะสม ที่แม่ใช้ลงโทษข้าพเจ้า						
5. เมื่อข้าพเจ้าทำให้แม่โมโห แม่มักทุบตี ข้าพเจ้า						
6. ข้าพเจ้าเป็นเด็กดี เกินกว่าที่แม่จะเพียนตี						
7. เมื่อแม่ทักหน้าบึ้งและเมินเลย ก็เป็นการเพียง พอที่จะทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกว่แม่ไม่พอใจ						
8. ข้าพเจ้ามักเจ็บตัว เมื่อถูกแม่ลงโทษ						
9. เมื่อข้าพเจ้าไม่ทำตามแม่สั่ง ท่านมักใช้วิธี ขู่ แต่ไม่ได้ลงโทษข้าพเจ้าจริงๆ						
10. ไม่มีความจำเป็นที่แม่จะต้องทำให้ข้าพเจ้า เจ็บกาย เมื่อลงโทษเพื่อสั่งสอน						
11. แม่คอยสอดส่องดูแลความประพฤติของข้าพเจ้า อย่างใกล้ชิด						
12. แม่ปล่อยให้ข้าพเจ้าตัดสินใจเอง ในเรื่อง ส่วนตัวของข้าพเจ้า						
13. แม่ไม่ยอมให้ข้าพเจ้า ออกจากบ้านโดย ไม่มีผู้ใหญ่ควบคุม						

	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริง เลย
14. แม่ให้ข้าพเจ้าเลือกแบบและสีของเสื้อผ้า เอง						
15. แม่ชอบให้ข้าพเจ้าทำตามที่ทำนพอใจเสมอ						
16. แม่ปล่อยให้ข้าพเจ้าไปเที่ยวกับเพื่อนๆ โดยที่ท่านไม่ห่วงกังวลเลย						
17. แม่ควบคุมดูแลให้ข้าพเจ้าใช้เงินตามที่ท่าน เห็นสมควร						
18. แม่ต้องการให้ข้าพเจ้าเล่าให้ฟังอย่าง ละเอียด ถึงการไปเที่ยวข้างนอกทุกครั้ง						
19. เมื่อข้าพเจ้าไม่ทำตามที่แม่บอก ท่านจะ โกรธข้าพเจ้ามาก						
20. แม่เชื่อว่าข้าพเจ้าดูแลรักษาตัวเองได้ เมื่ออยู่ไกลสายตาของท่าน						
<u>ตอนที่ 2.3</u>						
1. ข้าพเจ้าไม่ชอบให้บิดามารดาคอยสอดส่อง ว่าข้าพเจ้าอ่านหนังสือที่เหมาะสมหรือไม่						
2. ข้าพเจ้าจะรู้สึกไม่พอใจที่บิดามารดาบังคับ ให้ข้าพเจ้าเลือกขมรายการโทรทัศน์ที่ท่าน เห็นว่าไม่เหมาะสม						
3. ข้าพเจ้ารู้สึกดีใจที่บิดามารดาคอยสนับสนุน ให้ข้าพเจ้าได้ขมรายการโทรทัศน์ ฟังวิทยุ และอ่านหนังสือที่ท่านเห็นว่า เหมาะสม						
4. ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจที่บิดามารดาไม่เคยขัดใจ ข้าพเจ้า ไม่ว่าข้าพเจ้าจะอ่านหนังสือ ฟังวิทยุ ขมรายการโทรทัศน์อะไรก็ตาม						

	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริง เลย
5. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณใจที่บิดามารดาคอยสังเกตหรือซักถามข้าพเจ้า ขณะชมรายการโทรทัศน์ ฟังวิทยุ หรืออ่านหนังสือที่ท่านเห็นว่าไม่เหมาะสม						
6. ข้าพเจ้าชอบให้บิดามารดาอธิบายเรื่องราวที่ข้าพเจ้าไม่เข้าใจ เมื่อชมโทรทัศน์หรืออ่านหนังสือพิมพ์						
7. ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อที่บิดามารดาคอยย้าให้ข้าพเจ้าเข้าใจ เกี่ยวกับความดีและคุณธรรมที่พบจากหน้าหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์						
8. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณใจที่บิดามารดาคอยซักชวนให้ข้าพเจ้าเล่าเรื่องราวต่างๆ จากสิ่งที่ได้ชมจากโทรทัศน์ ฟังวิทยุ หรืออ่านหนังสือ						
9. ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจที่บิดามารดามักจะกล่าวถึงข้อดีและข้อเสียของรายการโทรทัศน์ที่กำลังชมร่วมกับข้าพเจ้า						
10. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณใจที่บิดามารดาคอยชี้แจงให้ข้าพเจ้าเข้าใจถึงพิษภัยต่างๆ ที่ออกข่าวทางวิทยุ และโทรทัศน์ เช่น ยาเสพติด อาหารไม่สุกมีพิษ						
11. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่พอใจที่บิดามารดาห้ามปรามไม่ให้ข้าพเจ้าเลียนแบบตัวเอกในโทรทัศน์						
12. ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจที่บิดามารดาส่งเสริมข้าพเจ้าให้มีความรู้จากสื่อมวลชนมาใช้ในการชีวิตประจำวัน						

13. ข้าพเจ้ารู้สึกเห็นชอบด้วยที่บิดามารดา
ยกย่องผู้ทำความดี หรือมีคุณธรรมสูงที่พบ
จากเรื่องราวทางโทรทัศน์ และวิทยุ
14. ข้าพเจ้าไม่พอใจเมื่อบิดาหรือมารดา
ตักเตือนไม่ให้เชื่อตามข่าวในหนังสือพิมพ์
15. ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อที่บิดามารดามักจะยก
ตัวอย่างตัวละครที่ท่านเห็นว่า เป็นคนดี
เพื่อให้ข้าพเจ้าปฏิบัติตาม

ตอนที่ 3

คำแนะนำในการตอบ โปรดขีดเครื่องหมาย (✓) สำหรับข้อความที่ท่านเลือก

	จริง	ไม่จริง
1. สภาพครอบครัวที่แตกแยก มีปัญหาสำคัญที่ทำให้คนต้องติดยา เสพติด		
2. เพราะมีปัญหาทางใจ คนจึงจำเป็นต้องหันไปพึ่งยา เสพติด		
3. คนที่ติดยา เสพติด เพราะไม่รู้จักรักษา เมื่อถูกชักชวนให้ทดลองสูบบุหรี่หรือสูบบุหรี่		
4. เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่พ่อแม่รัก และเอาใจใส่ จะไม่ติดยา เสพติด		
5.เยาวชนที่ชอบว่าลุ่มกับเพื่อนในสถานที่ต่างๆ จะถูกชักนำไปในทางไม่ดี และผลที่สุด ก็จะเสพยา		
6. คนที่มีจิตใจเข้มแข็ง ย่อมไม่ยอมให้ผู้ชักชวนให้เสพยา เสพติดได้ง่าย		
7. การทดลองยา เสพติด เพราะความอยากรู้อยากเห็นเพียงครั้งเดียว สามารถ ทำให้ติดยาได้		
8. เด็กที่สูบบุหรี่ มักจะเป็นโรคสมองเสื่อม		
9. คนที่ติดยา เสพติด เช่น คนกินเนอร์ สูบบุหรี่ เฮโรอีน จะไม่มีเรี่ยวแรงทำงาน		
10. เมื่อสูบบุหรี่แล้ว จะรู้สึกสมองปลอดโปร่งแจ่มใส		
11. เมื่อเสพยาแล้วจะทำให้อารมณ์ดี ไม่โกรธง่าย		
12. ถ้าเสพยาแล้วจะมีสมาธิ		

	จริง	ไม่จริง
13. ข้าพเจ้าสังเกตเห็นว่า ถ้าเพื่อนคนใดอ่านสื่อบุหรี่ กินเหล้า เขาจะเปลี่ยนอุปนิสัยกลายเป็นคนพาล.....		
14. การติดยาเสพติด สามารถทำให้คนกลายเป็นอาชญากรได้ง่าย.....		
15. ถ้ามีคนติดยาเสพติดเป็นจำนวนมาก สังคมจะอยู่ไม่เป็นสุข.....		
16. ถ้าเสพยาแล้ว จะทำให้ร่างกายเบื่อกับงาน.....		
17. ถ้าเสพยาแล้ว ไร้ความวิตกกังวลใดๆ.....		
18. ถ้าเสพยาแล้ว กล้าพูดกล้าทำ.....		
19. ยาเสพติดจะเปลี่ยนนิสัยของคนให้กลายเป็นคนจนเสีย ขาดความยั้งคิด.....		
20. ใครอยากทำงานเก่งๆ ต้องกินยาม้าขายยัน.....		
21. ถ้าเสพยาแล้ว อยู่คนเดียวโดยไม่รู้จักเหงาได้นานๆ.....		
22. ยาเสพติด นอกจากบั่นทอนสุขภาพแล้ว ยังทำลายเศรษฐกิจของชาติอีกด้วย.....		
23. ถ้ากินยาม้าแล้ว จะทำให้ไม่ง่วง แต่ประสาทไม่รับรู้ ทำให้การตัดสินใจช้า.....		
24. คนสูบบุหรี่ฆ่าตัวตายง่าย เป็นมิตรกับผู้คน.....		
25. มีบางคนกล่าวว่า ยาเสพติดจะช่วยให้ผู้เสพย์อารมณ์เบื่อกับงานแจ่มใส.....		
26. ผู้ติดยาเสพติด เป็นโรคติดเชือดีได้ง่าย เนื่องจากภูมิคุ้มกันต้านเชื้อโรคลดลง.....		
27. เมื่อเสพยาเสพติดแล้ว จะทำให้บ่นหงุดหงิดใจหงุดหงิดอย่างสบาย.....		
28. ถ้าใครติดยาเสพติดแล้ว จะรักษาให้หายได้ยาก.....		
29. ในบรรดาเสพติดทั้งหลาย เฮโรอีนเป็นยาเสพติดให้โทษที่มีฤทธิ์ร้ายแรงที่สุด.....		
30. ถ้าต้องการทราบว่า บุคคลใดติดยาเสพติด เขาใช้วิธีตรวจปัสสาวะของบุคคลนั้น.....		
31. เฮโรอีน เป็นสารเสพติดที่หาจากฝิ่น.....		
32. สารเสพติดอาจผสมอยู่ในขนม เช่น ลูกกวาด.....		
33. ยาเสพติดหาซื้อได้ตามร้านขายยาทั่วไป.....		
34. ผู้ที่เสพยาหรือยาเสพติด ส่วนมากเป็นพวกขี้ขลาดขี้ขลาด ขี้ขลาดประจำทาง.....		
35. คนบางคนนิยมใช้กัญชาผสมแกงรับประทาน.....		
36. เราจะสังเกตเห็นว่า ผู้ติดการเสพติดเฮโรอีน ชอบใส่เสื้อแขนยาว เพื่อปกปิดรอยเข็มฉีดยา.....		
37. ผู้ติดยาเสพติด จะนั่งเฉยๆ ไม่ได้ จะต้องขออนุญาตออกจากห้องเรียนบ่อยๆ.....		

	จริง	ไม่จริง
38. ผู้ติดยาเสพติดต้องใส่แว่นตา เพราะตาู้แสงสว่างไม่ได้ เนื่องจากม่านตาขยาย.....		
39. สารเสพติดบางชนิด อาจผสมอยู่ในสิ่งเสพติดบางอย่าง เช่น บุหรี่.....		
40. วิธีการเสพยาเสพติดอาจใช้วิธีต่างๆ ดังนี้.....		
40.1 ใช้สารเสพติดละลายน้ำรับประทาน.....		
40.2 ดูดควันไอระเหย.....		
40.3 มวนบุหรี่สูบ.....		
40.4 ผสมน้ำฉีดเข้ากล้ามเนื้อ.....		
40.5 ผสมน้ำฉีดเข้าเส้น.....		
40.6 อื่นๆ.....		
41. ข้าพเจ้าได้รับความรู้เกี่ยวกับอันตรายของยาเสพติดจาก.....		
41.1 บิดา มารดา.....		
41.2 ครู.....		
41.3 เพื่อน.....		
41.4 ผู้ปกครอง ญาติ.....		
41.5 สื่อมวลชน (โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์).....		
41.6 อื่น ๆ.....		
42. ผู้ค้ายาเสพติด หวังร่ำรวย เป็นคนเห็นแก่ตัว.....		
43. ผู้ติดยาเสพติด เป็นผู้ที่สังคมรังเกียจ.....		
44. พ่อแม่ที่ติดเหล้า และติดยาเสพติด เป็นผู้ที่ไม่รับผิดชอบอนาคตของลูก.....		
45. ข้าพเจ้ารู้สึกอับอาย ถ้าทราบว่าเพื่อนรักติดยาเสพติด.....		
46. ถ้ามีคนติดยาเสพติดในละแวกบ้าน ข้าพเจ้าจะรายงานตำรวจทันที.....		
47. ข้าพเจ้าจะรู้สึกเสียใจมาก ถ้าสมาชิกในครอบครัวตกเป็นทาสยาเสพติด.....		
48. ผู้ติดยาเสพติดเป็นบุคคลที่น่าสงสาร.....		
49. ข้าพเจ้าจะไม่ยอมคบเพื่อนที่ติดยาเสพติด.....		
50. ถ้าข้าพเจ้าเห็นเพื่อนกำลังจะทดลองเสพยาเสพติด ข้าพเจ้าจะห้ามปรามเขาทันที.....		

ภาคผนวก ข.

รายชื่อโรงเรียนที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

1. โรงเรียนภูวนทีรุทธารามวิทยาคม
2. โรงเรียนชินรสถวิทยาสัย
3. โรงเรียนนนทรีวิทยา
4. โรงเรียนวัดธาตุทอง
5. โรงเรียนวิมุตยารามพิทยากร
6. โรงเรียนสามเสนวิทยาสัย
7. โรงเรียนล่ำรวิทยา

ภาคผนวก ค.

ตารางผลการวิเคราะห์ข้อมูลบางประการ

ตาราง 1 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดของนักเรียนชายที่มี
ระดับเศรษฐกิจ สูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ		สูง	ปานกลาง	ต่ำ
$\bar{X}$		1.536	1.910	2.457
สูง	1.536	-	0.374	0.921 [*]
ปานกลาง	1.910		-	0.547
ต่ำ	2.457			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดของนัก เรียนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ มีระดับ เศรษฐกิจ สูง ปานกลาง
ต่ำ และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักส้นส่นุน มากและน้อย เป็นรายคู่

ระดับ เศรษฐกิจรักส้นส่นุน		สูงรักมาก	ปานกลางรักมาก	ต่ำรักมาก	ต่ำรักน้อย	ปานกลางรักน้อย	สูงรักน้อย
$\bar{X}$		1.200	1.293	1.580	1.966	2.451	2.857
สูง	x รักมาก	1.200	0.093	0.380	0.766	1.251	1.557 *
ปานกลาง	x รักมาก	1.293	-	0.287	0.673	1.158 *	1.564 *
ต่ำ	x รักมาก	1.580	-	-	0.386	0.871	1.277 *
ต่ำ	x รักน้อย	1.966	-	-	-	0.485	0.891
ปานกลาง	x รักน้อย	2.451	-	-	-	-	0.406
สูง	x รักน้อย	2.857	-	-	-	-	-

* บัญชีสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 4 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณการชกจากเพื่อนในกลุ่มนักเรียนรวมที่มีระดับ
เศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

		ต่ำ	ปานกลาง	สูง
ระดับเศรษฐกิจ	$\bar{X}$	17.206	17.224	17.615
ต่ำ	17.206	-	0.018	0.409 *
ปานกลาง	17.224		-	0.391 *
สูง	17.615			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 5 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณการชกจากเพื่อนของนักเรียนชายที่มีระดับเศรษฐกิจ
สูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

		ต่ำ	ปานกลาง	สูง
ระดับเศรษฐกิจ	$\bar{X}$	17.098	17.143	17.622
ต่ำ	17.098	-	0.045	0.524
ปานกลาง	17.143		-	0.479
สูง	17.622			-

ตาราง 6 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณการชักจูงจากเพื่อนของนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง
มีระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

		ปานกลาง	ต่ำ	สูง
ระดับเศรษฐกิจ	$\bar{X}$	17.168	17.393	17.642
ปานกลาง	17.168	-	0.225	0.474
ต่ำ	17.393		-	0.249
สูง	17.642			-

ตาราง 7 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณการชักจูงจากเพื่อนของนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษา
สูง มีระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

		ปานกลาง	ต่ำ	สูง
ระดับเศรษฐกิจ	$\bar{X}$	16.964	17.113	17.682
ปานกลาง	16.964	-	0.149	0.718*
ต่ำ	17.113		-	0.569
สูง	17.682			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 8 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณการรักงจากเพื่อนของนัก เรียนที่มีความมีอาชีพสูง มีระดับ เศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ และได้รับการอบรม
เลี้ยงดูแบบรักสับสนุน มากและน้อย เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจรักสนับสนุน		สูงรักน้อย ปานกลางรักมาก สูงรักน้อย ต่ำรักน้อย สูงรักมาก							
$\bar{X}$		16.958	17.112	17.178	17.254	17.575	17.873		
สูง	X รักน้อย	16.958	-	0.154	0.220	0.296	0.617	0.915	
ปานกลาง	X รักมาก	17.112	-	-	0.066	0.142	0.463	0.761	
สูง	X รักมาก	17.178	-	-	-	0.076	0.397	0.695	
ปานกลาง	X รักน้อย	17.254	-	-	-	-	0.321	0.619	
ต่ำ	X รักน้อย	17.575	-	-	-	-	-	0.298	
สูง	X รักมาก	17.873	-	-	-	-	-	-	

ตาราง 9 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียนหญิง
ที่มีระดับเศรษฐกิจ สูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ		ปานกลาง	ต่ำ	สูง
$\bar{X}$		12.425	12.440	12.928
ปานกลาง	12.425	-	0.015	0.503*
ต่ำ	12.440		-	0.488*
สูง	12.928			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 10 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียนที่บิดา
มีระดับการศึกษาสูง มีระดับเศรษฐกิจ สูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ		ต่ำ	ปานกลาง	สูง
$\bar{X}$		12.209	12.472	12.924
ต่ำ	12.209	-	0.263	0.715*
ปานกลาง	12.472		-	0.452*
สูง	12.924			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 11 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียน
จากครอบครัวขนาดเล็กที่มีระดับเศรษฐกิจ สูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ		ต่ำ	ปานกลาง	สูง
	$\bar{X}$	12.397	12.511	13.044
ต่ำ	12.397	-	0.114	0.647*
ปานกลาง	12.511		-	0.533*
สูง	13.044			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 12 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียน
จากครอบครัวขนาดเล็ก ที่มีระดับเศรษฐกิจ สูง ปานกลาง ต่ำ และได้รับการอบรม
เลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน มากและน้อย เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ		ปานกลาง x รักน้อย	ต่ำ x รักน้อย	ต่ำ x รักมาก	ปานกลาง x รักมาก	สูง x รักมาก	สูง x รักน้อย
รักสนับสนุน	$\bar{X}$	12.125	12.230	12.588	12.816	12.981	13.307
ปานกลาง x รักน้อย	12.125	-	0.105	0.463	0.691*	0.856*	1.182*
ต่ำ x รักน้อย	12.230		-	0.358	0.586*	0.751*	1.077*
ต่ำ x รักมาก	12.588			-	0.228	0.393	0.719
ปานกลาง x รักมาก	12.816				-	0.165	0.491
สูง x รักมาก	12.981					-	0.326
สูง x รักน้อย	13.307						-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 11 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียน
จากครอบครัวขนาดเล็กที่มีระดับเศรษฐกิจ สูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ		ต่ำ	ปานกลาง	สูง
$\bar{X}$		12.397	12.511	13.044
ต่ำ	12.397	-	0.114	0.647*
ปานกลาง	12.511		-	0.533*
สูง	13.044			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 12 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียน
จากครอบครัวขนาดเล็ก ที่มีระดับเศรษฐกิจ สูง ปานกลาง ต่ำ และได้รับการอบรม
เลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน มากและน้อย เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ x รักสนับสนุน		ปานกลาง x ต่ำ x รักน้อย ต่ำ x รักมาก ปานกลาง x สูง x รักมาก สูง x รักน้อย รักน้อย รักมาก					
$\bar{X}$		12.125	12.230	12.588	12.816	12.981	13.307
ปานกลาง x รักน้อย	12.125	-	0.105	0.463	0.691*	0.856*	1.182*
ต่ำ x รักน้อย	12.230		-	0.358	0.586*	0.751*	1.077*
ต่ำ x รักมาก	12.588			-	0.228	0.393	0.719
ปานกลาง x รักมาก	12.816				-	0.165	0.491
สูง x รักมาก	12.981					-	0.326
สูง x รักน้อย	13.307						-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 14 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดของนักเรียนที่บิดามีอาชีพค้า
มีระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย
เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ x รักสนับสนุน			ปานกลางx สูงxรักน้อย ต่ำxรักน้อย ต่ำxรักมาก สูงxรักมาก ปานกลางx รักมาก					
$\bar{X}$			24.295	24.333	24.576	24.958	25.368	25.527
ปานกลางx รักน้อย	24.295		-	0.038	0.281	0.663	1.073	1.232 *
สูง x รักน้อย	24.333			-	0.243	0.625	1.035	1.194 *
ต่ำ x รักน้อย	24.576				-	0.382	0.792	0.951 *
ต่ำ x รักมาก	24.953					-	0.410	0.569
สูง x รักมาก	25.368						-	0.159
ปานกลางx รักมาก	25.527							-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 15 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดของนักเรียนชายที่มีระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากและน้อย เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ x			ต่ำ x	ปานกลางx	ต่ำ x	สูง x	ปานกลางx	สูง x
ควบคุม			ควบคุมมาก	ควบคุมมาก	ควบคุมน้อย	ควบคุมมาก	ควบคุมน้อย	ควบคุมน้อย
$\bar{X}$			24.333	24.478	24.505	24.722	24.787	24.935
ต่ำ	xควบคุมมาก	24.333	-	0.145	0.172	0.389	0.454	0.602
ปานกลาง	xควบคุมมาก	24.478		-	0.027	0.244	0.309	0.457
ต่ำ	xควบคุมน้อย	24.505			-	0.217	0.282	0.430
สูง	xควบคุมมาก	24.722				-	0.065	0.213
ปานกลาง	xควบคุมน้อย	24.787					-	0.148
สูง	xควบคุมน้อย	24.935						-

ตาราง 16 การเปรียบเทียบแผนเฉลี่ยความรู้อายุเกี่ยวกับผลของยาเสพติดของนักศึกษาชั้น ม.๑ ที่มีระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสมิณผูกพันมากและน้อย และแบบควบคุมมากและน้อย เป็นรายตัว

[illegible]

ตาราง 18 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดของนักเรียนจากครอบครัว
ขนาดกลาง ที่มีระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ		สูง	ต่ำ	ปานกลาง
$\bar{X}$		35.727	36.967	37.064
สูง	35.727	-	1.24	1.337
ต่ำ	36.967		-	0.097
ปานกลาง	37.064			-

ตาราง 19 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย ความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดของนักเรียนกลุ่มรวมที่มี
ระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากและน้อย
เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ x			สูง x	ต่ำ x	ต่ำ x	สูง x	ปานกลาง x	ปานกลาง x
ควบคุม			ควบคุมน้อย	ควบคุมน้อย	ควบคุมมาก	ควบคุมมาก	ควบคุมน้อย	ควบคุมมาก
$\bar{X}$			35.909	36.434	36.470	36.490	36.587	36.738
สูง	x ควบคุมน้อย	35.909	-	0.525	0.561	0.581	0.678	0.829
ต่ำ	x ควบคุมน้อย	36.434		-	0.036	0.056	0.153	0.304
ต่ำ	x ควบคุมมาก	36.470			-	0.02	0.117	0.268
สูง	x ควบคุมมาก	36.490				-	0.097	0.248
ปานกลาง x ควบคุมน้อย		36.587					-	0.151
ปานกลาง x ควบคุมมาก		36.738						-

ตาราง 20 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดของนักเรียนจากครอบครัวขนาดกลาง
ที่มีระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากและน้อย
เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ x ควบคุม			สูง x ควบคุมมาก	สูง x ควบคุมน้อย	ปานกลาง x ควบคุมน้อย	ต่ำ x ควบคุมน้อย	ต่ำ x ควบคุมมาก	ปานกลาง x ควบคุมมาก
$\bar{X}$			66.500	73.579	73.583	74.061	74.166	75.666
สูง	x ควบคุมมาก	66.500	-	7.079 *	7.083 *	7.561 *	7.666 *	9.166 *
สูง	x ควบคุมน้อย	73.579		-	0.004	0.478	0.583	2.083
ปานกลาง	x ควบคุมน้อย	73.583			-	0.482	0.587	2.087
ต่ำ	x ควบคุมน้อย	74.061				-	0.105	1.605
ต่ำ	x ควบคุมมาก	74.166					-	1.50
ปานกลาง	x ควบคุมมาก	75.666						-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 22 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อการเสด็จของนักเรียนชายที่มีระดับเศรษฐกิจ
สูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ	$\bar{X}$	ปานกลาง	สูง	ต่ำ
		15.994	16.111	16.188
ปานกลาง	15.994	-	0.117	0.194
สูง	16.111		-	0.077
ต่ำ	16.188			-

ตาราง 23 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อการเสด็จของนักเรียน ม.๖ ที่ระดับเศรษฐกิจ
สูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ	$\bar{X}$	ปานกลาง	สูง	ต่ำ
		15.798	15.880	16.120
ปานกลาง	15.798	-	0.082	0.322
สูง	15.880		-	0.240
ต่ำ	16.120			-

ตาราง 24 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อการเสพติดของนักเรียนที่บิดามีอาชีพค้า มีระดับ
เศรษฐกิจ สูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ	$\bar{X}$	ปานกลาง	ต่ำ	สูง
		16.044	16.201	16.312
ปานกลาง	16.044	-	0.157	0.268
ต่ำ	16.201		-	0.111
สูง	16.312			-

ตาราง 26 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อการเสด็จของนักเรียนจากครอบครัวขนาดใหญ่ ที่มีระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ x รักสนับสนุน	$\bar{X}$	ปานกลาง x รักน้อย ต่ำ x รักน้อย ต่ำ x รักมาก ปานกลาง x รักมาก สูง x รักมาก สูง x รักน้อย					
		15.226	15.769	16.000	16.489	16.500	16.600
ปานกลาง x รักน้อย	15.226	-	0.543	0.774	1.263*	1.274*	1.374*
ต่ำ x รักน้อย	15.769		-	0.231	0.720	0.731	0.831
ต่ำ x รักมาก	16.000			-	0.489	0.500	0.600
ปานกลาง x รักมาก	16.489				-	0.011	0.111
สูง x รักมาก	16.500					-	0.100
สูง x รักน้อย	16.600						-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 26 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดของกลุ่มนักเรียนรวม
ที่มีระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ		สูง	ปานกลาง	ต่ำ
$\bar{X}$		1.378	1.800	1.893
สูง	1.378	-	0.422	0.515 *
ปานกลาง	1.800		-	0.093 *
ต่ำ	1.893			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 27 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดของนักเรียนชายที่มีระดับ
เศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ		สูง	ปานกลาง	ต่ำ
$\bar{X}$		1.536	1.910	2.457
สูง	1.536	-	0.374	0.921 *
ปานกลาง	1.910		-	0.547
ต่ำ	2.457			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 28 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดของนักเรียนจากครอบครัว
ขนาดเล็กที่มีระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ		สูง	ปานกลาง	ต่ำ
$\bar{X}$		1.100	1.617	1.837
สูง	1.100	-	0.517*	0.737*
ปานกลาง	1.617		-	0.220
ต่ำ	1.837			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 29 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดของนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น ที่มีระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ

และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิต และทางกาย เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ X ลงโทษ		สูง X ทางกาย ปานกลาง X ทางกาย ปานกลาง X ทางจิต ต่ำ X ทางกาย สูง X ทางจิต ต่ำ X ทางจิต					
$\bar{X}$		1.235	1.372	1.509	1.753	2.157	2.522
สูง X ทางกาย	1.235	-	0.137	0.274	0.518	0.922	1.287 *
ปานกลาง X ทางกาย	1.372	-	-	0.137	0.381	0.785	1.150 *
ปานกลาง X ทางจิต	1.509	-	-	-	0.244	0.648	1.013 *
ต่ำ X ทางกาย	1.753	-	-	-	-	0.404	0.769
สูง X ทางจิต	2.157	-	-	-	-	-	0.365
ต่ำ X ทางจิต	2.522	-	-	-	-	-	-

* หมายเหตุค่าที่ระดับ .05

ตาราง 30 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณความรู้ในลักษณะของนักเรchnerที่มีคามีระดับการศึกษาสูง มีระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง และต่ำ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลมากและน้อย และแบบลงโทษทางจิตและทางกาย เป็นรายตัว

	ระดับเศรษฐกิจและฐานะของไทย											
	ค่า X	สูง X	ปานกลาง X	สูง X	ต่ำ X	สูง X	ปานกลาง X	ต่ำ X	สูง X	ปานกลาง X	ต่ำ X	ค่า X
ค่า X	0.000	0.722	0.842	1.176	1.411	1.454	1.533	1.653	1.722	1.741	2.152	2.153
สูง X	-	0.722	0.842	1.176	1.411	1.454	1.533	1.653	1.722	1.741	2.152	2.153
ปานกลาง X	0.722	-	0.120	0.454	0.689	0.732	0.811	0.931	1.000	1.019	1.430*	1.431
ต่ำ X	0.842	-	-	0.334	0.569	0.612	0.691	0.811	0.880	0.899	1.310	1.311
ค่า X	1.176	1.411	1.454	1.533	1.653	1.722	1.741	2.152	2.153	2.152	2.153	2.153
สูง X	1.176	1.411	1.454	1.533	1.653	1.722	1.741	2.152	2.153	2.152	2.153	2.153
ปานกลาง X	1.411	1.454	1.533	1.653	1.722	1.741	2.152	2.153	2.153	2.152	2.153	2.153
ต่ำ X	1.454	1.533	1.653	1.722	1.741	2.152	2.153	2.153	2.153	2.152	2.153	2.153
ค่า X	1.533	1.653	1.722	1.741	2.152	2.153	2.153	2.153	2.153	2.152	2.153	2.153
สูง X	1.533	1.653	1.722	1.741	2.152	2.153	2.153	2.153	2.153	2.152	2.153	2.153
ปานกลาง X	1.653	1.722	1.741	2.152	2.153	2.153	2.153	2.153	2.153	2.152	2.153	2.153
ต่ำ X	1.722	1.741	2.152	2.153	2.153	2.153	2.153	2.153	2.153	2.152	2.153	2.153
ค่า X	1.741	2.152	2.153	2.153	2.153	2.153	2.153	2.153	2.153	2.152	2.153	2.153
สูง X	1.741	2.152	2.153	2.153	2.153	2.153	2.153	2.153	2.153	2.152	2.153	2.153
ปานกลาง X	2.152	2.153	2.153	2.153	2.153	2.153	2.153	2.153	2.153	2.152	2.153	2.153
ต่ำ X	2.153	2.153	2.153	2.153	2.153	2.153	2.153	2.153	2.153	2.152	2.153	2.153

* มีนัยสำคัญระดับ .05

ตาราง 31 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณการชักจูงจากเพื่อนของกลุ่มนักเรียน ที่มีระดับ
เศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ	$\bar{X}$	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
		17.206	17.231	17.600
ต่ำ	17.206	-	0.025 *	0.394 *
ปานกลาง	17.231		-	0.370
สูง	17.600			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 32 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณการชักจูงจากเพื่อนของนักเรียนชายที่มีระดับ
เศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ	$\bar{X}$	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
		17.094	17.155	17.622
ต่ำ	17.094	-	0.061	0.528
ปานกลาง	17.155		-	0.467
สูง	17.622			-

ตาราง 33 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณการชกจากเพื่อนของนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง
มีระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ		ปานกลาง	ต่ำ	สูง
	$\bar{X}$	17.176	17.393	17.625
ปานกลาง	17.176	-	0.217	0.449
ต่ำ	17.393		-	0.232
สูง	17.625			-

ตาราง 34 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณการชกจากเพื่อนของนักเรียนที่บิดามีระดับ
การศึกษาสูง มีระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ		ปานกลาง	ต่ำ	สูง
	$\bar{X}$	16.964	17.113	17.654
ปานกลาง	16.964	-	0.169	0.690*
ต่ำ	17.113		-	0.541
สูง	17.654			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 35 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณการชักจูงจากเพื่อนของนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น
ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากและน้อย และแบบลงโทษทางจิตและทางกาย
เป็นรายคู่

เหตุผล X ลงโทษ		เหตุผลมาก X ลงโทษทางกาย	เหตุผลน้อย X ลงโทษทางจิต	เหตุผลน้อย X ลงโทษทางกาย	เหตุผลมาก X ลงโทษทางจิต
$\bar{X}$		16.870	17.022	17.374	17.554
มาก X ทางกาย	16.870	-	0.152	0.504*	0.684*
น้อย X ทางจิต	17.022		-	0.352	0.532
น้อย X ทางกาย	17.374			-	0.180
มาก X ทางจิต	17.554				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 36 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียนหญิง
ที่มีระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ		ปานกลาง	ต่ำ	สูง
$\bar{X}$		12.425	12.440	12.879
ปานกลาง	12.425	-	0.015	0.454
ต่ำ	12.440		-	0.439
สูง	12.879			-

ตาราง 37 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียนที่มีความรู้
มีระดับการศึกษาสูง มีระดับเศรษฐกิจ สูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ		ต่ำ	ปานกลาง	สูง
	$\bar{X}$	12.209	12.472	12.888
ต่ำ	12.209	-	0.263	0.679 *
ปานกลาง	12.472		-	0.416
สูง	12.888			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 38 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติด ของนักเรียน
จากครอบครัวขนาดเล็กที่มีระดับเศรษฐกิจ สูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ		ต่ำ	ปานกลาง	สูง
	$\bar{X}$	12.397	12.511	13.029
ต่ำ	12.397	-	0.114	0.632 *
ปานกลาง	12.511		-	0.518 *
สูง	13.029			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 39 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของกลุ่มนักเรียน
รวม ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากและน้อย และแบบลงโทษทางจิตและ
ทางกาย เป็นรายคู่

เหตุผล x ลงโทษ	$\bar{X}$	น้อย x ทางกาย	น้อย x ทางจิต	มาก x ทางจิต	มาก x ทางกาย
		12.292	12.555	12.606	12.796
น้อย x ทางกาย	12.292	-	0.263 *	0.314 *	0.504 *
น้อย x ทางจิต	12.555		-	0.051	0.241
มาก x ทางจิต	12.606			-	0.190
มาก x ทางกาย	12.796				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 40 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียนหญิง
ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากและน้อย และแบบลงโทษทางจิตและทางกาย
เป็นรายคู่

เหตุผล x ลงโทษ	$\bar{X}$	น้อย x ทางกาย	มาก x ทางจิต	น้อย x ทางจิต	มาก x ทางกาย
		12.357	12.608	12.630	12.819
น้อย x ทางกาย	12.357	-	0.251	0.273	0.462
มาก x ทางจิต	12.608		-	0.022	0.211
น้อย x ทางจิต	12.630			-	0.189
มาก x ทางกาย	12.819				-

ตาราง 41 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียนที่มีความมี

อาชีพค้า ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากและน้อย และแบบลงโทษทางจิตและทางกาย
เป็นรายคู่

เหตุผล x ลงโทษ	$\bar{X}$	น้อย x ทางกาย	มาก x ทางจิต	มาก x ทางกาย	น้อย x ทางจิต
		12.300	12.374	12.817	13.258
น้อย x ทางกาย	12.300	-	0.074	0.517*	0.958*
มาก x ทางจิต	12.374		-	0.443	0.884*
มาก x ทางกาย	12.817			-	0.441
น้อย x ทางจิต	13.258				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 42 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียนที่มีความมีระดับ
การศึกษาค้า ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากและน้อย และแบบลงโทษทางจิตและ
ทางกายเป็นรายคู่

เหตุผล x ลงโทษ	$\bar{X}$	น้อย x ทางกาย	มาก x ทางจิต	น้อย x ทางจิต	มาก x ทางกาย
		12.361	12.536	12.565	12.649
น้อย x ทางกาย	12.361	-	0.175	0.204	0.288
มาก x ทางจิต	12.536		-	0.029	0.113
น้อย x ทางจิต	12.565			-	0.084
มาก x ทางกาย	12.649				-

ตาราง 43 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียนที่อาศัย
อยู่กับผู้อื่น ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลมากและน้อย และแบบลงโทษทางจิตและ
ทางกาย เป็นรายคู่

เหตุผล x ลงโทษ	$\bar{X}$	น้อย x ทางกาย น้อย x ทางจิต มาก x ทางจิต มาก x ทางกาย			
		12.058	12.522	12.541	12.744
น้อย x ทางกาย	12.058	-	0.464 [*]	0.489 [*]	0.686 [*]
น้อย x ทางจิต	12.522		-	0.019	0.222
มาก x ทางจิต	12.541			-	0.203
มาก x ทางกาย	12.744				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 44 การเปรียบเทียบคะแนน เดิมกับความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสถียรของนัก เรียนกลุ่มรวม ที่มีระดับ เศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ และได้รับการอบรม เสี่ยงสูงแบบใช้เหตุผลมากและน้อย เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ x เหตุผล	$\bar{x}$					
	ปานกลาง น้อย	ต่ำ น้อย	ต่ำ มาก	สูง มาก	ปานกลาง มาก	สูง น้อย
	12.228	12.401	12.536	12.712	12.768	12.822
ปานกลาง x น้อย	12.228	0.173	0.308	0.484	0.540	0.594
ต่ำ x น้อย	12.401	-	0.135	0.311	0.367	0.421
ต่ำ x มาก	12.536		-	0.176	0.232	0.286
สูง x มาก	12.712			-	0.056	0.110
ปานกลาง x มาก	12.768				-	0.054
สูง x น้อย	12.822					-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 45 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความถี่เกี่ยวกับสาเหตุของการ • สหกรณ์ของนัก เรือที่มีค่าเฉลี่ยที่สูง มีระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง ลำ และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลมากและน้อย เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ x เหตุผล	ปานกลางน้อย	ปานกลางมาก	สูงน้อย	สูงมาก	ต่ำมาก	ปานกลางมาก	สูงน้อย
$\bar{x}$	12.157	12.348	12.800	12.823	12.869	13.000	
ปานกลาง x น้อย	12.157	-	0.191	0.643	0.712	0.843	*
ต่ำ x น้อย	12.348	-	-	0.452	0.521	0.652	
สูง x มาก	12.800	-	-	-	0.069	0.200	
ต่ำ x มาก	12.823	-	-	-	0.046	0.177	
ปานกลาง x มาก	12.869	-	-	-	-	0.131	
สูง x น้อย	13.000	-	-	-	-	-	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 46 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสียดสีของนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง มีระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง ค่า และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากและน้อย เป็นรายตัว

ระดับเศรษฐกิจ x เหตุผล	ปานกลางน้อย						
	$\bar{X}$	ปานกลางน้อย	ต่ำมาก	สูงมาก	ปานกลางมาก	สูงน้อย	
		11.978	12.052	12.333	12.812	12.828	13.000
ปานกลาง x น้อย	11.978	-	0.074	0.355	0.834	0.850	1.022
ค่า x น้อย	12.052	-	-	0.281	0.760	0.776	0.948
ค่า x มาก	12.333	-	-	-	0.479	0.495	0.667
สูง x มาก	12.812	-	-	-	-	0.016	0.188
ปานกลาง x มาก	12.828	-	-	-	-	-	0.172
สูง x น้อย	13.000	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญระดับ .05

ตาราง 47 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสถียรของนักเรียนจากกรอบควมร่นาคกลาง ที่มีระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง ค่ำ และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตและทางกาย เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ x ลงโทษ		ค้ำ x ทางกาย ปานกลาง x ทางกาย ค้ำ x ทางจิต ปานกลาง x ทางจิต สูง x ทางจิต สูง x ทางกาย					
		12.282	12.379	12.592	12.671	12.794	13.344
ค้ำ	x ทางกาย	12.282	0.097	0.310	0.389	0.512	* 1.062
ปานกลาง	x ทางกาย	12.379	-	0.213	0.292	0.415	* 0.965
ค้ำ	x ทางจิต	12.592		-	0.079	0.202	0.752
ปานกลาง	x ทางจิต	12.671			-	0.123	* 0.673
สูง	x ทางจิต	12.794				-	0.350
สูง	x ทางกาย	13.344					

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 49 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสียชีวิตของนักเรียนชั้น ม. 1 ที่มีระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง ค่า ได้รับค่าตอบแทนเรื่องรูปแบบใช้เหตุผลมากและน้อย และแบบลงโทษทางจิตและทางกาย เป็นรายตัว

ระดับเศรษฐกิจ X เหตุผล X ลงโทษ	ปานกลาง ค่า X											
	น้อย X	ปานกลาง X	มาก X	สูง X	ปานกลาง X	สูง X	ปานกลาง X	สูง X	ปานกลาง X	สูง X	ปานกลาง X	ค่า X
	ทางจิต	ทางกาย	ทางจิต	ทางกาย	ทางจิต	ทางกาย	ทางจิต	ทางกาย	ทางจิต	ทางกาย	ทางจิต	ทางกาย
$\bar{X}$	12.212	12.333	12.342	12.347	12.470	12.789	12.812	12.826	12.833	12.956	12.958	13.250
ปานกลาง X น้อย X ทางจิต	12.212	-	0.121	0.130	0.135	0.258	0.577	0.600	0.614	0.621	0.744 [*]	0.746 [*]
ค่า X น้อย X ทางกาย	12.333	-	-	0.009	0.014	0.137	0.456	0.479	0.493	0.500	0.623	0.625 [*]
ปานกลาง X น้อย X ทางกาย	12.342	-	-	-	0.005	0.128	0.447	0.470	0.484	0.491	0.614	0.616
ค่า X มาก X ทางจิต	12.347	-	-	-	-	0.123	0.442	0.465	0.479	0.486	0.609	0.611
สูง X มาก X ทางกาย	12.470	-	-	-	-	0.319	0.319	0.342	0.356	0.363	0.486	0.488
ปานกลาง X มาก X ทางจิต	12.789	-	-	-	-	-	-	0.023	0.037	0.044	0.157	0.159
สูง X น้อย X ทางกาย	12.812	-	-	-	-	-	-	-	0.014	0.021	0.144	0.146
สูง X มาก X ทางจิต	12.826	-	-	-	-	-	-	-	-	0.007	0.130	0.132
สูง X น้อย X ทางจิต	12.833	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.123	0.125
ค่า X มาก X ทางกาย	12.956	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.002
ปานกลาง X มาก X ทางกาย	12.958	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.294
ค่า X น้อย X ทางจิต	13.250	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.292

* มีนัยสำคัญระดับ .05

ตาราง 50 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดของนักเรียนที่ปีคามืออาชีพสูง
มีระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ	$\bar{X}$	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
		24.262	24.662	24.978
ต่ำ	24.262	-	0.400	0.716
ปานกลาง	24.662		-	0.316
สูง	24.978			-

ตาราง 52 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีระดับการศึกษาสูง มีระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตและทางกาย เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ X ลงไทย		$\bar{X}$				
		ปานกลางXทางกาย	ค่าXทางกาย	ปานกลางXทางจิต	สูงXทางจิต	ต่ำXทางจิต
		24.351	24.585	24.660	24.977	25.114
ปานกลาง X ทางกาย	24.351	-	0.234	0.309	0.626	0.763
ค่า X ทางกาย	24.585		-	0.075	0.392	0.529
ปานกลาง X ทางจิต	24.660			-	0.317	0.454
สูง X ทางจิต	24.977				-	0.137
สูง X ทางกาย	25.114					-
ค่า X ทางจิต	25.266					-

ตาราง 53 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดของนักศึกษาจากครอบครัวขนาดกลาง ที่มีระดับเศรษฐกิจ สูง ปานกลาง ต่ำ และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตและทางกาย เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ X ลงโทษ		ค่าทางจิต	ปานกลางทางกาย	ค่าทางกาย	ปานกลางทางจิต	สูงทางจิต	สูงทางกาย
$\bar{X}$		24.033	24.745	25.064	25.082	25.289	25.571
ค่า	X ทางจิต	24.033	0.712	1.031	1.049	1.256	1.538 *
ปานกลาง	X ทางกาย	24.745	-	0.319	0.337	0.544	0.826
ค่า	X ทางกาย	25.064		-	0.018	0.225	0.507
ปานกลาง	X ทางจิต	25.082			-	0.207	0.489
สูง	X ทางจิต	25.289				-	0.282
สูง	X ทางกาย	25.571					-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 54 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับด้วยาเสพติดของนักเรียนจาก
ครอบครัวขนาดกลางที่มีระดับเศรษฐกิจ สูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

		ต่ำ	ปานกลาง	สูง
ระดับเศรษฐกิจ		36.560	36.641	36.718
ต่ำ	36.560	-	0.081	0.158
ปานกลาง	36.641		-	0.077
สูง	36.718			

ตาราง 55 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับด้วยาเสพติดของนักเรียนจากครอบครัว
ขนาดกลางที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลมากและน้อย และแบบลงโทษทางจิต
และทางกาย เป็นรายคู่

		น้อย x ทางกาย	น้อย x ทางจิต	มาก x ทางกาย	มาก x ทางจิต
เหตุผล x ลงโทษ	$\bar{X}$	36.305	36.475	36.707	37.310
น้อย x ทางกาย	36.305	-	0.170	0.402	1.005
น้อย x ทางจิต	36.475		-	0.232	0.835
มาก x ทางกาย	36.707			-	0.603
มาก x ทางจิต	37.310				-

ตาราง 56 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อการเสด็จของนักเรียนชายที่มีระดับ

เศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ		ปานกลาง	สูง	ต่ำ
		16.000	16.111	15.188
ปานกลาง	16.000	-	0.111	0.188
สูง	16.111		-	0.077
ต่ำ	16.188			-

ตาราง 57 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อการเสด็จของนักเรียนชั้น ม.3

ที่มีระดับเศรษฐกิจสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ		ปานกลาง	สูง	ต่ำ
		15.798	15.880	16.120
ปานกลาง	15.798	-	0.082	0.322
สูง	15.880		-	0.240
ต่ำ	16.120			-

ตาราง 58 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อการเสพติดของนักเรียนที่บิดามีอาชีพค้า มีระดับเศรษฐกิจ สูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับเศรษฐกิจ		ปานกลาง	ต่ำ	สูง
		16.051	16.201	16.303
ปานกลาง	16.051	-	0.150	0.252
ต่ำ	16.201		-	0.102
สูง	16.303			-

ตาราง 59 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดของนักเรียน ม.1 ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา และจากผู้อื่น เป็นรายคู่

รักสนับสนุน x ได้รับความรู้ยาเสพติดจาก..		รักน้อย x ผู้อื่น	รักมาก x บิดามารดา	รักมาก x ผู้อื่น	รักน้อย x บิดามารดา
$\bar{X}$		1.000	1.121	1.196	1.814
รักน้อย x ผู้อื่น	1.000	-	0.121	0.196	0.814 *
รักมาก x บิดามารดา	1.121		-	0.075	0.693 *
รักมาก x ผู้อื่น	1.196			-	0.618 *
รักน้อย x บิดามารดา	1.814				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 60 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดของนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง
ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด
จากบิดามารดา และจากผู้อื่น เป็นรายคู่

รักสนับสนุน x ได้รับความรู้ยาเสพติดจาก..				รักน้อยx ผู้อื่น	รักมากx บิดามารดา	รักมากx ผู้อื่น	รักน้อยx บิดามารดา
$\bar{X}$				1.156	1.322	1.537	2.177
รักน้อย	x	ผู้อื่น	1.156	-	0.166	0.381	1.021 *
รักมาก	x	บิดามารดา	1.322		-	0.215	0.855 *
รักมาก	x	ผู้อื่น	1.537			-	0.640
รักน้อย	x	บิดามารดา	2.177				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 61 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณการหักงูจากเพื่อนของนักเรียนชั้น ม.3 มีทัศนคติ
ที่ดีมากและน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก
สนับสนุนมากและน้อย เป็นรายคู่

ทัศนคติ x รักสนับสนุน				ดีน้อยx รักน้อย	ดีน้อยx รักมาก	ดีมากx รักมาก	ดีมากx รักน้อย
$\bar{X}$				16.658	17.271	17.393	17.721
ดีน้อย	x	รักน้อย	16.658	-	0.613 *	0.735 *	1.063 *
ดีน้อย	x	รักมาก	17.271		-	0.122	0.450
ดีมาก	x	รักมาก	17.393			-	0.328
ดีมาก	x	รักน้อย	17.721				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 62 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณการชกจากเพื่อนของนักเรียนที่บิดามีอาชีพค้า
มีทัศนคติที่ดีมากและน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และได้รับการอบรม
เลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย เป็นรายคู่

				ดีน้อยx รักน้อย	ดีน้อยx รักมาก	ดีมากx รักน้อย	ดีมากx รักมาก
ทัศนคติ x รักสนับสนุน							
$\bar{X}$				16.473	17.390	17.453	17.581
ดีน้อย	x	รักน้อย	16.473	-	0.917 *	0.980 *	2.219 *
ดีน้อย	x	รักมาก	17.390		-	0.063	0.191
ดีมาก	x	รักน้อย	17.453			-	0.128
ดีมาก	x	รักมาก	17.581				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 63 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณการชกจากเพื่อนของนักเรียนที่อาศัยอยู่กับ
บิดามารดา มีทัศนคติที่ดีมากและน้อย ต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และ
ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย เป็นรายคู่

				ดีน้อยx รักมาก	ดีมากx รักมาก	ดีมากx รักน้อย	ดีน้อยx รักน้อย
ทัศนคติ x รักสนับสนุน							
				17.385	17.682	17.712	18.159
ดีน้อย	x	รักมาก	17.385	-	0.297	0.327	0.774 *
ดีมาก	x	รักมาก	17.682		-	0.03	0.477 *
ดีมาก	x	รักน้อย	17.712			-	0.447
ดีน้อย	x	รักน้อย	18.159				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 64 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของกลุ่มนักเรียนรวม
ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด
จากบิดามารดา และจากผู้อื่น เป็นรายคู่

รักน้อย x ได้รับความรู้ยาเสพติดจาก				รักน้อย x บิดามารดา	รักมาก x ผู้อื่น	รักน้อย x ผู้อื่น	รักมาก x บิดามารดา
$\bar{X}$				12.214	12.342	12.554	12.806
รักน้อย	x	บิดามารดา	12.214	-	0.128	0.340*	0.592*
รักมาก	x	ผู้อื่น	12.342		-	0.212	0.464*
รักน้อย	x	ผู้อื่น	12.554			-	0.252
รักมาก	x	บิดามารดา	12.806				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 65 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียนชาย
ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด
จากบิดามารดา และจากผู้อื่น เป็นรายคู่

รักน้อย x ได้รับความรู้ยาเสพติดจาก				รักน้อย x บิดามารดา	รักมาก x ผู้อื่น	รักน้อย x ผู้อื่น	รักมาก x บิดามารดา
$\bar{X}$				12.137	12.479	12.521	12.855
รักน้อย	x	บิดามารดา	12.137	-	0.342	0.384	0.718*
รักมาก	x	ผู้อื่น	12.479		-	0.042	0.376
รักน้อย	x	ผู้อื่น	12.521			-	0.334
รักมาก	x	บิดามารดา	12.855				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 66 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียนหญิง
ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด
จากบิดามารดา และจากผู้อื่น เป็นรายคู่

รักสนับสนุน x ได้รับความรู้ยาเสพติดจาก				รักมาก x ผู้อื่น	รักน้อย x บิดามารดา	รักน้อย x ผู้อื่น	รักมาก x บิดามารดา
$\bar{X}$				12.147	12.289	12.591	12.750
รักมาก	x	ผู้อื่น	12.147	-	0.142	0.444	0.603 *
รักน้อย	x	บิดามารดา	12.289		-	0.302	0.461 *
รักน้อย	x	ผู้อื่น	12.591			-	0.159
รักมาก	x	บิดามารดา	12.750				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 67 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียนชั้น ม.3
ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด
จากบิดามารดา และจากผู้อื่น เป็นรายคู่

รักสนับสนุน x ได้รับความรู้ยาเสพติดจาก				รักน้อย x บิดามารดา	รักมาก x ผู้อื่น	รักน้อย x ผู้อื่น	รักมาก x บิดามารดา
$\bar{X}$				12.010	12.083	12.500	12.855
รักน้อย	x	บิดามารดา	12.010	-	0.073	0.490 *	0.845 *
รักมาก	x	ผู้อื่น	12.083		-	0.417	0.772 *
รักน้อย	x	ผู้อื่น	12.500			-	0.355
รักมาก	x	บิดามารดา	12.855				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 68 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียนที่
 บิตามิอาทิพตุง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย และได้รับความรู้
 เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา และจากผู้อื่น เป็นรายคู่

รักสนับสนุน x ได้รับความรู้ยาเสพติดจาก				รักน้อย x บิดามารดา	รักมาก x ผู้อื่น	รักน้อย x ผู้อื่น	รักมาก x บิดามารดา
$\bar{X}$				12.265	12.415	12.516	12.897
รักน้อย	x	บิดามารดา	12.265	-	0.150	0.251	0.632 *
รักมาก	x	ผู้อื่น	12.415		-	0.101	0.482 *
รักน้อย	x	ผู้อื่น	12.516			-	0.381
รักมาก	x	บิดามารดา	12.897				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 69 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียนที่บิตา
 มีอาซิพตา ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย และได้รับความรู้เกี่ยวกับ
 ยาเสพติดจากบิดามารดาและจากผู้อื่น เป็นรายคู่

รักสนับสนุน x ได้รับความรู้ยาเสพติดจาก				รักน้อย x บิดามารดา	รักมาก x ผู้อื่น	รักน้อย x ผู้อื่น	รักมาก x บิดามารดา
$\bar{X}$				12.193	12.250	12.583	12.757
รักน้อย	x	บิดามารดา	12.193	-	0.057	0.390	0.564 *
รักมาก	x	ผู้อื่น	12.250		-	0.333	0.507 *
รักน้อย	x	ผู้อื่น	12.583			-	0.174
รักมาก	x	บิดามารดา	12.757				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 70 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียนที่บิดา
มีระดับการศึกษาสูง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อยและได้รับความรู้
เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดาและจากผู้อื่น เป็นรายคู่

รักสนับสนุน x ได้รับความรู้ยาเสพติดจาก				รักมากx ผู้อื่น	รักน้อยx บิดามารดา	รักน้อยx ผู้อื่น	รักมากx บิดามารดา
$\bar{X}$				12.148	12.300	12.476	12.810
รักมาก	x	ผู้อื่น	12.148	-	0.152	0.328	0.662 *
รักน้อย	x	บิดามารดา	12.300		-	0.176	0.510 *
รักน้อย	x	ผู้อื่น	12.476			-	0.334
รักมาก	x	บิดามารดา	12.810				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 71 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียนที่บิดา
มีระดับการศึกษาค่ำ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย และได้
รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดาและจากผู้อื่น เป็นรายคู่

รักสนับสนุน x ได้รับความรู้ยาเสพติดจาก				รักน้อยx บิดามารดา	รักมากx บิดามารดา	รักมากx ผู้อื่น	รักน้อยx ผู้อื่น
$\bar{X}$				12.168	12.574	12.592	12.836
รักน้อย	x	บิดามารดา	12.168	-	0.406*	0.424*	0.668*
รักมาก	x	บิดามารดา	12.574		-	0.018	0.262
รักมาก	x	ผู้อื่น	12.592			-	0.244
รักน้อย	x	ผู้อื่น	12.836				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 72 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียนจาก
 ครอบครัวขนาดกลาง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย และได้รับ
 ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา และจากผู้อื่น เป็นรายคู่

รักสนับสนุน x ได้รับความรู้ยาเสพติดจาก				รักมากx ผู้อื่น	รักน้อยx บิดามารดา	รักน้อยx ผู้อื่น	รักมากx บิดามารดา
$\bar{X}$				12.103	12.460	12.654	12.747
รักมาก	x	ผู้อื่น	12.103	-	0.357	0.551	0.644*
รักน้อย	x	บิดามารดา	12.460		-	0.194	0.287
รักน้อย	x	ผู้อื่น	12.654			-	0.093
รักมาก	x	บิดามารดา	12.747				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 73 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียนจาก
 ครอบครัวขนาดใหญ่ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย และได้รับ
 ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา และจากผู้อื่น เป็นรายคู่

รักสนับสนุน x ได้รับความรู้ยาเสพติดจาก				รักน้อยx บิดามารดา	รักมากx ผู้อื่น	รักน้อยx ผู้อื่น	รักมากx บิดามารดา
$\bar{X}$				11.938	12.440	12.622	12.766
รักน้อย	x	บิดามารดา	11.938	-	0.502	0.684*	0.828*
รักมาก	x	ผู้อื่น	12.440		-	0.182	0.326
รักน้อย	x	ผู้อื่น	12.622			-	0.144
รักมาก	x	บิดามารดา	12.766				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 74 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา และจากผู้อื่น เป็นรายคู่

				รักน้อยx บิดามารดา	รักมากx ผู้อื่น	รักน้อยx ผู้อื่น	รักมากx บิดามารดา
รักสนับสนุน x ได้รับความรู้ยาเสพติดจาก							
$\bar{X}$				12.219	12.396	12.577	12.916
รักน้อย	x	บิดามารดา	12.219	-	0.177	0.358	0.697 *
รักมาก	x	ผู้อื่น	12.396		-	0.181	0.520 *
รักน้อย	x	ผู้อื่น	12.577			-	0.339
รักมาก	x	บิดามารดา	12.916				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 75 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดของกลุ่มนักเรียนรวมที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดาและผู้อื่น เป็นรายคู่

				รักน้อยx ผู้อื่น	รักน้อยx บิดามารดา	รักมากx ผู้อื่น	รักมากx บิดามารดา
รักสนับสนุน x ได้รับความรู้ยาเสพติดจาก							
$\bar{X}$				24.430	24.515	24.963	24.972
รักน้อย	x	ผู้อื่น	24.430	-	0.085	0.533	0.542 *
รักน้อย	x	บิดามารดา	24.515		-	0.448	0.457 *
รักมาก	x	ผู้อื่น	24.963			-	0.009
รักมาก	x	บิดามารดา	24.972				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 76 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดของนักเรียนชั้น ม.1

ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย และได้รับความรู้เกี่ยวกับ
ยาเสพติดจากบิดามารดา และจากผู้อื่น เป็นรายคู่

รักสนับสนุน x ได้รับความรู้ยาเสพติดจาก				รักน้อยx บิดามารดา	รักน้อยx ผู้อื่น	รักมากx ผู้อื่น	รักมากx บิดามารดา
$\bar{X}$				24.753	24.756	25.022	25.207
รักน้อย	x	บิดามารดา	24.753	-	0.003	0.269	0.454
รักน้อย	x	ผู้อื่น	24.756		-	0.266	0.451
รักมาก	x	ผู้อื่น	25.022			-	0.185
รักมาก	x	บิดามารดา	25.207				-

ตาราง 77 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดของนักเรียนที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา
ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด
จากบิดามารดา และจากผู้อื่น เป็นรายคู่

รักสนับสนุน x ได้รับความรู้ยาเสพติดจาก				รักน้อยx ผู้อื่น	รักน้อยx บิดามารดา	รักมากx ผู้อื่น	รักมากx บิดามารดา
$\bar{X}$				24.111	24.508	25.170	25.204
รักน้อย	x	ผู้อื่น	24.111	-	0.397	1.053 *	1.093 *
รักน้อย	x	บิดามารดา	24.508		-	0.662	0.696 *
รักมาก	x	ผู้อื่น	25.170			-	0.390
รักมาก	x	บิดามารดา	25.204				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 78 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดของนักเรียนจาก
ครอบครัวยุคใหม่ มีทัศนคติที่ดีมากและน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง
และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย เป็นรายคู่

ทัศนคติ x รักสนับสนุน	$\bar{X}$	คีน้อยx รักน้อย	คีน้อยx รักมาก	คีน้อยx รักมาก	คีน้อยx รักน้อย
		23.957	24.200	24.682	24.743
คีน้อย x รักน้อย	23.957	-	0.243	0.725	0.786
คีน้อย x รักมาก	24.200		-	0.482	0.543
คีน้อย x รักมาก	24.682			-	0.61
คีน้อย x รักน้อย	24.743				-

ตาราง 79 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดของนักเรียน ม.1
ที่มีทัศนคติที่ดีมากและน้อย ต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และได้รับความรู้
เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา และจากผู้อื่น เป็นรายคู่

ทัศนคติ x ได้รับความรู้ยาเสพติดจาก	$\bar{X}$	คีน้อยx บิดามารดา	คีน้อยx ผู้อื่น	คีน้อยx ผู้อื่น	คีน้อยx บิดามารดา
		24.434	24.888	24.902	25.485
คีน้อย x บิดามารดา	24.434	-	0.454	0.468	1.051*
คีน้อย x ผู้อื่น	24.888		-	0.014	0.597
คีน้อย x ผู้อื่น	24.902			-	0.583
คีน้อย x บิดามารดา	25.485				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง ๘1 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดของกุ่มนักรักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง ที่มีทัศนคติที่ตีมากและน้อยต่อการควบคุม
 สื่อมวลชนของผู้ปกครอง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากบิดามารดา และจากผู้อื่น
 เป็นรายคู่

ทัศนคติ x	รัก x	ได้รับความรู้ x	สนับสนุน		ยาเสพติดจาก		$\bar{X}$					
			ด้อย x	ดี x	ด้อย x	ดี x	ด้อย x	ดี x	ด้อย x	ดี x	ด้อย x	ดี x
			รักน้อย x	รักมาก x	รักน้อย x	รักมาก x	รักน้อย x	รักมาก x	รักน้อย x	รักมาก x	รักน้อย x	รักมาก x
			ผู้อื่น	บิดามารดา	ผู้อื่น	บิดามารดา	ผู้อื่น	บิดามารดา	ผู้อื่น	บิดามารดา	ผู้อื่น	บิดามารดา
			23.667	24.149	24.200	24.800	24.781	24.895	25.000	25.295		
ด้อย x	รักน้อย x	ผู้อื่น	-	0.482	0.533	1.114	1.133	1.228	1.333	1.628*		
ด้อย x	รักน้อย x	บิดามารดา		-	0.051	0.632	0.651	0.746	0.851	1.146		
ดี x	รักน้อย x	ผู้อื่น			-	0.581	0.600	0.695	0.800	1.095		
ดี x	รักมาก x	บิดามารดา				-	0.019	0.114	0.219	0.514		
ดี x	รักมาก x	ผู้อื่น					-	0.095	0.200	0.495		
ดี x	รักน้อย x	บิดามารดา						-	0.105	0.400		
ดี x	รักมาก x	ผู้อื่น							-	0.295		
ดี x	รักมาก x	บิดามารดา								-		

ตาราง 82 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดของนักเรียนชั้น ม.1 ที่ได้
รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด
จากบิดามารดา และจากผู้อื่น เป็นรายคู่

รักสนับสนุน x ได้รับความรู้ยาเสพติดจาก				รักน้อยx ผู้อื่น	รักมาก x บิดามารดา	รักมากx ผู้อื่น	รักน้อยx บิดามารดา
$\bar{X}$				35.105	36.339	36.500	36.677
รักน้อย	x	ผู้อื่น	35.105	-	1.234	1.395	1.572 *
รักมาก	x	บิดามารดา	36.339		-	0.161	0.338
รักมาก	x	ผู้อื่น	36.500			-	0.177
รักน้อย	x	บิดามารดา	36.677				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 83 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดของนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น
ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย และได้รับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด
จากบิดามารดา และจากผู้อื่น เป็นรายคู่

รักสนับสนุน x ได้รับความรู้ยาเสพติดจาก				รักน้อยx ผู้อื่น	รักมากx บิดามารดา	รักน้อยx บิดามารดา	รักมากx ผู้อื่น
$\bar{X}$				35.143	36.172	36.743	37.000
รักน้อย	x	ผู้อื่น	35.143	-	1.029	1.600 *	1.857 *
รักมาก	x	บิดามารดา	36.172		-	0.571	0.828
รักน้อย	x	บิดามารดา	36.743			-	0.257
รักมาก	x	ผู้อื่น	37.000				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 84 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดของนักเรียน ม.1

มีทัศนคติที่ดีมากและน้อย ต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และได้รับการอบรม

เลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย เป็นรายคู่

ทัศนคติ x รักสนับสนุน				ดีน้อยx รักมาก	ดีมากx รักน้อย	ดีน้อยx รักน้อย	ดีมากx รักมาก
$\bar{X}$				35.050	35.737	36.324	36.814
ดีน้อย	x	รักมาก	35.050	-	0.687	1.274 *	1.764 *
ดีมาก	x	รักน้อย	35.737		-	0.587	1.007
ดีน้อย	x	รักน้อย	36.324			-	0.490
ดีมาก	x	รักมาก	36.814				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 85 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดของนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น

มีทัศนคติที่ดีมากและน้อย ต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และได้รับการอบรม

เลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย เป็นรายคู่

ทัศนคติ x รักสนับสนุน				ดีน้อยx รักมาก	ดีมากx รักน้อย	ดีน้อยx รักน้อย	ดีมากx รักมาก
				35.533	35.880	36.282	36.905
ดีน้อย	x	รักมาก	35.533	-	0.347	0.749	1.372
ดีมาก	x	รักน้อย	35.880		-	0.402	1.025
ดีน้อย	x	รักน้อย	36.282			-	0.623
ดีมาก	x	รักมาก	36.905				-

ตาราง 87 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อการเสพติดของกัญชาในนักเรียนรวม

ทัศนคติที่ต่ำมากและน้อย ต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และได้รับการอบรม

เลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย เป็นรายคู่

				ตื้น้อยx รักน้อย	ตื้น้อยx รักมาก	ตื้นากx รักน้อย	ตื้นากx รักมาก
ทัศนคติ x รักสนับสนุน							
		$\bar{X}$		15.580	16.254	16.284	16.368
ตื้น้อย	x	รักน้อย	15.580	-	0.674 *	0.704 *	0.788 *
ตื้น้อย	x	รักมาก	16.254		-	0.03	0.114
ตื้นาก	x	รักน้อย	16.284			-	0.084
ตื้นาก	x	รักมาก	16.368				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 88 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อการเสพติดของนักเรียนหญิง มีทัศนคติที่ต่ำมาก

และน้อย ต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย เป็นรายคู่

				ตื้น้อยx รักน้อย	ตื้น้อยx รักมาก	ตื้นากx รักน้อย	ตื้นากx รักมาก
ทัศนคติ x รักสนับสนุน							
		$\bar{X}$		15.499	15.939	16.328	16.427
ตื้น้อย	x	รักน้อย	15.499	-	0.440 *	0.829 *	0.928 *
ตื้น้อย	x	รักมาก	15.939		-	0.389	0.488 *
ตื้นาก	x	รักน้อย	16.328			-	0.099
ตื้นาก	x	รักมาก	16.427				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 89 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อการเสด็จของนักเรียนชั้น บ.1 มีทัศนคติ
ที่ดีมากและน้อย ต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
รักสนับสนุนมากและน้อย เป็นรายคู่

				ดีน้อยx รักน้อย	ดีมากx รักมาก	ดีน้อยx รักมาก	ดีมากx รักน้อย
ทัศนคติ x รักสนับสนุน				15.309	16.172	16.210	16.333
ดีน้อย	x	รักน้อย	15.309	-	0.863 *	0.901 *	1.024 *
ดีมาก	x	รักมาก	16.172		-	0.038	0.161
ดีน้อย	x	รักมาก	16.210			-	0.123
ดีมาก	x	รักน้อย	16.333				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 90 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อการเสด็จของนักเรียนที่บิดามีอาชีพค้า มี
ทัศนคติที่ดีมากและน้อย ต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และได้รับการอบรม
เลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย เป็นรายคู่

				ดีน้อยx รักน้อย	ดีน้อยx รักมาก	ดีมากx รักน้อย	ดีมากx รักมาก
$\bar{X}$				15.500	16.339	16.365	16.482
ดีน้อย	x	รักน้อย	15.500	-	0.839 *	0.865 *	0.982 *
ดีน้อย	x	รักมาก	16.339		-	0.026	0.143
ดีมาก	x	รักน้อย	16.365			-	0.117
ดีมาก	x	รักมาก	16.482				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 91 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อการควบคุมสภาพตึกของนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ มีทัศนคติที่ดีมากและน้อย ต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมากและน้อย เป็นรายคู่

ทัศนคติ x รักสนับสนุน				คิน้อยx รักน้อย	คิน้อยx รักมาก	คิมากx รักน้อย	คิมากx รักมาก
$\bar{X}$				15.641	16.320	16.346	16.367
คิน้อย	x	รักน้อย	15.641	-	0.675 *	0.705 *	0.726 *
คิน้อย	x	รักมาก	16.320		-	0.026	0.047
คิมาก	x	รักน้อย	16.346			-	0.021
คิมาก	x	รักมาก	16.367				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 92 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดของนักเรียนจากครอบครัวขนาดเล็ก ที่อาศัยอยู่กับบิดามารดาและกับผู้อื่น มีทัศนคติที่ดีมากและน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง เป็นรายคู่

อาศัยอยู่กับ x ทัศนคติ				บิดามารดา x คิมาก	บิดามารดา x คิน้อย	ผู้อื่น x คิมาก	ผู้อื่น x คิน้อย
				1.023	1.523	1.632	2.159
บิดามารดา	x	คิมาก	1.023	-	0.50	0.609 *	1.136 *
บิดามารดา	x	คิน้อย	1.523		-	0.109	0.636 *
ผู้อื่น	x	คิมาก	1.632			-	0.527
ผู้อื่น	x	คิน้อย	2.159				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 94 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณการชักจูงจากเพื่อนของนักเรียนหญิงที่อาศัยอยู่กับ
บิดามารดา และกับผู้อื่น มีทัศนคติที่ดีมากและน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง
เป็นรายคู่

อาศัยอยู่กับ x ทัศนคติ		บิดามารดา x ดีน้อย	ผู้อื่น x ดีน้อย	ผู้อื่น x ดีมาก	บิดามารดา x ดีมาก
$\bar{X}$		16.646	17.451	17.585	17.696
บิดามารดา x ดีน้อย	16.646	-	0.805 *	0.939 *	1.05 *
ผู้อื่น x ดีน้อย	17.451		-	0.134	0.245
ผู้อื่น x ดีมาก	17.585			-	0.111
บิดามารดา x ดีมาก	17.696				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 95 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณการชักจูงจากเพื่อนของนักเรียนที่บิดามีอาชีพค้า
เรียนชั้น ม.1 และ ม.3 มีทัศนคติที่ดีมากและน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง
เป็นรายคู่

ชั้นเรียน x ทัศนคติ		ม.3 x ดีน้อย	ม.1 x ดีน้อย	ม.1 x ดีมาก	ม.3 x ดีมาก
$\bar{X}$		16.564	17.191	17.527	17.561
ม.3 x ดีน้อย	16.564	-	0.627 *	0.963 *	0.997 *
ม.1 x ดีน้อย	17.191		-	0.336	0.370
ม.1 x ดีมาก	17.527			-	0.034
ม.3 x ดีมาก	17.561				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 96 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียนชายที่เรียนชั้น ม.1 และ ม.3 อาศัยอยู่กับบิดามารดาและกับผู้อื่น

มีทัศนคติที่ดีมากและน้อยต่อการควบคุมสวามิภักดิ์ของผู้ปกครอง เป็นรายคู่

		ม.3 X ผู้อื่น X คติน้อย	ม.1 X ผู้อื่น X คติน้อย	ม.3 X บิดามารดา X คติน้อย	ม.1 X ผู้อื่น X คติน้อย	ม.3 X ผู้อื่น X คติน้อย	ม.1 X บิดามารดา X คติน้อย	ม.3 X ผู้อื่น X คติน้อย	ม.1 X บิดามารดา X คติน้อย	ม.3 X ผู้อื่น X คติน้อย	ม.1 X บิดามารดา X คติน้อย	ม.3 X ผู้อื่น X คติน้อย	ม.1 X บิดามารดา X คติน้อย	ม.3 X ผู้อื่น X คติน้อย
X		11.977	12.160	12.417	12.500	12.786	12.909	13.073						
ม.3 X ผู้อื่น X คติน้อย	11.977	0.183	0.440	0.523	0.575	0.809	0.932	1.096						
ม.1 X ผู้อื่น X คติน้อย	12.160	-	0.257	0.340	0.392	0.626	0.749	0.913						
ม.3 X บิดามารดา X คติน้อย	12.417		-	0.083	0.135	0.369	0.492	0.656						
ม.1 X ผู้อื่น X คติน้อย	12.500			-	0.052	0.286	0.409	0.573						
ม.1 X บิดามารดา X คติน้อย	12.552				-	0.234	0.357	0.521						
ม.3 X ผู้อื่น X คติน้อย	12.786					-	0.123	0.287						
ม.3 X บิดามารดา X คติน้อย	12.909						-	0.164						
ม.1 X บิดามารดา X คติน้อย	13.073							-						

* มีนัยสำคัญระดับ .05

ตาราง 97 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความถี่เกี่ยวกับสาเหตุของการเสถียรของนักเรียนที่ปีศาจมีค่าที่เรียนชั้น ม.1 และ ม.3 อาศัยอยู่กับปีศาจ
และกับผู้อื่น มีทัศนคติที่ตีความและน้อยค่าของผู้อุปการะ เป็นรายตัว

ชั้นเรียน x อาศัยอยู่กับ x ทัศนคติ		ม.3 x ผู้อื่น	ม.1 x ปีศาจ x ผู้อื่น	ม.1 x ผู้อื่น	ม.1 x ผู้อื่น	ม.3 x ปีศาจ x ผู้อื่น	ม.3 x ปีศาจ x ผู้อื่น	ม.1 x ผู้อื่น	ม.1 x ผู้อื่น
		น้อย	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย
X		11.409	12.302	12.421	12.462	12.491	12.528	12.800	13.000
ม.3 x ผู้อื่น	x น้อย	-	0.892 *	1.012 *	1.053 *	1.082 *	1.119 *	1.391 *	1.591 *
ม.1 x ปีศาจ x ผู้อื่น	x น้อย	-	-	0.119	0.160	0.189	0.226	0.498	0.698 *
ม.1 x ผู้อื่น	x น้อย	-	-	-	0.041	0.07	0.107	0.379	0.579
ม.1 x ผู้อื่น	x ตีความ	-	-	-	-	0.029	0.086	0.338	0.538
ม.3 x ปีศาจ x ผู้อื่น	x น้อย	-	-	-	-	-	0.037	0.309	0.509
ม.3 x ปีศาจ x ผู้อื่น	x ตีความ	-	-	-	-	-	-	0.272	0.472
ม.1 x ปีศาจ x ผู้อื่น	x ตีความ	-	-	-	-	-	-	-	0.20
ม.1 x ปีศาจ x ผู้อื่น	x ตีความ	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 98 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดของนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง
เรียนชั้น ม.1 และ ม.3 มีทัศนคติที่ดีมากและน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง
เป็นรายคู่

ชั้นเรียน x ทัศนคติ				ม.3 x ดีน้อย	ม.1 x ดีน้อย	ม.3 x ดีมาก	ม.1 x ดีมาก
$\bar{X}$				24.284	24.466	24.475	25.450
ม.3	x	ดีน้อย	24.284	-	0.182	0.191	1.166 *
ม.1	x	ดีน้อย	24.466		-	.009	0.984 *
ม.3	x	ดีมาก	24.475			-	0.975 *
ม.1	x	ดีมาก	25.450				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 99 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดของนักเรียนจากครอบครัว
ขนาดกลาง ที่อาศัยอยู่กับบิดามารดา และกับผู้อื่น มีทัศนคติที่ดีมากและน้อยต่อการควบคุม
สื่อมวลชนของผู้ปกครอง เป็นรายคู่

อาศัยอยู่กับ x ทัศนคติ				ผู้อื่นx ดีมาก	บิดามารดาx ดีน้อย	ผู้อื่นx ดีน้อย	บิดามารดาx ดีมาก
$\bar{X}$				35.2	36.7	37.0	37.0
ผู้อื่น	x	ดีมาก	35.2	-	1.5 *	1.8 *	1.8 *
บิดามารดา	x	ดีน้อย	36.7		-	0.3	0.3
ผู้อื่น	x	ดีน้อย	37.0			-	-
บิดามารดา	x	ดีมาก	37.0				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 100 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดของนักเรียนที่บิดามารดา
เรียนชั้น ม.1 และ ม.3 มีทัศนคติที่ตีมากและน้อยต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง
เป็นรายคู่

		ม.3 X คีน้อย	ม.1 X คีน้อย	ม.3 X คีมัก	ม.1 X คีมัก
$\bar{X}$		36.054	36.500	37.375	39.394
ม.3 X คีน้อย	36.054	-	0.446	1.321*	3.34*
ม.1 X คีน้อย	36.500		-	0.875	2.894*
ม.3 X คีมัก	37.375			-	2.019*
ม.1 X คีมัก	39.394				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 101 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดของนักเรียนชั้น ม.3
ที่ได้เห็นตัวอย่างการเสพติดจากบิดามารดาและจากผู้อื่น มีทัศนคติที่ตีมากและน้อย
ต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง เป็นรายคู่

		ผู้อื่นx คีมัก	ผู้อื่นx คีน้อย	บิดามารดาx คีน้อย	บิดามารดาx คีมัก
$\bar{X}$		1.321	2.299	2.607	2.694
ผู้อื่น x คีมัก	1.321	-	0.978*	1.286*	1.373*
ผู้อื่น x คีน้อย	2.299		-	0.308	0.395
บิดามารดา x คีน้อย	2.607			-	0.087
บิดามารดา x คีมัก	2.694				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 102 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดของนักเรียนจาก
 ครอบครัวขนาดเล็กที่เห็นตัวบ่งการเสพติดจากบิดามารดาและจากผู้อื่น
 มีทัศนคติที่ดีมากและน้อยต่อสื่อมวลชนของผู้ปกครอง เป็นรายคู่

ตัวอย่างการเสพติด x ทัศนคติ			ผู้อื่น x ดีมาก	บิดามารดา x ดีน้อย	ผู้อื่น x ดีน้อย	บิดามารดา x ดีน้อย
$\bar{X}$			0.950	1.626	1.703	1.768
ผู้อื่น	x	ดีมาก	0.950	-	0.676 *	0.753 *
บิดามารดา	x	ดีน้อย	1.626	-	0.077	0.142
ผู้อื่น	x	ดีน้อย	1.703	-	-	0.065
บิดามารดา	x	ดีมาก	1.768	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 103 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดของนักเรียนจาก
 ครอบครัวขนาดกลางที่บิดามีการศึกษาสูงและต่ำ และให้เห็นตัวอย่างการเสพติด
 จากบิดามารดา และจากผู้อื่น เป็นรายคู่

การศึกษา x ตัวอย่าง ของบิดา การเสพติด			สูง x ผู้อื่น	ต่ำ x บิดามารดา	ต่ำ x ผู้อื่น	สูง x บิดามารดา
$\bar{X}$			1.025	1.886	1.958	2.035
สูง	x	ผู้อื่น	1.025	-	0.861 *	0.533 *
ต่ำ	x	บิดามารดา	1.886	-	0.072	0.149
ต่ำ	x	ผู้อื่น	1.958	-	-	0.077
สูง	x	บิดามารดา	2.035	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 104 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณการศึกษารวมกันเพื่อของนักเรียนชายที่ปีติวาระกับการศึกษาสูงและต่ำ ได้เห็นตัวอย่างการเสด็จจากปีติวาระ
และจากผู้อื่น และมีทัศนคติที่ดีมากและน้อยต่อการควบคุมสื่อนวนของผู้อุปการะ เป็นรายตัว

การศึกษา ของปีติวาระ	ตัวอย่าง การเสด็จ	ทัศนคติ	$\bar{X}$							
			สูง x ผู้อื่น x คั่น	ต่ำ x ปีติวาระ x คั่น	สูง x ปีติวาระ x คั่น	ต่ำ x ผู้อื่น x คั่น	สูง x ผู้อื่น x คั่น	ต่ำ x ปีติวาระ x คั่น	สูง x ปีติวาระ x คั่น	ต่ำ x ปีติวาระ x คั่น
สูง x ผู้อื่น	x คั่น		16.897		16.897		17.577		17.625	17.850
ต่ำ x ปีติวาระ	x คั่น		16.903		16.903		17.577		17.625	17.850
สูง x ปีติวาระ	x คั่น		17.100		17.100		17.577		17.625	17.850
ต่ำ x ผู้อื่น	x คั่น		17.240		17.240		17.577		17.625	17.850
ต่ำ x ผู้อื่น	x คั่น		17.469		17.469		17.577		17.625	17.850
สูง x ผู้อื่น	x คั่น		17.577		17.577		17.577		17.625	17.850
สูง x ปีติวาระ	x คั่น		17.625		17.625		17.577		17.625	17.850
ต่ำ x ปีติวาระ	x คั่น		17.850		17.850		17.577		17.625	17.850

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 105 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียนจาก
 ครอบครัวยุทธศาสตร์ที่บิดามีระดับการศึกษาสูงและต่ำ และให้เห็นตัวอย่างการเสพติด
 จากบิดามารดาและจากผู้อื่น เป็นรายคู่

การศึกษา ตัวอย่าง ของบิดา x การเสพติด	$\bar{X}$	สูง x บิดามารดา	สูง x ผู้อื่น	ต่ำ x บิดามารดา	ต่ำ x ผู้อื่น
		17.288	17.290	17.553	17.730
สูง x บิดามารดา	17.288	-	0.002	0.265	0.442 *
สูง x ผู้อื่น	17.290		-	0.263	0.440 *
ต่ำ x บิดามารดา	17.553			-	0.177
ต่ำ x ผู้อื่น	17.730				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 106 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียนชายที่ปีติามิระดับการศึกษาสูงและต่ำ ได้เห็นตัวอย่างการเสพติดจากปีติามารดาและจากผู้อื่น มีทัศนคติที่ดีมากและน้อยต่อการควบคุมสวามิภักดิ์ของผู้ปกครอง เป็นรายคู่

การศึกษา x	ตัวอย่าง x	ทัศนคติ x	$\bar{X}$									
			สูง x ผู้อื่น x คั่น	ต่ำ x ผู้อื่น x คั่น	ปีติามารดา x คั่น	สูง x ปีติามารดา x คั่น	ต่ำ x ปีติามารดา x คั่น	สูง x ผู้อื่น x คั่น	ต่ำ x ปีติามารดา x คั่น	ปีติามารดา x ผู้อื่น x คั่น	สูง x ปีติามารดา x คั่น	ต่ำ x ปีติามารดา x คั่น
ของปีติามารดา			12.135	12.163	12.500	12.548	12.577	12.741	13.094	13.300		
การเสพติด												
สูง x	ผู้อื่น x	คั่น	-	0.020	0.365	0.413	0.442	0.606	0.959	1.165	*	*
ต่ำ x	ผู้อื่น x	คั่น	-	-	0.337	0.385	0.414	0.578	0.931	1.137	*	*
ต่ำ x	ปีติามารดา x	คั่น	-	-	-	0.048	0.077	0.241	0.594	0.800	*	*
สูง x	ปีติามารดา x	คั่น	-	-	-	-	0.029	0.193	0.546	0.752	*	*
สูง x	ผู้อื่น x	คั่น	-	-	-	-	-	0.164	0.517	0.723	*	*
ต่ำ x	ปีติามารดา x	คั่น	-	-	-	-	-	-	0.353	0.559	-	-
ต่ำ x	ผู้อื่น x	คั่น	-	-	-	-	-	-	-	0.206	-	-
สูง x	ปีติามารดา x	คั่น	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 109 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดของนักเรียนจาก
 ครอบครัวขนาดเล็กที่มีระดับการศึกษาสูงและต่ำ และมีทัศนคติที่ดีมากและน้อย
 ต่อการควบคุมสื่อมวลชนของผู้ปกครอง เป็นรายคู่

การศึกษา x ทัศนคติ ของบิดา	$\bar{X}$	สูง x ต่ำ	ต่ำ x สูง	สูง x สูง	ต่ำ x ต่ำ
		24.102	25.268	25.333	25.522
สูง x ต่ำ	24.102	-	1.166*	1.231*	1.420*
ต่ำ x สูง	25.268		-	0.065	0.254
สูง x สูง	25.333			-	0.189
ต่ำ x ต่ำ	25.522				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 110 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับद्याเสพศิคของนักเรียนชั้น ม.1 ที่บิดามีระดับการศึกษาสูงและต่ำได้เห็นด้วยว่าการเสพศิคจาก

บิดามารดาและจากผู้อื่น และมีทัศนคติที่ดีมากที่สุดในการควบคุมส่ววชนของผู้ปกครอง เป็นรายคู่

การศึกษา X	ตัวอย่าง X	ทัศนคติ X	การเสพศิค							
			สูง X	ต่ำ X	ต่ำ X	สูง X	ต่ำ X	สูง X	ต่ำ X	สูง X
			บิดามารดา X คีน้อย	บิดามารดา X คีน้อย	บิดามารดา X คีน้อย	บิดามารดา X คีน้อย	บิดามารดา X คีน้อย	บิดามารดา X คีน้อย	บิดามารดา X คีน้อย	บิดามารดา X คีน้อย
			คีน้อย	คีน้อย	คีน้อย	คีน้อย	คีน้อย	คีน้อย	คีน้อย	คีน้อย
			34.833	35.643	36.133	36.357	36.529	36.722	36.727	37.048
			$\bar{X}$							
สูง X	บิดามารดา X	คีน้อย	34.833	0.810	1.300	1.524	1.696	1.889	1.894	2.215
ต่ำ X	บิดามารดา X	คีน้อย	35.643	-	0.490	0.714	0.886	1.079	1.084	1.405
ต่ำ X	ผู้อื่น	คีน้อย	36.133	-	-	0.224	0.396	0.589	0.594	0.915
ต่ำ X	บิดามารดา X	คีน้อย	36.357	-	-	-	0.172	0.365	0.370	0.691
สูง X	ผู้อื่น	คีน้อย	36.529	-	-	-	-	0.193	0.198	0.519
ต่ำ X	ผู้อื่น	คีน้อย	36.722	-	-	-	-	-	0.005	0.326
สูง X	ผู้อื่น	คีน้อย	36.727	-	-	-	-	-	-	0.321
สูง X	บิดามารดา X	คีน้อย	37.048	-	-	-	-	-	-	-

* หมายเหตุ: คำนวณด้วยวิธีดังนี้ .05

ตาราง 111 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดของนักเรียนชายที่ได้เห็น
ตัวอย่างการเสพติดจากบิดามารดา และจากผู้อื่น และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้
เหตุผลมากและน้อย เป็นรายคู่

ตัวอย่าง x เหตุผล			ผู้อื่นx มาก	บิดามารดาx มาก	ผู้อื่นx น้อย	บิดามารดาx น้อย
การเสพติด						
$\bar{X}$			1.131	1.958	2.481	2.562
ผู้อื่น	x มาก	1.131	-	0.827*	1.350*	1.431*
บิดามารดา	x มาก	1.958		-	0.523*	0.604*
ผู้อื่น	x น้อย	2.481			-	0.081
บิดามารดา	x น้อย	2.562				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 112 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณความใกล้ชิดกับยาเสพติดของนักเรียนที่บิดา
มีระดับการศึกษาสูงได้เห็นตัวอย่างการเสพติดจากบิดามารดาและจากผู้อื่นได้รับ
การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากและน้อย เป็นรายคู่

ตัวอย่าง x เหตุผล			ผู้อื่นx มาก	บิดามารดาx น้อย	ผู้อื่นx น้อย	บิดามารดาx มาก
การเสพติด						
$\bar{X}$			0.972	1.612	1.638	2.000
ผู้อื่น	x มาก	0.972	-	0.640*	0.666*	1.028*
บิดามารดา	x น้อย	1.612		-	0.026	0.388
ผู้อื่น	x น้อย	1.638			-	0.362
บิดามารดา	x มาก	2.000				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 113 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณการชักจูงจากเพื่อนของนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้อื่น
 ได้เห็นตัวอย่างการเสียดสีจากบิดามารดาและจากผู้อื่น ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
 ใช้เหตุผลมากและน้อยเป็นรายคู่

ตัวอย่าง การเสียดสี	x เหตุผล	$\bar{X}$	บิดามารดา x มาก	ผู้อื่น x น้อย	ผู้อื่น x มาก	บิดามารดา x น้อย
			16.981	17.047	17.436	17.500
บิดามารดา x มาก	16.981	-	0.066	0.455	0.519*	
ผู้อื่น x น้อย	17.047	-		0.389	0.453	
ผู้อื่น x มาก	17.436	-			0.064	
บิดามารดา x น้อย	17.500	-				

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 114 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปริมาณการชักจูงจากเพื่อนของนักเรียนชายที่เห็นตัวอย่าง
 การเสียดสีจากบิดามารดาและจากผู้อื่น และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก
 และน้อย เป็นรายคู่

ตัวอย่าง การเสียดสี	x ควบคุม	$\bar{X}$	บิดามารดา x มาก	ผู้อื่น x น้อย	บิดามารดา x น้อย	ผู้อื่น x มาก
			17.067	17.132	17.327	17.527
บิดามารดา x มาก	17.067	-	0.065	0.260	0.460	
ผู้อื่น x น้อย	17.132	-		0.195	0.395	
บิดามารดา x น้อย	17.327	-			0.200	
ผู้อื่น x มาก	17.527	-				

ตาราง 116 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียนชาย
ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากและน้อย และได้รับการอบรมเลี้ยงดู
แบบควบคุมมากและน้อย เป็นรายคู่

เหตุผล	x	ควบคุม	$\bar{X}$	เหตุผลน้อยx ควบคุมน้อย	เหตุผลมากx ควบคุมมาก	เหตุผลน้อยx ควบคุมมาก	เหตุผลมากx ควบคุมน้อย
				12.185	12.694	12.766	12.773
เหตุผลน้อย x ควบคุมน้อย		12.185		-	0.509 *	0.581 *	0.588 *
เหตุผลมาก x ควบคุมมาก		12.694			-	0.072	0.079
เหตุผลน้อย x ควบคุมมาก		12.766				-	0.007
เหตุผลมาก x ควบคุมน้อย		12.773					-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 117 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสาเหตุของการเสพติดของนักเรียน
ชั้น ม. 3 ที่ได้เห็นตัวอย่างการเสพติดจากบิดามารดา และจากผู้อื่นที่ได้รับการ
อบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากและน้อย เป็นรายคู่

ตัวอย่าง	x	ควบคุม	การเสพติด	ผู้อื่นx น้อย	บิดามารดาx มาก	ผู้อื่นx มาก	บิดามารดาx น้อย
				12.269	12.294	12.577	12.669
ผู้อื่น	x	น้อย	12.269	-	0.025	0.308	0.400 *
บิดามารดา	x	มาก	12.294		-	0.283	0.375
ผู้อื่น	x	มาก	12.577			-	0.092
บิดามารดา	x	น้อย	12.669				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 119 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับผลของยาเสพติดของนักเรียนที่บริโภคยาเสพติด
ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากและน้อย และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
ควบคุมมากและน้อย เป็นรายคู่

เหตุผล X ควบคุม	$\bar{X}$	เหตุผลน้อย X ควบคุมน้อย	เหตุผลมาก X ควบคุมมาก	เหตุผลน้อย X ควบคุมมาก	เหตุผลมาก X ควบคุมน้อย
		24.443	24.592	24.906	25.451
เหตุผลน้อย X ควบคุมน้อย	24.443	-	0.149	0.463	1.008*
เหตุผลมาก X ควบคุมมาก	24.592		-	0.314	0.859*
เหตุผลน้อย X ควบคุมมาก	24.906			-	0.545
เหตุผลมาก X ควบคุมน้อย	25.451				-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 120 การเปรียบเทียบความรุนแรงของการเจ็บป่วยระหว่างคนไข้ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลและคนไข้ที่เข้ารับการรักษาในคลินิก
แบบใช้เหตุผลมากน้อย ไม่มีการคำนวณ ให้เป็นค่าเฉลี่ย และให้ค่าเฉลี่ย

ตัวอย่าง การแพทย์	ผู้ยื่น				ผู้ยื่น				ผู้ยื่น			
	เหตุผลน้อย	ความรุนแรง	ความรุนแรง	ความรุนแรง	เหตุผลน้อย	ความรุนแรง	ความรุนแรง	ความรุนแรง	เหตุผลน้อย	ความรุนแรง	ความรุนแรง	ความรุนแรง
	24.285	24.473	24.806	24.806	24.806	24.868	25.333	25.000	26.500			
ผู้ยื่น	-	0.188	0.521	0.521	0.521	0.583	1.048	1.715	2.215			
มีความรุนแรง	24.473	-	0.333	0.333	0.333	0.396	0.660	1.527	2.027			
มีความรุนแรง	24.806	24.806	-	-	-	0.062	0.527	1.194	1.694			
มีความรุนแรง	24.806	24.806	24.806	-	-	0.062	0.527	1.194	1.694			
ผู้ยื่น	24.868	25.333	24.868	-	-	-	0.465	1.132	1.632			
มีความรุนแรง	26.000	26.000	26.000	-	-	-	-	0.667	1.167			
ผู้ยื่น	26.500	26.500	26.500	-	-	-	-	-	0.500			

* มีค่าเฉลี่ยที่ระดับ .05

ตาราง 122 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับตัวยาเสพติดของนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำ ได้เห็นตัวอย่างการเสพติดจากบิดามารดาและจากผู้อื่น ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากและน้อย เป็นรายคู่

ตัวอย่าง การเสพติด	x ควบคุม	$\bar{X}$	บิดามารดา x มาก	ผู้อื่น x น้อย	บิดามารดา x น้อย	ผู้อื่น x มาก
			35.842	36.677	36.783	37.499
บิดามารดา x มาก	35.842	-	0.835	0.941	1.657	
ผู้อื่น x น้อย	36.677	-	0.106	0.822		
บิดามารดา x น้อย	36.783	-	0.716			
ผู้อื่น x มาก	37.499	-				

ตาราง 123 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนคติต่อการเสพติดของนักเรียนที่บิดามีอาชีพสูง ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากและน้อย และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากและน้อย เป็นรายคู่

เหตุผล x ควบคุม	$\bar{X}$	เหตุผลน้อย x ควบคุมน้อย	เหตุผลมาก x ควบคุมมาก	เหตุผลน้อย x ควบคุมมาก	เหตุผลมาก x ควบคุมน้อย
		15.817	15.891	16.194	16.244
เหตุผลน้อย x ควบคุมน้อย	15.817	-	0.074	0.377	0.427*
เหตุผลมาก x ควบคุมมาก	15.891	-	0.303	0.353	
เหตุผลน้อย x ควบคุมมาก	16.194	-	0.050		
เหตุผลมาก x ควบคุมน้อย	16.244	-			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 125 ร้อยละของความรู้เกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงของสุขภาพร่างกายและอารมณ์ของ
ผู้เสพยาเสพติดและหลังการเสพ

ความเปลี่ยนแปลงของสุขภาพและอารมณ์	ร้อยละ	จำนวน
สุขภาพร่างกาย		
ปกติ	33.7	225
แข็งแรงขึ้น	3.6	24
ร่างกายทรุดโทรม	50.8	339
ไม่ทราบ	11.8	79
อารมณ์		
ปกติ	28.3	189
วุ่นวาย	13.5	90
หงุดหงิด	33.4	223
ซึมเศร้า	12.7	85
ไม่ทราบ	11.9	80

ตาราง 126 ค่าร้อยละของการใช้ยาและสิ่งเสพติดในครอบครัว

ตัวอย่างของการเสพติด	ร้อยละ	จำนวน (ราย)
ครอบครัว	46.0	307
นอกครอบครัว	53.9	360
ยาหรือสิ่งเสพติดที่สมาชิกในครอบครัวใช้เป็นประจำ		
ยาแก้ปวด	26.5	177
ยานอนหลับ	4.6	31
ยาระงับประสาท	2.1	14
สุรา	24.3	163
บุหรี่	48.7	325
ทินเนอร์	0.1	1
กัญชา	2.2	15
ยาฆ่า	1.7	12
เฮโรอีน	0.1	1

ตาราง 127 ค่าร้อยละของความใกล้ชิดกับการเสพติดของกลุ่มตัวอย่าง

ความใกล้ชิดกับการเสพติด	ร้อยละ	จำนวน (ราย)
เคยรู้จักคนเสพยาเสพติด	44.7	298
เคยรู้จักคนขายยาเสพติด	10.9	73
เคยรู้จักคนซื้อยาเสพติด	20.2	135
เคยทราบว่า มีผู้เสพยาเสพติดในละแวกบ้าน	32.5	217
เคยทราบว่า มีนักเรียนที่โรงเรียนเสพยาเสพติด	23.4	150
เคยสูบบุหรี่	13.0	85
เคยดื่มสุราจนเมา	3.9	26
เคยใช้ยานอนหลับ ยาระงับประสาท ยาแก้ปวดเป็นประจำ ระยะหนึ่ง	9.3	62
เคยดมทินเนอร์	2.0	13
เคยใช้กัญชา	1.5	10
เคยใช้เฮโรอีน	0.1	1
เคยใช้ยาบ้า	1.2	8

บรรณานุกรม

โกศล มีคุณ จริยศึกษาเพื่อส่งเสริมการโยกย้ายผลประโยชน์และการหยั่งลึกทางสังคม

ปริณยานิพนธ์ การศึกษาศาสนาพุทธ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524

จรรยา สุวรรณทัต แบบฉบับการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่กำลังเปลี่ยนแปลงของครอบครัวรายได้น้อย

ที่อยู่ในตัวเมือง รายงานการวิจัยฉบับที่ 24 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524

จรัส สุวรรณเวลา, นายแพทย์ การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักนายกรัฐมนตรี, 2521

จิตรา เป้าทรัพย์ การศึกษาทัศนคติของเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติดที่มีต่อการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา

ปริณยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520

ไวยยศ เหมะรัชตะ "มาตรการกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด" วิจัยสังคม

ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2522) หน้า 57 - 81

ดวงเดือน พันธุมนาวิน ปัจจัยทางจิตสังคมกับความสันติภาพภายใน รายงานการวิจัยฉบับที่ 23

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521

พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 2 : จิตวิทยาจริยธรรม และ จิตวิทยาภาษา กรุงเทพฯ

ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2527

วิธีอบรมเลี้ยงดูเด็กกับลักษณะเด็กไทย ตอน 2 : ลักษณะความเป็นพลเมืองดี

วารสารศษศรัทธา 2519, 20, 1, 16 - 25

วิธีอบรมเลี้ยงดูเพื่อส่งเสริมลักษณะของเยาวชนไทย วารสารจิตวิทยาศาสตร์ 2520,

8, 3, 24 - 31

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจันปัจฉิม ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับสุขภาพจิต

และจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น รายงานการวิจัยฉบับที่ 26 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524

จริยธรรมของเยาวชนไทย รายงานการวิจัย ฉบับที่ 21 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520

ดวงเดือน พันธุมนาวิน อรพินทร ชูข่ม และ งามตา วณิชทานนท์ การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชน
ของครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย รายงานการวิจัย สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2529

ปัจจัยทางจิตวิทยาในวัยเด็กเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย รายงานการวิจัย
ฉบับที่ 32 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2528
เดย์ วิโย การศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการด้านการคิดให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กนักเรียน
ประถมศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ปริญดาพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522

หัตถา ทองภักดี ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลกับความเชื่ออำนาจภายในตน
ของเด็กวัยรุ่นไทย ปริญดาพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2528

ทิพวรรณ กิตติวิบูลย์ การอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กก่อนวัยเรียนในกรุงเทพมหานคร
ปริญดาพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522

เทพม เมืองแมน พฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเยาวชนไทยในปัจจุบัน วารสารสู่ศึกษา 2526,
6, 24, 17 - 23

เทพม เมืองแมน, เดชาวูร นิตยสุทธิ และ สัมศักดิ์ นันทา "อิทธิพลภูมิหลังของครอบครัวที่มี
ต่อพฤติกรรมการเสพติด "สารระเหย" ของเยาวชนใน กทม. วารสารสู่ศึกษา 2528, 32 :
64 - 77

นพพร พาณิชล้อย อิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อการใช้จ่ายกระตุนประสาทประเภทแอมเฟตามีนของ
เด็กวัยรุ่น วิทยานิพนธ์ ปริญดาพนธ์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2522

นันท์วัน ลู่ชาติ อิทธิพลของการดูภาพยนตร์ที่รุนแรงทางโทรทัศน์ กับทัศนคติในเชิงก้าวร้าวของเด็ก
จากครอบครัวต่างฐานะ เศรษฐกิจสังคม และจากครอบครัวที่พ่อแม่ควบคุมการดูทีวีต่างระดับกัน
2520 ในรายงานการสัมมนาเรื่องนโยบายการสื่อสารแห่งชาติ 10 - 12 พฤษภาคม 2521
หน้า 34 - 37

นิต บางมด (นามแฝง) ไทยรัฐ : 7 พ.ค. 29 : 3

ไทยรัฐ , 17, 18, 23 - 28 ธ.ย. 29 : 3

นิล บางมด ไทยรัฐ, 1 ก.ค. 29 : 13

_____ ไทยรัฐ, 13 ก.ค. 29 : 1, 18

_____ ไทยรัฐ, 7, 8, 9, 11 ส.ค. 29 : 3

_____ ไทยรัฐ 28 ต.ค. 29 : 3

เนาวรัตน์ พลายน้อย, คู่ภรรยา พลายน้อย, นภาพร ทักขินา และ ชลสิทธิ์ เอี่ยมล้ำวงศ์

"การวิเคราะห์เนื้อหา ยาเสพติดศึกษาในแบบเรียน และหนังสืออ่านประกอบ ระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น" คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา, 2525

โนว์ดีล, เอช ไขปัญหาชีวิต แปลจาก Drugs demystified 1975 แปลและเรียบเรียง

โดยศรีนวล โกมลวนิช สมนึก รอดประเสริฐ และ เบญจมาศ เกษมเศรษฐ์

คณะกรรมการอำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษ ของกระทรวงศึกษาธิการ
2522

บัญชา แก้วล่อง การเปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กวัยรุ่นในสังคมเมืองและชนบท

ที่ทำการอบรมเลี้ยงดูและแบบการคิดแตกต่างกัน ปริญญาณพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522

ประณต เล็กสว่างลัดดี ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูเด็ก การพึ่งผู้อื่น พฤติกรรมด้าน

ความเป็นผู้นำ และความรู้สึกรับผิดชอบ ปริญญาณพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517

ประพันธ์ สุทธาวาส ความก้าวร้าวกับการอบรมเลี้ยงดู ปริญญาณพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519

ประมุข พงษ์ศิริวาทย์ พลังทางคำสอนกับการแก้ปัญหายาเสพติด วารสารสำนักงาน ป.ป.ส.

(Thailand Narcotics Journal) 2527, 1(1) มีนาคม - สิงหาคม, 49 - 55

ปราณีต ปิยสิรานนท์ และ พัทธิ เกียนสุวรรณ การศึกษาปัญหาการติดยาเสพติดให้โทษของเด็ก

และเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง วารสารจิตวิทยาคลินิก 2519, 7(3),

25 - 38

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ ปัจจัยและบทบาทปิตามารดาที่ทำให้ครอบครัวไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่าง

สมบูรณ์ ม.ป.ป., อีศานา, หน้า 1 - 5

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ ภาพยนตร์ของผู้ติดตามเสด็จให้โทษในลายตาประชาชน : การศึกษาสำรวจ

ปัจจัยและผลกระทบในระบอบการเมืองกรุงเทพมหานคร เอกสารการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์

อันดับที่ 44 คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2526

ฝน แสงสิงแก้ว, เสรีน ปุณณะหิตานนท์ และ โรเบิร์ต ชไนเดอร์ รายงานพิเศษเรื่อง

การวิจัยสำรวจนักเรียนไทยติดยา การศึกษาเอกชน 2524, 7(1) ตุลาคม, 26 - 27

พรทิพย์ จิตธรรม ยาเสด็จให้โทษกับการบำบัดรักษา ปริญญาธิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2516

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช เอกสารการสอนชุดวิชา : พัฒนาการวัยรุ่นและการอบรม,

หน่วยที่ 1 - 7 กรุงเทพฯ, สำนักพิมพ์กราฟิกอาร์ต, 2527

สัปดาห์วัน พิศาลัมม และ วิสาขมาส ข้อควรระวังกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจ

ของไทย รายงานการวิจัย ฉบับที่ 25 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2524

วารินทร์ ม่วงสุวรรณ ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและแบบควบคุม

กับความเอื้อเฟื้อและวินัยทางสังคม ปริญญาธิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2517

วิชัย โปษะจินดา การใช้ยาเสพติดในวิทยาลัยครู 3 แห่ง สถาบันวิจัยการแพทย์, จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย 2521

วิเชียร ทองนุ้ย เปรียบเทียบการคิดให้เหตุผลตามหลักการอนุรักษ์และการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

ของนักเรียนที่มีมารอบรมเลี้ยงดูและภูมิหลังทางสังคมต่างกัน ปริญญาธิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521

วิเชียรฉาย นักร้อง การประพฤติดิปฏิบัติของนักเรียนพาณิชยการในเขตกรุงเทพมหานคร ปริญญาธิพนธ์

ปริญญามหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2516

วิมล เกตุขำ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่กับความคิดสร้างสรรค์ความ

เป็นผู้นำ และความวิตกกังวลของนักเรียนชั้น ม.ศ.3 ในจังหวัดสุโขทัย ปริญญาธิพนธ์

การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2515

วิภาหวัน มูลสถาน ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและความมีวินัยในตนเอง ปริญญาธิพนธ์

การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522

ศรีสมบัติ บุญเมือง การรับข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติดที่ส่งผลต่อการติดยาเสพติดของวัยรุ่น วิทยานิพนธ์

ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2527

ศรีสวัสดิ์ ชลวิสุทธิ การอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวที่มีฐานะ เศรษฐกิจสังคมระดับกลางในจังหวัด

พระนครศรีอยุธยา วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

2505

ศศิธร ประเสริฐสุข และ พรณี ศรีพุทธศักดิ์ การศึกษาข้อมูลรายงานฉบับบำบัดรักษาของ สำนักร

อุบยวิทย์ใหม่ วัดท่าอิฐศรีมั่งคั่งราม รายงานการประชุมวิชาการเสพติดระดับชาติ ครั้งที่ 3

ประจำปี 2525 11 - 12 ตุลาคม 2525 ณ ห้องประชุมสิรินธร โรงพยาบาลราชวิถี

กองวิชาการ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข 2525, หน้า 21 - 24

ศิริพร เกษบุรมย์ สถานภาพภายในครอบครัวของเด็กวัยรุ่นที่ติดยาเสพติด ซึ่งได้รับการรักษาใน

โรงพยาบาลกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2519

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ อิทธิพลของสังคมต่อพัฒนาการเด็ก เล่มที่ 2 รายงานการวิจัย ฉบับที่ 9

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2510

อิทธิพลของสังคมต่อพัฒนาการเด็ก เล่มที่ 4 รายงานการวิจัยฉบับที่ 13 สถาบันวิจัย

พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2514

สมนึก รอดประเสริฐ และคณะ รายงานการวิจัยเบื้องต้นเพื่อสำรวจเยาวชนที่ติดยาเสพติดมา

ขอรับการสงเคราะห์ให้เลิกยา พ.ศ. 2520 - 2521 ศูนย์อาสาสมัครต่อต้านยาเสพติดให้โทษ

สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, 2523

สมศิริ เลปนันทน์, พ.ญ. ทัศนคติของผู้ปกครองต่อบุตรหลานผู้ติดยาเสพติด (เฮโรอีน) รายงาน

การประชุมวิชาการเสพติดระดับชาติ ครั้งที่ 3 ประจำปี 2525, 11 - 12 ตุลาคม 2525

ณ ห้องประชุมตึกสิรินธร โรงพยาบาลราชวิถี กองวิชาการ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

2525, 71 - 80

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กัญชา : เกสซ์วิทยา พิษภัยและการรักษา

วารสารสำนักงาน ป.ป.ส. (Thailand Narcotics Journal) 2530, 3(2) กันยายน

2529 - กุมภาพันธ์ 2530, 12 - 18

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด แผนบำบัดรักษาผู้ติดยาและสารเสพติด
ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 กรุงเทพฯ หอรัตนชัยการพิมพ์ 2525

"สารระเหย" วารสารสำนักงาน ป.ป.ส. (Thailand Narcotics Journal)

1(1) มีนาคม - สิงหาคม 2527, 60 - 71

สำนักงานรัฐมนตรี, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการ

ส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ นโยบายและแผนพัฒนาเยาวชนระยะยาว

รุ่งเรืองสำนึกการพิมพ์ 2524, บทที่ 5, หน้า 5 - 7 - 5 - 13

สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ฝ่ายป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด ท่านรู้เรื่องยาเสพติด

มากแค่ไหน กรุงเทพฯ นิเวศธรรมดาการพิมพ์, ม.ป.ป. 34 หน้า

สินธุ์ สักขชัย การเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตของวัยรุ่นที่ติดยาเสพติด ปริญยานิพนธ์

ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2516

สุชาติ บัณฑิตกุล, ร.ต.อ. การศึกษาเปรียบเทียบเรื่องยาเสพติดให้โทษของเด็กและเยาวชน

ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กในลุ่มกลางและลุ่มภูมิภาค ปริญยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519

สุนทร โคชิน และ สนิท สัมครการ ค่านิยมและระบบค่านิยมไทย : เครื่องมือในการสำรวจวัด

สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2522

สุพนธ์ จักขุพิสัย ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการประพฤติดนไม่สมควรแก่สภาพของนักเรียนระดับมัธยม

ศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2521,

139 หน้า

เสรีน ปุณณะหิตานนท์ การศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดให้โทษในประเทศไทยและปัญหาที่

เกี่ยวเนื่องกัน วารสารการวิจัยทางการศึกษา 2517, 4(3) กันยายน - ธันวาคม, 37 - 55

เสริมเกียรติ พรหมสุข อิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูที่มีต่อคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนักเรียนชั้นประถม

ปีที่ 5 ในจังหวัดร้อยเอ็ด ปริญยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2523

อรุณ เขาวนาคัย "Drug education" วารสารสามัญศึกษา 2522, 16(9) กันยายน, 29 - 32

อรุณ เขาวนาคัย และ ละออ พงษ์พานิช "การติดตามศึกษานักศึกษาติดยาเสพติด" วารสาร

จิตวิทยาคน 2519, 7(1) พฤษภาคม, 18 - 26

- อาคม สรรสุชาติ, นายแพทย์ จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติด วารสารสันทรเกษม
2524, 162, กันยายน - ตุลาคม, 7 - 19
- อินทรีย์ ผูกเพชร การศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติต่อนักเรียนผู้ติดยาเสพติด
ผงขาว และกัญชา ของครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ปริญาณานิพนธ์
สังคมศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2521
- อุบลรัตน์ โพธิ์โกสุม การศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและความซื่อสัตย์ของ
เด็กไทย ปริญาณานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2523
- Atkin, C., et al. Selective exposure to televised violence. Journal of Broadcasting, 1979, 23(1), 53 - 70.
- Barbee, E. L. Marijuana, a social problem. Perspective in Psychiatry Care. 1971, 5, 194 - 199.
- Baumrind, Diana. Effects of authoritative parental control on child behavior. Child Development. 1966, 37, 887 - 907.
- Becker, W. C. Consequences of different kinds of parental discipline
In M.L. Hoffman and L.W. Hoffman (Eds.), Review of child development research. New York : Connecticut Printers, Inc., 1964, pp. 169 - 208.
- Bee, H. The developing child. Second edition. New York : Harper & Row, 1978.
- Biehler, R.F. Psychology : Applied to teaching. Second edition. Boston : Houghton Mifflin, 1974.
- Binion, V.J. Sex differences in socialization and family dynamics of female and male heroin users. Journal of Social Issues. 1982, 32, 43 - 57.
- Bronfenbrenner, U., and Mahoney, M.A. (Eds.) Influences on human development. Second edition. Hinsdale, Illinois : The Dryden Press, 1975.
- Burton, R.V., Maccoby, E.E., and Allinsmith, W. Antecedents of resistance to temptation in four - year - old children. Child Development. 1961, 32 (4), 689 - 710.
- /Office
Drug Abuse Policy Office, of Policy Development, The White House. 1984 National strategy for prevention of drug abuse and drug trafficking. Washington D.C. : U.S. Government Printing Office, 1984.
- Feinstein, L.S. "An investigation of illicit prescription and over - the - counter drug use in an under-graduate student population," Dissertation Abstracts International : The Humanities and Social Science. 38 (April 1978) : 5935 - A.

- Feshbach, S. Aggression. In P.H. Mussen (Ed.), Carmichael's manual of child psychology. Third edition, Vol.II. New York : John Wiley & Sons, 1970, pp. 159 - 259.
- Garrison, K.C. Psychology of adolescence. Sixth edition. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice - Hall, 1965.
- Grinder, R.E. Parental childrearing practices, conscience, and resistance to temptation of sixth-grade children. Child Development. 1962, 33, 303-320
- Hilgard, E.R., Atkinson, R.C., and Atkinson, R.L. Introduction to psychology. 5th edition. New York : Harcourt Brace Jovanovich, 1971.
- Hoffman, M.L. Childrearing practices and moral development : Generalizations from empirical research. Child Development. 1963, 34, 295 - 318.
- _____. Identification and conscience development. Child Development. 1971 (42), 1071 - 1082.
- _____. Moral development. In P.H. Mussen (Ed.), Carmichael's manual of child development. Vol.2, 3rd edition. New York : John Wiley & Sons, 1970, pp 261 - 360.
- Horrocks, J.E. The psychology of adolescence : Behavior and development. Second edition. Boston : Houghton Mifflin Company, 1962.
- Kandel, D. Inter - and intragenerational influences on adolescent marijuana use. Journal of Social Issues. 1974, 30(2), 107 - 135.
- Kaplan, H.B., and Martin, S.S. Pathways to adolescent drug use : Self - derogation, peer influence, weakening of social controls, and early substance use. Journal of Health and Social Behavior. 1984, 25 (September), 270 - 289.
- Kastenbaum, R. Humans developing : A lifespan perspective. Second printing, Boston : Allyn and Bacon, Inc., 1979.
- Kaufmann, H. Aggression and altruism : A psychological analysis. New York : Holt, Rinehart & Winston, 1970.
- Lawrence, J.E.S. Science and sentiment : Overview of research on crowding and human behavior. Psychological Bulletin, 1974, 81, 712 - 720.
- Leizer, J.I., and Rogers, R.W. Effects of method of discipline, timing of punishment, and timing of test on resistance to temptation. Child Development, 1974, 45(3), 790 - 793.
- Lugo, J.O., and Hershey, G.L. Human development : A psychological, biological and sociological approach to the life span. Second edition. New York : Macmillan Publishing, 1979.
- Mitchell, R.E. Some social implications of high density housing. American Sociological Review, 1971, 36, 18 - 29.

- Morgan, C.T., and King, R.A. Introduction to psychology. Fourth edition. New York : McGraw - Hill, 1971.
- Mussen, P.H., Conger, J.J. Child development and personality. New York : Harper & Brothers, 1956.
- Mussen, P.H., Conger, J.J. and Kagan, J. Child development and personality. Fourth edition. New York : Harper & Row, 1974.
- Papalia, D.E. and Olds, S.W. Human development. New York : McGraw - Hill, 1978.
- Parke, R.D. Children's home environments : Social and cognitive effects. In I. Altman & J. Wohlwill (Eds.), Children and the environment : Human behavior and environment, Vol.3. New York : Plenum Press, 1980, pp. 33 - 81.
- Parke, R.D. Some effects of punishment on children's behavior. In U. Bronfenbrenner and M.A. Mahoney (Eds.), Influences on human development. Second edition. Hinsdale, Illinois : The Dryden Press, 1975, pp. 254 - 269.
- Rogers, D. Child psychology. Second edition. Monterey, Calif. : Brooks Cole Publishing, 1977.
- Rosenheim, F. Character structure of a rejected child. American Journal of Orthopsychiatry. 1942, 12, 480 - 95.
- Saito, I. The influence of T V upon children. 1963. In Kato, H. (Ed.), Japanese research on mass communication : Selected abstracts. An East - West Center Book. The University Press of Hawaii, 1974, pp. 99 - 100.
- Sears, R.R., Maccoby, E.E., and Levin, H. Patterns of child rearing. New York : Row, Peterson and Company, 1957.
- Secord, P.F., and Backman, C.W. Social Psychology. New York : McGraw - Hill Book Company, 1964.
- Watson, R.I., and Lindgren, H.C. Psychology of the child and the adolescent. Fourth edition. New York : Macmillan Publishing, 1979.
- Zarco, Richard M. and Associates. A study of drug use among college students. Narcotic Foundation of the Philippines, 1971 - 1972.